Corinne Hofmann

ÎNDRĂGOSTITĂ DE UN MASAI

O poveste de viață și de dragoste în Kenya zilelor noastre

Atunci când pune pentru prima dată piciorul pe pământ african, Corinne Hofmann nu bănuiește că viața sa va lua o turnură decisivă. Venită în Kenya pentru a-și petrece concediul, Corinne descoperă la vârsta de 27 de ani o dimensiune cu totul nouă a dragostei. Este suficientă privirea pătrunzătoare a războinicului-masai Lketinga, pentru ca ea să renunțe, împotriva oricărei rațiuni, la viața pe care o are în Elveția: la prietenul ei, la cultura sa, la afacerile profitabile. În câteva luni, Corinne își desprinde ancorele din Europa, ca să se avânte într-o lume nouă.

EVĂRATE • CĂRȚI ADEVĂRATE • CĂRȚI ADEVĂRATE • CĂRȚI ADEVĂRATE • CĂRȚI ADEVĂRATE • C
CĂRȚI ADEVĂRATE • CĂRȚI ADEVĂRATE • CĂRȚI ADEVĂRATE • CĂRȚI ADEVĂRATE • CĂRȚI ADEVĂR
EVĂRATE • CĂRȚI ADEVĂRATE • CĂRȚI ADEVĂRATE • CĂRȚI ADEVĂRATE • CĂRȚI ADEVĂRATE • C
CĂRȚI ADEVĂRATE • CĂRȚI ADEVĂRATE • CĂRȚI ADEVĂRATE • CĂRȚI ADEVĂRATE • CĂRȚI ADEVĂR
EVĂRATE • CĂRȚI ADEVĂRATE • CĂRȚI ADEVĂRATE • CĂRȚI ADEVĂRATE • CĂRȚI ADEVĂRATE • C
CĂRȚI ADEVĂRATE • CĂRȚI ADEVĂRATE • CĂRȚI ADEVĂRATE • CĂRȚI ADEVĂRATE • CĂRȚI ADEVĂR
EVĂRATE • CĂRȚI ADEVĂRATE • CĂRȚI ADEVĂRATE • CĂRȚI ADEVĂRATE • CĂRȚI ADEVĂRATE • C
• CĂRȚI ADEVĂRATE • CĂRȚI ADEVĂRATE • CĂRȚI ADEVĂRATE • BESTSELLER • CĂRȚI ADEVĂR

Corinne Hofmann

ÎNDRĂGOSTITĂ DE UN MASAI

DIE WEIßE MASSAI
Corinne Hofmann
Copyright © 1998 A1 Verlag GmbH München

ÎNDRĂGOSTITĂ DE UN MASAI
Corinne Hofmann
Copyright © 2005, 2008, 2009 Editura **ALLFA**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
HOFMANN, CORINNE
ÎNDRĂGOSTITĂ DE UN MASAI / Corinne Hofmann;
trad.: Mihaela Dinklage. – București: ALLFA, 2005
ISBN 978-973-724-010-1

I. Dinklage, Mihaela (trad.)
821.112.2-31=135.1

Toate drepturile rezervate Editurii **ALLFA.**
Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată
fără permisiunea scrisă a Editurii **ALLFA.**
Drepturile de distribuție în străinătate aparțin în exclusivitate editurii.

All rights reserved. The distribution of this book outside Romania, without the written permission of **ALLFA**, is strictly prohibited.
Copyright © 2005, 2008, 2009 by **ALLFA.**

Editura **ALLFA**: Bd. Constructorilor, nr. 20A,
sector 6, cod 060512 – București
Tel.: 021 402 26 00
Fax: 021 402 26 10

Departamentul distribuție: Tel.: 021 402 26 34
Comenzi la: comenzi@all.ro
www.all.ro

Redactor: Olimpia Novicov
Design copertă: Andra Penescu

Corinne Hofmann

ÎNDRĂGOSTITĂ DE UN MASAI

Traducere din limba germană:
Mihaela Dinklage

EDITURA ALLFA

Mulțumesc tuturor prietenelor mele, care m-au susținut în timpul redactării cărții, în special lui:
Hanny Stark, care m-a încurajat să scriu această carte și Anneliesei Dubacher, care, printr-o muncă laborioasă, a transcris pe calculator manuscrisul meu.

Pentru Napirai

Sosirea în Kenya

Un aer tropical minunat ne întâmpină la sosirea pe aeroportul din Mombasa. Încă de aici am o presimțire: aceasta este țara mea, aici mă voi simți bine! După toate aparențele, însă, numai eu sunt receptivă la această aură miraculoasă care ne înconjoară, căci prietenul meu, Marco, remarcă pe un ton sec: „Aici pute!"

După formalitățile vamale, un autobuz safari ne duce la hotel. Pe drum, trebuie să traversăm cu bacul un râu care desparte țărmul sudic de Mombasa. Este foarte cald. Stăm în autobuz, cu ochii plini de uimire. Încă nu știu că peste trei zile acest bac îmi va schimba întreaga viață, ba chiar o va răsturna cu capul în jos.

Pe cealaltă parte a râului, mergem cam o oră pe un drum de țară, printre gospodării mici. Majoritatea femeilor, care stau în fața colibelor primitive, par a fi toate musulmane, deoarece sunt înfășurate în niște șaluri negre.

În sfârșit, ajungem la hotel, Africa-Sea-Lodge. Este o construcție modernă, în stil african. Ne cazăm într-un bungalou mic, rotund, amenajat frumos și confortabil. O primă plimbare pe țărm îmi întărește sentimentul covârșitor, pe care l-am trăit mai devreme: aceasta este cea mai frumoasă țară din câte am văzut vreodată! Aici mi-aș dori să rămân!

După două zile de acomodare, ne hotărâm să mergem, pe cont propriu, la Mombasa. Vrem să luăm autobuzul public și să traversăm apoi cu bacul Likoni pe partea cealaltă, ca să vizităm orașul. Deodată, vedem trecând pe lângă noi un dealer, care ne spune discret: „Hașiș, marijuana." Marco dă din cap: *„Yes, yes,*

where we can make a deal?" După ce schimbă câteva cuvinte cu Marco, *rastamanul* ne spune să-l urmăm. „Oprește-te, Marco, este prea periculos!" îl rog eu, însă el nu mă ascultă. Ajungem într-o zonă depravată și părăsită. Eu vreau să întrerup acțiunea, dar bărbatul ne spune să-l așteptăm, după care dispare. Nu mă simt în apele mele și, în cele din urmă, Marco își dă și el seama că e cazul să plecăm. Ne retragem la timp, înainte ca *rastamanul* să apară însoțit de poliție. Sunt furioasă și îl întreb revoltată: „Vezi ce s-ar fi putut întâmpla?"

Între timp, se face după-masă târziu și trebuie să pornim către casă. Dar în ce direcție? Nu mai știu de unde pleacă bacul, iar Marco și-a pierdut și el orientarea. Avem, deja, prima ceartă zdravănă și, abia după lungi căutări, găsim drumul. Bacul se întrezărește. Sute de oameni cu cărucioare, cutii pline și găini așteaptă printre mașini. Fiecare vrea să urce pe bacul cu două etaje.

În sfârșit, ajungem și noi la bord și incredibilul se întâmplă. Marco îmi atrage atenția: „Corinne, uite, acolo este un masai!" „Unde?" întreb eu și mă uit în direcția respectivă. Parcă mă lovește un fulger. Un bărbat înalt și foarte frumos, cu o înfățișare exotică și cu un ten cafeniu închis, stă pe jos, întins peste balustrada bacului, într-o poziție lejeră. Privirea lui sumbră este ațintită asupra noastră. Suntem singurii albi în această mulțime. Dumnezeule, ce frumos este! mă gândesc eu. Parcă nu am mai văzut niciodată așa ceva.

Singura lui îmbrăcăminte este o cârpă scurtă, roșie, prinsă de jur împrejurul coapselor. În schimb, poartă o mulțime de podoabe: un nasture mare de sidef viu strălucitor, fixat de niște perle de toate culorile, îi decorează fruntea. Părul lung și roșu este împletit în cozi subțiri. Pe fața lui sunt pictate desene, care coboară până la piept, unde se-ncrucișează două coliere din perle colorate. La încheieturile mâinilor are mai multe brățări. Fața lui este atât de frumoasă, încât se poate spune că se apropie de perfecțiune și că seamănă cu cea a unei femei. Numai că ținuta lui, privirea mândră

și construcția musculară vânjoasă trădează faptul că este bărbat. Nu-mi mai pot întoarce privirea de la el. Așa cum stă, în apusul de soare, arată ca un zeu tânăr.

Peste cinci minute nu îl voi mai vedea pe acest om niciodată, mă gândesc eu abătută, pentru că bacul va trage la țărm și toți vor alearga, se vor împrăștia în autobuze și vor dispărea în toate punctele cardinale. Inima mi se îngreunează și simt că abia mai am aer. Lângă mine, Marco tocmai își termină fraza începută: „...trebuie să ne ferim de masaii ăștia, pentru că jefuiesc turiștii." În momentul de față, îmi este atât de indiferent acest subiect! Singurul lucru la care mă gândesc este cum aș putea să intru în vorbă cu acest bărbat, de o frumusețe uluitoare. Engleza nu o stăpânesc, iar ca să-l fixez în continuare cu privirea, nu mă ajută cu nimic.

Rampa de descărcare a bacului este coborâtă și printre mașinile care pornesc, lumea se înghesuie ca să ajungă pe uscat. Din masai mai văd doar spatele lui strălucitor, dispărând suplu printre ceilalți oameni greoi și înceți. Gata, s-a terminat! mă gândesc eu și îmi vine să izbucnesc în lacrimi. Nu știu de ce mă afectează atât de tare acest lucru.

Ajunși din nou pe uscat, ne înghesuim spre autobuze. Între timp s-a întunecat; în Kenya, întunericul se lasă în decurs de o jumătate de oră. În cel mai scurt timp, toate autobuzele se umplu cu oameni și cu bagaje. Noi suntem derutați. Știm numele hotelului nostru, dar nu știm pe ce plajă se află. Impacientată, îi fac semn cu cotul lui Marco: „Întreabă, totuși, pe cineva!" El îmi spune că asta este treaba mea, deși eu nu am fost niciodată în Kenya și nici engleză nu știu. Doar a fost ideea lui să mergem la Mombasa! Sunt tristă și mă gândesc la masaiul meu care nu-mi mai iese din minte.

Stăm în beznă și ne certăm. Toate autobuzele au plecat. Deodată, auzim în spatele nostru o voce joasă, care ne spune: *„Hello!"*. Ne întoarcem amândoi în același timp și inima îmi stă

pe loc. Masaiul „meu"! Este cu un cap mai mare decât mine, deși eu am 1,80 m. Se uită la noi și ne vorbește într-o limbă, pe care nici unul din noi nu o înțelege. Inima stă să-mi sară din piept, genunchii îmi tremură. Sunt de-a dreptul năucită. În timpul acesta, Marco încearcă să explice unde vrem să ajungem. *„No problem"*, răspunde masaiul și ne face semn să așteptăm. Trece cam o jumătate de oră, timp în care eu stau și contemplu această ființă superbă. El abia dacă mă bagă-n seamă. În schimb, Marco mă agasează: „Ce este cu tine?" întreabă el. „Te uiți la omul ăsta atât de insistent, încât mi se face rușine. Revino-ți, nu te mai recunosc!" Masaiul stă foarte aproape de noi și nu spune nici un cuvânt. Numai silueta corpului său suplu și mirosul lui, care are un efect erotic asupra mea, mă fac să simt că se mai află încă aici.

În magazinele mici de la marginea autogării, care arată mai degrabă ca niște barăci, se găsesc peste tot aceleași produse: ceai, dulciuri, legume, fructe și carne atârnată în cârlige. În fața dughenelor slab luminate de lămpi cu petrol, stau oameni îmbrăcați în haine zdrențuite. Ca albi, noi atragem imediat atenția.

„Hai să mergem înapoi, la Mombasa, și să căutăm un taxi", spune Marco. „Masaiul nu înțelege oricum ce vrem și nici eu nu am încredere în el. În afară de asta, cred că te-a vrăjit!". Mie, bineînțeles, mi se pare o coincidență faptul, că tocmai el, dintre toți negrii, a venit la noi.

Peste puțin timp oprește un autobuz, iar masaiul ne spune: *„Come, come!"*. Se suie și ne păstrează două locuri. Mă întreb dacă va coborî sau va merge și el mai departe cu noi. Când văd că se așază pe cealaltă parte a culoarului, în spatele lui Marco, răsuflu ușurată. Autobuzul merge pe un drum de țară, într-o beznă totală. Din când în când, se mai vede printre palmieri și arbuști câte un foc, ceea ce ne facem să bănuim că acolo sunt oameni. Noaptea transformă totul. Noi suntem complet dezorientați. Lui Marco, drumul i se pare prea lung și încearcă de câteva ori să

coboare. Insistențele mele și câteva cuvinte de încurajare din partea masaiului reușesc să-l convingă de faptul că putem avea încredere în acest străin. Mie nu-mi este frică, dimpotrivă, mi-aș dori ca această călătorie să dureze o veșnicie. Prezența prietenului meu începe să mă deranjeze. El vede totul în negru și, pe deasupra, îmi blochează și mie perspectivele! Mă gândesc încordată: „Oare ce se întâmplă, când ajungem la hotel?"

După mai bine de o oră, momentul de care îmi era teamă sosește. Autobuzul oprește și, după ce mulțumește, Marco coboară ușurat. Eu mă mai uit o dată la masai, nu spun nici un cuvânt și sar din autobuz. El merge mai departe, undeva, poate chiar în Tanzania. Din acel moment, atmosfera de vacanță, în care mă aflam, a dispărut.

Mă gândesc mult la mine, la Marco și la afacerea mea. De aproape cinci ani, întrețin la Biel, în Elveția, un butic cu haine second-hand, unde am și un raion cu rochii de mireasă. După greutățile de început, afacerea merge acum cât se poate de bine și am angajate trei croitorese. La douăzeci și șapte de ani am reușit să ajung la un standard de viață remarcabil.

Pe Marco l-am cunoscut în timp ce amenajam buticul și aveam de rezolvat niște lucrări de tâmplărie. El era politicos și vesel și, cum eu nu cunoșteam pe nimeni, pentru că eram de curând venită la Biel, am acceptat invitația lui la masă. Încet-încet, prietenia noastră s-a închegat și, după o jumătate de an, ne-am mutat împreună. Suntem considerați în Biel un „cuplu de vis", avem mulți prieteni și toți așteaptă data nunții. Dar activitatea mea ca femeie de afaceri îmi dă mari satisfacții și acum sunt în căutare după un al doilea magazin în Berna. De aceea, abia îmi rămâne timp să mă gândesc la nuntă sau copii. Marco, bineînțeles, nu este foarte încântat de planurile mele, desigur și din cauza faptului că acum eu câștig cu mult mai mult decât el. Acest lucru îl frământă și a condus, în ultimul timp, la certuri.

Și acum, iată, mi se ivește o nouă experiență! Încerc să înțeleg ce se petrece cu mine. Sentimental, m-am îndepărtat mult de Marco și constat că abia îl mai bag în seamă. Acest masai a pus stăpânire pe mintea mea. Nu pot să mănânc nimic. La hotel avem cele mai bune bufeturi, dar nu pot înghiți nimic. Parcă mi s-a închis stomacul.Toată ziua pândesc plaja sau mă plimb pe ea, în speranța că-l voi zări. Din când în când, văd masai, dar toți sunt mai mici și departe de frumusețea lui. Marco mă lasă-n voia mea. Ce altceva ar putea face? El abia așteaptă să ne întoarcem acasă, pentru că este convins că acolo totul va reintra în normal. Dar această țară mi-a bulversat viața și nimic nu va mai fi ca până acum.

Marco hotărăște să mergem într-un safari în rezervația Masai-Mara. Ideea nu mă încântă deosebit de tare, pentru că, în condițiile astea, nu mai am nici o șansă să-l găsesc pe masai. Dar cu o excursie de două zile sunt de acord.

Un safari este obositor, pentru că se merge mult cu autobuzele până în interiorul țării. Suntem deja de câteva ore pe drum și lui Marco i se pare că mergem prea încet. „Pentru câțiva elefanți și lei nu a meritat efortul. Îi putem vedea și la noi, la Grădina Zoologică." Mie, însă, îmi place excursia. În curând, ajungem în primele sate de masai. Autobuzul oprește și șoferul întreabă dacă avem chef să vizităm colibele și locuitorii lor. „Bineînțeles" răspund eu, în timp ce restul participanților la safari îmi aruncă priviri ostile. Șoferul negociază un preț. Încălțați cu niște adidași de culoare albă, mergem prin noroiul lutos și trebuie să fim atenți să nu călcăm în baliga de vacă, împrăștiată peste tot. Nici nu ajungem bine la colibe, care aici poartă numele de *manyatta*, că se și năpustesc asupra noastră femeile, cu cârdurile lor de copii după ele. Ne trag de haine și vor, practic, tot ce avem pe noi, în schimbul diverselor obiecte, cum ar fi: sulițe, țesături sau podoabe.

Între timp, bărbații sunt atrași în colibe. Eu nu pot să mai înaintez nici măcar un pas în această mocirlă. Așa că mă desprind

din furia femeilor și mă reped în autobuz, urmată de mii de muște. Ceilalți turiști se grăbesc și ei spre autobuz, strigând: „Pornește!" Șoferul zâmbește și spune: „Sper că acum v-ați lămurit ce este cu acest trib al masailor, ultimii oameni necivilizați din Kenya. Guvernul are mari probleme cu ei!"

În autobuz pute îngrozitor, iar muștele devin insuportabile. Marco râde și-mi spune: „Ei, acum măcar știi de unde provine craiul tău și cum arată la ei." Ciudat este, că în aceste minute eu nu m-am gândit deloc la masaiul meu.

Mergem mai departe, fără să spunem nimic și trecem pe lângă niște turme de elefanți. După-masă ajungem la un hotel pentru turiști. Să înnoptezi în mijlocul unui semideșert, într-un hotel de lux, pare ceva ireal. Înainte de toate, ne cazăm în camere și facem duș. Fața, părul, totul este lipicios. Apoi luăm o cină copioasă. Chiar eu simt, după aproape cinci zile de foame, un fel de poftă de mâncare. A doua zi, ne sculăm foarte devreme, ca să vedem leii. Într-adevăr, găsim trei care încă dorm. După aceea, ne reluăm traseul lung, înapoi, către casă. Cu cât ne apropiem mai mult de Mombasa, cu atât mă cuprinde mai tare un sentiment de fericire. Pentru mine un lucru este cert: în săptămâna pe care o mai avem de petrecut aici trebuie să-l găsesc pe masaiul meu!

Seara are loc la hotel un spectacol cu dansuri ale masailor, urmat de vânzare de podoabe. Marea mea speranță este să-l revăd cu această ocazie. Noi stăm în primul rând. Intră războinicii. Sunt cam douăzeci de bărbați, mici, mari, frumoși, urâți, numai masaiul meu nu este printre ei. Sunt decepționată. Cu toate acestea, îmi place reprezentația și simt din nou acel miros care se deosebește puternic de cel al celorlalți africani.

Mai târziu, aflu că în apropierea hotelului există un ring de dans în aer liber, discoteca „Bush-Baby", unde au voie să meargă și localnicii. Așa că îi spun lui Marco: „Hai să căutăm localul de dans!" El nu prea vrea, mai ales că am fost avertizați de către

conducerea hotelului asupra posibilelor pericole, dar până la urmă obțin câștig de cauză. După un scurt marș pe o stradă întunecoasă, zărim o lumină și auzim primele acorduri ale muzicii rock. Îmi place de cum intrăm. În sfârșit, altceva decât acele discoteci de hotel reci, climatizate: un ring de dans în aer liber, cu câteva baruri așezate printre palmieri, la care stau turiștii, împreună cu localnicii. Atmosfera este degajată. Ne așezăm la o masă. Eu comand o Cola și Marco o bere. Apoi dansez singură, deoarece pe Marco nu îl interesează dansul.

Spre miezul nopții intră câțiva masai în discotecă. Mă uit atentă la ei, dar nu-i recunosc decât pe câțiva care au participat la spectacolul de la hotel. Mă întorc la masă dezamăgită, hotărâtă să petrec restul serilor la discotecă. Aceasta mi se pare a fi singura șansă de a-mi regăsi masaiul. Marco, ce-i drept, este împotrivă, dar nici la hotel nu vrea să rămână singur. Așa că mergem în fiecare seară, după cină, la discoteca Bush-Baby.

După a doua seară, fiind deja 21 decembrie, prietenul meu este sătul de aceste ieșiri. Îi promit că este ultima dată. Ca de obicei, ne așezăm la masa dintre palmieri, devenită între timp locul nostru obișnuit. Eu mă hotărăsc să dansez singură, în mijlocul negrilor și albilor. Trebuie să vină!

La scurt timp după ora unsprezece, eu fiind deja transpirată toată, se deschide ușa. Masaiul meu! Își lasă ciomagul la controlor, se duce încet la o masă și se așază cu spatele spre mine. Genunchii îmi tremură. Abia mai pot sta. Mă trec toate sudorile. Trebuie să mă țin de un stâlp de la marginea ringului de dans, ca să nu cad.

Mă gândesc, încordată, ce pot să fac. Am așteptat această clipă zile de-a rândul. Pe cât posibil de calmă, mă duc la masa noastră și îi spun lui Marco: „Uite-l pe masaiul care ne-a ajutat. Cheamă-l la masa noastră și fă-i cinste cu o bere, drept mulțumire!" Marco se întoarce și, în același moment, masaiul ne vede. Ne face cu mâna, se ridică și, incredibil, dar adevărat, vine la noi. *„Hello, friends!"* Ne întinde mâna râzând. O simt rece și mlădioasă.

Se așază lângă Marco, direct în fața mea. Oare de ce nu știu eu engleza!? Marco încearcă să închege o conversație, din care reiese că nici masaiul nu prea știe engleză. Încercăm să comunicăm prin gesturi și mimică. El se uită întâi la Marco, apoi la mine și, în cele din urmă întreabă, arătând spre mine: *„Your wife?"* Marco răspunde: *„Yes, yes"*, iar eu, indignată, îl corectez: *„No, only boyfriend, no married!"* Masaiul nu înțelege. Ne întreabă dacă avem copii. Eu repet: *„No, no! No married!"*

Niciodată nu a stat atât de aproape de mine. Numai masa ne desparte, iar eu pot să mă uit la el după pofta inimii. Este de o frumusețe fascinantă, cu podoabele lui, cu părul lui lung și cu privirea lui mândră! Din partea mea, timpul ar putea să rămână pe loc. El îl întreabă pe Marco: „De ce nu dansezi cu soția ta?" În timp ce Marco, întors către masai, îi răspunde că el preferă să bea o bere, eu profit de ocazie și îi dau de-nțeles masaiului că vreau să dansez cu el. El se uită la Marco și, cum el nu reacționează de nici un fel, acceptă.

Dansăm, el mai mult sărind ca la un dans popular, eu în stil european. Nici un mușchi de pe față nu i se mișcă. Nu-mi dau seama dacă eu îi plac. Acest bărbat, așa de străin cum îmi este, mă atrage ca un magnet. După două melodii începe muzica lentă și îmi vine să-l strâng la piept. Dar reușesc să mă stăpânesc și plec de pe ring, altfel risc să-mi pierd de tot controlul.

La masă, Marco reacționează prompt: „Hai, Corinne, să mergem la hotel, sunt obosit." Dar eu nu vreau. Masaiul gesticulează din nou cu Marco. Vrea să ne invite, a doua zi, să ne arate locuința lui și să ne prezinte o cunoștință. Eu aprob imediat, înainte ca Marco să-i poată refuza invitația. Ne dăm întâlnire în fața hotelului.

Stau toată noaptea în pat, fără să dorm. Spre dimineață, îmi dau seama că relația mea cu Marco se-apropie de sfârșit. Se uită la mine cu o privire întrebătoare și dintr-odată izbucnesc: „Marco, nu

mai pot. Nu știu ce mi s-a întâmplat cu acest om, care pentru mine este, practic, un străin. Știu doar că acest sentiment este mai puternic decât orice rațiune." Marco mă consolează și îmi spune cu blândețe, că, atunci când ne vom întoarce în Elveția, totul va reveni la normal. Cu vocea moale, eu îl contrazic: „Nu vreau să mă mai întorc. Vreau să rămân aici, în țara asta frumoasă, la oamenii aceștia inimoși și mai ales la acest masai fascinant!" Marco, firește, nu mă înțelege.

A doua zi, pe o căldură dogoritoare, așteptăm, după cum am stabilit, în fața hotelului. Deodată, îl văd pe masai pe partea cealaltă a străzii, venind spre noi. Ne salută scurt și ne spune: *„Come, come!"*, iar noi îl urmăm. Mergem aproximativ douăzeci de minute prin pădure și sălbăticie. Din loc în loc, sar prin fața noastră maimuțe, unele dintre ele mari cât jumătate de om. Admir din nou mersul masaiului. Parcă nici nu atinge pământul. Aproape că plutește, deși este încălțat cu niște sandale grele, făcute din cauciucuri de mașină. Marco și cu mine, dimpotrivă, facem impresia unor dromaderi.

În depărtare se văd cinci căsuțe rotunde, așezate în formă de cerc, asemenea unui hotel, numai că mult mai mici. În loc de beton, ele sunt construite din pietre, puse una peste alta, și tencuite cu lut roșu. Acoperișul este din paie. În fața uneia dintre căsuțe stă o femeie robustă, cu un piept mare. Masaiul ne-o prezintă ca fiind cunoștința lui, Priscilla. Abia acum aflăm numele masaiului: Lketinga.

Priscilla ne salută prietenos și, spre mirarea noastră, vorbește bine engleza. *„You like tea?"* întreabă ea. Accept, mulțumindu-i. Marco spune că este prea cald pentru ceai și că el preferă o bere. Bineînțeles, asta rămâne aici de domeniul visului. Priscilla aduce o spirtieră mică, o pune în fața picioarelor noastre și așteptăm să fiarbă apa. Noi povestim despre Elveția, despre munca noastră și îi întrebăm de când locuiesc ei aici. Priscilla trăiește pe țărm deja de zece ani. Lketinga, însă, a venit aici abia acum o lună și de aceea nu vorbește aproape nici un cuvânt în engleză.

Facem poze și, de fiecare dată când ajung în apropierea lui Lketinga, simt o atracție fizică. Trebuie să mă stăpânesc ca să nu îl ating. Bem ceaiul, care are un gust excelent, dar care este îngrozitor de fierbinte. Aproape că ne ardem degetele pe cănile de email.

Începe să se întunece repede și Marco spune: „Hai să mergem. Trebuie să ne întoarcem." Ne luăm la revedere de la Priscilla și facem schimb de adrese, cu promisiunea că ne vom scrie. Cu inima grea, merg repede în spatele lui Marco și al lui Lketinga. În fața hotelului, Marco ne întreabă: *„Tomorrow Christmas, you come again to Bush-Baby?"* Mă uit la el, radiind de fericire, și, înainte ca Marco să-i poată răspunde, spun *„Yes!"*

Mai avem doar trei zile până la plecare și mi-am propus să-i împărtășesc a doua zi masaiului meu că după vacanță îl voi părăsi pe Marco. În comparație cu sentimentele pe care le am față de Lketinga, tot ce a fost înainte mi se pare neînsemnat. Mâine vreau să găsesc momentul potrivit, ca să-i spun clar că mă voi întoarce curând, singură. Stau puțin pe gânduri și mă întreb, oare ce simte el pentru mine. Îmi dau, însă, singură răspunsul: nu poate să simtă altceva, decât ceea ce simt și eu pentru el.

Astăzi este Crăciunul. La patruzeci de grade la umbră nici nu poate fi vorba de atmosferă de Crăciun. Mă aranjez cât pot de frumos pentru seară și mă îmbrac cu cea mai bună rochie a mea de vacanță. La masa noastră am comandat pentru festivitate șampanie, care, pe cât este de scumpă, pe atât este de proastă și pe deasupra și caldă. La ora zece nu se vede nici urmă de Lketinga și prietenii săi. Și dacă tocmai astăzi nu vin? Doar mâine mai suntem aici. Poimâine, dis-de-dimineață, plecăm la aeroport. Nerăbdătoare, privesc țintă spre ușă. Sper din toată inima să apară.

În acel moment apare un masai. Se uită de jur împrejur și, ezitând, vine spre noi. După ce ne salută cu un *„Hello"*, ne întreabă dacă noi suntem albii care aveau întâlnire cu Lketinga. În timp ce

dăm afirmativ din cap, mie mi se pune un nod în gât și mă trec transpirațiile. Ne povestește că Lketinga s-a dus în după-masa aceasta pe plajă, ceea ce, în mod normal, este interzis localnicilor. Acolo a fost tachinat de alți negri, din cauza părului său și a îmbrăcămintii sale, iar el, cu mândria lui de războinic, și-a apărat pielea și l-a lovit pe adversar cu ciomagul său, *rungu*. Poliția de plajă l-a luat fără prea multă vorbă, pentru că nu înțelegea limba lui. Acum se pare că este undeva, într-o închisoare, între țărmul sudic și cel nordic. El a venit aici să ne aducă la cunoștință și să ne ureze, în numele lui Lketinga, călătorie plăcută.

Marco îmi traduce tot ce spune masaiul și, când îmi dau seama ce s-a întâmplat, simt că se năruie cerul pe mine. Abia reușesc să-mi stăpânesc lacrimile dezamăgirii. Îl implor pe Marco: „Întreabă-l ce putem face, mai avem doar o zi!" El îmi răspunde rece: „Asta este, nu putem face nimic și abia aștept să ajungem acasă." Eu, însă, nu cedez: „Edy", așa îl cheamă pe masai, „putem să-l căutăm?" Edy îmi spune că da și că va aduna în seara aceasta bani de la ceilalți masai, iar mâine, la ora zece, va pleca și va încerca să-l găsească. Acțiunea este dificilă, pentru că nu se știe în care din cele cinci închisori a fost dus.

Îl rog pe Marco să mergem și noi cu Edy. La urma urmei, și Lketinga ne-a ajutat pe noi. După discuții îndelungate, este de acord și ne dăm întâlnire cu Edy la ora zece, în fața hotelului. Toată noaptea nu reușesc să închid un ochi. Încă nu știu ce s-a întâmplat cu mine. Știu doar că vreau să-l văd pe Lketinga. Da, trebuie, înainte să plec înapoi, în Elveția!

În căutarea lui Lketinga

Marco se răzgândește și rămâne la hotel. El încearcă încă o dată să mă convingă să renunț la planul meu, dar toate sfaturile lui bine intenționate se lovesc de vocea mea lăuntrică, care îmi spune

că trebuie să merg. Așa că îl las la hotel și îi promit că mă întorc pe la ora două. Edy și cu mine plecăm cu *matatu,* un autobuz mic, cu circa opt locuri, în direcția Mombasa. Este pentru prima dată când merg cu genul acesta de taxi. Când oprește, sunt deja treisprezece oameni înăuntru, înghesuiți printre bagaje. Controlorul stă agățat în afara vehiculului. Mă uit nedumerită la înghesuiala dinăuntru. *„Go, go in!"*, îmi spune Edy și încerc să trec peste genți și picioare. Stau cocoșată și mă țin bine, ca să nu cad la curbe peste ceilalți.

Slavă Domnului, după aproape cincisprezece kilometri coborâm. Suntem în Ukunda, primul sat mai mare, în care se află o închisoare. Mergem împreună înăuntru. Nici nu pun bine piciorul în prag, că ne și oprește un tip solid. Mă uit întrebător la Edy. El negociază și peste câteva minute bărbatul deschide ușa din spatele lui. Din cauza întunericului dinăuntru și a soarelui de afară, nu pot să văd mare lucru. În schimb, ne izbește o duhoare atât de groaznică, încât îmi vine să vomit. Grăsanul strigă ceva în gaura obscură și, după câteva secunde, apare un bărbat cu o înfățișare deplorabilă. Se pare că este un masai, dar fără podoabe. Dau speriată din cap, în semn că nu este el și îl întreb pe Edy: „El este singurul masai de-aici?" Se pare că da. Masaiul este împins înapoi, spre ceilalți deținuți, care stau ghemuiți pe jos. Plecăm și Edy spune: „Vino, luăm un alt *matatu*, pentru că merge mai repede decât un autobuz mare. Căutăm mai departe, la Mombasa."

Traversăm din nou cu bacul Likoni, după care mergem mai departe cu un autobuz, de-a lungul periferiei orașului, unde se află o închisoare mult mai mare decât cea precedentă. Și aici sunt privită, ca albă, cu înverșunare. Bărbatul din spatele barierei se face că nu ne vede. Citește, plictisit, ziarul, iar noi stăm și nu știm ce să facem. Îi fac semn cu cotul lui Edy: „Întreabă odată!" Nu se mișcă nimic, până când Edy nu îmi sugerează să-i dau tipului discret câțiva șilingi kenyeni. Dar câți? Niciodată nu am fost pusă în situația de a mitui pe cineva. Așa că pun o sută de

șilingi kenyeni pe masă, ceea ce, transformat, înseamnă cam zece franci elvețieni. Tipul ia banii, cu un gest de aparentă discreție și se uită, în cele din urmă, la noi. Nu, nici un masai pe nume Lketinga nu a fost adus aici în ultima vreme. Sunt doi masai aici, dar sunt mult mai mici decât cel descris. Totuși, eu vreau să-i văd. Nu se știe niciodată, poate că gardianul se înșală, iar banii oricum i-a luat. Se scoală, uitându-se la mine cu o privire suspectă, și descuie o ușă.

Mă șochează ceea ce văd. Într-o cameră fără ferestre, stau îngrămădiți pe jos mai mulți bărbați, unii pe cartoane, alții pe ziare sau direct pe beton. Orbiți de raza de lumină, toți își pun mâinile la ochi. Printre deținuți se formează un culoar îngust și în următoarea clipă înțeleg de ce: un gardian se apropie cu o găleată cu „mâncare", pe care o varsă direct pe ciment. Este de neimaginat! Nici măcar porcii nu sunt tratați în halul ăsta! La cuvântul „masai", doi bărbați vin în față, dar nici unul nu este Lketinga. Sunt demoralizată. Dar, presupunând că îl găsesc, la ce să mă aștept?

Mergem în centrul orașului, unde luăm un alt *matatu,* care ne duce, timp de o oră, pe un drum prost, pe coasta de nord. Edy mă liniștește, spunându-mi că precis îl găsim aici. Nu reușim să ajungem, însă, nici măcar până la intrare, pentru că un polițist înarmat ne întreabă ce căutăm. Edy îi explică, dar altul dă din cap și spune că de două zile nu a mai fost adus aici nimeni. Plecăm și de acolo. Eu sunt năucită.

Edy îmi amintește că este deja târziu și că trebuie să ne grăbim, dacă vreau să fiu la ora două înapoi. Dar eu nu vreau să mă întorc la hotel, pentru că numai astăzi mai am timp să-l caut pe Lketinga. Edy propune să ne întoarcem la prima închisoare, pentru că, de multe ori, deținuții sunt transferați de la o închisoare la alta. Așa că ne întoarcem la Mombasa, pe o căldură cumplită.

Ne petrecem cu bacul care merge în sens opus și văd că pe cealaltă ambarcațiune nu sunt aproape deloc pasageri, ci numai vehicule, dintre care unul mă frapează: este de o culoare verde

țipător și are gratii. Edy spune că este mașina care transportă deținuți. Mi se face rău, când mă gândesc la sărmanele ființe, dar gândurile se opresc aici. Sunt obosită, transpirată și mi-e sete. La ora două și jumătate după-masă suntem înapoi, în Ukunda.

În fața închisorii se află acum alt gardian, care pare a fi mult mai prietenos. Edy îi descrie din nou persoana pe care o căutăm și discută intens cu el. Eu nu înțeleg nimic. „Edy, ce se întâmplă?" Edy îmi spune că Lketinga a fost mutat acum, aproape o oră, pe coasta de nord, de unde tocmai venim noi. A fost întâi la închisoarea din Kwale, apoi pentru scurt timp aici, iar acum este pe drum spre închisoarea de la care venim noi și unde va trebui să rămână până la judecare.

Treptat, încep să-mi pierd firea. Am petrecut toată dimineața căutându-l și acum o jumătate de oră a trecut pe lângă noi, în duba aceea verde. Edy se uită disperat la mine și spune că mai bine ne întoarcem la hotel. Mă asigură că va mai încerca el mâine o dată, pentru că acum știe unde se află Lketinga. Îmi sugerează să-i dau lui banii, ca să-l poată elibera pe cauțiune.

Nu stau mult pe gânduri și îl rog pe Edy să mai mergem încă o dată pe țărmul nordic. Nu este prea încântat, dar acceptă. Fără să vorbim, parcurgem din nou același traseu lung. Pe drum, mă întreb încontinuu: „Corinne, de ce faci tu asta? Ce vreau, de fapt, să-i spun lui Lketinga?" Nu știu. Mă las, pur și simplu, împinsă de această forță misterioasă.

Cu puțin timp înainte de ora șase, ajungem iar la închisoarea de pe coasta de nord. În fața clădirii se află același bărbat înarmat. Ne recunoaște și ne spune că Lketinga a sosit acum două ore și jumătate. Acum mă trezesc de-a binelea. Edy îi spune că vrem să-l eliberăm pe masai. Paznicul dă din cap și este de părere că înainte de Anul Nou nu se poate, deoarece deținutul nu a fost încă judecat, iar șeful închisorii este până atunci în vacanță.

M-am așteptat la orice, numai la asta nu. Nici măcar cu bani nu-l putem elibera! Cu chiu cu vai, reușesc să-l conving pe paznic

să mă lase să-l văd pe Lketinga zece minute, pentru că el a înțeles că mâine plec. Iată-l că vine, radiind de fericire. Eu sunt șocată când îl văd. Nu mai are podoabe, părul îi este înfășurat într-o cârpă murdară și pute groaznic. Totuși, pare să se bucure când mă vede. Se miră că am venit fără Marco. Îmi vine să urlu! Chiar nu-și dă seama? Îi spun că mâine plecăm acasă, dar că eu mă voi întoarce cât pot de repede. Îi scriu adresa mea și îl rog să mi-o dea și el pe-a lui. Cu chiu cu vai, își scrie numele și numărul de la căsuța poștală. Reușesc să-i bag banii în buzunar, până să-l ia paznicul de acolo. Când pleacă, se uită înapoi, îmi mulțumește și-mi spune să-l salut pe Marco.

Ne întoarcem încet, ca să așteptăm autobuzul. Începe să se lase seara. Abia acum îmi dau seama, cât de epuizată sunt. Izbucnesc în lacrimi și nu mă mai pot opri. În *matatul* supra-aglomerat, toți ochii sunt îndreptați spre femeia albă, care plânge, însoțită de un masai. Mi-e indiferent. Îmi vine să mor.

Este deja trecut de ora ora opt seara, când ajungem la bacul Likoni. Mă gândesc la Marco și am un sentiment de vinovăție. Au trecut deja șase ore, de când trebuia să mă întorc.

În timp ce așteptăm bacul, Edy îmi spune: *„No bus, no Matatu to Diani-Beach."* Am impresia că nu aud bine. „Începând cu ora douăzeci, nu mai merge nici un autobuz până la hotel." Nu pot să cred! Suntem acolo, așteptăm în beznă bacul, iar pe partea cealaltă nu mai merge nimic! Trec pe lângă mașinile care așteaptă și mă uit dacă printre călători se află și albi. Printre ele se găsesc și două autobuze-safari. Bat la geam și întreb dacă mă pot lua și pe mine. Șoferul refuză, spunând că nu are voie să ia străini. Călătorii sunt indieni și oricum toate locurile sunt ocupate. Am noroc cu o mașină care se urcă în ultimul moment pe rampă. Înăuntru stau două călugărițe italiene, cărora le explic problema mea. Ele înțeleg situația și se arată dispuse să ne ducă, pe mine și pe Edy, la hotel.

Mergem trei sferturi de oră prin întuneric și începe să mi se facă frică de Marco. Cum va reacționa? Chiar dacă îmi va trage o palmă, îl voi înțelege. Ar fi îndreptățit să o facă. Chiar sper să meargă până într-acolo, poate așa îmi voi reveni. Tot nu pricep ce s-a întâmplat cu mine și de ce am pierdut controlul asupra oricărei rațiuni. Singurul lucru de care îmi dau seama este că nu am fost niciodată în viața mea atât de obosită ca acum și că îmi este, pentru prima dată, tare frică: mi-e frică de Marco și de mine însămi.

În fața hotelului îmi iau la revedere de la Edy și peste puțin timp mă aflu în fața lui Marco. Se uită la mine cu tristețe, fără țipete, fără reproșuri. Nimic altceva, în afară de această privire. Îl iau de gât și încep iar să plâng. Marco mă duce în bungaloul nostru și încearcă să mă calmeze. Mă așteptam la orice, numai la o astfel de primire, plină de dragoste, nu. Îmi spune: „Totul va fi bine, Corinne. Sunt atât de bucuros că mai ești încă în viață. Tocmai voiam să merg la poliție și să te declar dispărută. Îmi pierdusem deja orice speranță și mă gândeam că nu o să te mai văd. Să-ți aduc ceva de mâncare?" Fără să aștepte răspunsul meu, se duce și vine cu o farfurie plină. Arată apetisant și, ca să-i fac pe plac, mănânc cât pot de mult. Abia după ce termin, mă întreabă: „Și măcar l-ai găsit?" „Da", îi răspund eu și îi povestesc totul. Se uită la mine și îmi spune: „Ești o femeie nebună, dar foarte puternică. Dacă vrei ceva, nu cedezi. Oare de ce nu pot lua eu locul acestui masai?" Tocmai asta nu știu. Nu-mi pot explica nici eu, ce secret miraculos îl învăluie pe acest bărbat. Dacă mi-ar fi spus cineva, acum două săptămâni, că mă voi îndrăgosti de un războinic masai, aș fi râs de el. Acum mă aflu în fața unui haos profund.

În avion, Marco mă întreabă: „Și cu noi cum rămâne, Corinne? Totul depinde de tine." Mi-e greu să-i descriu dimensiunea descumpănirii mele. „Îmi voi căuta, cât pot de repede, o locuință, chiar dacă nu va fi pentru mult timp, căci vreau să mă întorc în Kenya, poate pentru totdeauna", îi răspund. Marco dă cu tristețe din cap.

O JUMĂTATE DE AN LUNGĂ

Trec două luni până găsesc o locuință în partea de nord a orașului Biel. Mutarea este simplă, pentru că nu-mi iau decât hainele și câteva lucruri personale. Restul i-l las lui Marco. Cel mai greu îmi este să renunț la cele două pisici. Dar, ținând cont de faptul că oricum părăsesc Elveția, aceasta este singura soluție. De magazin mă ocup mai departe, dar nu mai pun atât de mult suflet, pentru că toată ziua visez la Kenya. Îmi cumpăr tot ce găsesc despre această țară, chiar și muzică. La magazin ascult de dimineață până seara cântece swahili. Clienții observă și ei că nu mai sunt atât de serviabilă ca și până acum, dar nu pot și nu vreau să le povestesc nimic.

În fiecare zi aștept poșta. După aproape trei luni, primesc, în sfârșit, o știre. Însă nu de la Lketinga, ci de la Priscilla. Scrie multe lucruri neînsemnate. Oricum, aflu că Lketinga a fost eliberat a treia zi după plecarea noastră. În aceeași zi îi scriu și eu lui Lketinga, la adresa pe care o aveam de la el, povestindu-i despre intenția mea de a reveni în Kenya în iunie sau iulie, de data aceasta, însă, singură.

Mai trece o lună și, în sfârșit, primesc o scrisoare de la Lketinga. Îmi mulțumește pentru ajutor și îmi mărturisește că s-ar bucura, dacă i-aș mai vizita o dată țara. În aceeași zi, mă grăbesc și intru în prima agenție de turism și fac o rezervare de trei săptămâni, la același hotel, pentru luna iulie.

Acum urmează așteptarea. Timpul pare să stea pe loc; zilele abia se scurg. Dintre prietenii noștri comuni, unul singur a rămas fidel și mă cheamă, din când în când, să bem un pahar de vin. El pare, cel puțin, să mă înțeleagă. Ziua plecării se apropie și eu devin tot mai agitată, pentru că numai Priscilla îmi răspunde la scrisori. Cu toate acestea, nimic nu mă mai poate zdruncina; la fel ca și până acum, am convingerea că nimic nu-mi lipsește pentru a fi fericită, în afară de acest bărbat.

Între timp, învăț puțină engleză, ca să mă pot exprima, cât de cât. Prietena mea, Jelly, face în fiecare zi lecții cu mine. Cu trei săptămâni înainte de plecare, fratele meu mai mic și consoarta lui, Jelly, se hotărăsc să vină cu mine. Cea mai lungă jumătate de an din viața mea a trecut. Decolăm.

Revederea

În iulie 1987, după nouă ore bune de zbor, aterizăm la Mombasa. Ne învăluie aceeași căldură toridă, iar eu simt aceeași aură. De data aceasta, însă, totul îmi este familiar: Mombasa, bacul și drumul cel lung până la hotel.

Stau încordată. Oare va fi acolo sau nu? La recepție, aud în spatele meu o voce: *„Hello!"* Ne întoarcem și îl văd pe el. Râde și vine spre mine. Am impresia că cele șase luni de zile nici nu au existat. Îi fac semn ușor și-i spun: „Jelly, Eric, uitați, el este Lketinga." Fratele meu scormonește, jenat, într-o geantă, în timp ce prietena mea, Jelly, îl salută zâmbind. Le fac cunoștință. Mai mult decât o strângere de mână, nu îndrăznesc momentan.

În haosul acesta general, ne cazăm, înainte de toate, în bungaloul nostru, timp în care Lketinga așteaptă la bar. În sfârșit, reușesc s-o întreb pe Jelly: „Ei, cum ți se pare?" Încercând să-și găsească cuvintele, ea îmi răspunde: „Este ceva deosebit, dar sigur, trebuie să mă obișnuiesc întâi cu el; până acum, mi se pare puțin străin și sălbatic." Fratele meu nu are nici o părere. „Se pare că entuziasmul este numai de partea mea", mă gândesc eu, puțin decepționată.

Mă schimb și mă duc la bar. Lketinga stă acolo cu Edy. Îl salut și pe el, bucuroasă, după care încercăm să ne povestim. Aflu că Lketinga s-a întors, la scurt timp după eliberarea sa, în tribul din care face parte, și că abia acum o săptămână a revenit la

Mombasa. Despre sosirea mea a aflat de la Priscilla. Faptul că au avut voie să ne întâmpine la hotel, este o excepție. În mod normal, negrii care nu lucrează acolo, nu au voie să intre în hotel.

Pe mine mă surprinde faptul că, fără ajutorul lui Edy, nu-i pot povesti aproape nimic lui Lketinga. Engleza mea este abia în stadiul de început, iar Lketinga abia dacă vorbește zece cuvinte. Astfel, stăm uneori pe plajă, fără să ne spunem nimic, privindu-ne, pur și simplu, unul pe celălalt, plini de extaz, în timp ce prietena mea și Eric își petrec cea mai mare parte a timpului la piscină sau în cameră. Seara se lasă încet, iar eu încep să-mi fac gânduri despre ce va urma. La hotel nu mai putem rămâne și, în afară de strângerea noastră de mână de la-nceput, nu s-a petrecut nimic altceva. Este greu să aștepți o jumătate de an un bărbat. În aceste șase luni de așteptare grea, m-am visat de multe ori în brațele acestui bărbat frumos, mi-am imaginat sărutări și cele mai sălbatice nopți. Acum, când este aici, simt că-mi este teamă să-i ating și brațul închis la culoare. Așa că mă las cu totul pradă sentimentului fericit de a ști că îl am lângă mine.

Eric și Jelly, extenuați după călătoria îndelungată și toropiți de căldură, se duc la culcare. Lketinga și cu mine mergem agale către discoteca Bush-Baby. Mă simt împărătește lângă „prințul" meu. Ne așezăm la o masă și ne uităm la cei care dansează. El râde întruna. Și, pentru că abia putem conversa, stăm și ascultăm muzică. Apropierea lui Lketinga și atmosfera de acolo mă furnică. Mi-aș dori atât de tare să-i mângâi măcar o dată fața, sau cel puțin, să știu cum este să-l sărut! La primul blues îl iau de mână și-i arăt spre ringul de dans. El stă pe loc, neputincios, și nu face nici o mișcare.

Dintr-odată, însă, ne trezim unul în brațele celuilat și ne mișcăm în ritmul muzicii. Tensiunea începe să cedeze. Tremur din tot corpul, dar de data aceasta mă țin de el. Timpul pare să stea pe loc și încet, încet, se trezește în mine dorința după acest bărbat,

dorință care a zăcut jumătate de an. Nu îndrăznesc să-mi ridic capul și să mă uit la el. Ce va gândi oare despre mine? Eu știu atât de puține despre el! Abia după ce ritmul muzicii se schimbă, ne întoarcem la locurile noastre și îmi dau seama că am fost singurii care am dansat. Am senzația că zeci de perechi de ochi ne urmăresc.

Mai stăm puțin timp împreună, după care plecăm. Este cu mult trecut de miezul nopții, când mă conduce la hotel. La intrare ne uităm unul în ochii celuilalt și mi se pare că văd o schimbare în expresia feței lui. Descopăr în privirea lui sălbatică ceva, ca un fel de amestec între mirare și emoție. În sfârșit, mă încumet să mă apropii de gura lui frumoasă și-mi apăs ușor buzele pe ale lui. Simt cum întreaga lui ființă încremenește și se uită la mine aproape înspăimântat.

„What you do?", întreabă el și se dă un pas înapoi. Când mă dezmeticesc, nu mai înțeleg nimic și mi-e rușine. Mă întorc și alerg bulversată în hotel. În pat mă apucă o criză de plâns. Am impresia că se surpă pământul cu mine. Un singur gând îmi trece prin minte: îl doresc pe acest bărbat până la nebunie și el se pare că nu pune nici un preț pe mine. Într-un târziu adorm.

Mă trezesc cândva, târziu, când micul dejun s-a terminat de mult. Oricum mi-e indiferent, pentru că nu-mi e foame. Așa cum arăt eu acum, nu vreau să fiu văzută. Îmi pun o pereche de ochelari de soare și mă furișez pe lângă piscină, unde fratele meu se foiește pe lângă Jelly, ca un cocoș îndrăgostit.

Pe plajă mă așez sub un palmier și mă uit în seninul albastru al cerului. Oare asta să fi fost tot? mă întreb eu. Oare să mă fi înșelat atât de tare în sentimentele mele? Nu, țipă o voce lăuntrică! Cine ar fi putut să-mi dea mie atâta forță, ca să mă despart de Marco, să renunț o jumătate de an la viață sexuală, dacă nu acest bărbat?

Deodată, observ o umbră deasupra mea și simt o atingere moale pe braț. Deschid ochii și privirea îmi cade direct pe fața

frumoasă a acestui bărbat. Îmi zâmbește și-mi spune din nou: *„Hello!"* Îmi pare bine că am ochelarii de soare. Se uită îndelung la mine și pare să-mi studieze fața. După un timp, mă întreabă de Eric și Jelly. Apoi, se chinuiește să-mi spună că după-masă suntem invitați la Priscilla, la un ceai. Întinsă pe spate, mă uit la cei doi ochi blânzi și plini de speranță, care mă contemplă. Cum nu-i dau imediat un răspuns, expresia feței i se schimbă, ochii i se întunecă și o rază de mândrie strălucește în interiorul lor. Mă lupt cu mine însămi și, în cele din urmă, îl întreb la ce oră suntem invitați.

Eric și Jelly sunt de acord și la ora stabilită așteptăm în fața hotelului. După aproximativ zece minute, unul dintre *mataturile* supraaglomerate oprește. Văd coborând din el două picioare lungi, urmate de trupul zvelt al lui Lketinga. L-a luat și pe Edy cu el. Eu mai știu încă drumul până la Priscilla, de la prima vizită. Fratele meu se uită, ce-i drept sceptic, la maimuțele care se joacă și mănâncă nu departe de drum.

Revederea cu Priscilla este foarte caldă. Aduce spirtiera și pregătește ceaiul. În timp ce așteptăm, cei trei africani discută, iar noi ne uităm la ei, fără să înțelegem nimic. Râd tot timpul și simt că vorbesc despre mine. După aproape două ore, ne pregătim de plecare. Priscilla îmi spune că pot veni oricând la ea, împreună cu Lketinga.

Deși eu am plătit hotelul pentru următoarele două săptămâni, mă hotărăsc să plec de acolo și să mă mut la Priscilla. M-am săturat de mers la discotecă și de mese de seară fără el. Conducerea hotelului mă avertizează că risc ca la sfârșitul acestui sejur să rămân și fără bani, și fără haine pe mine. Fratele meu, deși este și el mai mult decât sceptic, mă ajută să-mi duc lucrurile în pădure. Lketinga îmi cară geanta cea mare de voiaj. El pare că se bucură.

Priscilla pleacă din locuința ei și se mută la o prietenă. Când se întunecă și nu mai putem evita momentul apropierii fizice, mă

așez pe priciul îngust și aștept, cu inima bătând, clipa mult dorită. Lketinga se așază lângă mine și eu îi văd doar albul din ochi, nasturele de sidef de pe frunte și cerceii de fildeș din urechi. Deodată, totul se petrece foarte repede. Lketinga mă întinde pe spate și deja îi simt virilitatea, în plină excitație. Până să-mi dau eu seama, dacă sunt pregătită sau nu, simt o durere, aud niște sunete ciudate și totul se termină. Îmi vine să urlu de ciudă; eu îmi imginasem scena cu totul altfel. Abia acum conștientizez că am de-a face cu un om dintr-o cultură care mie îmi este cu totul străină. Reflecțiile mele se opresc, însă, aici, pentru că imediat totul se reia. Pe parcursul nopții, scena se repetă de câteva ori și după al treilea sau al patrulea „act sexual", renunț la încercările mele de tandrețe, la sărutări și mângâieri, pentru că, se pare că lui Lketinga nu-i plac.

În sfârșit, se face ziuă și aștept ca Priscilla să bată la ușă. Într-adevăr, către ora șapte dimineața, aud voci. Mă uit afară și găsesc în fața ușii un lighean plin cu apă. Îl iau înăuntru și mă spăl bine, pentru că pe tot corpul am vopsea roșie de la picturile lui Lketinga.

Mă duc să o văd pe Priscilla și îl las pe Lketinga dormind. A făcut deja ceaiul și mă invită să beau. Mă întreabă cum mi-am petrecut prima noapte într-un adăpost african, iar eu nu-mi mai pot stăpâni tăcerea. Vizibil stingherită, Priscilla ascultă ce-i povestesc și-mi spune: „Corinne, noi nu suntem ca albii. Du-te înapoi la Marco, petrece-ți vacanțele în Kenya, dar nu căuta aici un bărbat pentru toată viața." Despre albi, ea a auzit că sunt buni cu femeile, chiar și noaptea. Îmi spune că bărbații masai sunt altfel, și că experiența, pe care tocmai am trăit-o, este ceva normal. Masaii nu sărută, gura fiind pentru mâncat, îmi explică ea, iar sărutul, și aici face o față disprețuitoare, este ceva oribil. Un bărbat nu atinge niciodată o femeie mai jos de burtă, iar femeia nu are voie să atingă organul sexual al bărbatului. De asemenea, părul și fața unui bărbat sunt tabu.

Nu știu, dacă să plâng sau să râd. Tânjesc după un bărbat foarte frumos și nu am voie să îl ating! Abia acum îmi vine în minte scena cu sărutul nereușit din fața hotelului și încep să cred că, ceea ce tocmai am auzit, este adevărat.

În timpul discuției, Priscilla nu s-a uitat la mine. Se pare că i-a fost greu să vorbească despre acest subiect în fața mea. Îmi trec multe prin cap și nu sunt sigură că am înțeles bine ce mi-a povestit. Deodată, îl văd pe Lketinga stând în raza soarelui de dimineață. Cu bustul gol, cu cârpa cea roșie în jurul coapselor și cu părul lui roșu, este de-o frumusețe uluitoare! Evenimentele din ultima noapte pătrund până în cele mai adânci colțuri ale creierului meu. Tot ceea ce știu este că îl vreau pe acest bărbat și pe nimeni altul. Îl iubesc și, la urma urmei, totul se poate învăța, încerc eu să mă consolez.

Mai târziu, plecăm cu un *matatu* supraaglomerat în Ukunda, următorul sat mai mare. Acolo întâlnim și alți masai, care stau într-o ceainărie autohtonă, alcătuită din câteva scânduri, bătute provizoriu în cuie, un acoperiș, o masă lungă și câteva scaune. Ceaiul este fiert într-un vas mare, deasupra focului. Când ne așezăm, mi se aruncă niște priviri, pe de-o parte curioase, pe de altă parte critice, după care începe să se vorbească iar de-a valma. Mi-e clar că se vorbește despre mine. Îi examinez și eu pe toți bărbații care stau la mese și constat că nici unul nu este atât de frumos ca Lketinga și nu are aerul lui blajin.

Stăm acolo ore în șir și nu-mi pasă că nu înțeleg nimic. Mă impresionează felul în care Lketinga se ocupă de mine. Comandă mereu câte ceva de băut, iar mai târziu roagă să îmi aducă și o farfurie cu carne. Sunt bucăți de carne de capră mărunțite, pe care abia reușesc să le înghit, pentru că sunt în sânge și tari. După trei îmbucături, îmi vine să vomit și îi dau de-nțeles lui Lketinga că le poate mânca el. Însă nici el, nici ceilalți bărbați nu iau nimic din farfuria mea, deși se vede clar că le e foame.

După o jumătate de oră, ei se scoală și Lketinga încearcă să-mi explice ceva, făcând semne cu mâinile și picioarele. Înțeleg că vor să meargă cu toții să mănânce, dar că eu nu pot veni cu ei. Eu, însă, vreau neapărat să merg. *„No, big problem! You wait here."*, îmi spune Lketinga. Dispar toți în spatele unui perete și, după puțin timp, se văd niște munți de carne. Peste un timp, masaiul meu se întoarce. Pare să aibă burta plină. Eu tot nu pricep, de ce a trebuit să stau deoparte. Lketinga îmi explică: *„You wife, no lucky meat."* Îmi propun să o întreb diseară pe Priscilla.

Plecăm din ceainărie și luăm un *matatu,* ca să ne întoarcem pe plajă. Coborâm la *lodgea* Africa-Sea și ne hotărâm să mergem să-i vedem pe Jelly și Eric. La intrare ne oprește un gardian, dar, după ce îi explic că nu vrem decât să-i vizităm pe fratele meu și pe prietena lui, ne lasă să intrăm fără comentarii. La recepție, managerul mă salută râzând: *„So, you will now come back in the hotel?"* Îi spun că nu, dimpotrivă, îmi place foarte mult în pădure. Dă din umeri și adaugă: „Să vedem pentru cât timp!"

Îi găsim pe cei doi îndrăgostiți la piscină. Eric vine la mine, enervat: „Era timpul să te mai și arăți!" Apoi, mă întreabă dacă am dormit bine. Când aud ce griji are el, râd și îi răspund: „Bineînțeles că am dormit altă dată și mai confortabil, dar sunt fericită!" Lketinga stă lângă noi, râde și întreabă: *„Eric, what's the problem?"* Niște albi care fac baie ne fixează cu privirea. Câteva femei care aleargă încetinesc în mod vizibil pasul, atunci când ajung în dreptul frumosului meu masai și îi admiră sincer machiajul cel nou. El, însă, nu aruncă nici o privire spre ele, dimpotrivă, se jenează, când vede atâta piele goală.

Nu rămânem mult timp aici, pentru că vreau să mai cumpăr câte ceva: gaz, hârtie igienică și, înainte de toate, o lanternă. Noaptea trecută nu am avut nevoie la toaletă, dar nu va fi mereu la fel. Toaleta, alcătuită din două scânduri cu o gaură la mijloc, este situată în afara satului, într-un fel de căsuță, făcută din frunze

de palmieri împletite, aflată la doi metri deasupra pământului. Se ajunge la ea pe o scară de găini, mică și îngustă, pe care îți poți frânge gâtul.

Găsim tot ce ne trebuie într-un butic mic, de unde se aprovizionează și angajații hotelului. Abia acum îmi dau seama, cât de convenabil este totul aici. În afară de bateriile pentru lanternă, cumpărăturile nu mă costă practic nimic, făcând comparație cu prețurile europene.

La câțiva metri mai departe se află o altă dugheană, pe care este scris cu roșu *„Meat"*. Lketinga intră acolo. Din tavan atârnă un cârlig uriaș pentru carne și de el este agățată o capră jupuită. Lketinga se uită la mine întrebător și spune: *„Very fresh! You take one kilo for you and Priscilla."* Mi se face rău, când mă gândesc că trebuie să mănânc carnea asta, dar sunt de acord. Vânzătorul ia o bardă și taie una din pulpele din spate ale animalului, apoi separă cu alte două, trei lovituri porția noastră. Restul îl pune înapoi, în cârlig. Ne împachetează marfa în hârtie de ziar și plecăm în sat.

Priscilla se bucură enorm de carnea pe care i-o ducem cadou. Ne face ceai și aduce de la o vecină încă un fierbător. Carnea este tăiată mărunt, spălată și fiartă două ore în apă cu sare. Între timp, ne bem ceaiul care, treptat, treptat, începe să-mi placă. Priscilla și Lketinga vorbesc fără întrerupere. După un timp, Lketinga se scoală și spune că pleacă, dar că se întoarce repede. Încerc să aflu ce intenții are, însă tot ce îmi spune este: *„No problem, Corinne, I come back"* Apoi se uită la mine râzând și dispare. O întreb pe Priscilla unde se duce. Răspunde că nici ea nu știe exact, pentru că aici nu ai voie să-l întrebi pe un masai așa ceva, și că asta este treaba lui. Dar ea bănuiește că se duce în Ukunda. „Pentru numele lui Dumnezeu, ce vrea să facă el în Ukunda? Tocmai de acolo venim noi acum!" exclam eu, puțin revoltată. „Poate că mai vrea să mănânce ceva" răspunde Priscilla. Mă uit la carnea

care clocotește într-o oală de tablă mare și întreb: „Și asta pentru cine este?" „Pentru noi, femeile", mă lămurește ea. „Lketinga nu are voie să mănânce nimic din carnea asta. Nici un războinic masai nu mănâncă vreodată ceva, care a fost atins sau privit de o femeie. Ei nu au voie să mănânce nici în prezența femeilor. Singurul lucru care le este permis, este să bea ceai."

Îmi vine în minte scena ciudată din Ukunda. Acum înțeleg, de ce toți bărbații au dispărut în spatele zidului. Deci, Lketinga nu are voie niciodată să meargă la restaurant cu mine, iar eu nu am voie să gătesc niciodată nimic pentru el. Ciudat este că acest lucru mă afectează mai tare decât ideea de a renunța la plăcerea unei partide de sex reușite. După ce-mi revin, cât de cât, încerc să aflu mai multe. Cum arată o căsnicie? Și răspunsul la întrebarea aceasta mă decepționează. Din principiu, femeia se ocupă de copii, iar bărbatul își petrece cea mai mare parte a timpului cu alți bărbați de același rang, adică cu alți războinici, dintre care cel puțin unul trebuie să-i țină companie la masă. Nu se cuvine să ia masa singur.

Mie îmi piere graiul. Visurile mele romantice despre gătitul și mâncatul împreună, în pădure sau în coliba noastră modestă, se spulberă. Abia îmi pot stăpâni lacrimile și Priscilla se uită speriată la mine. Apoi izbucnește în râs, ceea ce pe mine mă face furioasă. Dintr-odată, mă simt singură și îmi dau seama că și Priscilla este o străină, care trăiește în altă lume.

Dar oare ce face Lketinga? S-a făcut noapte și Priscilla servește carnea pe două farfurii de aluminiu îndoite. Între timp, chiar mi s-a făcut foame. Gust și sunt surprinsă ce moale este. Dar are un gust aparte, care seamănă cu gustul de carne fiartă sărată. Mâncăm cu mâinile, fără să spunem nimic.

Seara, târziu, îmi iau rămas bun și mă retrag în fosta căsuță a Priscillei. Sunt obosită. Aprind lampa de gaz și mă așez pe pat. Afară țârâie greierii. Gândurile mele zboară înapoi, la Elveția, la

mama mea, la magazinul meu și la viața de zi cu zi din Biel. Cât de diferită este aici lumea! Cu toată simplitatea lor, oamenii par a fi mai fericiți, poate tocmai pentru că se mulțumesc cu mai puțin. Aceste gânduri îmi trec prin cap și imediat mă simt mai bine.

Deodată, ușa de lemn se deschide scârțâind și Lketinga apare în prag, râzând. Trebuie să se aplece ca să poată intra. Se uită de jur împrejur și se așază pe prici. *„Hello, how are you? You have eat meat?"* întreabă el. Așa cum mă interoghează, circumspect și totodată grijuliu, mă simt bine și mă cuprinde o mare dorință după el. În lumina lămpii de gaz, arată minunat. Podoabele lui strălucesc, bustul îi este gol și ornat numai cu două șiraguri de perle. Gândul, că sub fusta scurtă până la coapse nu se găsește nimic altceva decât piele, mă excită foarte tare. Îi apuc mâna suplă și rece și i-o apăs tare pe fața mea. În acest moment mă simt unită cu acest bărbat, practic cu totul străin, și știu că îl iubesc. Îl trag spre mine și îi simt greutatea corpului. Îmi lipesc fața de a lui și simt mirosul sălbatic al părului său roșu. Rămânem așa o veșnicie și simt cum îl cuprinde și pe el excitarea. Ne desparte numai rochia mea de vară ușoară, pe care acum o dau jos. Pătrunde în mine și, de data asta, trăiesc un nou sentiment de fericire, chiar dacă nu durează mult și nu ajung la punctul culminant. Simt că formez cu acest bărbat un tot unitar și mai știu în acestă noapte că, în ciuda tuturor greutăților, sunt deja o prizonieră a lumii lui.

În timpul nopții, simt o strângere în zona burții și iau lanterna, pe care am pus-o, din fericire, la capul patului. Dacă deschid ușa, precis mă aud toți, pentru că, în afară de greierii care țârâie neobosiți, este liniște. Pornesc spre „toaleta-coteț", sar, pur și simplu, peste ultimele trepte și ajung la timp la locul cu pricina. Pentru că totul se petrece ghemuit, îmi tremură genunchii. Îmi adun toate forțele și reușesc să mă ridic. Apuc lanterna și mă cațăr înapoi în căsuță, pe scara găinilor. Lketinga doarme liniștit. Mă strecor pe patul de scânduri, între el și perete.

Când mă trezesc, este deja ora opt și soarele arde atât de puternic, încât în căsuță se face sufocant de cald. După ceaiul obișnuit și toaleta de dimineață, vreau să mă spăl pe cap. Dar cum, fără apă curentă? Noi luăm apă în canistre de douăzeci de litri, pe care Priscilla le umple zilnic la fântâna cu cumpănă din apropiere. Încerc să-i explic lui Lketinga, prin limbajul mâinilor, ce intenții am. Se arată imediat foarte serviabil: *„No problem, I help you!"* Cu ajutorul unei cutii de conserve, Lketinga îmi toarnă apă pe cap. Apoi îmi șamponează părul, râzând în hohote. Se miră că mai am tot părul pe cap, cu atâta spumă.

Apoi, ne hotărâm să-i vizităm pe fratele meu și pe Jelly la hotel. Îi găsim pe amândoi la masă, savurând un mic dejun copios. Când dau cu ochii de aceste mâncăruri delicioase, îmi dau seama cât de sărăcăcios este micul meu dejun din pădure. De data aceasta eu sunt cea care povestește și Lketinga stă alături și trage cu urechea. Când încep să descriu expediția mea din timpul nopții, cei doi se uită consternați unul la celălalt și mă întreabă: *„What's the problem?" „No problem"*, răspund eu râzând, *„everything is okay!"*

Îi invităm pe Eric și pe Jelly la masa de prânz, la Priscilla. Le spun că am de gând să fac spaghete și ei sunt de acord. Eric mă asigură că vor găsi ei singuri drumul până acolo. Mai avem două ore la dispoziție, ca să facem rost de spaghete, sos, ceapă și condimente. Lketinga nici nu știe despre ce mâncare vorbim noi, însă spune râzând: *„Yes, yes, it's okay."*

Ne urcăm într-un *matatu* și mergem în primul supermarket din apropierea hotelului, unde găsim, într-adevăr, tot ce ne trebuie. Când ajungem, în sfârșit, în sat, mai îmi rămâne puțin timp la dispoziție, ca să pregătesc „masa festivă". Fac totul pe jos, ghemuită. Priscilla și Lketinga se amuză, uitându-se cum fac eu spaghetele, și spun: *„This is not food!"* Prietenul meu masai se uită țintă în apa care fierbe și urmărește, curios, cum bețele de

spaghete încep să se îndoaie ușor. Este un mister pentru el și nu crede că asta este mâncare. În timp ce pastele fierb, eu deschid cu un cuțit conserva cu sos de roșii. Golesc conținutul într-o tigaie îndoită și Lketinga mă întreabă îngrozit: *„Is this blood?"* Eu râd cât mă ține gura. „Sânge? O, nu, e sos de roșii!", îi răspund, amuzându-mă.

Între timp, ajung și Jelly și Edy la noi, transpirați. „Ce, tu gătești pe jos?" mă întreabă Jelly mirată. „Bineînțeles. Crezi că aici avem bucătărie?", răspund eu. Când începem să luăm spaghetele cu furculița, una câte una, Priscilla și Lketinga își ies din fire. Priscilla se duce și o cheamă și pe vecina ei. Se uită și ea la spaghetele albe, apoi la sosul roșu din oală, după care întreabă, arătând spre paste și strâmbându-se: *„Worms?"* Acum ne pufnește râsul. Cei trei cred că noi mâncăm viermi cu sânge și nici nu se ating de mâncare. Într-un fel, îi înțeleg, pentru că și eu, cu cât mă uit mai mult în castron și-mi imaginez că acolo sunt viermi și sânge, cu atât îmi dispare mai mult pofta de mâncare.

La spălatul vaselor mă ciocnesc de următoarea problemă: nu există nici detergent, nici perie. Priscilla rezolvă această problemă folosind „Omo" și răzuind cu unghiile. Fratele meu constată sec: „Inimă de soră, eu nu te văd pe tine stând aici pentru totdeauna. În orice caz, nu vei mai avea nevoie de nici o pilă pentru unghiile tale lungi și frumoase." Într-un fel, el are dreptate.

Eric și Jelly mai au două zile de vacanță, după care voi rămâne singură cu Lketinga. În ultima lor seară, hotelul organizează din nou un spectacol cu dansuri ale masailor. Jelly și Eric, spre deosebire de mine, nu au mai vazut niciodată așa ceva. Lketinga participă și el. Noi trei așteptăm curioși, să-nceapă spectacolul. Masaii se întâlnesc în fața hotelului și adună acolo sulițele, podoabele, centurile din perle și țesăturile pentru vânzarea, care are loc după spectacol.

Aproximativ douăzeci și cinci de războinici intră cântând. Mă simt atât de unită cu acești oameni și sunt atât de mândră de acest popor, de parcă ar fi frații mei. Este incredibil, cu câtă eleganță se mișcă și ce aură impresionantă degajă! Sentimentul de a fi găsit o patrie, sentiment, pe care eu nu l-am cunoscut până acum niciodată, mă face să-mi dea lacrimile. Am senzația că mi-am găsit familia mea, poporul meu. Tulburată de atâția masai, plini de podoabe și de picturi, care le dă un aer sălbatic, Jelly șoptește: „Corinne, ești sigură că acesta este viitorul tău?" „Da", este tot ce pot spune.

Către miezul nopții, spectacolul se termină și masaii pleacă. Lketinga vine și ne arată, plin de mândrie, banii pe care i-a câștigat din vânzarea de podoabe. Pentru noi înseamnă puțin, dar lui, suma aceasta îi permite subzistența pentru următoarele zile. Ne luăm la revedere de la Eric și Jelly, pentru că a doua zi de dimineață, devreme, ei părăsesc hotelul. Lketinga reușește să obțină de la fratele meu promisiunea că va reveni: *„You are my friends now!"* Jelly mă strânge la piept și mă roagă, plângând, să am grijă de mine, să reflectez bine asupra tuturor lucrurilor și să mă întorc în Elveția peste zece zile. Se pare că nu are încredere în mine.

Pornim spre casă. Mii de stele strălucesc pe cer, dar luna nu se vede. În ciuda întunericului, Lketinga cunoaște perfect drumul prin pădure. Trebuie să mă țin de brațul lui, ca să nu-l pierd din vedere. În apropiere de sat, ne întâmpină, lătrând în întuneric, un câine. Lketinga scoate niște sunete scurte și ascuțite și potaia dispare. În căsuță dibui după lanternă. În sfârșit, o găsesc și caut chibriturile, ca să aprind lampa cu gaz. Pentru o fracțiune de secundă, mă gândesc ce ușoară este viața în Elveția! Acolo există lămpi pe stradă, lumină electrică și totul funcționează, parcă, de la sine. Sunt epuizată și vreau să dorm. Lketinga, dimpotrivă, vine de la muncă, îi este foame și mă roagă să-i fac un ceai. Până acum am lăsat asta în grija

Priscillei. În semi-întuneric, trebuie să pun mai întâi petrol în lampă. Mă uit la pachetul de ceai și îl întreb: *„How much?"* Lketinga râde și toarnă o treime din pachețel în apa fiartă. Mai târziu, pune zahăr. Dar nu două, trei linguri, ci o cană plină. Eu mă minunez și sunt convinsă că ceaiul acesta nu se poate bea. Dar este aproape la fel de bun la gust ca cel făcut de Priscilla. Acum îmi dau seama că, de fapt, ceaiul ia locul unei mese.

A doua zi o petrec cu Priscilla. Avem rufe de spălat. Lketinga se hotărăște să plece pe țărmul de nord, ca să afle în ce hoteluri mai au loc spectacole de dans. Nu mă întreabă dacă vreau să merg și eu.

Plec cu Priscilla la fântână și încerc să aduc și eu la căsuță o canistră de douăzeci de litri cu apă, operațiune care se dovedește a nu fi deloc ușoară. Ca să o umpli, cobori mai întâi în fântână, la o adâncime de circa cinci metri, o găleată de trei litri, apoi o ridici. După aceea, iei apa cu ajutorul unei cutii de conservă goală și o torni în canistră, prin gura îngustă a acesteia, până se umple. Trebuie să umbli foarte de atent, ca să nu se piardă nimic din lichidul prețios.

După ce canistra mea este plină, încerc să o car două sute de metri, până la colibă. Deși eu m-am considerat întotdeauna o femeie robustă, nu reușesc. Priscilla, dimpotrivă, ridică bidonul din două, trei mișcări, îl pune pe cap și, calmă și relaxată, se îndreaptă spre colibă. Eu abia ajung la jumătatea drumului, că o și văd venind înaintea mea. Îmi ia și canistra mea și o duce acasă. Degetele mă dor deja. Scena se repetă de câteva ori, pentru că Omo de aici este foarte spumos. Spălatul manual, și pe deasupra și cu apă rece și cu meticulozitatea specifică standardului elvețian, se face simțit la articulațiile degetelor. După un timp, mâinile îmi sunt roase până la rană, iar apa cu Omo mă ustură. Unghiile de la mâini îmi sunt terminate. Mă opresc, extenuată și cu dureri de spate, iar Priscilla termină și treaba mea.

Este cu mult trecut de ora prânzului și noi încă nu am mâncat nimic azi. Dar ce să mâncăm? În casă nu avem nici un fel de provizii, pentru că imediat ne-ar invada gândacii și șoarecii. Așa că mergem în fiecare zi și cumpărăm tot ce ne trebuie de la butic. În ciuda căldurii toride, pornim la drum. În mod normal, se face o jumătate de oră până acolo, dar Priscilla stă la taifas cu fiecare persoană, care ne iese în cale. Aici, obiceiul este să te adresezi cuiva cu *„Jambo"*, după care să povestești istoria întregii familii.

În sfârșit, ajungem și cumpărăm orez și carne, roșii, lapte și chiar pâine proaspătă. Acum avem de mers același drum lung înapoi, după care trebuie să ne apucăm de gătit. Este seară și Lketinga tot nu a apărut. O întreb pe Priscilla dacă știe când se întoarce, și ea îmi răspunde râzând: *„No, I can't ask this a Massai-man!"* Istovită de atâta muncă în plin soare, cu care eu nu sunt obișnuită, mă întind în căsuță la răcoare, în timp ce Priscilla începe să gătească. Poate că sunt atât de lipsită de vlagă și pentru că nu am mâncat nimic toată ziua.

Masaiul meu îmi lipsește. Fără el, lumea este pe jumătate interesantă și demnă de trăit. În sfârșit, cu puțin timp înainte de lăsarea întunericului, îl văd venind agale spre colibă, cu mersul lui elegant. Aud răsunând cunoscutul *„Hello, how are you?"*. Îi răspund, puțin ofensată: *„Oh, not so good!"*, la care el întreabă, imediat, speriat: *„Why?"* Cum expresia feței lui mă îngrijorează puțin, mă hotărăsc să nu amintesc nimic despre absența lui îndelungată. Tinând cont de cunoștințele noastre de engleză precare, risc să creez neînțelegeri. Așa că îi spun, arătând spre burtă: *„Stomach!"* Se uită la mine zâmbind și spune: *„Maybe baby?"* Râzând, îi răspund „Nu!" La asta chiar nu m-aș fi gândit, pentru că iau anticoncepționale, ceea ce Lketinga nu știe și, mai mult ca sigur, nici nu cunoaște această metodă de contracepție.

Obstacole birocratice

Suntem în căutarea unui hotel, în care trebuie să fie cazați un masai și soția lui albă. Eu nu-mi pot imagina, ce-i drept, felul lor de viață, însă sunt tare curioasă. Există câteva întrebări, pe care aș vrea să i le pun acestei femei. Întâlnirea cu cei doi mă dezamăgește. Masaiul arată ca un negru „obișnuit", fără podoabe și haine tradiționale, îmbrăcat în schimb într-un costum care i se potrivește perfect. Este cu câțiva ani mai în vârstă decât Lketinga. Femeia se apropie de cincizeci de ani. Vorbim toți de-a valma și Ursula, care este nemțoaică, mă întreabă: „Ce, vrei să vii aici și să trăiești cu un masai?" Eu îi răspund că da și o întreb, timidă, care este problema. „Știi", spune ea, „soțul meu și cu mine trăim deja de cincisprezece ani împreună. El este jurist, și totuși continuă să aibă probleme cu mentalitatea germană. Imaginează-ți-l pe Lketinga, care nu a fost niciodată la școală, nu știe să scrie și să citească și care abia vorbește engleza. Nu are nici cea mai vagă idee despre obiceiurile și datinile din Europa și mai ales despre această țară perfectă care este Elveția. Asta înseamnă, din capul locului, o condamnare la nereușită !" Ea încearcă să-mi explice că aici femeiele nu au nici un drept, că pentru ea este exclus să trăiască în Kenya, dar ca să-ți petreci vacanțele aici este ceva formidabil. Mă sfătuiește să-i cumpăr lui Lketinga, cât pot de repede, altă îmbrăcăminte, pentru că așa cum arată, nu pot merge cu el.

Ea povestește și iar povestește, iar eu simt, când văd câte probleme mă așteaptă, cum inima mea se scufundă tot mai adânc. Și soțul Ursulei este de părere că ar fi mai bine ca Lketinga să vină să mă viziteze în Elveția. Eu nu pot să-mi imaginez acest lucru și, instinctiv, sunt împotriva acestei idei. Totuși, noi acceptăm ajutorul, pe care acest cuplu ni-l oferă și a doua zi plecăm împreună la Mombasa, ca să solicităm eliberarea unui pașaport pentru Lketinga. Când vede că încep să am îndoieli, Lketinga mă întreabă

dacă am vreun bărbat în Elveția. Dacă nu, aș putea să-l iau fără probleme cu mine. Deși cu zece minute înainte el a spus că nu vrea să părăsească Kenya, deoarece nu știe unde se află Elveția și nici cum este familia mea.

În drum spre pașapoarte, încep să am îndoieli, care se dovedesc mai târziu îndreptățite. Din acest moment, zilele liniștite în Kenya s-au terminat; începe stresul birocratic. Intrăm toți patru în clădire și stăm la coadă mai bine de-o oră, până să ne vină rândul. La un birou mare din lemn de mahon veritabil stă un funcționar, care, chipurile, se ocupă de cereri. Între soțul Ursulei și el ia naștere o discuție, din care eu și Lketinga nu înțelegem nimic. Îl văd numai cum își aruncă privirile asupra înfățișării exotice a lui Lketinga. După cinci minute, soțul Ursulei ne spune: *„Let's go!"* Părăsim biroul, fără să mai înțelegem nimic. Mă revoltă faptul că pentru cinci minute a trebuit să așteptăm o oră.

Pentru că timpul ne fuge printre degete, ne ducem chiar a treia zi la pașapoarte cu fotografiile. Acum trebuie să așteptăm mai mult decât prima dată. Cu cât ne apropiem mai mult de ușă, cu atât devin mai agitată. Lketinga nu se simte deloc bine, iar pe mine mă cuprinde panica, gândindu-mă la engleza umilă pe care o vorbesc. Când ajungem, în sfârșit, în fața ofițerului, mă străduiesc să-i explic ce vrem. După un timp, acesta își ridică ochii de pe ziar și mă întreabă ce vreau să fac cu unul ca ăsta – și se uită la Lketinga cu dispreț – în Elveția. *„Holidays"*, îi răspund eu. Ofițerul râde și-mi spune că, atâta vreme cât acest masai nu este îmbrăcat civilizat, nu i se va da un pașaport. Și pentru că el nu are nici o pregătire și nici cea mai vagă idee despre Europa, trebuie să depun o cauțiune de o mie de franci elvețieni și să-i cumpăr un bilet de avion, valabil dus-întors. Abia după ce rezolv toate aceste lucruri, îmi poate da un formular de cerere.

Enervată de aroganța acestui umflat, îl întreb cât mai durează, după ce am rezolvat totul. „Cam două săptămâni" răspunde el,

făcându-ne semn cu mâna să părăsim biroul și întinzându-se, plictisit, după ziar. Îmi piere graiul, când văd atâta nerușinare. Dar, în loc să mă descurajeze, comportamentul lui dimpotrivă, mă ambiționează și vreau să-i arăt cine iese câștigător în toată afacerea asta. Înainte de toate, nu vreau ca Lketinga să se simtă inferior. În plus, vreau să i-l prezint cât mai curând mamei mele.

Mă agăț tot mai mult de această idee fixă și hotărăsc, împreună cu Lketinga, să mergem în primul birou de turism și să le rezolvăm pe toate. El și-a pierdut deja răbdarea și este dezamăgit. Acolo nimerim peste un indian amabil, care înțelege situația, dar care mă avertizează că multe femei albe și-au pierdut în felul acesta banii. Stabilesc cu el să-mi elibereze o dovadă, cum că am cumpărat biletul de avion, iar eu să-i las în schimb suma de bani respectivă. Așa că indianul îmi dă o chitanță și îmi promite că îmi va da banii înapoi, dacă nu obținem pașaportul.

Știu că este destul de riscant ceea ce fac, dar mă bazez pe buna mea cunoaștere a oamenilor. Important este ca Lketinga să știe unde să meargă, atunci când va avea pașaportul, ca să comunice data plecării. „Încă un pas înainte!" îmi spun eu cu convingere.

Mergem apoi la un târg din apropiere și cumpărăm pentru Lketinga niște pantaloni, o cămașă și pantofi. Nu este ușor, pentru că avem gusturi total diferite. El vrea pantaloni roșii sau albi. Pantaloni albi, în pădure, este exclus, iar roșu nu este tocmai o culoare „bărbătească" pentru o îmbrăcăminte vestică. Soarta îmi vine, însă, în ajutor: toți pantalonii sunt prea scurți pentru bărbatul meu, înalt de doi metri. După lungi căutări, găsim, în sfârșit, niște blugi, care i se potrivesc. Când ajungem la pantofi, o luăm de la capăt. Până acum el a purtat numai sandale făcute din cauciucuri de mașină vechi. Cădem de acord să cumpărăm adidași. Peste două ore, Lketinga este îmbrăcat nou-nouț, dar eu tot nu sunt încântată de cum arată. Mersul lui nu mai este la fel de ușor și de

elastic, și parcă-și târăște picioarele. Bineînțeles, el este mândru, pentru că poartă pentru prima dată în viața lui pantaloni lungi, cămașă și adidași.

Normal că acum este prea târziu, ca să mai mergem la pașapoarte, așa că Lketinga propune să ne ducem pe coasta de nord. Vrea să-mi prezinte niște prieteni și să-mi arate unde a locuit el, înainte să se mute la Priscilla. Eu nu prea sunt de acord, pentru că este deja ora patru și asta înseamnă că trebuie să ne întoarcem pe întuneric pe coasta sudică. Din nou, îl aud spunând: *„No problem, Corinne!"* Așa că așteptăm un *matatu* care merge spre nord și abia în al treilea autobuz găsim un loc liber. După numai câteva minute, sunt transpirată toată.

Din fericire, ajungem numaidecât într-un sat de masai, unde văd, pentru prima dată, femei masai împodobite. Mă salută toate, bucuroase. Începe un du-te-vino permanent în colibe. Nu știu dacă se miră mai mult de mine sau de înfățișarea lui Lketinga. Toate încep să tragă de cămașa deschisă la culoare a lui Lketinga. Îi admiră pantalonii și chiar pantofii. Încet-încet, cămașa începe să se închidă la culoare. Două, trei femei încearcă să-mi spună ceva în același timp, dar eu zâmbesc, fără să spun sau să înțeleg ceva.

Între timp, se adună o groază de copii în colibă, care vin să mă vadă. Unii se miră, alții se amuză pe seama mea. Sunt surprinsă cât de murdari sunt toți. Deodată, Lketinga îmi spune: *„Wait here"* și pleacă. Nu mă simt în apele mele. O femeie îmi oferă lapte să beau, dar, când mă gândesc la muște, îl refuz. O alta îmi face cadou o brățară de masai, de care mă bucur și pe care mi-o pun imediat la mână. Se pare că toate femeile se ocupă aici cu confecționarea de podoabe.

Puțin mai târziu, apare și Lketinga și mă întreabă: *„You hungry?"* De data asta îi răspund sincer că da, pentru că, într-adevăr, mi-e foame. Mergem în cel mai apropiat restaurant

din boscheți, care este asemănător celui din Ukunda, numai că mult mai mare. Aici există un separeu pentru femei și, puțin mai în spate, unul pentru bărbați. Eu trebuie să merg, bineînțeles, cu femeile, iar Lketinga se retrage alături de ceilalți războinici. Pe mine nu mă încântă ideea; aș prefera să fiu pe coasta de sud, în coliba mea. Mi se aduce o farfurie, în care plutesc, într-un fel de sos, niște carne și câteva roșii. Pe o a doua farfurie, se află un fel de lipie. Observ cum o altă femeie, care are în față același „meniu" ca și mine, rupe în bucățele cu mâna dreaptă lipia, o înmoaie în sos, apoi ia și o bucată de carne și bagă totul în gură, cu mâna. Fac și eu la fel, numai că eu am nevoie de ambele mâini. Pentru moment, se face liniște. Toate mă urmăresc cum mănânc. Îmi este penibil, mai ales că stau adunați în jurul meu zece sau mai mulți copii și se uită la mine cu niște ochi mari. Apoi, încep să vorbească toți de-a valma. Totuși, eu mă simt în continuare privită. Înghit totul, cât pot de repede, și sper să apară și Lketinga cât mai curând. Când nu mai rămâne nimic, în afară de oase, mă duc la un fel de butoi, din care scoți apă și-ți torni pe mâini, ca să se ducă grăsimea, lucru care este, de fapt, iluzoriu.

Eu aștept și iar aștept. În cele din urmă, apare și Lketinga. Îmi vine să-i sar de gât! El se uită, însă, ciudat la mine, ba chiar supărat, iar eu nu știu cu ce am greșit. Pe cămașa lui se vede că a mâncat și el. Mă cheamă: *„Come, come!"* Pe drum îl întreb: *„Lketinga, what's the problem?"* Expresia feței lui îmi provoacă teamă. Aflu că eu sunt motivul supărării lui, când îmi ia mâna stângă și-mi spune: *„This hand no good for food! No eat with this one!"* Am înțeles ce spune el, dar nu pricep de ce trebuie să facă o astfel de față. Îl întreb de ce, dar nu primesc nici un răspuns.

Obosită după atâta efort și năucită de atâtea enigme noi, mă simt neînțeleasă și vreau să merg acasă, în căsuța noastră de pe coasta de sud. Încerc să-i explic asta lui Lketinga: *„Let's go home!"* Nu știu cum se uită la mine, dar mă frapează iar albul lui din ochi

și nasturele de sidef strălucitor. *„No"* spune el, *„all Massai go to Malindi tonight."* Simt cum mi se oprește inima din bătaie. Dacă am înțeles bine, el vrea să meargă mai departe, în Malindi, și asta numai pentru un singur dans. *„It's good business in Malindi"*, încearcă el să mă lămurească. Observă că nu sunt foarte încântată și mă întreabă imediat, pe un ton îngrijorat: *„You are tired?"* Da, sunt obosită. Eu habar nu am unde se află Malindi și nici nu am aici haine de schimb. El spune că nu este nici o problemă, pot dormi la *„Massai-ladies"*, iar mâine dimineață el se va întoarce aici. Răspunsul lui mă trezește de-a binelea. Ideea de a rămâne aici, fără el și fără să pot scoate un singur cuvânt, mă umple de panică. *„No, we go to Malindi together"*, hotărăsc eu. În sfârșit, îl văd din nou pe Lketinga râzând și spunând, ca de obicei, *„No problem!"*. Împreună cu alți câțiva masai, ne urcăm într-un autobuz public, care este, într-adevăr, mai confortabil decât un *matatu,* în care aproape îți rupi gâtul. Mă trezesc când suntem deja la Malindi.

Mai întâi căutăm o locuință autohtonă, pentru că după show riscăm să fie totul ocupat. Prea multe de ales nu avem. Găsim un *lodging,* în care mai sunt cazați și alți masai. Ni se dă ultima cameră liberă care nu este mai mare de trei metri pătrați. Lângă doi din cei patru pereți de beton se află câte un pat de fier, pe care stau spânzurate două saltele subțiri și destrămate, iar pe ele două pături de lână. Din tavan atârnă un bec gol, iar în cameră stau rătăcite două scaune. Cel puțin nu costă mult; transformat, înseamnă patru franci pe noapte. Mai avem exact o jumătate de oră, până începe spectacolul dansatorilor masai. Mă duc și beau repede o Cola.

Când mă întorc în cameră, sunt de-a dreptul uimită de scena pe care o văd: Lketinga stă pe unul din cele două paturi dezmembrate și trage supărat de blugii lăsați până la genunchi. E clar că vrea să și-i dea jos, pentru că trebuie să plecăm imediat și

nu poate, normal, să apară în haine europene. Abia îmi pot stăpâni râsul. Din cauza adidașilor, nu reușește să-și dea blugii jos și aceștia rămân atârnați de picioare. Nu-i mai poate mișca nici în sus, nici în jos. Râzând, mă aplec în genunchi în fața lui Lketinga și încerc să trag adidașii rămași pe cracii pantalonilor, la care el țipă: *„No, Corinne, out with this!"*, și arată spre pantaloni. *„Yes, yes"*, răspund eu și încerc să-l fac să-nțeleagă că mai intâi trebuie să se scoale, apoi să se descalțe și abia după aceea poate să-și dea pantalonii jos.

Jumătatea de oră a trecut de mult și alergăm până la hotel. Așa cum arată, în îmbrăcămintea lui tradițională, îmi place de o mie de ori mai mult. Încălțămintea cea nouă, pe care nu a vrut să o poarte, bineînțeles, cu șosete, i-a făcut deja niște băsici mari la călcâie. Ajungem la timp la show. Mă așez în rândul spectatorilor albi și unii dintre ei mă privesc cu dispreț, deoarece sunt îmbrăcată cu aceleași haine de dimineață și care, normal, nu pot arăta mai frumos și mai curat. Iar mirosul pe care îl degaj, nu este nici el la fel de proaspăt ca cel al albilor care tocmai au ieșit de sub duș. Să nu mai vorbim de părul meu lung și lipicios! Cu toate acestea, eu sunt, cu siguranță, cea mai mândră femeie din încăperea aceasta. La apariția bărbaților dansatori, mă cuprinde din nou acel sentiment al apartenenței, sentiment care mie îmi este deja cunoscut.

Până se termină show-ul și vânzarea, se face aproape miezul nopții. Singurul lucru pe care mi-l doresc acum, este să dorm. În *lodging* aș fi vrut să mă spăl puțin, dar Lketinga mai vine cu un masai în cameră, spunându-mi că prietenul lui ar putea dormi în celălalt pat. Eu nu sunt încântată de ideea de a împărți cu un bărbat străin cei trei metri pătrați, dar nu spun nimic, ca să nu par nepoliticoasă. Așa că mă înghesui cu Lketinga, îmbrăcată, în patul îngust și dezmembrat. Într-un târziu adorm.

Dimineață reușesc să fac, în sfârșit, un duș, ce-i drept nu foarte abundent, ținând cont de presiunea foarte scăzută a apei, care, pe

deasupra, este și rece ca gheața. În ciuda hainelor murdare de pe mine, mă simt ceva mai bine. Plecăm înapoi, spre țărmul sudic.

La Mombasa îmi cumpăr o rochie simplă, pentru că vrem să trecem pe la oficiu, ca să ne interesăm de pașapoarte și formulare. Astăzi chiar reușim! După ce ni se verifică biletul de avion și chitanța, prin care dovedim că am depus suma de bani cerută, primim, în sfârșit, un formular de cerere. Încercând să răspund la toate întrebările, constat că pe cele mai multe nu le înțeleg și mă hotărăsc să completez formularul împreună cu Ursula și soțul ei.

După cinci ore de mers, ajungem din nou pe țărmul sudic, în căsuța noastră. Priscilla își făcuse deja griji, pentru că nu știa unde ne-am petrecut noaptea. Lketinga trebuie să-i explice de ce este îmbrăcat în haine europene. Eu mă întind puțin, pentru că afară este foarte cald. Pe deasupra, îmi este și foame. Precis am dat jos câteva kilograme.

Au mai rămas șase zile până la plecarea mea în Elveția, iar eu nu am discutat încă cu Lketinga despre viitorul nostru în Kenya. Toate se-nvârt în jurul acestui pașaport idiot! Așa că încep să mă gândesc, ce aș putea face eu aici. Ca să trăiești, la stilul de viață modest de-aici, nu-ți trebuie prea mulți bani. Totuși, am nevoie de o ocupație și de un venit suplimentar. Astfel, îmi vine ideea să caut într-unul din numeroasele hoteluri un spațiu comercial, unde să deschid un magazin. Aș putea să angajez una sau două croitorese, să aduc din Elveția tipare de rochii și să deschid aici o croitorie. Stofe frumoase se găsesc din belșug, croitorese bune, care să fie dispuse să lucreze pentru aproximativ trei sute de franci pe lună, de asemenea există, iar vânzarea este domeniul spre care am predilecție.

Încântată de această idee, îl chem pe Lketinga în casă și încerc să-i explic și lui ce am de gând. Îmi dau seama, însă, imediat că nu mă înțelege. Dar cum pentru mine lucrul acesta este foarte important, mă duc și o chem pe Priscilla. În timp ce ea îi traduce,

Lketinga dă din când în când din cap. Priscilla îmi spune că, fără permis de muncă sau fără să fiu căsătorită, nu pot să-mi pun planul în aplicare. Ideea i se pare, însă, bună, pentru că și ea cunoaște aici câteva persoane care câștigă bani buni cu un atelier de croitorie la comandă. Îl întreb pe Lketinga, dacă ar fi interesat, eventual, de o căsătorie. Contrar așteptărilor mele, el pare reținut. Judecata lui este justă: magazinul meu din Elveția merge mult prea bine ca să-l vând, iar eu pot veni de două sau de trei ori pe an în vacanță, în Kenya. Îmi spune că el mă va aștepta mereu.

Acum încep să mă enervez puțin. Eu sunt dispusă să renunț la tot ce am în Elveția și el vine cu propuneri de vacanțe! Sunt dezamăgită. Își dă seama imediat de acest lucru și îmi spune, și asta pe bună dreptate, că el încă nu mă cunoaște bine nici pe mine, nici familia mea. Crede că mai are nevoie de timp, ca să reflecteze asupra acestei idei și mă roagă și pe mine să fac același lucru. În plus, adaugă el, ar putea și el să vină la mine, în Elveția. Eu mă mulțumesc să-i răspund: „Lketinga, dacă fac ceva, atunci fac până la capăt și nu pe jumătate." Ori își dorește să vin și are aceleași sentimente ca și mine, ori încerc să uit tot ce a fost între noi.

A doua zi, mergem să-i căutăm pe Ursula și pe soțul ei la hotel, ca să completăm formularul. Dar nu îi găsim, pentru că sunt plecați într-un safari de mai multe zile. Din nou încep să-mi blestem cunoștințele mele de engleză umile. Căutăm pe cineva, care să ne traducă formularele. Lketinga nu vrea decât un masai, deoarece în altcineva nu are încredere.

Mergem din nou la Ukunda și așteptăm ore în șir în ceainărie, până când apare, în sfârșit, un masai care știe să citească, să scrie și să vorbească engleza. Sinceră să fiu, felul lui arogant de a fi nu-mi place deloc, dar completează, împreună cu Lketinga, tot formularul și ne spune că fără mită nu se mișcă nimic aici. Îl cred, pentru că îmi arată pașaportul lui și se pare că a fost deja de două

ori în Germania. Mai adaugă faptul că pentru mine, ca albă, mita este de cinci ori mai mare. De aceea, îmi propune să meargă el cu Lketinga a doua zi, contra unei sume de bani, la Mombasa și să rezolve totul. Eu sunt de acord cu propunerea lui, pentru că nu prea mai am puterea să mă războiesc cu acel ofițer arogant. Contra sumei de cincizeci de franci, masaiul vrea să rezolve totul, ba chiar să-l și ducă pe Lketinga la aeroport. Îi mai dau un bacșiș și cei doi bărbați pleacă la Mombasa.

În sfârșit, pot merge din nou pe plajă! Mă las alintată de soarele și de mâncarea bună din hotel, care costă, bineînțeles, de zece ori mai mult decât în restaurantele locale. Spre seară, mă întorc la colibă, unde Lketinga mă așteaptă deja, furios. Emoționată, îl întreb cum a fost la Mombasa, dar el vrea mai întâi să afle unde am fost eu. Râzând, îi răspund: „Pe plajă și la hotel, să mănânc!" Apoi vrea să știe cu cine am stat de vorbă. Fără să mă gândesc la ceva, îi spun de Edy și de încă alți doi masai, cu care am schimbat câteva vorbe. Atunci începe să se lumineze la față și-mi spune, printre altele, că pașaportul va fi gata cam peste trei sau patru săptămâni.

Eu mă bucur și încerc să-i povestesc, cât pot de mult, despre Elveția și familia mea. Îmi dă de-nțeles că abia așteaptă să-l vadă pe Eric, dar, în ceea ce privește cealaltă lume, nu știe ce-l așteaptă. Nici eu nu sunt foarte încântată, când mă gândesc la reacția oamenilor din Biel, atunci când îl vor vedea pe Lketinga. În orice caz, numai circulația pe străzi, localurile neobișnuite și întreg luxul de acolo, îl vor ameți.

Ultimele zile ale mele în Kenya le petrec ceva mai liniștit. Din când în când, mergem la hotel, la plajă sau rămânem în sat cu oamenii, bem ceai sau facem de mâncare. În ultima zi sunt tristă și încerc să-mi păstrez calmul. Lketinga este și el agitat. Mulți îmi aduc cadouri, de cele mai multe ori podoabe de-ale masailor. Mâinile mele sunt aproape până la coate pline de bijuterii.

Lketinga îmi mai spală o dată părul, mă ajută la împachetat și mă întreabă întruna: *„Corinne, really you will come back to me?"* Se pare că nu crede că mă voi mai întoarce. După părerea lui, multe femei albe spun asta și nu mai vin, sau, dacă vin, își găsesc alt bărbat. „Lketinga, eu nu vreau pe altcineva, *only you!*", îl asigur eu din nou și îi promit că îi voi scrie des, îi voi trimite fotografii și îl voi înștiința când am aranjat totul. În orice caz, trebuie să găsesc pe cineva care să-mi cumpere magazinul și pe cineva care să-mi preia locuința, cu tot cu mobilier.

Îl rog să-mi comunice prin Priscilla când va veni, în cazul în care va primi pașaportul. Apoi adaug: „Dacă nu obții pașaportul sau dacă tu nu mai vrei să vii în Elveția, poți să-mi spui liniștit. Eu voi avea nevoie de aproximativ trei luni, ca să rezolv totul." Lketinga mă întreabă, ce înseamnă trei luni: *„How many full moons?"* „De trei ori lună plină", îi răspund eu, râzând.

În ultima zi, petrecem fiecare minut împreună și ne hotărâm să rămânem până la ora patru dimineața la barul Bush-Baby. Cu ocazia asta nici nu adormim și profităm și de timpul care ne-a mai rămas. Vorbim, gesticulăm, explicăm toată noaptea și Lketinga mă întreabă încontinuu, dacă mă mai întorc. Îi promit a douăzecea oară că mă voi întoarce și îmi dau seama cât de răscolit este și el.

Cu o jumătate de oră înainte de plecare, ajungem la hotel, însoțiți de alți doi masai. Somnoroși, albii ne șteaptă și se uită la noi enervați. Cu geanta mea de voiaj și cu cei trei masai plini de podoabe și cu ciomegele la ei, cred că fac o impresie tare ciudată! Trebuie să urc. Lketinga și cu mine ne mai luăm încă o dată în brațe, iar el îmi spune: *„No problem, Corinne! I wait here or I come to you!"* Apoi, nu-mi vine să cred: mă sărută pe gură. Emoționată, mă urc și le fac cu mâna celor trei masai, care rămân pe loc, în întuneric.

Despărțirea și plecarea

Ajunsă în Elveția, încep imediat să caut o succesoare pentru magazinul meu. Există multe persoane interesate, însă puțini sunt capabili de așa ceva și mulți dintre ei nu au bani. Bineînțeles, eu vreau să obțin cât mai mult posibil, pentru că nu știu când voi mai putea câștiga din nou ceva. Cu zece franci elvețieni, poți trăi în Kenya două zile. Așa că încep să devin destul de zgârcită și fiecare franc îl pun deoparte, pentru viitorul meu în Africa.

O lună trece repede, însă nu primesc nici o veste de la Lketinga. I-am scris deja trei scrisori, iar acum îi scriu și Priscillei. Sunt puțin îngrijorată. Peste două săptămâni primesc de la ea o scrisoare care mă tulbură. Îmi povestește că după două săptămâni de la plecarea mea nu a mai văzut nici urmă de Lketinga și că probabil s-a dus să trăiască din nou pe coasta de nord. De asemenea, îmi povestește că acțiunea cu pașaportul nu avansează deloc și, în cele din urmă, mă sfătuiește să rămân în Elveția. Veștile de la ea mă derutează total. Scriu imediat o altă scrisoare, pe care o trimit la căsuța poștală de pe coasta de nord, unde au ajuns și primele mele scrisori pentru Lketinga.

După aproape două luni de la întoarcerea mea în Elveția, o prietenă de-a mea se decide să-mi cumpere magazinul, vânzarea efectivă având loc la 1 octombrie. Sunt extrem de fericită, pentru că astfel una din cele mai mari probleme și-a găsit, în sfârșit, rezolvarea. Teoretic, pot pleca în octombrie. Din păcate, de la Lketinga nu am primit încă nici o veste. Mă gândesc că nu mai are nici un sens să vină el în Elveția, pentru că în curând voi ajunge eu la Mombasa. Eu continuu să cred în marea noastră dragoste. De la Priscilla mai primesc două scrisori confuze. Cu toate acestea, încrederea mea este de nezdruncinat. Intru într-o agenție de turism și-mi cumpăr bilet de avion pentru Mombasa, cu plecare pe data de 5 octombrie.

Îmi mai rămân două săptămâni, timp în care trebuie să scap de locuință și de mașină. Cu locuința nu este nici o problemă, pentru că o vând, complet aranjată și la un preț derizoriu, unui student tânăr care mă lasă să stau în ea până în ultima zi.

Prietenii mei, colegii de afaceri, toți cei care mă cunosc, nu înțeleg ce fac. Pentru mama mea, în special, șocul este foarte mare, însă am sentimentul că ea mă înțelege cel mai bine. Speră și se roagă pentru mine, ca să găsesc ceea ce caut și să fiu fericită.

În ultima zi, vând și cabrioletul și plec imediat la gară. Am emoții, atunci când cumpăr biletul de tren spre Zürich-Kloten „numai dus". Cu un bagaj mic de mână și cu o geantă mare de voiaj, în care se găsesc câteva tricouri, lenjerie de corp, fuste de bumbac simple și câteva cadouri pentru Lketinga și Priscilla, stau în tren și aștept să plece.

În momentul în care trenul se pune în mișcare, simt că plutesc de fericire. Mă las pe spate, fața îmi luminează, probabil, ca o lanternă și râd de una singură. Mă cuprinde un sentiment de libertate extraordinar. Aș putea să țip și să-i împărtășesc fiecărui călător din tren fericirea mea și planurile mele. Sunt liberă, liberă, liberă! În Elveția nu mai am nici un fel de obligație, nici o cutie de scrisori cu note de plată! Și scap și de vremea dezolantă și posomorâtă de iarnă. Nu știu ce mă așteaptă în Kenya, dacă Lketinga a primit scrisorile mele sau nu. În caz că da, mă întreb dacă i-au fost traduse corect. Nu știu nimic și, pur și simplu, mă las pradă unui sentiment de imponderabilitate, care mă face fericită.

Voi avea trei luni la dispoziție ca să mă acomodez, înainte de a face demersuri pentru prelungirea vizei. Dumnezeule, în trei luni de zile am destul timp, ca să pot rezolva totul și să-l cunosc mai bine pe Lketinga! Cunoștințele de engleză mi le-am mai îmbunătățit și, în plus, mi-am luat cu mine niște cărți bune, ilustrate, după care să învăț mai departe. Peste cincisprezece ore mă voi

afla în noua mea patrie. Cu acest gând mă urc în avion, mă instalez în fotoliu și absorb, uitându-mă pe geam, ultimele impresii din Elveția. Nu știu când mă voi întoarce. Sărbătoresc acest rămas bun și totodată nou început, oferindu-mi o șampanie. În curând, nu mai știu dacă să plâng sau să râd.

În noua mea patrie

De la aeroportul Mombasa până la Africa-Sea-Lodge merg cu autobuzul hotelului, deși nu am rezervare la hotel. Priscilla și Lketinga trebuie să știe, în mod normal, de sosirea mea. Sunt îngrozitor de bulversată. Și dacă nu vine nimeni? Ajung la hotel și nu mai am timp să mă gândesc la asta. Mă uit în jurul meu și nu văd pe nimeni care să mă întâmpine. Stau cu bagajul lângă mine, tensiunea începe să cedeze și o mare dezamăgire mă cuprinde treptat. În acel moment, îmi aud numele și, când mă uit în sus, pe drum, o văd pe Priscilla năvălind spre sufletul meu, cu sânii săltându-i. Îmi dau lacrimile de ușurare și de bucurie.

Ne sărim de gât una alteia și întreb, bineînțeles, unde este Lketinga. Fața ei se-ntunecă, și-mi spune, întorcându-și privirea: *„Corinne, please, I don't know, where he is!"* De atunci, și sunt mai mult de două luni, nu l-a mai văzut. Există tot felul de zvonuri, dar nu știe ce este adevărat din toate astea. Eu vreau să aflu tot, dar Priscilla propune să mergem mai întâi acasă la ea, în sat. Îi pun geanta mea grea pe cap, eu iau bagajul de mână și plecăm.

Dumnezeule, mă gândesc eu, ce se va-ntâmpla cu visurile despre marea mea dragoste și fericire? Unde poate fi Lketinga? Nu pot să cred că a uitat totul. În sat, Priscilla îmi prezintă o amică musulmană și îmi spune că momentan trebuie să locuim toate trei în căsuță, pentru că femeia nu mai vrea să se întoarcă la soțul ei. Căsuța nu este, într-adevăr, prea mare, dar pentru început o să ne-ajungă.

Bem ceai, însă pe mine mă frământă întrebările, la care nu am primit încă răspuns. O întreb din nou pe Priscilla de masaiul meu. După câteva ezitări, îmi povestește ce a auzit: unul dintre amicii lui ar fi spus că Lketinga s-a întors la el acasă și, nemaiprimind multă vreme nici o scrisoare de la mine, s-ar fi îmbolnăvit. „Ce?" exclam eu indignată. „Am scris cel puțin de cinci ori." Acum, Priscilla se uită și ea, puțin mirată: „Și anume unde ai scris?" Îi arăt adresa de la căsuța poștală de pe coasta nordică. „Atunci", spune ea, „nu e de mirare că Lketinga nu a primit scrisorile. Cutia aparține tuturor masailor de pe coasta nordică și fiecare își poate lua de-acolo ce vrea. Iar pentru că Lketinga nu știe să citească, i-au ascuns, probabil, ceilalți masai, scrisorile."

Nu-mi vine să cred ce-mi spune Priscilla: „Eu credeam că toți masaii sunt prieteni între ei și se-nțeleg ca frații. Cine poate să facă așa ceva?" Acum aflu, pentru prima dată, despre invidia dintre războinicii de-aici, de pe coastă. Priscilla îmi povestește că după plecarea mea, acum trei luni, câțiva bărbați, care trăiesc deja de multă vreme pe țărm, l-ar fi tachinat și provocat pe Lketinga, spunându-i că „o femeie atât de tânără și de frumoasă ca ea, care pe deasupra are și bani, nu se va mai întoarce precis în Kenya, pentru un negru care nu are nimic." Lketinga, care nici nu trăiește de multă vreme aici, probabil că i-a crezut, mai ales că nu a mai primit nici o scrisoare de la mine.

Curioasă, o întreb pe Priscilla unde este de fapt „casa lui"? Îmi spune că nu știe exact, dar undeva, în ținutul tribului Samburu, la aproximativ trei zile de mers de aici. Mă roagă să nu-mi fac griji, important este că am ajuns aici cu bine. Îmi promite că va încerca să găsească pe cineva care să meargă în ținutul lui și să-i transmită un mesaj. „Cu timpul, vom afla ce se întâmplă. *Pole, pole*", spune ea, ceea ce înseamnă „încet, încet". „Acum ești în Kenya, asta înseamnă că ai nevoie de mult timp și de multă răbdare!"

Cele două femei au grijă de mine ca de un copil. Stăm mult timp împreună și vorbim, iar Esther, femeia musulmană, ne povestește despre suferințele îndurate din cauza soțului ei. Amândouă mă sfătuiesc, să nu mă căsătoresc niciodată cu un african, deoarece nu sunt fideli și se poartă urât cu femeile. Eu nu spun nimic și îmi imaginez că Lketinga al meu este altfel.

După prima noapte, ne hotărâm să cumpărăm un pat. Noaptea trecută nu am putut să închid un ochi, pentru că Priscilla și cu mine a trebuit să împărțim un pat îngust, în timp ce Esther a dormit în celălalt pat. Și pentru că Priscilla este destul de voluminoasă, abia am loc și trebuie să mă țin de marginea patului, ca să nu mă lovesc de ea.

Așa că plecăm în Ukunda și alergăm, pe o căldură de patruzeci de grade la umbră, de la un negustor la altul. La primul nu găsim un pat dublu, dar ni-l poate face, în trei zile. Eu vreau, însă, acum unul. La următorul găsim un pat sculptat, foarte frumos, la vreo optzeci de franci. Vreau să-l cumpăr imediat, dar Priscilla se opune, indignată: *„Too much!"* Eu mă întreb dacă am auzit bine. La banii ăștia, un pat dublu atât de frumos, și pe deasupra și lucrat manual! Dar Priscilla merge mai departe. *„Come, Corinne, too much!"* Colindăm astfel toată după-amiaza, până când găsesc, în sfârșit, un pat care costă șaizeci de franci. Meseriașul ni-l demontează și noi îl transportăm până la strada principală.

Priscilla mai face rost de o saltea din material sintetic și, după o oră de așteptare într-o căldură caniculară, pe o stradă plină de praf, luăm un *matatu* până la hotel, unde descărcăm totul. Iată-ne, din nou, stând la marginea străzii, cu patul demontat; este greu, pentru că este din lemn masiv.

Ne uităm nedumerite una la alta, când vedem trei masai, venind de pe plajă. De obicei, războinicii fug de muncă, dar acum, după ce Priscilla vorbește cu ei, masaii sar imediat și ne ajută să cărăm patul până în sat. Abia îmi pot stăpâni râsul, când văd cât de

ciudat arătăm! Ajungem, în sfârșit, la colibă și vreau să mă apuc repede să montez patul, dar nu am nici o șansă. Fiecare dintre cei trei masai vrea să facă treaba asta în locul meu. Până la urmă, se strâng șase bărbați care vor să lucreze la pat.

Abia seara târziu, ne putem așeza, frânte de oboseală, pe marginea patului. După aceea, îi servim pe toți cu un ceai și ei încep să discute în limba masai, limbă din care eu nu înțeleg nici un cuvânt. Războinicii mă examinează și, din când în când, înțeleg numele lui Lketinga. După aproape o oră, pleacă toți, iar noi, femeile, ne pregătim de culcare. Ne spălăm de nevoie în afara colibei, acțiune care decurge fără probleme, pentru că în bezna de afară suntem sigure că nu ne vede nimeni. Treaba mică o facem tot lângă colibă, deoarece pe întunericul acesta nu se urcă nimeni pe scară, până la „cotețul găinilor". Frântă de oboseală, mă trântesc în patul cel nou, unde mă cufund într-un somn adânc. Pe Priscilla nu o simt de data aceasta deloc, pentru că patul este destul de lat. În căsuță nu a mai rămas prea mult spațiu, iar dacă vine cineva în vizită, stăm toți pe marginea patului.

Zilele zboară, iar eu mă las răsfățată de Priscilla și de Esther. Una face mâncare, cealaltă cară apă și îmi spală chiar și hainele. Dacă încerc să protestez, îmi spun că pentru mine este prea cald ca să muncesc. Așa că îmi petrec majoritatea timpului pe plajă, așteptând vești de la Lketinga. De multe ori, seara vin în vizită războinici masai și jucăm cărți, sau încercăm să ne povestim întâmplări. Cu timpul, îmi dau seama că unii încep să-mi facă curte, dar eu nu am nici un chef să le dau atenție. Pe mine nu mă interesează decât un singur bărbat. Nici unul nu este, nici măcar pe jumătate, frumos și elegant ca „semizeul" meu, pentru care am renunțat la tot ce am avut. După ce războinicii își dau seama că nu sunt interesată de ei, încep să aud tot felul de zvonuri despre Lketinga. Se pare că toți știu că eu îl mai aștept încă.

Într-o zi, după ce-i resping din nou, politicos dar hotărât, avansurile unuia dintre ei, mai precis propunerea de a-i fi amantă, acesta mă întreabă: „De ce îl mai aștepți pe acest masai? Toată lumea știe că a plecat la Watamu Malindi cu banii pe care i-ai dat tu pentru pașaport și i-a băut acolo cu fetele africane." Apoi se scoală și mă roagă să mă mai gândesc asupra ofertei sale. Furioasă, îl sfătuiesc să nu mai apară în calea mea. Mă simt singură și am sentimentul că am fost trădată. Și dacă totuși este adevărat? Îmi trec multe gânduri prin cap, dar, în cele din urmă, știu un singur lucru: că nu vreau să cred în zvonuri. Aș putea să mă duc la indianul din Mombasa, dar nu am curaj, pentru că, dacă zvonurile s-ar dovedi adevărate, nu cred că aș putea suporta o astfel de blamare. În fiecare zi, mă întâlnesc pe plajă cu războinici care îmi povestesc tot felul de istorii fără sfârșit. Unul chiar îmi povestește că Lketinga a înnebunit și că s-a dus acasă, unde s-a căsătorit cu o fată tânără și de aceea nu se mai întoarce la Mombasa. Apoi, îmi spune că, dacă am nevoie de consolare, are el grijă de mine. Dumnezeule, chiar nu mă lasă deloc în pace? Încep să mă simt ca o căprioară pierdută printre lei care vor să mă devoreze!

Seara îi povestesc Priscillei despre ultimele zvonuri, pe care le-am auzit și despre întâlnirile dezagreabile pe care le-am avut. Ei i se pare, însă, ceva normal: sunt aici de trei săptămâni, fără bărbat și, din experiențele lor, o femeie albă nu rămâne niciodată prea mult timp singură. Apoi îmi povestește despre două femei albe care trăiesc deja de mult timp în Kenya și care aleargă după toți masaii. Pe de-o parte, sunt șocată, dar pe de alta mă mir că mai sunt și alte femei albe aici care vorbesc chiar germana. Această veste îmi trezește curiozitatea. Priscilla îmi arată o căsuță din sat și îmi spune: „Aici locuiește Jutta, o nemțoaică. Acum este plecată pe undeva, prin ținutul Samburu, unde lucrează pentru o tabără turistică, dar trebuie să se întoarcă în următoarele două sau trei săptămâni." Sunt curioasă să o cunosc pe această misterioasă Jutta.

Între timp, tentativele verbale de apropiere ale masailor se repetă, astfel încât încep să nu mă mai simt bine. O femeie singură este ca un vânat liber aici. Nici Priscilla nu vrea, sau nu poate, să se impună cu adevărat. Dacă îi povestesc ceva, ea râde copilărește, iar eu nu pot s-o înțeleg.

Călătoria mea cu Priscilla

Într-o zi, Priscilla îmi propune să merg cu ea, pentru două sau trei săptămâni, în satul ei natal, ca să-i vizităm pe mama și pe cei cinci copii ai săi. Mirată, o întreb: „Cum, tu ai cinci copii? Unde trăiesc ei?" „La mama mea, sau, câteodată, chiar la fratele meu", răspunde Priscilla. Îmi povestește că ea este nevoită să trăiască pe coastă, ca să câștige bani din vânzarea de podoabe, bani pe care îi duce de două ori pe an acasă. Soțul ei și cu ea nu mai trăiesc de mult împreună. Eu mă minunez tot mai mult de relațiile lumii africane.

Mă gândesc că poate, până ne întoarcem, vine și Jutta. Așa că mă hotărăsc să plec cu Priscilla. Cu ocazia asta, scap și de asaltul masailor. Priscilla se bucură enorm, deoarece nu a fost niciodată acasă la ea cu o femeie albă.

Fără să mai stăm pe gânduri, stabilim să plecăm a doua zi. Esther rămâne acasă și are grijă de colibă. La Mombasa, Priscilla cumpără mai multe uniforme școlare pentru copiii ei. Eu am la mine numai un rucsac mic, în care mi-am luat de schimb ceva lenjerie de corp, pulovere, trei tricouri și blugi. O dată cumpărate biletele, ne mai rămâne o groază de timp până seara, când pleacă autobuzul. Așa că profit de ocazie și intru într-un coafor, unde îmi împletesc părul în codițe africane. Operațiunea, care este foarte dureroasă, durează aproape trei ore. Dar pentru o călătorie, coafura asta mi se pare mult mai practică.

Deși mai este mult până la ora plecării, zeci de oameni se-nghesuie deja în jurul autobuzului. Mai întâi sunt încărcate pe acoperiș ustensilele necesare pentru călătorie. Când plecăm, este întuneric beznă, iar Priscilla propune să ne culcăm. Spune că până la Nairobi avem de mers cel puțin nouă ore, după care trebuie să schimbăm autobuzul și să mai rezistăm încă patru ore și jumătate până la Narok.

După atâta stat, nu știu în ce poziție să mă mai așez și răsuflu ușurată când, în sfârșit, ajungem. Urmează acum un drum lung de mers pe jos. Timp de aproape două ore, urcăm pe o pantă ușoară, prin câmpuri, pajiști și chiar prin păduri de brazi. Ca peisaj, ai putea crede că te afli în Elveția: în lung și-n lat numai verdeață și nici o țipenie de om.

În cele din urmă, zăresc undeva sus, departe, un fum și disting niște barăci din lemn, dărăpănate. „Ajungem imediat", spune Priscilla. Trebuie să mai cumpere o ladă cu bere pentru tatăl ei și nu mică îmi este mirarea, când văd că o cară și pe asta pe cap. Sunt curioasă să aflu cum trăiesc acești masai, pentru că Priscilla mi-a povestit că sunt mai înstăriți decât cei din tribul Samburu, din care provine Lketinga.

Ajunși acolo sus, începe un mare tărăboi. Toți dau năvală, o salută pe Priscilla, după care se opresc brusc și se uită la mine, fără să spună nimic. Priscilla pare să le povestească la toți că suntem prietene. Înainte de toate, trebuie să mergem în casa fratelui ei. Acesta vorbește puțin engleza. Locuințele sunt mai mari decât casa noastră din sat și au câte trei încăperi, dar totul este murdar și plin de funingine, pentru că se gătește pe foc de lemne. Peste tot, sar găini, câini și pisici și oriunde te uiți, vezi zbenguindu-se copii de toate vârstele. Cei mai mari îi cară în spate, agățați într-o cârpă, pe cei mai mici. Priscilla împarte primele cadouri.

Aici, oamenii nu mai au o înfățișare atât de tradițională. Sunt îmbrăcați în haine normale și duc o viață rustică ordonată. Când

se întorc caprele de la păscut, eu, în calitate de oaspete, trebuie să aleg una din ele pentru masa noastră de bun venit. Nu mă lasă inima să condamn la moarte unul din aceste animale, dar Priscilla mă lămurește că așa este obiceiul și că este o onoare care mi se aduce. Probabil că va trebui să fac acest lucru zilnic, la fiecare vizită. Așa că arăt spre o capră albă. Doi bărbați prind imediat sărmanul animal și îl sufocă. Ca să nu fiu nevoită să asist mai departe la această scenă, mă întorc cu spatele. Deja se întunecă și începe să se răcorească. Mergem în casă și ne așezăm într-una din camere, în jurul focului, care arde pe jos, pe lutul galben.

Nu știu unde este fiartă sau friptă capra. Sunt surprinsă, când văd că mi se aduce o pulpă din față întreagă și un cuțit uriaș, folosit pentru tăierea boscheților. Priscillei i se dă cealaltă pulpă. „Priscilla", spun eu, „mie nu-mi este atât de foame, îmi este imposibil să mănânc tot ce-i aici!" Ea râde și îmi spune că restul îl luăm acasă cu noi și mâncăm a doua zi mai departe. Ideea că mâine, la micul dejun, trebuie să rod mai departe la această pulpă, nu mă încântă deloc. Dar eu nu-mi pierd cumpătul și încerc să mănânc măcar puțin din ce mi s-a dat, cu toate că în curând va râde toată lumea de mine că nu prea mi-e foame.

Pentru că sunt frântă de oboseală și spatele mă doare îngrozitor, întreb unde dormim. Ni se dă un pat îngust, pe care trebuie să dormim amândouă. Apă pentru spălat nu se vede nicăieri, iar fără foc este groaznic de frig în încăpere. Mă îmbrac cu un pulover și o jachetă subțire. Chiar mă bucur că Priscilla se înghesuie în mine, pentru că astfel este mai cald. La miezul nopții, mă trezesc cu o mâncărime și observ că niște lighioane mici umblă pe mine de sus în jos. Vreau să sar din pat, dar este întuneric beznă și cumplit de frig. Nu-mi rămâne altceva de făcut, decât să rezist până dimineață. La prima rază de lumină, o trezesc pe Priscilla și îi arăt picioarele mele. Sunt pline de răni de la pișcături, probabil de purici. Nu pot face mare lucru, pentru că haine de schimb nu

am. Vreau, cel puțin, să mă spăl, dar când mă duc afară, rămân încremenită: întreaga regiune este învăluită în ceață, iar pajiștile umede sunt acoperite de brumă. Poți crede că te afli la țară în Jura, în Elveția.

Astăzi ne continuăm călătoria, ca să-i vizităm pe mama și pe copiii Priscillei. Mărșăluim peste dealuri și câmpuri și, din când în când, ne întâlnim cu copii sau oameni mai în vârstă. În timp ce copiii păstrează distanță față de mine, cei mai în vârstă, mai ales femeile, vor să mă atingă. Unii îmi iau mâna și mi-o țin mult timp, murmurând ceva, ce eu, bineînțeles, nu înțeleg. Priscilla îmi spune că majoritatea femeilor nu au văzut și nu au atins niciodată o albă. De aceea, se întâmplă ca atunci când îți strâng mâna, să-ți și scuipe în ea, ceea ce este o mare cinste.

După aproape trei ore, ajungem la coliba în care trăiește mama Priscillei. Copiii se reped numaidecât în întâmpinarea noastră și se lipesc de Priscilla. Mama ei, și mai durdulie decât Priscilla, stă pe jos și spală rufe. Cele două femei au multe de povestit, firește, iar eu încerc să deslușesc măcar o parte din ceea vorbesc. Coliba aceasta este cea mai modestă din toate pe care le-am văzut până acum. Este tot la fel, rotundă și cârpită cu scânduri, cârpe și bucăți de plastic. În interior abia poți sta în picioare, iar vatra din mijloc umple încăperea cu un fum înțepător. Nu există ferestre. Eu îmi beau ceaiul afară, în aer liber, pentru că altfel îmi curg lacrimile și mă dor ochii. O întreb pe Priscilla, puțin neliniștită, dacă aici va trebui să înnoptăm. Ea râde: „Nu, Corinne, un alt frate de-al meu locuiește cam la o jumătate de oră de-aici, într-o casă mai mare. Acolo vom dormi la noapte. Aici nu este loc, pentru că dorm toți copiii și, în afară de lapte și porumb, nu există nimic altceva de mâncare." Respir ușurată. Înainte de lăsarea serii, mergem mai departe, la următorul frate. Și aici ni se face o primire călduroasă. Oamenii nu știau că vine Priscilla și nici că aduce cu ea un oaspete alb. Acest frate îmi este foarte simpatic. În sfârșit, pot să stau și eu

de vorbă cu cineva. Soția lui vorbește și ea puțină engleză. Amândoi sunt școliți.

Eu iar trebuie să aleg o capră și sunt puțin derutată, pentru că nu vreau să mănânc din nou carnea asta tare. Pe de altă parte, chiar mi-e foame. Îndrăznesc să întreb, dacă mai există și altceva de mâncare, pentru că noi, albii, nu suntem obișnuiți să consumăm atâta carne.

Toți încep să râdă, iar soția fratelui mă întreabă dacă prefer pui cu cartofi și legume. La această ofertă de meniu, răspund încântată: *„O yes!"* Dispare și se întoarce repede cu un pui jupuit, niște cartofi și un fel de spanac. Acești masai sunt țărani adevărați care, în parte școliți, lucrează din greu pe câmp. Noi, femeile, mâncăm împreună cu copiii. Mâncarea este, într-adevăr, bună. După munții de carne care ne-au fost oferiți până acum, ce-i drept, cu dragă inimă, mâncarea de acum, un fel de supă deasă, are un gust excelent.

Rămânem la fratele acesta aproape o săptămână și de aici mergem în vizite. Mi se pregătește chiar și apă caldă, ca să mă pot spăla. Hainele noastre, însă, sunt murdare și put îngrozitor a fum. Treptat, treptat, simt că m-am săturat de stilul ăsta de viață și mi-e dor de plaja din Mombasa și de patul meu cel nou. Când îi mărturisesc Priscillei că îmi doresc să plecăm, îmi spune că mai suntem invitați la o nuntă care are loc peste două zile. Așa că mai rămânem.

Ceremonia are loc la câțiva kilometri depărtare de aici. Unul dintre cei mai bogați masai trebuie să se căsătorească cu cea de-a treia femeie. Eu sunt surprinsă de faptul că masaii au voie să se căsătorească cu atâtea femei. Mă întreb, cum le pot întreține pe toate. Îmi vin în minte zvonurile despre Lketinga. Poate că, într-adevăr, s-a căsătorit? Acest gând mă îmbolnăvește. Mă calmez, totuși, spunându-mi că Lketinga mi-ar fi povestit, dacă ar fi fost așa. În spatele dispariției lui se ascunde altceva. Trebuie să aflu motivul, imediat ce ajung la Mombasa.

Ceremonia este impresionantă. Zeci de bărbați și femei își fac apariția. Îmi este prezentat și ginerele cel mândru, care îmi declară că este dispus, în caz că vreau să mă căsătoresc, să mă ia și pe mine de nevastă. Rămân stupefiată. Întorcându-se către Priscilla, o întreabă chiar serios, câte vaci vreau să-mi ofere. Priscilla îi dă de-nțeles că nu are rost să mai insiste și atunci pleacă.

Apoi apare mireasa, însoțită de primele două soții. Este o fată minunată, plină din cap până-n picioare de podoabe. Sunt șocată de vârsta ei: se vede clar că nu are mai mult de doisprezece sau treisprezece ani. Celelalte două soții au, probabil, optsprezece sau douăzeci de ani. Nici ginerele însuși nu este foarte bătrân, dar oricum, are în jur de treizeci și cinci de ani. „Cum adică," o întreb pe Priscilla, „aici fetele se căsătoresc, când sunt încă aproape niște copii?" Îmi răspunde că așa este aici și că nici ea nu a fost cu mult mai mare, atunci când s-a căsătorit. Într-un fel, mi-e milă de săraca fată care se vede că este mândră, dar nu fericită.

Din nou, gândurile mele zboară către Lketinga. Mă întreb dacă el știe, oare, că eu am douăzeci și șapte de ani! Dintr-odată, mă simt bătrână, nesigură și nici măcar deosebit de atractivă, în hainele mele murdare. Avansurile nenumărate, care mi se fac prin intermediul Priscillei, de către diverși bărbați, nu-mi pot diminua acest sentiment. Nici unul dintre ei nu-mi place și, gândindu-mă la o eventuală căsătorie, în mintea mea nu există decât Lketinga. Eu vreau să mă întorc acasă, la Mombasa. Poate că între timp a venit și el. A trecut deja o lună, de când sunt în Kenya.

Întâlnirea cu Jutta

Înnoptăm pentru ultima dată în coliba fratelui Priscillei, iar a doua zi ne întoarcem la Mombasa. În timp ce ne îndreptăm cu pași repezi spre sat, simt cum îmi bate inima cu putere. De departe se

aud voci străine, iar Priscilla strigă: „*Jambo*, Jutta!" Îmi sare inima din piept de bucurie, când aud aceste cuvinte. După două săptămâni, aproape lipsite de conversație, abia aștept să pot vorbi cu această femeie albă.

Mă salută destul de rece și discută cu Priscilla în limba swahili. Iar nu înțeleg nimic. În cele din urmă, se uită la mine râzând și mă întreabă: „Ei, cum ți-a plăcut viața în sălbăticie? Dacă nu aș vedea cu ochii mei cât ești de murdară, nu aș crede că ești în stare de așa ceva!" Se uită la mine cu ochi critici și mă măsoară din cap până-n picioare. Îi spun că abia am așteptat să vin aici, pentru că sunt plină de pișcături, iar capul mă mănâncă îngrozitor. Jutta râde: „Ai purici și păduchi, asta-i tot! Dar dacă îi duci acum în colibă, nu-i mai scoți de-acolo!"

Ca să scap de purici, ea îmi recomandă o baie în mare, și apoi un duș într-unul din hoteluri. Spune că luxul acesta și-l permite de fiecare dată, când se duce la Mombasa. Ezit și o întreb dacă nu risc să am probleme, nefiind oaspete al hotelului.

„Printre atâția albi, nu te observă nimeni", încearcă Jutta să-mi alunge îndoielile. Ea se duce, câteodată, chiar la bufet și își ia mâncare; bineînțeles, nu mereu la același hotel. Mă minunez de toate aceste șiretlicuri și o admir. Îmi promite că va veni cu mine mai târziu, după care dispare în coliba ei.

Priscilla încearcă să-mi despletească codițele și mă trage îngrozitor. Părul este încâlcit și lipicios de la fum și mizerie. Nu am fost niciodată în viața mea atât de murdară. Mă simt cumplit. După mai mult de o oră, în care părul îmi cade în smocuri, reușim; toate codițele sunt despletite, iar eu arăt ca după un șoc electric. Mă înarmez cu șampon, săpun și haine curate, bat la ușă la Jutta și plecăm. Ea își ia cu ea creioane și un bloc de desen. Când o întreb: „Ce vrei să faci cu ele?", îmi explică: „Să câștig bani! La Mombasa poți câștiga ușor bani, de aceea mă și aflu aici pentru două, trei săptămâni."

„Dar cum?" vreau eu să aflu. „Desenez caricaturi ale turiștilor în zece, cincisprezece minute și câștig cam zece franci pe fiecare schiță. Dacă desenez patru, cinci oameni pe zi, nu o duc rău!", povestește Jutta. De cinci ani de zile își câștigă astfel existența, este sigură pe ea și cunoaște fiecare truc. O admir.

Ajunse pe plajă, eu mă reped în apa sărată, care mă-nviorează. Ies abia după o oră, iar Jutta îmi arată primii bani pe care i-a câștigat între timp. „Așa, iar acum mergem să facem duș", spune ea râzând. „Treci, pur și simplu degajată și naturală, pe lângă paznicul de plajă, pentru că noi suntem albe. Acest lucru trebuie să-l ai mereu în vedere!" Și într-adevăr, ne-a reușit. Fac un duș interminabil și mă spăl de vreo cinci ori pe cap, până mă simt curată. La sfârșit, mă îmbrac cu o rochie de vară ușoară și mergem, foarte firesc, la ceaiul tradițional de la ora patru. Totul gratis!

Jutta mă întreabă ce caut eu, de fapt, aici în sat. Îi povestesc întâmplarea mea și ea mă ascultă cu atenție. Apoi urmează sfaturile sale: „Dacă vrei neapărat să rămâi aici și să-l ai pe masaiul tău, trebuie să faci ceva. În primul rând, trebuie să-ți închiriezi o căsuță, ca să ai, în sfârșit, liniștea ta. Asta nu costă mai nimic. În al doilea rând, trebuie să fii econoamă și să-ți câștigi banii tăi. De exemplu, ai putea să-mi cauți mie clienți, pe care eu să-i desenez, iar câștigul îl împărțim. În al treilea rând, să nu ai încredere în nici un negru de-aici, de pe plajă. În fond, toți vor numai bani. Ca să vedem dacă acest Lketinga merită să te zbați pentru el, mergem mâine la agenția de turism și întrebăm dacă a lăsat acolo banii, pe care i-ai depus tu atunci. Dacă da, înseamnă că încă nu a fost corupt de valul de turism; vorbesc foarte serios." Dacă aș avea o poză de-a lui, l-am putea găsi, cu puțin noroc!

Jutta îmi face, pur și simplu, bine. Vorbește swahili, cunoaște locurile și are energie ca un Rambo. A doua zi, mergem la Mombasa, dar nu cu autobuzul. Jutta îmi spune că ea nu aruncă banii, câștigați cu greutate, pe fereastră și, ca o autostopistă

priceputã ce este, face cu mâna. Într-adevăr, prima maşinã particularã care vine, opreşte. Sunt indieni şi ne iau până la bac. Aici, numai indienii sau albii au o maşinã privatã. Jutta se uitã la mine râzând: „Vezi, Corinne, deja ai mai învăţat ceva!"

După lungi căutări, găsim agenţia de turism. Sper din toată inima ca banii să mai fie aici, după aproape cinci luni de la plecarea mea. Nu atât pentru bani, cât pentru a mă convinge pe mine însămi de faptul că nu m-am înşelat în privinţa lui Lketinga şi a dragostei noastre. Pe deasupra, Jutta este de acord să mă ajute să-l caut pe Lketinga, numai dacă el nu a luat banii. Se pare că ea nu crede acest lucru.

Simt că-mi sare inima din piept, când deschid uşa şi trec pragul agenţiei. Bărbatul din spatele biroului îşi ridică privirea şi îl recunosc imediat. Nu apuc să spun ceva, că se şi îndreaptă cu mâinile întinse şi cu faţa radiind de bucurie spre mine şi mă întreabă: „*Hello, how are you after such a long time?* Unde este masaiul? Eu nu l-am mai văzut." Când aud aceste ultime două propoziţii, simt că-mi ia inima foc. După ce îl salut, îi spun că nu am reuşit să obţinem paşaportul şi că am venit să-mi recuperez banii.

Eu tot nu îndrăznesc să cred, dar văd cum indianul dispare în spatele unei perdele, timp în care eu arunc o privire spre Jutta. Ea dă din umeri. Bărbatul se întoarce şi ţine în ambele mâini bancnotele de bani, aşezate teancuri. Îmi vine să urlu de fericire. Ştiam, ştiam că Lketinga nu a fost interesat de banii mei! În momentul în care iau mulţimea de bani, simt cum creşte în mine o forţă nebănuită. Mi-a revenit încrederea. Toată bârfa şi toate zvonurile le pot lăsa de-o parte!

După ce îl recompensez pe indian pentru sinceritatea lui, ieşim afară pe stradă şi, în sfârşit, Jutta îmi spune: „Corinne, într-adevăr, trebuie să-l găseşti pe acest masai. Acum cred tot ce mi-ai povestit şi bănuiala mea este că ceilalţi masai sunt amestecaţi în afacere."

Fericită, o iau de gât. „Vino", spun eu, „te invit, mergem să mâncăm la restaurant, ca turiștii!"

În timpul mesei, ne facem planul pentru demersurile noastre. Jutta propune ca peste aproximativ o săptămână să plecăm spre ținutul tribului Samburu. Spune că este un drum lung până la Maralal, satul din acea regiune. Acolo vrea să încerce să caute un masai, pe care, poate îl cunoaște de pe plajă. Îi va arăta pozele cu Lketinga și, cu puțin noroc, vom descoperi unde trăiește. „Practic, acolo fiecare îl cunoaște pe celălalt." Speranțele mele cresc de la un minut la altul. Jutta mă asigură că putem locui la prietenii ei, pe care tocmai îi ajută să construiască o casă. Sunt de acord cu tot ce îmi propune, pentru că văd, în sfârșit, că se mișcă ceva și nu mai trebuie să stau să aștept, fără să fac nimic.

Săptămâna cu Jutta decurge într-un mod plăcut. Eu o ajut să găsească clienți pentru diverse portrete și ea desenează. Treaba merge bine și facem cunoștință cu oameni simpatici. Cele mai multe seri le petrecem la barul Bush-Baby, pentru că, se pare că Jutta simte nevoia de recuperare, în ceea ce privește muzica și distracția. Totuși, trebuie să fie atentă, să nu cheltuiască din nou banii pe care i-a câștigat, pentru că altfel, peste o lună ne aflăm tot aici.

În sfârșit, ne facem bagajele. Îmi pun într-o geantă de voiaj cam jumătate din hainele pe care le am, iar restul îl las în colibă, la Priscilla. Ea nu este încântată de plecarea mea. După părerea ei, este aproape imposibil să dai de urma unui războinic masai. „Ei își schimbă în permanență locul. Atâta vreme cât nu sunt căsătoriți, ei nu au un cămin al lor și cel mult mama lui ar putea ști unde este." Dar eu nu mă mai las întoarsă de la planul meu. Sunt convinsă că ceea ce fac este corect.

Întâi mergem cu autobuzul până la Nairobi. De data asta nu mă mai deranjează deloc călătoria de opt ore. Abia aștept să cunosc meleagurile de origine ale masaiului meu, și știu că fiecare oră care trece, ne aduce mai aproape de ele.

La Nairobi, Jutta are iarăși ceva de rezolvat, așa că ne mai întindem trei zile în Igbol-*lodging*, un hotel la care vin autostopiști din toată lumea. Ei se deosebesc foarte tare de turiștii din Mombasa. Nairobi este oricum altfel: totul este mai agitat și pretutindeni întâlnești oameni mutilați și o groază de cerșetori. Pentru că noi suntem cazate exact în mijlocul acestei „scene", pot vedea cum înflorește prostituția. Seara, o mulțime de baruri atrag clienții cu muzică swahili. În aceste localuri, aproape fiecare femeie se vinde, fie și numai pentru câteva beri sau pentru bani. Clienții de bază în această zonă sunt localnicii. Este gălăgie, dar totuși atmosfera este fascinantă. Jutta și cu mine, ca femei albe, atragem foarte tare atenția; din cinci în cinci minute, suntem întreabate dacă avem nevoie de un „boyfriend". Din fericire, Jutta le poate da replica în limba swahili. Noaptea, ea merge pe stradă prin Nairobi numai cu *rungu* la ea, pentru că altfel este prea periculos.

A treia zi o implor pe Jutta să plecăm mai departe. Este de acord, iar la prânz ne urcăm în primul autobuz, în direcția Nyahururu. Autobuzul acesta arată și mai deplorabil decât cel din Mombasa, deși nu se poate spune că primul era un vehicul de lux. Jutta râde: „Stai să-l vezi pe următorul, atunci o să te miri și mai tare! Ăsta este încă bun." Așteptăm o oră în autobuz, până se încarcă bagajele și se ocupă toate locurile, pentru că altfel nu pleacă. Din nou avem în fața noastră șase ore de mers, pe un drum în pantă ușoară. Din când în când, autobuzul oprește, unii oameni coboară și alții se urcă. Bineînțeles, fiecare are câte un munte de saci și cutii la el, care trebuie descărcate sau încărcate.

În sfârșit, ajungem la destinația de astăzi: Nyahururu. Ne târâm până la cel mai apropiat *lodging*, unde închiriem o cameră. Mâncăm ceva și mergem la culcare, pentru că eu nu mai pot sta în fund. Abia aștept să-mi întind, în sfârșit, oasele! Adorm instantaneu. Dimineață trebuie să ne sculăm la ora șase, pentru că la ora șapte pleacă singurul autobuz spre Maralal. Când

ajungem, este deja aproape plin. În autobuz, văd câțiva războinici masai și atunci nu mă mai simt atât de străină. Suntem examinate cu foarte mare atenție. În fiecare autobuz în care ne suim, noi suntem singurele persoane albe.

Autobuzul este o adevărată catastrofă: peste tot sar arcurile din scaune, din tapițerie iese un burete murdar, unele geamuri lipsesc și pe deasupra este și o debandadă infernală. Trebuie să treci peste cutii de tot felul, în care se află găini. Pe de altă parte, acesta este primul autobuz în care domină o atmosferă degajată. Se vorbește și se râde mult. Jutta sare repede din autobuz și se duce să cumpere ceva de băut, la una din numeroasele dughene de pe marginea străzii. Se întoarce și îmi întinde o sticlă de Cola. „Uite, ia-o și bea cu economie, pentru că îți va fi tare sete. Pe această ultimă porțiune de drum este foarte mult praf, pentru că mergem pe străzi neasfaltate. Până în Maralal nu există decât boscheți și deșert." Autobuzul pleacă și, după aproximativ zece minute, ieșim de pe străzile asfaltate și mergem, zdruncinându-ne, pe un drum roșu și plin de gropi.

Instantaneu, autobuzul este învăluit de un nor de praf. Cine are geam la fereastră, o închide, ceilalți își trag baticurile sau șepcile pe față. Eu tușesc și-mi strâng ochii. Acum știu de ce numai locurile din spate erau libere. Deși autobuzul merge încet, trebuie să mă țin bine, ca să nu alunec în față, pentru că din cauza denivelărilor mari, ne balansăm în toate direcțiile. „Hei, Jutta, cât mai mergem așa?" Ea râde: „Dacă nu facem nici o pană, cam patru, cinci ore, deși nu sunt decât o sută douăzeci de kilometri." Eu mă îngrozesc și singurul lucru care mă face să găsesc ceva romantic la această călătorie, este gândul la Lketinga.

Din când în când, vedem în depărtare *manyattas*, după care din nou, mult timp, nu mai vedem nimic, în afară de pustiu, pământ roșu și câte un copac. Câteodată apar copii, cu câteva capre după ei. Merg cu turmele lor, în căutare de hrană, și ne fac cu mâna.

După aproximativ o oră și jumătate, autobuzul oprește pentru prima dată. Pe ambele părți ale străzii se află câteva barăci din lemn. Zăresc și două magazine mai mici, unde se găsesc de vânzare banane, roșii și alte mărunțișuri. Copii și femei se înghesuie la geamuri și încearcă, în timpul opririi scurte, să ne vândă câte ceva. Unii călători se aprovizionează cu alimente, după care autobuzul își reia drumul hâțânat. Nu a coborât nimeni, în schimb s-au urcat trei războinici, gătiți cu podoabe frumoase. Fiecare are la el două lănci lungi. Îi examinez pe cei trei masai, și orice îndoială, că nu-l voi găsi curând pe Lketinga, îmi dispare. „La următoarea oprire suntem în Maralal", spune Jutta obosită. Huruitul interminabil și străzile astea groaznice m-au epuizat și pe mine. Jutta spune că am avut noroc până acum, pentru că nu am avut nici o pană, nici de cauciuc, nici de motor, ceea ce de altfel este frecvent aici. În plus, strada a fost uscată. Când plouă, pământul roșu se transformă-n noroi, îmi explică Jutta.

După încă o oră și jumătate de mers, ajungem, în sfârșit, la Maralal. Autobuzul se apropie claxonând și face un tur al satului, care de fapt are o singură stradă, după care parchează la intrare. Într-o secundă, autobuzul este înconjurat de o mulțime de curioși. Coborâm pe o stradă plină de praf. Și noi suntem acoperiți din cap până-n picioare de un strat de pulbere. În jurul autobuzului se înghesuie oameni de toate vârstele și se naște un adevărat tumult. Noi așteptăm să ne luăm gențile, care se află sub cutii, saltele și coșuri de tot felul. La vederea acestui sat mic și a locuitorilor săi, simt cum gustul aventurii pune stăpânire pe mine.

La aproximativ cincizeci de metri de stație, se află o piață mică. Peste tot stau atârnate țesături colorate care flutură în vânt; pe niște folii de plastic sunt așezate grămezi de haine și pantofi, în fața cărora stau pe jos numai femei și încearcă să vândă câte ceva.

În sfârșit, ne luăm și noi gențile. Jutta propune să bem un ceai și să mâncăm ceva, înainte să mergem la căsuța ei, care se află la

aproximativ o oră de mers pe jos de aici. Sute de perechi de ochi ne urmăresc în drum spre *lodging*. Proprietara, o femeie kikuyu, vine la Jutta și o salută. Jutta este cunoscută aici, pentru că de trei luni participă la construirea unei case din apropiere și, în afară de asta, nu poate fi trecută cu vederea, ca albă.

Ceainăria seamănă cu cea din Ukunda. Stăm la masă și ni se aduce mâncarea, bineînțeles carne cu sos și *chapattis,* lipie și ceai. Puțin mai în spate, se află un grup de războinici masai. „Jutta", o întreb eu, „cunoști cumva pe vreunul din ei? Se uită încontinuu la noi!" „Aici ești în permanență privit", spune Jutta pe un ton degajat. „Abia de mâine începem să-l căutăm pe masaiul tău. Astăzi mai avem de urcat o bucată bună de drum!"

După masă, care pentru mine nu costă mai nimic, plecăm. Pe o căldură toridă, mergem pe un drum plin de praf care urcă mereu. Deja după un kilometru, geanta mi se pare cumplit de grea. Jutta mă liniștește: „Stai, o luăm pe o scurtătură către o *lodge* pentru turiști! Poate avem noroc și este cineva cu mașina acolo."

Mergând pe o cărare îngustă, auzim, deodată, foșnind ceva lângă noi, în desiș. Jutta strigă: „Corinne, stai pe loc! Dacă sunt bivoli, nu face nici o mișcare!" Speriată, încerc să-mi formez în mintea mea o imagine a cuvântului „bivol". Rămânem nemișcate. Cam la cincisprezece metri lângă mine, recunosc ceva luminos cu dungi închise. Jutta vede și ea același lucru și începe să râdă ușurată: „A, sunt niște zebre!" Speriate, animalele fug repede de-acolo. Mă uit la Jutta întrebător: „Bivoli, ai spus? Vin atât de aproape de sat?" „Ai răbdare!", îmi spune. „Când ajungem la *lodge* poate avem noroc și vedem la gura de apă bivoli, zebre, maimuțe sau antilope." „Nu este periculos pentru oamenii care merg pe-aici?", o întreb eu, mirată. „Ba da, dar pe acest drum merg de obicei numai războinici samburu înarmați. Femeile sunt, de cele mai multe ori, însoțite. Restul oamenilor merg pe strada principală, iar acolo este mai puțin riscant. Drumul acesta este, însă, de două ori mai scurt!"

Mă liniștesc abia când ajungem la *lodge*. Este o construcție frumoasă, dar nu așa de pompoasă ca aceea, în care am stat eu cu Marco, la Masai Mara. Aceasta este modestă, dar se încadrează bine în peisaj. Dacă o compari cu *lodgea* autohtonă din Maralal, aceasta este ca o fata morgana. Intrăm. Totul pare a fi părăsit. Ne așezăm pe verandă și într-adevăr, la o sută de metri mai departe, la o gură de apă, vedem nenumărate zebre. Puțin mai în dreapta, un grup mare de femele pavian se joacă cu puii lor. Mai disting și câțiva masculi uriași care stau separat, jos, sub ele. Toți vor să ajungă la apă.

În sfârșit, un chelner se îndreaptă către noi, agale și ne întreabă ce dorim. Jutta stă de vorbă cu el în swahili, după care comandăm două Cola. În timp ce așteptăm să ni le aducă, Jutta povestește bine dispusă: „Patronul *lodgei* vine peste aproximativ o oră. El are un Land Rover și mai mult ca sigur ne va duce până sus. Așa că putem aștepta aici liniștite." Fiecare dintre noi se lasă în voia gândurilor sale. Eu scrutez dealurile care ne-nconjoară și aș da orice să aflu, pe care, sau în spatele căruia dintre ele se află Lketinga. Oare el simte că sunt aproape de el?

Așteptăm vreo două ore, până când apare, în sfârșit, patronul. Este un om plăcut, mai degrabă simplu, fără aere. Are un ten negru închis. Ne poftește să urcăm în mașina lui și, după cinci-sprezece minute de mers zdruncinat, ajungem la destinație. După ce-i mulțumim, Jutta îmi arată, mândră, unde lucrază ea. Casa este o cutie lungă de beton, împărțită în camere separate, din care numai două sunt aproape gata. Într-una din ele locuim noi. În încăpere se găsesc numai un pat și un scaun. Clădirea nu are ferestre, de aceea ușa trebuie să stea deschisă în timpul zilei, ca să putem vedea ceva. Mă miră faptul că Jutta se poate simți bine în acest spațiu obscur. Aprindem o lumânare, ca să mai putem vedea ceva în întunericul care a început să se lase. Stăm amândouă în pat și ne facem cât putem de comode. De oboseală, adorm imediat.

Ne trezim a doua zi dis-de-dimineață, pentru că oamenii încep să muncească și fac gălăgie. Mai întâi vrem să ne spălăm bine la o chiuvetă cu apă rece, ceea ce, în răcoarea dimineții, ne vine foarte greu. Dar, la urma urmei, vreau să fiu frumoasă, atunci când mă voi afla, în sfârșit, față în față cu masaiul meu.

Plină de vervă și pusă pe fapte mari, vreau să mergem la Maralal și să văd mai îndeaproape orășelul. Printre atâția războinici masai, pe care i-am văzut la sosirea noastră, trebuie să se afle măcar unul, pe care Jutta să-l cunoască mai de demult. Cu euforia mea, am molipsit-o și pe ea, așa că, după ceaiul nostru obișnuit, plecăm. Din când în când, trecem pe lângă femei sau fete tinere care merg în aceeași direcție. Ele se duc cu tidvele pline cu lapte, ca să-l vândă în localitate.

„Acum avem nevoie de multă răbdare și mult noroc", spune Jutta. „Înainte de toate, trebuie să facem câteva ronduri, ca să fim văzute sau ca să văd dacă recunosc pe cineva." Facem repede turul orășelului. Singura stradă existentă merge într-un fel de dreptunghi. Pe dreapta și pe stânga se află, unul după altul, magazine. Toate sunt, cu mici excepții, pe jumătate goale și au aproape aceeași marfă. Printre magazine se află, din loc în loc, câte un *lodging*, unde poți mânca sau bea ceva, în încăperea din față. În spate se află camerele, aliniate una după alta, ca într-o cușcă de iepuri. Apoi, urmează toaleta în stil turcesc. Dacă ai noroc, găsești și un duș, din care țâșâie un firicel de apă. Cel mai mult te frapează clădirea Băncii Comerciale. Este făcută complet din beton și este proaspăt vopsită. În apropierea stației, există o pompă de benzină. Mașini nu am văzut, ce-i drept, până acum, decât trei: două Land Rover-uri și o camionetă.

Primul rond prin sat îl facem chiar liniștite, iar eu examinez fiecare butic. Unii proprietari încearcă să ni se adreseze în engleză. Copiii neastâmpărați stau mereu ciorchine în spatele nostru și vorbesc și râd. Singurul cuvânt pe care îl înțeleg este: *„Mzungu, Mzungu"*, adică: „Albe, albe".

Către ora patru după-amiaza, ne îndreptăm spre casă. Euforia mea a scăzut, deși rațiunea îmi spune că nu pot să-l găsesc pe Lketinga imediat, din prima zi. Jutta mă liniștește și ea: „Mâine vin alți oameni în sat. În fiecare zi vin alții, cei care locuiesc aici sunt puțini, iar aceștia nu sunt interesați de noi. Mâine, numărul celor care știu că aici se află două femei albe, este mai mare, deoarece această știre îi face pe cei de astăzi să se întoarcă la ei acasă, în boscheți și să transmită vestea mai departe." Jutta nu vede o șansă reală, decât abia după vreo trei sau patru zile.

Zilele se scurg și, ceea ce pentru mine a fost nou la Maralal, nu mi se mai pare atât de senzațional, pentru că în curând cunosc fiecare colțișor din acest cuib. Jutta s-a dus la câțiva războinici masai cu pozele lui Lketinga și i-a întrebat dacă îl cunosc, dar nu s-a ales decât cu un rânjet neîncrezător. Acum a trecut o săptămână și tot nu s-a întâmplat nimic. Începe să ni se pară o prostie, făcând mereu același lucru. Jutta îmi spune că mai vine o dată cu mine, după care mă lasă să încerc eu singură, cu fotografiile. În noaptea asta mă rog să reușim a doua zi. Refuz să cred că tot drumul până aici a fost în zadar.

În timp ce facem al treilea rond, vine un bărbat spre noi și i se adresează Juttei. Din ceea ce reușesc să percepă loburile urechilor mele mari, îmi dau seama că este vorba despre un fost războinic samburu. Între cei doi ia naștere o discuție animată, iar eu constat bucuroasă că Jutta îl cunoaște. Pe bărbat îl cheamă Tom, iar Jutta îi arată pozele cu Lketinga. El se uită la ele și spune rar: *„Yes, I know him."*

Acum parcă sunt electrizată. Pentru că cei doi vorbesc în swahili, eu nu înțeleg aproape nimic. Din nou întreb: „Ce este Jutta, ce știe el despre Lketinga?" Mergem într-un restaurant și Jutta îmi traduce. Da, îl cunoaște, nu foarte bine, dar știe că acest bărbat locuiește acasă la mama lui și că zilnic se duce cu vacile la păscut. „Unde este casa lui?", întreb eu încordată. Este destul de departe, povestește

el, cam la șapte ore de mers pe jos, pentru un bărbat cu antrenament. Trebuie să traversezi o pădure deasă, care este foarte periculoasă, pentru că acolo există elefanți și bivoli. Nu este sigur că mama lui locuiește în același loc, în Barsaloi, pentru că oamenii se mută, din când în când, cu animalele lor, în funcție de apă.

La auzul acestor vești, care mă fac să cred că Lketinga este de negăsit, sunt de-a dreptul speriată: „Jutta, întreabă-l dacă există vreo posibilitate să fie înștiințat, sunt dispusă să plătesc." Tom reflectează asupra acestui lucru și spune că ar putea pleca el poimâine noaptea, cu o scrisoare de la mine. Înainte, însă, trebuie să o anunțe pe soția lui, cu care s-a căsătorit de curând, și care este încă străină aici. Cădem de acord asupra unei sume de bani, din care primește jumătate acum, iar restul mai târziu, în caz că se întoarce cu o veste. Îi dictez Juttei o scrisoare, pe care o scrie în swahili. Peste patru zile trebuie să fim din nou la Maralal, spune samburul, pentru că, în caz că-l găsește pe Lketinga și vrea să vină cu el, vor ajunge aici, în cursul zilei.

Sunt patru zile lungi și în fiecare seară trimit câte o rugăciune spre cer. În ultima zi sunt cu nervii la pământ. Pe de-o parte, sunt foarte curioasă, pe de alta, îmi este clar că, dacă și această încercare eșuează, trebuie să mă întorc la Mombasa și să dau uitării marea mea dragoste. Îmi iau deja geanta cu mine, pentru că nu mai vreau să înnoptez în casa Juttei, ci în Maralal. Cu sau fără Lketinga, orice-ar fi, mâine părăsesc acest sat.

Jutta și cu mine facem din nou turul satului. După aproximativ trei ore, ne despărțim și fiecare merge în direcție opusă, ca să fim văzute. Mă rog încontinuu să vină. Într-una din runde, nu mă mai întâlnesc cu Jutta, ca de obicei, la jumătatea distanței. Mă uit de jur împrejur și nu văd nici o față albă. Totuși, merg mai departe, agale. Deodată, văd un băiețel, alergând către mine. Îmi spune, gâfâind: *„Mzungu, Mzungu, come, come!"* Dă din mâini și mă trage de fustă. În primul moment, mă gândesc că i s-a întâmplat

ceva Juttei. Băiețelul mă trage în direcția primului *lodging*, unde mi-am lăsat geanta. Îmi vorbește în swahili. Când ajungem în fața hotelului, îmi arată spre spatele clădirii.

Fericită la Maralal

Inima îmi bate puternic. Mă îndrept în direcția respectivă și mă uit după colț. El este! Masaiul meu este acolo, lângă Tom, și se uită la mine râzând! Rămân fără grai. Râzând în continuare, întinde mâinile către mine și-mi spune: *„He, Corinne, no kiss for me?"* Abia acum mă trezesc la realitate și mă năpustesc asupra lui. Ne îmbrățișăm, iar pentru mine timpul rămâne pe loc. Mă îndepărtează puțin de la piept, se uită la mine, radiind de fericire, apoi îmi spune: *„No problem, Corinne."* La auzul acestor cuvinte atât de familiare, îmi vine să urlu de bucurie.

O aud acum pe Jutta, tușind ușor în spatele meu. Se bucură și ea, împreună cu noi: „Deci v-ați regăsit! L-am recunoscut puțin mai devreme și l-am adus aici, ca să vă puteți saluta măcar, fără ca întreg Maralalul să fie de față." Îi mulțumesc din suflet lui Tom și propun să mergem mai întâi să bem un ceai, apoi să-i lăsăm pe cei doi bărbați să mănânce în liniște carne, cât vor ei de multă, pe socoteala mea. Mergem în camera închiriată de mine, ne așezăm pe pat și așteptăm mâncarea. Jutta a vorbit cu Lketinga și i-a spus că poate mânca liniștit cu noi, pentru că nu suntem femei samburu. Lketinga discută și cu Tom și amândoi sunt de acord.

Iată că, în sfârșit, este aici! Nu mai îmi iau privirea de la el, iar ochii lui frumoși sunt ațintiți asupra mea. Vreau să știu, de ce nu m-a așteptat la Mombasa. Într-adevăr, nu a primit nici o scrisoare de la mine. A fost de două ori și s-a interesat de pașaport, dar funcționarul nu a făcut altceva, decât să râdă de el și să-l șicaneze.

Apoi, ceilalți războinici au început să se poarte ciudat cu el și nu au mai vrut să-l lase să participe la spectacolele de dans. Și, pentru că fără dans nu mai putea să câștige bani, nu a mai avut nici un motiv, pentru care să mai rămână pe coastă. Așa că s-a hotărât, după aproape o lună, să plece acasă. Nu a crezut că eu mă voi mai întoarce. Odată, a vrut să vorbească cu mine la telefon, de la hotelul Africa Sea, dar nimeni nu a vrut să-l ajute, iar directorul i-a spus că telefonul este numai pentru turiști.

Pe de-o parte, sunt impresionată de tot ceea ce a încercat să facă, pe de alta, mă cuprinde o adevărată furie împotriva așa-zișilor „prieteni" care mai mult i-au făcut rău decât l-au ajutat. Când îi povestesc că vreau să rămân în Kenya și că nu mai vreau să mă întorc în Elveția, îmi spune: *„It's okay. You stay now with me!"* Fericiți, încercăm să vorbim. Jutta și Tom ne lasă singuri. Lui Lketinga îi pare rău că nu putem merge la el acasă, pentru că este secetă și foamete. În afară de ceva lapte, nu există nimic de mâncare și nici nu avem o casă disponibilă. Îi explic că pentru mine, cel mai important lucru este să putem fi, în sfârșit, împreună. El propune să mergem întâi la Mombasa. Pe mama lui și casa în care locuiește, le pot cunoaște mai târziu, dar pe fratele lui cel mic, James, care merge la școală la Maralal, vrea să mi-l prezinte neapărat acum. El este singurul din familie care frecventează școala. Lketinga i-ar putea spune lui că este cu mine la Mombasa, iar când James se va duce acasă, la mama lui, în vacanță, o va putea înștiința și pe ea.

Școala se află la aproximativ un kilometru în afara satului. Aici, regulamentul este sever. În curtea școlii, băieții sunt separați de fete. Toți sunt îmbrăcați la fel, fetele în rochii simple, albastre, băieții în pantaloni albaștri și cămașă deschisă. Eu aștept undeva, deoparte, în timp ce Lketinga se-ndreaptă, încet, spre băieți. Peste puțin timp, toți se uită țintă la el, apoi la mine. Lketinga vorbește cu ei, apoi unul din ei pleacă și se întoarce, imediat, cu un alt băiat înapoi. Acesta se-ndreaptă către Lketinga și îl salută

respectuos. După o scurtă discuție, vin amândoi la mine. James îmi întinde mâna și mă salută prietenește. Îi dau cam șaisprezece ani. Vorbește foarte bine engleza și regretă că nu poate veni cu noi în sat. Se scuză, spunând că acum are numai o pauză scurtă, iar seara nu au voie să plece, numai sâmbăta câte două ore. Ne spune că directorul este foarte sever. Dar deja se sună și, într-o fracțiune de secundă, dispar toți, chiar și James.

Ne întoarcem în sat și nu aș avea nimic împotrivă, dacă ne-am retrage în cameră. Dar Lketinga se opune, râzând: „Aici suntem la Maralal, nu la Mombasa." Se pare că bărbatul și femeia nu merg împreună în cameră, înainte de lăsarea întunericului, și chiar atunci, cât se poate de discret. Nu că mi-ar fi mie atât de tare dor de sex, știu doar cum decurge, dar puțină apropiere, după toate aceste luni de despărțire, mi-ar face bine.

În timp ce ne plimbăm prin Maralal, trebuie să păstrez ceva distanță față de el, pentru că așa se cade. Din când în când, Lketinga se oprește și vorbește cu unii războinici sau cu unele fete. Fetele, toate foarte tinere și cu podoabe foarte frumoase, îmi aruncă, repede, câte-o privire curioasă, după care, jenate, încep să se amuze. Războinicii mă urmăresc mai mult timp cu privirea. Bărbații vorbesc, probabil, cel mai mult despre mine. Eu mă simt stingheră, pentru că nu înțeleg prea bine ce se petrece. Nu mai am răbdare până se face seară.

La piață, Lketinga își cumpără, într-un săculeț de plastic, un praf roșu și-mi face semn spre părul și machiajul lui de războinic. La o altă tarabă, cineva vinde niște tulpinițe cu frunze, de o lungime de circa douăzeci de centimetri, legate în mănunchiuri. Cinci sau șase bărbați încep să-și dea cu părerea asupra mărfii și se iscă o adevărată dispută.

Lketinga se îndreaptă și el spre această tarabă. Vânzătorul ia deja o hârtie de ziar și împachetează două legături. Lketinga plătește o sumă considerabilă și își ascunde repede pachetul sub

kanga. În drum spre *lodging*, mai cumpără cel puțin cinci gume de mestecat. Abia în cameră îl întreb ce este cu ierburile astea. Se uită la mine zâmbind: *„Miraa, it's very good. You eat this, no sleeping!"* Despachetează totul, ia guma de mestecat în gură și desprinde frunzele de pe tulpină. Cu dinții, dă la o parte coaja de pe tulpină și o mestecă, împreună cu guma. Mă uit fascinată la mâinile lui mlădioase, cu câtă eleganță repetă această operațiune. Gust și eu, dar scuip mediat, pentru că are un gust foarte amar. Mă așez pe pat, îl contemplu, îi țin mâna și sunt fericită. Aș putea să iau în brațe întreaga lume. Am reușit! L-am găsit, pe el, marea mea dragoste! Mâine dimineață mergem la Mombasa și acolo vom începe o viață minunată.

Probabil că am adormit. Când mă trezesc, Lketinga stă așezat în același loc și mestecă încontinuu. Pe jos, podeaua arată ca după război: peste tot sunt aruncate frunze, tulpini decojite și bucăți verzi, mestecate și apoi scuipate. Se uită fix la mine și mă mângâie pe cap: *„No problem, Corinne, you tired, you sleep. Tomorrow safari."* *„And you"*, îl întreb eu, *„you not tired?"* Nu, îmi răspunde el, înaintea unei călătorii atât de lungi el nu poate dormi, de aceea mănâncă *miraa*.

Așa cum mi-a explicat el, am înțeles că această *miraa* este ceva care are același efect ca alcoolul, adică îți dă curaj, numai că un războinic nu are voie să bea alcool. Înțeleg că are nevoie de curaj, pentru că nu știe ce ne așteaptă, iar experiențele sale din Mombasa nu au fost tocmai cele mai fericite. Aici este lumea lui. Mombasa este, într-adevăr Kenya, dar nu este teritoriul tribului său. Îl voi ajuta să se adapteze, mă gândesc eu, și adorm din nou.

A doua zi de dimineață, trebuie să plecăm devreme, ca să mai găsim locuri în singurul autobuz care merge spre Nyahururu. Pentru că Lketinga nu a dormit, nu este nici o problemă. Spre marea mea surpriză, el este într-o formă perfectă și mă minunez cât de degajat pornește el la o astfel de călătorie lungă, fără nici

un fel de bagaj, numai cu bijuteriile sale, eșarfa din jurul coapselor și ciomagul în mână.

Avem în fața noastră prima etapă. Lketinga a împachetat iestul de iarbă și continuă să mestece la bucata din gură. Este tăcut. În orice caz, în autobuz nu domnește aceeași veselie ca atunci, când am fost cu Jutta.

Din nou, autobuzul hurducăie printr-o mie de gropi. Lketinga și-a tras peste cap cea de-a doua *kanga,* numai ochii i se mai văd. Astfel, părul lui frumos este protejat de praf. Eu îmi țin o batistă la nas și la gură, ca să mai pot respira, cât de cât. Cam pe la jumătatea distanței, Lketinga îmi face semn și îmi arată un deal gri și lung. Abia când mă uit mai bine, îmi dau seama că acolo sunt sute de elefanți. Spectacolul este impresionant. Cât vezi cu ochii, acești coloși, printre care se află și pui de elefanți, se mișcă tacticos. În autobuz, lumea vorbește de-a valma. Toți urmăresc deplasarea elefanților. Din câte aflu, un astfel de spectacol este foarte rar.

În sfârșit, ajungem la prima destinație. La ora prânzului suntem la Nyahururu. Mergem să bem *chai* și să mâncăm lipie. Peste o jumătate de oră, pleacă deja următorul autobuz spre Nairobi, unde ajungem către seară. Îi propun lui Lketinga să înnoptăm aici și să plecăm a doua zi de dimineață cu autobuzul, spre Mombasa. El nu vrea să rămână la Nairobi, spune că *lodging*-urile sunt prea scumpe. Ținând cont că eu finanțez totul, mă impresionează faptul că se gândește la așa ceva și îl asigur că nu este nici o problemă. El consideră că la Nairobi este totuși periculos și este și multă poliție. Deși am stat de dimineață de la ora șapte încontinuu în autobuz, el vrea să mergem mai departe, fără întrerupere. Dar pentru că văd, cât de stingher se simte la Nairobi, sunt de acord.

Mergem repede să bem și să mâncăm ceva. Mă bucur, însă, că mănâncă împreună cu mine, deși își ține *kanga* trasă adânc pe față, ca să nu-l recunoască nimeni. Autogara nu este departe și mergem cei câțiva metri pe jos. Aici, la Nairobi, chiar și localnicii

se uită ciudat după Lketinga; unii se amuză, alții îl privesc cu respect. Acest oraș modern, tumultuos, nu i se potrivește lui Lketinga. Când încep să fiu conștientă de acest lucru, îmi pare bine că nu a reușit să obțină pașaport.

Locurile la autobuzul de noapte sunt foarte râvnite. Totuși, reușim să obținem două. Nu ne mai rămâne altceva de făcut, decât să așteptăm plecarea. Lketinga își scoate din nou *miraa* și începe să mestece. Eu încerc să mă relaxez, pentru că simt că mă doare tot corpul. Numai la inimă nu am nimic. După patru ore bune de mers, în care am moțăit mai tot timpul, autobuzul oprește în Voi. Majoritatea pasagerilor, printre care și eu, coboară să-și facă nevoile. Dar, când văd gaura murdară, plină de rahat, prefer să mai aștept patru ore. Mă urc în autobuz cu două sticle de Cola. După o jumătate de oră, călătoria continuă. De data asta nu mai pot să adorm. Gonim cu mare viteză prin noapte, pe un drum în linie dreaptă. Din când în când, ne petrecem cu câte un autobuz care vine din sens opus. Mașini nu se văd aproape deloc.

De două ori, trecem printr-un baraj de poliție. Autobuzul trebuie să oprească, pentru că pe șosea sunt puse grinzi de lemn, în care sunt bătute niște cuie lungi. Apoi, un polițist înarmat cu un pistol mitralieră aleargă de-o parte și de alta a autobuzului și luminează cu o lanternă fiecare față. După cinci minute, ne continuăm călătoria nocturnă. Mai am puțin și nu mai știu cum să stau, când, deodată, zăresc un indicator, pe care scrie: „Mombasa-245 km". Mulțumesc lui Dumnezeu, acum nu mai este atât de mult până acasă. Lketinga nu a închis tot drumul un ochi. Se pare că această *miraa* te ține, într-adevăr, treaz. Privirea lui, însă, este nefiresc de fixă, iar de conversație pare să nu aibă nevoie. Eu încep să mă neliniștesc.

Deja simt sarea din aer, iar temperatura devine mai plăcută. Nu mai este clima rece și umedă din Nairobi.

Din nou la Mombasa

La scurt timp după ora cinci, ajungem, în sfârșit, la Mombasa. Unele persoane coboară la autogară. Mă pregătesc și eu să cobor, dar Lketinga mă oprește, spunându-mi că înainte de ora șase nu merge nici un autobuz spre coastă și să așteptăm aici, pentru că altfel este prea periculos. Acum, când, în sfârșit, am ajuns la destinație, tot nu putem coborî! Simt că-mi pocnește vezica. Încerc să-i explic asta lui Lketinga. *„Come!"*, spune el și se ridică. Coborâm și mergem între două autobuze goale. Și, pentru că în afară de câteva pisici și câțiva câini vagabonzi, nu se vede nimeni în lung și-n lat, îmi golesc vezica la adăpostul autobuzelor. Lketinga râde, când vede „pârâul" care curge dinspre mine.

Pentru că aerul pe țărm este minunat, îl întreb dacă nu putem merge, încet, spre următoarea stație de *matatu*. Îmi ia geanta și plecăm, în revărsatul zorilor. Ne bem chiar și ceaiul de dimineață la un gardian al unui magazin, care își încălzește un *chai* pe o sobiță de cărbuni. În schimb, Lketinga îi dă niște *miraa*. Din când în când, se furișează pe lângă noi figuri zdrențăroase, unele pașnice, altele bodogănind ceva. Ici-colo, vezi oameni dormind pe jos, pe cutii de cartoane sau pe ziare. Într-adevăr, este încă ora fantomelor, înainte să-nceapă agitația zilei. Totuși, în prezența războinicului meu, eu mă simt în siguranță.

Cu puțin timp înainte de ora șase, încep să claxoneze primele *matatu* și, zece minute mai târziu, întreaga zonă este trează. Noi luăm autobuzul care ne duce până la bac. Aici, mă cuprinde din nou un puternic sentiment de fericire. Mai avem o singură oră de mers cu autobuzul, până pe coasta de sud. Lketinga pare agitat și îl întreb: *„Darling, you are okay?" „Yes"*, răspunde el, și începe să-mi împuieze capul. Eu nu înțeleg tot, dar, se pare că vrea să afle care masai a furat scrisorile și cine mi-a povestit că el s-a căsătorit. Se uită la mine atât de suspect, încât mă face să mă simt

jenată. Încerc să-l liniștesc, spunându-i că asta oricum nu mai are nici o importanță acum, după ce l-am găsit. El nu ripostează și se uită îngrijorat pe fereastră.

Mergem direct în sat. Priscilla este surprinsă, când ne vede venind, pe amândoi. Ne salută bucuroasă și ne face imediat *chai*. Esther nu mai este aici. Lucrurile mele atârnă, frumos aranjate, pe o sfoară, în spatele ușii. Priscilla și Lketinga discută mai întâi amical, după care discuția devine aprinsă. Eu încerc să înțeleg ce se-ntâmplă. Priscilla îmi spune că Lketinga îi face reproșuri, crezând că ea a știut de scrisorile mele. În cele din urmă, Lketinga se liniștește și, în sfârșit, se culcă în patul nostru cel mare.

Priscilla și cu mine rămânem afară și încercăm să găsim o soluție pentru dormit; nu avem voie să dormim toți trei într-o colibă, cu o femeie masai. Din fericire, un alt masai, care pleacă pe coasta de nord, ne pune la dispoziție coliba lui. Așa că facem curat și ducem hainele mele și patul cel mare în noua locuință. Aranjăm totul, cât se poate de confortabil și sunt mulțumită. Transformat, chiria costă zece franci.

Petrecem două săptămâni foarte agreabile. Ziua îl învăț pe Lketinga să scrie și să citească. Este încântat și învață cu mare plăcere. Cărțile de engleză ilustrate ne sunt foarte utile, iar el este foarte mândru de fiecare literă pe care o recunoaște. Câteodată, noaptea mergem la spectacolele masailor, ca să vindem podoabele, pe care le confecționăm, în parte, noi înșine. Lketinga și cu mine facem brățări frumoase, iar Priscilla brodează curele.

Într-una din zile, are loc la clubul Robinson, o vânzare de podoabe, scuturi și lănci. Mulți masai, bărbați și femei, vin de pe coasta nordică special pentru asta. Lketinga a mai cumpărat din Mombasa câteva lucruri de la negustori, ca să putem oferi mai mult. Afacerea merge extraordinar de bine. Toți albii iau cu asalt standul nostru și mă bombardează cu întrebări. După ce vindem aproape totul, îi ajut și pe ceilalți masai să-și vândă marfa. Lui

Lketinga nu-i convine, pentru că, la urma urmei, acești masai sunt de vină că am stat noi despărțiți atâta timp. Pe de altă parte, nu vreau să dau naștere la o atmosferă neplăcută, pentru că, totuși, sunt generoși și ne lasă să participăm la vânzare.

De mai multe ori, turiștii ne invită la bar, să bem ceva cu ei. O dată, de două ori, mă duc, dar după aceea nu mai vreau. În definitiv, vânzarea îmi face mai multă plăcere. Lketinga rămâne la bar cu doi germani. Mă uit din când spre ei, dar nu le văd decât spatele. După un timp, mă duc și eu la ei și mă sperii, când văd că Lketinga bea bere. Ca războinic, nu are voie să bea alcool. Chiar dacă masaii de pe țărm fac asta din când în când, Lketinga abia s-a întors din ținutul Samburu și precis nu este obișnuit cu alcool. Îngrijorată, îl întreb: *„Darling, why you drink beer?"* Dar el nu face altceva, decât să râdă: „M-au invitat prietenii aceștia." Le spun celor doi germani să înceteze să îi mai dea bere, pentru că el nu este obișnuit cu alcool. Aceștia se scuză și încearcă să mă liniștească, spunându-mi că nu a băut decât trei beri. Să sperăm că va fi bine, mă gândesc eu.

Vânzarea se apropie de sfârșit și noi începem să împachetăm lucrurile rămase. Afară, în fața hotelului, masaii își împart banii între ei. Mie mi-e foame, sunt sfârșită din cauza căldurii și de la statul permanent în picioare și vreau să merg, în sfârșit, acasă. Lketinga, ușor amețit, dar tot vesel, hotărăște să meargă cu încă câțiva masai la Ukunda, să mănânce. La urma urmei, vânzarea a fost un mare succes și toți au bani. Eu plec, dezamăgită, în sat.

Acest lucru se dovedește a fi mai târziu o mare greșeală. Peste cinci zile îmi expiră viza. Îmi aduc aminte de asta în drum spre casă, iar Lketinga și cu mine hotărâserăm să mergem împreună la Nairobi. Mi-e groază să merg din nou atâta drum, dar mai groază îmi este de autoritățile kenyene! Încerc să mă liniștesc, spunându-mi că va fi bine, și deschid coliba. Îmi fierb puțin orez cu roșii, pentru că, în rest, nu am nimic în bucătărie. În sat este liniște.

Cu puțin timp în urmă, m-a surprins faptul că de la întoarcerea mea cu Lketinga, nu ne-a mai vizitat aproape nimeni. Acum îmi cam lipsește acest lucru, pentru că serile cu jocuri de cărți erau mereu vesele. Priscilla nu este nici ea acasă, așa că mă întind pe pat și-i scriu o scrisoare mamei mele. Îi povestesc despre viața noastră liniștită și îi spun că sunt fericită.

Este deja ora douăzeci și două și Lketinga încă nu s-a întors. Încep să mă îngrijorez. Țârâitul greierilor, însă, îmi calmează nervii. Cu puțin timp înainte de miezul nopții, se deschide ușa trosnind și Lketinga apare în prag. Se uită întâi fix la mine, după care măsoară cu o privire camera. Trăsăturile feței sunt tăioase. Nici urmă de veselie. Mestecă *miraa* și, după ce îl salut, mă întreabă: „Cine a fost aici?" „Nimeni", îi răspund eu. În același timp, pulsul începe s-o ia razna. Mă întreabă încă o dată, cine a plecat mai devreme din casă. Supărată, îl asigur că nu a fost nimeni. Stând mai departe în pragul ușii, îmi spune că știe el, că eu am un prieten. Asta-i chiar culmea! Mă ridic din pat și mă uit furioasă la el. „Cine ți-a băgat în cap ideea asta trăsnită?" Îmi spune că este sigur de asta. Cineva din Ukunda i-ar fi povestit că, într-o seară, a venit în vizită un masai care a stat până noaptea târziu la mine și la Priscilla. Apoi, adaugă că toate femeile sunt la fel, și că mereu a fost cineva la mine.

Șocată de cuvintele lui dure, nu mai înțeleg nimic. Am reușit să-l găsesc, am petrecut două săptămâni frumoase împreună, iar acum urmează asta! Se pare că berea și *miraa* l-au zăpăcit de tot. Fac un efort și mă stăpânesc să nu încep să urlu. Îl întreb, dacă nu vrea un *chai*. În sfârșit, pleacă din ușă și se așază pe pat. Cu mâinile tremurând, fac un foc și încerc să fiu câte se poate de calmă. Mă întreabă unde este Priscilla. Nici asta nu știu. La ea acasă, peste tot, este întuneric. Lketinga râde supărat și spune: „Poate că este la discoteca Bush-Baby, ca să pescuiască un alb." Îmi vine să râd, pentru că la corpolența ei, nu-mi pot imagina așa ceva. Dar prefer să tac.

Bem *chai* și îl întreb, cu băgare de seamă, dacă se simte bine. El spune că, în afară de faptul că inima îi bate cu putere și că sângele îi clocotește, totul este în ordine. Eu încerc să interpretez aceste cuvinte, dar nu reușesc. El dă încontinuu ocol casei sau aleargă prin sat. Apoi, dintr-odată, se-ntoarce și începe să mestece la iarba lui. Pare confuz și agitat. Cum aș putea să-l ajut? E clar că atâta *miraa* îi face rău, dar nu pot să i-o iau, așa, pur și simplu!

În sfârșit, după două ore, o termină! Eu sper să vină la culcare și că mâine totul va reveni la normal. Se întinde pe pat, dar nu-și găsește locul. Nu îndrăznesc să-l ating, dimpotrivă, mă bag în perete și îmi pare bine că avem un pat atât de mare. După puțin timp, sare din pat și-mi spune că nu poate să doarmă lângă mine. Sângele îi vuiește cumplit și are senzația că-i plesnește capul. Vrea să iasă afară. Mă cuprinde disperarea: *„Darling, where you will go?"* Îmi spune că se duce să doarmă la ceilalți masai și, cu aceste cuvinte, pleacă. Sunt deprimată și în același timp furioasă. Oare ce au făcut cu el la Ukunda? Lketinga nu se mai întoarce. Nu știu unde doarme.

Bolnav la cap

Cum dau primele raze de soare, mă scol, frântă de oboseală. Mă spăl pe față, care îmi este toată umflată, și mă duc la coliba Priscillei. Nu este încuiată, asta înseamnă că este acasă. Bat la ușă și strig încet: „Eu sunt, Corinne, *please open the door, I have a big problem!"* Priscilla iese afară, pe jumătate dormind și se uită speriată la mine. *„Where is Lketinga?"* întreabă ea. Mă străduiesc din răsputeri să-mi stăpânesc lacrimile și îi povestesc tot. În timp ce se îmbracă, mă ascultă cu atenție. Apoi mă roagă să o aștept, pentru că se duce la ceilalți masai să vadă ce se întâmplă. Se întoarce după zece minute și îmi spune că nu avem altceva de

făcut, decât să aşteptăm. Lketinga nu este acolo şi nici nu a dormit la ei. Ceilalţi masai au spus că l-au văzut fugind în pădure şi că se va întoarce, iar dacă nu, se duc ei să-l caute. „Ce caută în boscheţi?", întreb eu disperată. Probabil că berea şi *miraa* i-au provocat tulburări la cap, îmi explică Priscilla şi mă roagă să am răbdare.

Dar el nu apare. Mă întorc în coliba noastră şi aştept. Spre ora zece, doi războinici îl aduc, în sfârşit, pe Lketinga. Este de-a dreptul epuizat. Stă atârnat cu mâinile pe după gâtul lor. Aceştia îl târăsc în casă şi-l pun pe pat. În tot acest timp, discută despre una, alta, iar mie îmi vine să turbez că nu înţeleg nimic. Lketinga se uită fix în tavan. Este apatic. Îi spun ceva, dar se vede că nu mă recunoaşte. Se uită la mine, de parcă aş fi invizibilă. Este plin de sudoare. Nu sunt departe de a intra în panică, pentru că nu găsesc nici o explicaţie la toate aceste lucruri. Ceilalţi sunt şi ei nedumeriţi. Îmi spun că l-au găsit în pădure, sub un copac, şi că a făcut o criză de amoc. Din cauza asta a alergat ca un nebun, iar acum este atât de sleit. O întreb pe Priscilla, dacă trebuie să chem un doctor, dar îmi spune că nu există decât unul singur, pe plaja Diani, iar acesta nu vine până aici, ci trebuie să te duci tu la el. Acest lucru este însă exclus, în starea lui Lketinga de acum.

Lketinga adoarme iar şi începe să delireze. Visează tot felul de lucruri încâlcite, despre nişte lei care îl atacă. Începe să devină violent, să lovească sălbatic în jurul lui, iar cei doi războinici sunt nevoiţi să-l ţină. Mi se rupe inima, când îl văd în starea asta. Unde este masaiul meu mândru şi vesel, pe care l-am cunoscut? Singurul lucru, care pot să-l fac, este să plâng. Priscilla mă ceartă: „Nu este bine ce faci! Aici nu se plânge, decât atunci când moare cineva."

Abia în cursul după-amiezii, Lketinga îşi revine şi se uită la mine mirat. Eu îi zâmbesc, fericită, şi îl întreb cu băgare de seamă: *„Hallo, darling, you remember me?" „Why not, Corinne?"*,

răspunde el cu voce slăbită, se uită la Priscilla și întreabă ce s-a întâmplat. Cei doi vorbesc unul cu celălat. El dă din cap și nu-i vine să creadă ce aude. Eu rămân cu el, în timp ce restul pleacă la treburile lor. Apoi îmi spune că îi este foame, dar îl doare și burta. Când îl întreb, dacă vrea să-i aduc niște carne, răspunde: *„O yes, it's okay."* Plec imediat la măcelar și mă întorc cât pot de repede. Lketinga stă în pat și doarme. După aproape o oră, când mâncarea este gata, încerc să-l trezesc. Deschide ochii și, din nou se uită la mine, nedumerit. Se răstește la mine, întrebându-mă ce vreau de la el și cine sunt eu de fapt. *„I'm Corinne, your girlfriend"*, îi răspund eu. Mă întreabă încontinuu, cine sunt. Eu mă aflu în pragul disperării, mai ales că Priscilla încă nu s-a întors de pe plajă, unde s-a dus să vândă *kanga*. Îl rog să mănânce ceva, dar el râde sarcastic și-mi spune că nu vrea să mănânce nimic din această mâncare, pentru că precis vreau să-l otrăvesc.

Acum nu mai pot să-mi stăpânesc lacrimile. Mă vede plângând și mă întreabă cine a murit. Ca să-mi păstrez calmul, încep să mă rog cu voce tare. În sfârșit, se întoarce Priscilla și o chem imediat. Încearcă și ea să vorbească cu el, dar fără succes. După puțin timp, ea îmi spune: *„He's crazy!"* Mulți *morani*, aceștia fiind războinicii care vin pe coastă, se îmbolnăvesc de sindromul „Mombasa", îmi explică ea. După părerea ei, Lketinga este, într-adevăr, foarte grav. Se gândește că poate l-a făcut cineva nebun. „Ce... cum... care cineva?" mă bâlbâi eu și spun că nu cred în așa ceva. Priscilla îmi spune că aici, în Africa, există multe lucruri pe care eu trebuie să le învăț. „Trebuie să-l ajutăm!" o implor eu. *„Okay!"* spune ea, și mă asigură că va trimite pe cineva pe coasta de nord. Acolo se află un mare centru al masailor de pe plajă și va chema pe cineva de-acolo să ne ajute. Practic, toți războinicii sunt subordonați căpeteniei lor. El este cel care decide, ce trebuie să se întâmple.

Pe la ora nouă seara, vin la noi doi războinici de pe coasta de nord. Deși nu-mi sunt prea simpatici, mă bucur că, în sfârșit, se petrece ceva. Încep să vorbească întruna cu Lketinga și îi masează fruntea cu o floare uscată, puternic mirositoare. În timpul discuției, Lketinga le răspunde normal. Nu-mi vine să cred. Cu puțin timp mai înainte era încă atât de confuz, iar acum vorbește cât se poate de calm. Ca să am și eu o preocupare, fac *chai* pentru toată lumea. De înțeles, nu înțeleg nimic și, de aceea mă simt neajutorată și de prisos.

Între cei trei bărbați se instalează o atmosferă atât de intimă, încât nici nu mă mai observă. Cu toate acestea, ei beau cu plăcere un ceai, iar eu profit de ocazie și îi întreb ce se întâmplă. Unul din ei vorbește puțin engleză și îmi spune că Lketinga nu se simte bine, este bolnav la cap, dar că poate în curând îi va trece. Are nevoie de liniște și de mult loc, continuă el, de aceea vor dormi noaptea asta toți trei în boscheți, ceva mai departe de sat. Mâine dimineață vor merge cu el pe coasta de nord, ca să pună totul la punct. „Dar de ce nu poate dormi aici, la mine?", întreb eu speriată. Nu mai îmi vine să cred pe nimeni, deși, momentan se vede că Lketinga se simte mai bine. Ei îmi răspund că prezența mea nu are o influență bună asupra sângelui său. Lketinga îi aprobă și el pe cei doi, spunând că până acum el nu a avut o astfel de boală, deci starea lui de acum trebuie să aibă legătură cu mine. Deși sunt șocată, nu-mi rămâne altceva de făcut, decât să-l las să plece cu ceilalți războinici.

A doua zi de dimineață se întorc să bea ceai. Lketinga este bine, este aproape cel pe care-l cunosc eu. Cei doi, însă, insistă să meargă cu ei pe țărmul nordic. El este de acord și spune râzând: *„Now I'm okay!"* Când îi explic că la noapte trebuie să plec la Nairobi, ca să-mi iau viza, îmi spune: „*No problem*, mergem împreună, întâi pe țărmul nordic, apoi la Nairobi."

Ajungem pe coastă și, până să fim conduși la coliba „șefului de trib", lumea stă mai întâi la taifas, ba aici, ba acolo. Mai-marele masailor nu este atât de bătrân, după cum am crezut. Ne întâmpină călduros, deși nu ne poate vedea, pentru că este orb. Vorbește cu Lketinga cu răbdare. Eu stau deoparte și urmăresc scena, fără să înțeleg nici cel mai mic lucru. Pe de altă parte, nu îndrăznesc să întrerup dialogul. Timpul zboară. Deși vreau să plec abia cu autobuzul de noapte, trebuie să cumpăr biletul cu trei sau patru ore înainte de plecare, altfel nu mai prind loc.

După o oră, căpetenia îmi spune să plec fără Lketinga, pentru că, la starea în care se află el acum și la firea lui sensibilă, Nairobi ar putea să-i facă rău. Mă asigură că vor avea grijă de el și mă roagă să vin cât pot de repede. Eu sunt de acord, pentru că, dacă s-ar întâmpla cu el ceva asemănător la Nairobi, aș fi total neputincioasă. Așa că îi promit lui Lketinga că, dacă totul merge bine, mă voi întoarce cu autobuzul care pleacă de acolo mâine seară, adică poimâine dimineață voi fi aici. Lketinga este trist, când mă vede că mă urc în autobuz. Îmi ia mâna și mă întreabă dacă, într-adevăr, mă întorc. Îl asigur că nu are de ce să-și facă astfel de gânduri, că mă voi întoarce și apoi vom vedea, ce vom face mai departe. Dacă se va simți bine, poate vom consulta și un medic. Îmi promite că mă va aștepta și că va face tot posibilul, să nu se mai repete. Mi se rupe inima, când pleacă *matatu*. Să sperăm că totul va fi bine!

După ce cumpăr un bilet din Mombasa, mai am de așteptat cinci ore până la plecare. După opt ore de mers, ajung, în sfârșit, dimineața devreme, la Nairobi. Aici iar trebuie să aștept în autobuz, până se face ora șapte, ca să pot coborî. Beau mai întâi un ceai, apoi iau un taxi până la clădirea Nyayo, pentru că nu cunosc drumul până acolo. Când ajung, dau de o mare învălmășeală. Și albi, și negri, se înghesuie la ghișee, fiecare vrea câte ceva. Eu mă lupt cu diverse formulare, pe care le am de completat, bineîn-

țeles, în engleză. Apoi le predau și aștept. Se scurg trei ore bune până când, în sfârșit, aud strigându-se numele meu. Sper din tot sufletul, să-mi pună ștampila. Femeia din spatele ghișeului mă examinează cu privirea și mă întreabă, de ce vreau să-mi prelungesc viza cu trei luni. Îi răspund, cât pot de degajată: „Pentru că nu am văzut nici pe departe tot ce se poate vedea în această țară minunată și am destui bani, ca să mai rămân încă trei luni." Îmi deschide pașaportul, îl întoarce pe toate părțile și aplică pe una din pagini o ștampilă. Acum am viza! Asta înseamnă încă un pas înainte! Fericită, plătesc taxa cerută și părăsesc această clădire oribilă. Nu bănuiesc, însă, în acest moment, că voi mai călca pragul acestei clădiri încă de atâtea ori, până voi ajunge să o urăsc.

Cu biletul pentru autobuzul de seară în geantă, mă duc să mănânc. Este după-masa devreme și mă plimb puțin prin Nairobi, ca să nu adorm. De mai mult de treizeci de ore nu am mai dormit. Mă plimb numai pe două străzi, ca să nu mă rătăcesc. La ora nouăsprezece este deja întuneric și, pe măsură ce magazinele încep să închidă, începe viața nocturnă din baruri. Nu vreau să mai întârzii pe străzi, pentru că personajele devin de la minut la minut tot mai dubioase. Cum nu se pune problema să mă duc într-un bar, intru într-un McDonald's din apropiere, ca să-mi omor cele două ore, care mi-au mai rămas.

În sfârșit, stau din nou ghemuită în autobuzul spre Mombasa. Șoferul mestecă *miraa.* Gonește ca nebunul și ajungem în timp record, la ora patru dimineața. Iar trebuie să aștept, până pleacă primul *matatu* spre coasta de nord. Abia aștept să văd, ce face Lketinga.

Cu puțin timp înainte de ora șapte, ajung în satul masailor. Cum toată lumea acolo doarme și ceainăria este încă închisă, aștept în fața ușii, pentru că nu știu în care colibă se găsește Lketinga. La șapte și jumătate vine proprietarul ceainăriei și deschide. Mă așez înăuntru și aștept primul ceai. Mi-l aduce, după

care dispare în bucătărie. Peste puțin timp, încep să vină, unul câte unul, războinicii și se așază la celelalte mese. Atmosfera este încărcată și nimeni nu spune nimic. Poate că din cauză că este încă dimineață devreme, mă gândesc eu.

La scurt timp după ora opt, nu mai rezist și îl întreb pe proprietar, dacă știe unde este Lketinga. El dă din cap că nu și dispare din nou. După o jumătate oră se așază la masa mea și-mi spune să mă întorc pe țărmul sudic și să nu mai aștept. Mă uit la el, mirată, și îl întreb: „De ce?" „Nu mai este aici", îmi explică el, „a plecat în noaptea asta acasă." Mi se face inima cât un purice. „Acasă, pe coasta sudică?" întreb eu naivă. *„No, home to Samburu-Maralal."*

Încep să urlu, plină de groază: *„No, that's not true!* Este aici, spune-mi unde!" De la masa cealaltă, vin doi bărbați la mine și încearcă să mă liniștească. Le împing cu brutalitate mâinile de pe mine, urlu și înjur cât pot de tare, în germană, toată cloaca asta: „Porci blestemați, gloată perfidă, voi ați plănuit tot!" Pe față mi se rostogolesc lacrimi de furie, dar de data aceasta îmi este absolut indiferent.

Sunt atât de turbată de mânie, încât îmi vine să-l bat pe primul care îmi iese în cale. L-au suit, pur și simplu, în autobuz, deși știau că eu mă întorc exact în același timp, cu același autobuz, numai că din direcție opusă, astfel încât să ne petrecem undeva, pe drum. Nu-mi vine să cred! Atâta meschinărie! Ca și cum nu ar mai fi putut să aștepte cele opt ore. Dau buzna afară din local, pentru că se adună tot mai mulți curioși, iar eu abia mă mai pot stăpâni. Pentru mine este clar, se ascund toți sub același acoperiș. Plină de tristețe și de furie, plec înapoi, pe coasta de sud.

You come to my home

În momentul de față, nu știu ce să fac. Acum am viza, dar nu îl mai am pe Lketinga. Priscilla este în casă la ea, cu doi războinici.

Îi povestesc tot și ea le traduce și celorlalți. În cele din urmă, Priscilla mă sfătuiește să-l uit pe Lketinga, chiar dacă el este simpatic. Ori este, într-adevăr, bolnav, ori ceilalți i-au ursit un destin rău, ceea ce l-a obligat să se întoarcă la mama lui, pentru că altfel, la Mombasa, nu ar fi avut nici o șansă. Crede că Lketinga ar trebui să meargă la un vraci și că eu nu am cu ce să-l ajut. În afară de asta, ar fi chiar periculos pentru mine dacă eu, ca albă, aș începe să sfidez pe toată lumea.

Sunt absolut disperată și nu mai știu ce, și mai ales pe cine, să cred. Numai instinctul meu îmi spune că l-au făcut pe Lketinga să plece, împotriva voinței lui, înainte de întoarcerea mea. Chiar în aceeași seară, încep să vină primii războinici în coliba mea, ca să-mi facă curte. În momentul în care cel de-al doilea devine direct, spunându-mi că eu am nevoie de el, ca amant, pentru că Lketinga este nebun și nu se mai întoarce, îi dau pe toți afară din casă, indignată de atâta obrăznicie. Când îi povestesc asta Priscillei, ea nu face altceva decât să râdă și să-mi spună că, este ceva normal și să nu văd totul atât de îngust. Se pare că nici ea nu a priceput că nu vreau pe unul oarecare și că am renunțat la toată viața mea din Elveția pentru Lketinga.

A doua zi, îi scriu imediat o scrisoare fratelui său, James, la Maralal. Poate că știe el mai multe. Acum vor trece, mai mult ca sigur, două săptămâni, până voi primi răspuns. Două săptămâni lungi, în care eu nu voi afla nimic din ce se întâmplă! O să înnebunesc! A patra zi nu mai rezist. Mă hotărăsc, în secret, să plec și mă încumet să străbat distanța lungă, până la Maralal. Acolo voi vedea eu, ce voi face mai departe, dar nu renunț. O să se mire ceilalți! Nici măcar Priscillei nu-i povestesc despre planurile mele, pentru că nu mai am încredere în nimeni. După ce pleacă pe plajă să vândă *kanga*, îmi fac bagajul și dispar, în direcția Mombasa.

Din nou merg peste 1400 de kilometri și ajung, după două zile, la Maralal. Mă cazez la același *lodging,* ca ultima dată, cu patru franci pe noapte. Proprietara se miră, când mă vede iar. În camera sărăcăcioasă, mă așez pe prici și mă gândesc: ce fac acum? A doua zi mă duc la fratele lui Lketinga.

Trebuie să-l conving pe director, înainte să se ducă să-l caute pe James. Când vine, îi povestesc și lui tot. James îmi spune că ar putea să mă ducă el la mama lui, dacă ar obține învoire. După lungi negocieri, directorul este de acord, cu condiția să găsesc o mașină, care să ne ducă, pe mine și pe James, la Barsaloi. Mulțumită de ceea ce am reușit să obțin cu engleza mea umilă, umblu prin Maralal și întreb peste tot, cine are o mașină. Aproape toți proprietarii de mașini, puțini la număr de altfel, sunt somalezi. Când le spun unde vreau să ajung, ori râd de mine, ori cer niște prețuri, care mie mi se par astronomice.

După două zile de căutări, mă întâlnesc cu salvatorul meu de atunci, Tom, cel care l-a căutat și l-a găsit pe Lketinga. Și el vrea să știe unde este Lketinga. Se arată din nou înțelegător cu situația mea și vrea să încerce să găsească el o mașină, pentru că la culoarea pielii mele, prețul este de cinci ori mai mare. Și, într-adevăr, la scurt timp după prânz, stăm amândoi într-un Land Rover, pe care l-a închiriat, cu tot cu șofer, cu două sute de franci. Contramandez întâlnirea cu James, pentru că Tom vrea să vină cu mine.

După ce traversăm Maralalul, intrăm cu Land Rover-ul pe un drum argilos roșu, pustiu. După scurt timp, ajungem într-o pădure deasă, cu copaci uriași, acoperită de liane. Nu poți pătrunde cu privirea nici măcar la doi metri în boscheți. În curând, drumul pe care mergem, nu mai poate fi identificat decât după urmele lăsate de cele două roți. În rest, totul este acoperit de vegetație. În spatele mașinii nu văd, ce-i drept, mare lucru. Numai după poziția înclinată a mașinii, din când în când, îmi dau seama că drumul trebuie

să fie foarte abrupt și în pantă. După o oră de mers, ieșim din pădure și ajungem în fața unor stânci imense. Aici, chiar este imposibil să mergem mai departe, mă gândesc eu. Dar, cei doi însoțitori ai mei coboară și dau la o parte câteva stânci. Apoi, mașina înaintează ușor peste bolovani. Cel puțin aici, îmi dau seama că prețul cerut nu este prea mare. Văd puțin, dar simt dificultățile acestui traseu și aș fi dispusă să plătesc mai mult. Ar fi o minune, dacă am reuși să ajungem cu mașina întreagă pe partea cealaltă. Într-adevăr, izbutim, pentru că șoferul conduce excelent.

Din când în când, trecem pe lângă *manyattas* și copii cu turme de oi sau cirezi de vite. Eu am emoții. Când ajungem odată? Oare este iubitul meu aici acasă, pe undeva, sau tot efortul este zadarnic? Mai există oare vreo șansă? Mă rog cu voce tare. În schimb, salvatorul meu, Tom, este foarte calm. În sfârșit, traversăm albia unui râu lat și, după două sau trei curbe, zăresc câteva barăci simple, făcute din bârne, iar puțin mai sus, pe o colină, o clădire uriașă, care se desprinde din peisaj, ca o oază verde și frumoasă. „Unde suntem?", îl întreb eu pe însoțitorul meu. „Aici este Barsaloi-Town și acolo sus se află clădirea cea nouă a misiunii. Dar mai întâi mergem la *manyattas* să vedem dacă Lketinga este acasă la mama lui", îmi explică el. Trecem prin apropiere de misiune și mă minunez de câtă verdeață este aici, în vreme ce restul este atât de uscat, ca într-un semideșert sau într-o stepă.

După trei sute de metri, schimbăm direcția și mergem, zdruncinându-ne, prin stepă. Peste două minute ajungem. Tom coboară și mă roagă să vin încet, după el. Pe șofer îl roagă să aștepte. Sub un copac mare, cu ramurile răsfirate, stau câțiva adulți și copii. Însoțitorul meu se duce spre ei, în timp ce eu aștept la o distanță corespunzătoare. Toți se uită în direcția mea. După ce stă de vorbă mai mult timp cu o femeie mai în vârstă, Tom se întoarce și-mi spune: *„Corinne, come, his mama tells me, Lketinga is here."* Traversăm un desiș înalt și țepos și ajungem la trei *manyattas*,

care stau așezate cam la cinci metri distanță una de alta. În fața celei din mijloc, stau înfipte în pământ două sulițe lungi. Tom îmi arată spre ea și spune: *„Here he is inside."* Eu nu îndrăznesc să mă mișc, așa că se apleacă și intră el în colibă, acoperindu-mă cu spatele lui. Îl aud pe Tom vorbind și, imediat după aceea, aud vocea lui Lketinga. Acum nu mai rezist și mă strecor pe lângă el, înăuntru. Nu voi putea uita toată viața privirea lui Lketinga, plină de uimire și, totodată, de fericire, ba chiar neîncrezătoare, în momentul în care mă vede. Stă întins pe o piele de vacă, într-o încăpere mică, în spatele vetrei de foc, într-o semiobscuritate plină de fum. Deodată, începe să râdă. Tom îmi face loc, atât cât poate, și mă strecor în brațele lui întinse. Ne ținem mult timp așa. *„I know always, if you love me, you come to my home."*

Această revedere, ba chiar regăsire, este mai frumoasă decât tot ce-am trăit până acum. În acest moment, știu că voi rămâne aici, chiar dacă nu avem nimic, în afară de noi înșine. Lketinga spune exact ceea ce simt și eu: *„Now you are my wife, you stay with me like a Samburu-wife."* Eu sunt în al nouălea cer.

Însoțitorul meu se uită sceptic la mine și mă întreabă, dacă vreau, într-adevăr, să se întoarcă singur cu Land Rover-ul la Maralal. Mă avertizează că-mi va fi greu aici, că nu există aproape nimic de mâncare, iar de dormit, va trebui să dorm pe pământ. În afară de asta, în Maralal nu pot ajunge pe jos. Toate acestea îmi sunt indiferente și-i spun: „Acolo unde trăiește Lketinga, pot trăi și eu."

Pentru un moment, se face întuneric în colibă. Mama lui Lketinga se-nghesuie prin gaura mică de la intrare. Se așază în fața vetrei și se uită mult timp la mine, morocănoasă și fără să spună nimic. Conștientă de faptul că aceste minute sunt decisive, nu spun nimic. Lketinga și cu mine stăm, ținându-ne de mâini, iar fețele noastre ard. Dacă am putea produce lumină cu ele, atunci coliba ar fi puternic luminată.

Lketinga vorbește numai câteva cuvinte cu ea. Din când în când, înțeleg câte un cuvânt, *„mzungu"* sau „Mombasa". Mama

lui nu încetează să mă privească. Pielea ei este foarte neagră. Capul ras are o formă frumoasă. La gât și la urechi poartă cercei din perle colorate. Este mai degrabă grasă, iar pe bustul ei atârnă doi sâni lungi, uriași. Picioarele îi sunt acoperite de o fustă murdară.

Deodată, îmi întinde mâna și spune: *„Jambo"*. Apoi, urmează o mare avalanșă de cuvinte. Eu mă uit la Lketinga. El râde: „Mama și-a dat binecuvântarea, deci putem rămâne cu ea în această colibă." Acum, Tom își ia la revedere, iar eu mă duc să-mi iau geanta din Land Rover. Când mă întorc, o mulțime de lume s-a strâns deja în jurul colibei.

Către seară, aud clopote bătând. Mergem afară și văd o turmă mare de capre. Cele mai multe merg mai departe, altele sunt mânate în îngrăditura noastră de mărăcini. Aproximativ treizeci de animale vin în mijlocul enclavei care este încă o dată înconjurată de tufe de mărăcini. Apoi, mama se duce cu o tidvă la capre, ca să le mulgă. Așa cum constat mai târziu, laptele muls ajunge numai pentru *chai,* acesta fiind un amestec de lapte de capră, ceai și mult zahăr. De turmă are grijă un băiat, cam de vreo opt ani. El se așază în fața colibei și mă urmărește speriat, timp în care bea, însetat, două boluri cu apă. Este fiul fratelui mai mare al lui Lketinga.

Peste o oră, se face noapte. Stăm toți patru în *manyatta* cea mică; mama în față, lângă intrare, iar alături ea, o fetiță speriată, Saguna, cam de vreo trei anișori. Saguna este sora cea mică a băiatului. Ea se lipește, cu teamă, de bunica ei, care de fapt a devenit acum mama ei. Când prima fiică a celui mai mare fiu este destul de mare, atunci aceasta este dată în grija bunicii sale, ca un fel de ajutor pentru bătrânețe, la adunatul lemnelor sau la adusul apei, îmi explică Lketinga.

Noi doi rămânem pe pielea de vacă. Mama scormonește între trei pietre de cremene din cenușă și scoate la iveală jăratic ascuns. Apoi, suflă încet, dar neîntrerupt, în scântei. Astfel se formează,

pentru câteva minute, un fum pișcător ce mă face să-mi curgă lacrimi din ochi. Toți râd. Când mă apucă și o criză de tuse, mă strecor afară, în aer liber. Aer, aer, asta este tot ce pot gândi.

Afară, în fața colibei, este întuneric beznă. Milioanele de stele par a fi atât de aproape, încât le-ai putea culege de pe cer. Savurez acest sentiment de liniște. Peste tot, se poate vedea, cum pâlpâie focul în *manyattas*. Și la noi arde plăcut. Mama face *chai*, asta fiind cina noastră. După ceai, începe să mă chinuie vezica. Lketinga râde: *„Here no toilet, only bush. Come with me, Corinne!"* Cu corpul lui mlădois, iese înaintea mea, dă într-o parte un boschet de mărăcini și face un loc de trecere. Gardul de mărăcini este singura măsură de siguranță împotriva animalelor sălbatice. Ne îndepărtăm cam trei sute de metri de sat și îmi arată, cu măciuca lui, *rungu,* spre un boschet care pe viitor va fi toaleta mea. Noaptea pot face pipi și lângă *manyatta,* pentru că nisipul absoarbe totul, dar restul nevoilor nu am voie să le fac niciodată în apropiere de colibă, îmi explică Lketinga, altfel trebuie să sacrifice o capră pentru vecin, iar noi trebuie să ne mutăm, ceea ce ar însemna o mare rușine.

Întorși la *manyatta,* baricadăm totul înapoi, cu tufa de mărăcini și ne așezăm pe pielea de vacă. De spălat nu te poți spăla aici, pentru că apa abia ajunge pentru *chai.* Când îl întreb pe Lketinga, cum ne putem face toaleta aici, îmi răspunde: *„Tomorrow at the river, no problem!"* În timp ce în colibă se face cald bine, datorită focului, afară este rece. Fetița doarme deja, dezbrăcată, lângă bunica ei, iar noi trei încercăm să încropim o conversație. Aici, lumea merge la culcare între ora opt și nouă. Și noi ne cuibărim, pentru că focul începe să se stingă, iar apoi abia ne mai putem vedea. Lketinga și cu mine ne lipim unul de altul. Deși amândoi vrem mai mult, nu se întâmplă, bineînțeles, nimic, în prezența mamei și în liniștea aceasta desăvârșită.

Prima noapte dorm prost, pentru că nu sunt obișnuită cu pământul tare. Mă întorc de pe o parte pe alta și trag cu urechea la diversele sunete. Din când în când, sună clopoțelul unei capre, iar mie, în liniștea nopții, mi se pare că seamănă cu un clopot de biserică. În depărtare, se aude urletul unui animal. Mai târziu, aud foșnind ceva în mărăciniș. Da, se aude clar, cineva caută intrarea în enclavă. Inima îmi bate, să-mi sară din piept, în timp ce trag încordată cu urechea. Cineva se apropie. Stau culcată și văd prin intrarea mică doi stâlpi negri. Nu, nu sunt stâlpi, sunt două picioare și două capete de lănci. Imediat după asta, se aude o voce de bărbat: *„Supa Moran!"* Îl fac atent pe Lketinga și îi șoptesc: *„Darling, somebody is here."* El scoate niște sunete necunoscute, care seamănă cu un grohăit, și, pentru o fracțiune de secundă, se uită fix la mine, aproape supărat. *„Outside is somebody"*, îi explic eu, speriată. Din nou se aude vocea: *„Moran supa!"* Apoi, urmează un schimb de fraze, timp în care picioarele se mișcă și dispar. *„What's the problem?"* întreb eu. Bărbatul, un alt războinic, voia să înnopteze aici, îmi explică Lketinga, ceea ce, în mod normal, nu este nici o problemă, dar pentru că acum sunt eu aici, nu se poate. Va încerca să găsească un loc, într-o altă *manyatta.* Îmi spune să mă culc.

Dimineață la ora șase, răsare soarele și, o dată cu el, se trezesc și animalele și oamenii. Caprele behăie tare, pentru că vor afară. Peste tot aud voci, iar locul mamei este deja liber. Peste o oră ne sculăm și noi și bem *chai.* Acest lucru devine aproape un chin, pentru că, o dată cu soarele de dimineață, se trezesc și muștele. Abia așez cănile pe pământ lângă mine, că și încep să roiască zeci de muște în jurul lor. Zbârnâie încontinuu în jurul capului meu. Saguna pare să nici nu le observe, deși are o groază în colțurile ochilor și ale gurii. Îl întreb pe Lketinga, de unde vin toate aceste muște. Arată spre excrementele de capră care s-au adunat în timpul nopții. Din cauza căldurii din timpul zilei, acestea

se usucă și numărul muștelor începe să se reducă. De aceea, ieri seara nu le-am simțit atât de penetrant. El râde, spunând că acesta este doar începutul, abia atunci când se vor întoarce vacile, va fi mai rău, pentru că laptele lor atrage mii de muște. Îmi spune că mult mai enervanți sunt țânțarii care apar după ploaie. După *chai,* vreau să mă duc la râu, ca să mă pot spăla, în sfârșit. Echipată cu săpun, prosop și haine curate, plecăm. Lketinga duce doar o canistră galbenă, în care trebuie să-i aducă mamei lui apă pentru următorul *chai*. Mergem în jos, circa un kilometru, pe un drum îngust, până la albia lată a râului, pe unde am traversat cu o zi înainte cu Land Rover-ul. Pe ambele părți ale râului se află niște arbori mari și viguroși, dar apă nu văd nicăieri. Mergem de-a lungul râului secat, până când, după o cotitură, dăm de niște stânci. Aici, într-adevăr, izvorăște din nisip un pârâiaș.

Nu suntem singuri aici. Lângă pârâiaș, niște fete au făcut o groapă în nisip și scot răbdătoare, cu o cupă, apă și o pun apoi într-o canistră. Când dau cu ochii de războinicul meu, fetele își apleacă rușinate capul și continuă să scoată apă, chicotind. Douăzeci de metri mai departe, în jos, se află lângă râu, în pielea goală, un grup de războinici. Se spală unul pe altul. Cârpele lor din jurul coapselor stau la uscat pe stâncile calde. Prezența mea îi amuțește, dar nuditatea lor pare să nu-i deranjeze. Lketinga se oprește și vorbește cu ei. Unii se uită la mine direct, în timp ce eu, aproape că nu mai știu încotro să-mi îndrept privirea. Nu am văzut niciodată atât de mulți bărbați dezbrăcați, care nici măcar nu sunt conștienți de nuditatea lor. Trupurile zvelte, grațioase, strălucesc minunat în soarele de dimineață.

Și pentru că, realmente, nu știu cum să mă comport în situația asta neobișnuită, merg încet, mai departe. După câțiva metri, mă așez lângă firul de apă, ca să mă spăl pe picioare. Lketinga vine către mine și spune: *„Corinne, come, here is not good for lady!"* Mergem de-a lungul albiei râului și ne oprim după o altă cotitură,

unde nu mai putem fi văzuți. Aici, Lketinga se dezbracă și se spală. Când mă pregătesc să mă dezbrac și eu, se uită la mine speriat. *„No, Corinne, this is not good!"* „De ce?", întreb eu. „Cum vrei să mă spăl, dacă nu am voie să mă dezbrac de tricou și de fustă?" Lketinga îmi spune că nu am voie să-mi descopăr picioarele, acest lucru fiind imoral. După ceva discuții, mă așez, în sfârșit, dezbrăcată, în genunchi lângă râu și mă spăl bine. Lketinga îmi săpunește spatele și părul, timp în care se uită încontinuu în jurul lui, ca nu cumva să ne observe cineva.

Ritualul de spălare durează aproape două ore, după care plecăm înapoi. La râu este acum mare agitație. Mai multe femei se spală pe cap și pe picioare, altele fac găuri, ca să-și adape caprele, iar altele își umplu, răbdătoare, vasele cu apă. Și Lketinga pune acolo o canistră de apă mică, pe care i-o umple imediat o fată.

Apoi ne plimbăm prin sat, pentru că vreau să mă uit prin magazine. Trei căsuțe din pământ, în formă dreptunghiulară, acestea sunt magazinele. Lketinga vorbește cu proprietarii lor, toți somalezi. Peste tot, ei dau din cap că nu. Nu există nimic de cumpărat, în afară de praf de ceai sau cutii cu untură Kimbo. În buticul cel mai mare găsim, în plus, un kilogram de orez. Când vânzătorul vrea să-l împacheteze, descopăr că orezul este plin de gândăcei negri. *„O no! I don't want this!"*, îi spun eu. Îi pare rău și îl ia înapoi. Deci nu avem nimic de mâncare.

Câteva femei stau sub un copac, cu tidvele lor cu lapte de vacă, pe care vor să-l vândă. Cumpărăm măcar lapte. În schimbul câtorva monede, luăm pentru acasă două vase pline, asta însemnând aproape un litru. Mama se bucură că aducem atâta lapte. Facem *chai* și Saguna bea o cană plină cu lapte. Este fericită. Lketinga și mama vorbesc despre situația critică. Eu chiar mă întreb, din ce trăiesc oamenii. Din când în când, misiunea distribuie câte un kilogram de mălai la femeile mai în vârstă, dar deocamdată

nici de acolo nu se poate aștepta prea mult ajutor. Lketinga hotărăște să taie diseară, imediat după ce vine turma acasă, o capră. Copleșită de atâtea impresii noi, mie încă nu mi-e foame.

Noi petrecem restul după-amiezii singuri, în *manyatta,* pentru că mama stă de vorbă sub arborele cel mare cu celelalte femei. În sfârșit, putem face dragoste. Din precauție, îmi las hainele pe mine, pentru că suntem în plină zi și în orice moment poate intra cineva în colibă. Scena scurtă de dragoste se repetă de mai multe ori în după-amiaza aceasta. Pentru mine este ceva neobișnuit că actul sexual se termină mereu atât de repede, pentru ca apoi, după o scurtă pauză, să se reia. Dar nu mă deranjează, nu duc lipsă de nimic. Sunt fericită că sunt în apropierea lui Lketinga.

Seara, caprele se întorc acasă și, o dată cu ele, și fratele mai mare al lui Lketinga, tatăl Sagunei. Între el și mama ia naștere o discuție aprinsă, în timpul căreia el se uită de mai multe ori la mine. Mai târziu, îl întreb pe Lketinga, despre ce au vorbit. Încearcă să-mi explice pe larg că fratele său își face mari griji în privința sănătății mele. Crede că nu va mai dura mult și șeful de district va veni și va vrea să știe, ce caută o femeie albă în această colibă, lucru nefiresc dealtfel.

Fratele lui Lketinga se gândește că în două-trei zile va afla toată lumea din zonă de prezența mea acolo și vor veni toți curioșii aici. Dacă mi se întâmplă ceva, este posibil să vină și poliția, iar așa ceva nu s-a întâmplat în întreaga istorie a familiei Leparmorijo, acesta fiind numele lor de familie. Eu îl liniștesc pe Lketinga și îl asigur că, în ceea ce mă privește pe mine și pașaportul meu, totul este în ordine, în caz că șeful districtului va trece pe-acolo. Îi spun că până acum nu am fost niciodată în viața mea, cu adevărat bolnavă, iar acum mergem să mâncăm o capră și mă voi strădui să mănânc cât pot de mult.

De îndată ce se lasă seara, plecăm toți trei, Lketinga, fratele lui și cu mine. Lketinga trage o capră după el. Mergem cam un

kilometru în afara satului, în boscheți, pentru că Lketinga nu are voie să mănânce în coliba mamei, dacă aceasta este prezentă aici. Pe mine mă acceptă, constrânși de împrejurări, pentru că sunt albă. Îi întreb ce mănâncă mama, Saguna și mama Sagunei. Lketinga îmi explică râzând, că anumite bucăți de la capră nu le mănâncă bărbații și sunt păstrate pentru femei. Îmi spune că tot ce nu mâncăm noi, ducem acasă la mama, pentru că atunci când avem carne, ea stă trează până noaptea târziu și o trezește și pe Saguna. Eu mă liniștesc, deși nu sunt mereu sigură că înțeleg totul corect. Comunicarea noastră în engleză, amestecată cu câteva cuvinte masai, cât și cu mișcări ale mâinilor și picioarelor, este destul de modestă.

În sfârșit, ajungem la locul potrivit. Căutăm lemne și bărbații taie ramuri verzi dintr-un boschet, pe care le așază pe jos în formă de mănunchi. Apoi, Lketinga prinde capra de picioarele din față și din spate și o așază pe o parte, pe patul verde. Fratele lui îi ține capul și sufocă sărmanul animal, ținându-i strâns nasul și gura. Capra se smucește o dată puternic, după care rămâne încremenită, cu privirea fixă în noaptea senină. Pentru că este foarte întuneric și nu mă pot îndepărta nici măcar cinci metri, scena se petrece sub ochii mei. Puțin revoltată, întreb de ce nu îi taie beregata caprei, în loc să o sufoce cu atâta cruzime. Răspunsul este scurt: în tribul Samburu nu are voie să curgă sânge, înainte ca animalul să fie mort, așa a fost dintotdeauna.

Asist pentru prima dată la tranșarea unui animal. La gât i se face o tăietură, iar în pielea de care trage fratele lui Lketinga, se formează un fel de adâncitură care se umple imediat cu sânge. Scârbită, mă uit și mă minunez cum Lketinga se apleacă asupra acestei băltoace de sânge și soarbe mai multe guri din ea. Fratele lui face același lucru. Sunt îngrozită, dar nu spun nici un cuvânt. Lketinga îmi arată, râzând, deschizătura: *„Corinne, you like blood, make very strong!"* Dau din cap, spunând că nu vreau.

Apoi, totul decurge foarte repede. Capra este jupuită cu îndemânare. Capul și picioarele sunt aruncate pe patul de frunze, după care urmează, deja, următorul șoc. I se desface cu grijă burta și o masă verde, care pute îngrozitor, se revarsă pe pământ. Acesta este stomacul plin. Apetitul mi-a dispărut complet. Fratele lui Lketinga tranșează mai departe animalul, în timp ce masaiul meu ațâță focul, răbdător. După o oră, putem, în sfârșit, să punem carnea tăiată în bucăți, pe bețele aranjate în formă de piramidă. Se pun mai întâi coastele dintr-o bucată, pentru că se fac mai repede decât pulpele din spate. Capul și picioarele stau direct pe foc.

Scena este destul de oribilă, dar știu că trebuie să mă obișnuiesc cu asta. După puțin timp, coastele sunt luate de pe foc și, puțin câte puțin, este fript și restul caprei. Lketinga taie cu un cuțit mare, folosit pentru tăiatul desișului în pădure, o jumătate din coaste și mi-o întinde. Le iau cu curaj și încep să rod la ele. Poate cu puțină sare, ar avea un gust mai bun. În timp ce eu mă chinuiesc să mușc din carnea tare de pe oase, Lketinga și fratele său mănâncă, plescăind, repede și cu îndemânare. Oasele roase zboară în spate, într-un boschet, unde, la scurt timp după asta, începe să foșnească. Cine adună resturile, nu știu. Dar atunci, când sunt cu Lektinga, nu știu ce-nseamnă frica.

Cei doi își taie acum câte o fâșie din prima pulpă din spate, pe care o pun apoi, din nou pe foc, ca să se frigă mai departe. Fratele lui Lketinga mă întreabă dacă îmi place. Îi răspund: *„O yes, it's very good!"* și rod mai departe. La urma urmei, trebuie să am și eu ceva în stomac, dacă nu vreau să devin eu însămi, în scurt timp, un schelet. În sfârșit, termin, iar dinții mă dor. Lketinga se întinde spre foc și-mi dă pulpa din față toată. Mă uit la el, întrebându-l: *„For me?" „Yes, this is only for you."* Dar stomacul meu este deja plin. Pur și simplu, nu mai pot. Ei nu prea vor să mă creadă și consideră că încă nu sunt o femeie samburu

adevărată. *„You take home and eat tomorow”,* spune Lketinga blând. Așa că acum stau acolo, în fața focului, și mă uit la ei cum devorează carnea, kilogram după kilogram.

Când, în sfârșit, se satură, cei doi împachetează resturile de la capră, cu toate măruntaiele, cap și picioare, în pielea de la capră și ne întoarcem în sat. Eu îmi duc „micul dejun” acasă. În enclavă domnește liniștea nocturnă. Ne strecurăm în colibă și mama se ridică imediat de pe locul unde doarme. Bărbații îi dau carnea care a rămas. În afară de jarul roșiatic care luminează, nu văd aproape nimic.

Fratele lui Lketinga pleacă să-i ducă niște carne și soției lui, care este în altă *manyatta.* Mama scormonește în jar și suflă cu grijă, ca să aprindă din nou focul. Bineînțeles că nu reușește fără să facă fum, iar eu încep din nou să tușesc tare. Apoi, se aprinde o flacără și în colibă se face lumină. Atmosfera devine plăcută. Mama se aruncă asupra unei bucăți de carne friptă și o trezește și pe Saguna. Sunt surprinsă de felul în care această fetiță, smulsă dintr-un somn profund, apucă cu lăcomie carnea care i se dă și, cu un cuțit, taie direct lângă gură, bucăți mici.

În timp ce ele mănâncă, fierbe apa pentru *chai.* Lketinga și cu mine bem ceai. Pulpa mea de capră atârnă deasupra capului meu, în rămurișul care formază tavanul colibei. Imediat după ce singura oală de ceai se golește, mama aruncă bucăți mici de carne înăuntru și le prăjește bine, după care le golește în tidvele goale. Încerc să aflu ce face. Lketinga îmi spune că astfel mama lui păstrează carnea mai multe zile. Ea gătește toate resturile, altfel vin a doua zi femeile la ea și trebuie să împartă tot, ceea ce ar însemna ca noi iar să nu mai avem nimic. Mai ales capul caprei, adaugă el, care de la cenușă este negru tot, are un gust deosebit de bun și îl păstrează pentru a doua zi.

Focul s-a stins, iar eu și Lketinga încercăm să dormim. El se așază mereu cu capul pe un trepied, înalt de circa zece centimetri,

pentru ca părul lui lung și roșu să nu se ciufulească și să nu se decoloreze. La Mombasa nu avea acest suport și de aceea își lega părul într-un fel de basma. Pentru mine este o enigmă cum se poate dormi bine, cu capul întins și pe ceva atât de tare. Dar pe el asta pare să nu-l deranjeze deloc, pentru că deja a adormit. Mie, dimpotrivă, somnul îmi creează și în a doua noapte probleme. Este foarte tare pe jos, iar mama încă mănâncă cu poftă, ceea ce nu se poate face neauzit. Din când în când, mă enervează țânțarii, care bâzâie în jurul capului meu.

Behăitul caprelor și un zgomot straniu mă trezesc de dimineață. Mă uit prin deschizătura colibei și văd fusta mamei. Între picioarele ei curge un șuvoi zgomotos. Se pare că femeile fac pipi din picioare, pe când bărbații obișnuiesc să se ghemuiască, după cum am văzut la Lketinga. Când șiroiul dispare, ies și eu din colibă și fac și eu pipi la fel, tupilându-mă în spatele colibei. Apoi mă duc încet, la capre și mă uit cum le mulge mama. După ce ne bem, ca de obicei, ceaiul, mergem iar la râu și aducem cinci litri de apă.

Când ne întoarcem, găsim în *manyatta* trei femei care, atunci când ne zăresc pe mine și pe Lketinga, dispar imediat. Mama este supărată, pentru că, după cât se pare, au mai fost deja câteva femei la ea și acum nu mai are nici ceai, nici zahăr și nici o picătură de apă. A fi ospitalier, aici înseamnă să-i oferi fiecărui vizitator ceai sau cel puțin o cană cu apă. Mama este indignată că toată lumea a interogat-o despre femeia albă care locuiește aici. Spune că până acum nu s-au interesat de ea, așa că să o lase și de-acum încolo în pace. Îi propun lui Lketinga să mergem să cumpărăm într-unul din magazine măcar puțin praf de ceai. Când ne întoarcem, vedem stând la umbră, în fața colibei, mai mulți oameni în vârstă. Par a avea o răbdare fără sfârșit. Ore întregi stau acolo ghemuiți, așteaptă și discută, știind foarte bine că *mzungu* va mânca și ea, cândva, și că ospitalitatea nu permite excluderea bătrânilor.

Lketinga vrea să-mi prezinte regiunea, pentru că el nu se simte bine, ca războinic, printre atâtea femei căsătorite și atâția bărbați mai în vârstă. Mărșăluim direct prin boscheți. Lketinga îmi spune cum se numesc plantele și animalele pe care le vedem. Totul este uscat din cauza secetei, iar solul este ori roșu și tare ca piatra, ori nisipos. Pământul este crăpat și câteodată trecem peste adevărate cratere. Pe căldura asta mi se face repede sete, dar Lketinga este de părere că, cu cât beau mai multă apă, cu atât îmi este mai sete. Taie dintr-un boschet două bucăți de lemn, își bagă una în gură și pe cealaltă mi-o dă mie. Îmi spune că este bună pentru curățarea dinților și în același timp taie senzația de sete.

Din când în când, fusta de bumbac mi se agață în tufele de mărăcini. După încă o oră de mers, sunt transpirată toată și vreau, totuși, să beau ceva. Așa că mergem la râu. Locul se vede de departe, pentru că acolo copacii sunt mai mari și mai verzi. În albia uscată a râului caut degeaba apă. Mergem un timp de-a lungul râului, până când zărim, de la ceva depărtare, mai multe maimuțe care sar, speriate, peste stânci. Tocmai în dreptul acestor stânci, Lketinga sapă o gaură în nisip. După puțin timp, nisipul se închide la culoare și devine umed. Numaidecât se formează prima baltă de apă care devine din ce în ce mai limpede. Ne potolim setea și pornim către casă.

Cina mea constă în resturile de la pulpa de capră. Stăm în semiîntuneric și discutăm, cât putem de bine. Mama vrea să afle multe lucruri despre familia mea și despre țara mea. Câteodată, problemele noastre de comunicare ne fac să râdem. Saguna doarme, ca de obicei, lipită de mama. Treptat, ea s-a obișnuit cu prezența mea, dar tot nu mă lasă să o ating. Pe la ora nouă, încercăm să ne culcăm. Tricoul îl las pe mine, numai fusta mi-o pun sub cap, pe post de pernă.

Drept pătură, folosesc o *kanga* subțire care, ce-i drept, nu ajunge ca să mă ferească de frigul de dimineață.

A patra zi, plec împreună cu Lketinga să păștem caprele, până seara. Sunt foarte mândră și bucuroasă că am voie să merg și eu. Nu este ușor să le ții pe toate laolaltă. Ne întâlnim și cu alte turme de capre și mă mir cum, chiar copiii, recunosc fiecare animal care le aparține. Și, de cele mai multe ori sunt câte cincizeci de animale, sau chiar mai multe. Mergem liniștiți, kilometru după kilometru, iar caprele rontăie boschetii care și așa sunt golași. Către prânz, caprele sunt mânate spre râu, ca să bea apă, după care mergem mai departe. Și noi bem din apa asta. Este singura noastră hrană pe ziua de azi. Spre seară ne întoarcem acasă. Epuizată și arsă de soarele torid, mă gândesc: a fost prima și ultima oară când m-am dus cu caprele. Îi admir pe oamenii care fac acest lucru zi de zi, toată viața. Când ajungem la *manyatta*, mama, fratele mai mare al lui Lketinga și soția lui mă întâmpină cu bucurie. Din discuțiile lor, îmi dau seama că am mai crescut în ochii lor. Ei sunt mândri că am reușit. Pentru prima dată, dorm adânc, până dimineață târziu.

Mă îmbrac cu o fustă de bumbac curată și mă târăsc afară din *manyatta*. Mama se miră și mă întreabă câte fuste am. Îi arăt patru degete și mă întreabă, dacă nu pot să-i dau și ei una, pentru că ea nu are decât fusta de pe ea, pe care o poartă deja de ani de zile. După câte găuri are și cât de murdară este, nu-mi este greu să cred acest lucru. Numai că ale mele îi sunt prea lungi și prea strâmte. Îi promit că o să-i aduc una, la următorul safari. Raportându-mă la situația din Elveția, nu mai am, într-adevăr, multe haine, dar aici, cu patru fuste și vreo zece tricouri, ai impresia că devii, deja, sfidător.

Astăzi vreau să-mi spăl hainele, în apa sărăcăcioasă din râu. De aceea mergem la un butic și cumpărăm Omo. Acesta este singurul detergent care se găsește în Kenya și este folosit atât pentru igiena corporală cât și la spălatul pe cap. Nu este ușor să speli hainele cu puțină apă și mult nisip. Lketinga îmi dă și el o

mână de ajutor, cu toate că fetele și femeile care se află acolo se uită la el și se amuză. Tocmai pentru faptul că se pune într-o situație ridicolă din cauza mea, pentru asta îl iubesc și mai tare. Aici bărbații nu fac aproape nici o treabă, mai ales treaba de femei, cum ar fi, de exemplu, să aducă apă, să caute lemne de foc sau să spele haine. Numai propria lor *kanga* și-o spală, de obicei, singuri.

După-masă, mă hotărăsc să trec pe la „pompoasa" misiune, ca să mă prezint. Un părinte misionar, cu o expresie a feței înverșunată, dar și mirată, îmi deschide ușa. *„Yes?"* Scotocesc după cea mai bună engleză a mea, ca să-i explic că vreau să rămân aici, la Barsaloi, și că trăiesc cu un bărbat samburu. Se uită la mine distant și-mi spune, cu un accent italienesc: *„Yes, and now?"* Îl întreb dacă este posibil să merg, din când în când, cu el la Maralal, ca să cumpăr alimente. Îmi răspunde, pe un ton rece, că el nu știe dinainte când merge la Maralal. Și, în afară de asta, adaugă el, se află aici ca să transporte oameni bolnavi, nu ca să ofere posibilități de aprovizionare. Îmi întinde mâna și își ia rămas bun, pe un ton rece, spunându-mi: *„I'm Pater Giuliano, arrivederci."*

Buimăcită de acest afront, rămân în fața ușii închise și încerc să diger prima mea întâlnire cu un misionar. Mă umplu de furie și mi se face rușine că sunt albă. Mă întorc agale la *manyatta* și la sărmanii mei, care sunt dispuși să împartă puținul pe care îl au cu mine, deși eu sunt pentru ei o străină.

Îi povestesc lui Lketinga experiența avută. Râde și îmi spune că acești doi misionari, care au venit acum aici, nu sunt buni și că cel de-al doilea, părintele Roberto, este mult mai binevoitor. Îmi mai povestește că predecesorii lor i-au sprijinit mult mai mult și că în astfel de perioade de foamete le-au împărțit mereu mălai. Misionarii actuali așteaptă prea mult, consideră Lketinga. Afrontul părintelui mă întristează. Se pare că nu pot spera la o ocazie de mers cu mașina. Și ca să cerșesc, nu vreau.

Zilele se scurg în același ritm. Singura variație sunt vizitatorii de tot felul, care vin la *manyatta*. O dată vin bătrâni, altă dată războinici de vârsta lui Lketinga, iar eu trebuie să stau ore în șir, să ascult conversația, ca să înțeleg, măcar din când în când, câte un cuvânt.

Land Rover-ul

După două săptămâni, îmi dau seama că nu pot rezista prea mult timp cu mâncarea asta redusă, deși iau în fiecare zi câte o tabletă de vitamine, aduse din Europa. Am slăbit deja câteva kilograme, lucru pe care îl observ la fustele care îmi sunt tot mai largi. Un lucru este cert: că vreau să rămân aici, dar nu să mor de foame. Îmi lipsește și hârtia igienică, iar șervețelele de hârtie încep și ele să se epuizeze. Cu toată bunăvoința din lume, eu nu pot să mă împac cu metoda de spălare din epoca de piatră, a tribului Samburu, deși este mult mai ecologică decât hârtia mea igienică, pe care o las în spatele boscheților.

Curând, hotărârea mea este definitivă: am nevoie de o mașină. Bineînțeles, numai un Land Rover intră-n discuție, toate celelalte sunt inutilizabile aici. Vorbesc cu Lketinga despre acest lucru, iar el, la rândul lui, vorbește cu mama. Ideea i se pare absurdă. Cine are o mașină, înseamnă că este de pe o altă planetă și are mulți, mulți bani. Ea nu a mers niciodată cu mașina. Iar oamenii, ce vor spune oamenii? Nu, mama nu este tocmai fericită, dar înțelege problema mea și, în același timp a noastră, a tuturor: mâncarea.

Gândul de a avea un Land Rover și de a fi independentă, îmi dă aripi. Dar cum banii mei sunt la Mombasa, înseamnă că trebuie să bat din nou drumul cel lung. Trebuie să o rog pe mama mea să transfere niște bani din contul meu din Elveția la banca Barclays din Mombasa. Studiez problema pe toate părțile și sper ca Lketinga

să vrea să vină cu mine, pentru că eu nu am nici cea mai vagă idee unde pot găsi o mașină. Negustori de mașini, așa cum sunt la noi, în Elveția, nu am văzut. De asemenea, îmi este la fel de neclar, cum se fac actele și cum se obțin plăcuțele de înmatriculare. Un singur lucru știu însă: voi veni înapoi cu o mașină.

Trebuie să bat din nou drumul până la misiune, deși nu îmi face plăcere. De data asta, îmi deschide părintele Roberto. Îi povestesc despre intențiile mele și îl rog să mă ia și pe mine, când se mai duc la Maralal. Politicos, mă roagă să mai vin peste două zile, pentru că atunci s-ar putea să meargă într-acolo.

Înainte să plecăm, Lketinga îmi spune că el nu vine cu mine, pentru că nu vrea să mai vadă Mombasa niciodată. Eu sunt dezamăgită, dar în același timp îl înțeleg, după tot ce a pățit acolo. Vorbim jumătate de noapte și simt că-i este teamă, că aș putea să nu mă mai întorc. Și mama gândește la fel. Eu îi promit că, cel târziu într-o săptămână, voi fi înapoi. Dimineața, atmosfera este încărcată, iar mie mi-e greu să fiu veselă.

Peste o oră mă aflu în mașină lângă Roberto, în drum spre Maralal, pe un drum care mie îmi este necunoscut și care trece prin Baragoi, prin ținutul Turkana. Această rută nu este atât de accidentată și aproape că nu avem nevoie de tracțiunea integrală. În schimb, este plină de pietre mici, ascuțite, din cauza cărora riscăm să facem pană, iar distanța este de două ori mai lungă; asta înseamnă vreo patru ore de mers până la Maralal. La scurt timp după ora două, ajungem la Maralal. Îi mulțumesc politicos părintelui Roberto și mă duc în *lodging*, ca să-mi las geanta. Pentru că autobuzul pleacă abia mâine la ora șase dimineața, înnoptez acolo. Ca să treacă timpul mai repede, mă plimb prin Maralal, când, deodată, îmi aud numele. Mirată, mă întorc și îl văd, spre bucuria mea, pe Tom, bărbatul care m-a ajutat să-l găsesc pe Lketinga. Mă bucur să descopăr o față cunoscută printre atâtea care mă urmăresc încontinuu.

Îi povestesc despre intențiile mele. Îmi dă de-nțeles, că va fi destul de greu să realizez acest lucru, deoarece în Kenya nu există multe mașini de ocazie de vânzare, dar că el se va interesa. Îmi spune că acum două luni, cineva a încercat să vândă un Land Rover și poate că îl mai are încă. Ne dăm întâlnire la ora șapte seara la mine, în *lodging*.

Ceva mai bun ca asta nu mi s-ar fi putut întâmpla! Într-adevăr, Tom apare chiar cu o jumătate de oră mai devreme și-mi spune că trebuie mergem, să vedem imediat acest Land Rover. Îl însoțesc, plină de speranță. Mașina este, ce-i drept, veche, dar este exact ceea ce căutam. Negociez cu proprietarul, un bărbat gras care aparține tribului Kikuyu. După lungi discuții, cădem de acord asupra sumei de 2500 de franci elvețieni. Nu-mi vine să cred, însă încerc să rămân calmă, până când batem palma pentru afacere. Îi spun că banii sunt la Mombasa și că mă întorc peste patru zile, ca să plătesc mașina. Îl rog să nu o dea până atunci nimănui și că mă bazez pe acest lucru. Nu vreau să-i dau un acont, pentru că vânzătorul nu arată foarte demn de încredere. Mă asigură cu un rânjet că mă va mai aștepta patru zile. Tom și cu mine plecăm de la kikuyu și mergem să mâncăm. Fericită că acum am o grijă mai puțin, îi promit că îi voi invita odată, pe el și pe soția lui, la un safari.

Călătoria spre Mombasa decurge fără dificultăți. Priscilla se bucură enorm, când mă vede sosind în sat. Ne povestim mult. Se întristează și, în același timp, își face griji, când aude că vreau să lichidez căsuța de aici și să mă mut definitiv în tribul Samburu. Tot ceea ce nu pot lua cu mine, îi las ei, chiar și minunatul meu pat. Deja a doua zi de dimineață, plec spre Mombasa. Acolo ridic suma de bani de care am nevoie, lucru care nu este chiar simplu. O astfel de operație bancară necesită multă răbdare. După aproape două ore, mă aflu în posesia unui număr mare de bancnote, pe care încerc să le ascund pe unde pot. Și angajatul băncii este de

părere că trebuie să fiu foarte atentă, pentru că suma aceasta reprezintă o avere și că odată s-a făcut crimă pentru atâția bani. Nu mă simt în apele mele atunci când plec de la bancă, pentru că mulți oameni, care așteptau acolo, m-au văzut. Geanta grea, pe care am umplut-o cu hainele rămase la Mombasa, o pun pe unul din umeri. În mâna dreaptă țin un ciomag, așa cum am învățat de la „Rambo-Jutta". Îl pot folosi imediat, în caz de nevoie.

Schimb în permanență trotuarul, ca să verific dacă mă urmărește cineva de la bancă. Abia după o oră, mă încumet să caut autogara, ca să îmi iau bilet pentru autobuzul de noapte, spre Nairobi. Apoi mă întorc în centru și trag la hotelul Castel. Este cel mai scump hotel din Mombasa și conducerea acestuia este elvețiană. În sfârșit, mănânc din nou mâncare europeană, firește, la niște prețuri uriașe. Dar nu-i nimic! Cine știe când voi mai apuca să mănânc salată sau cartofi prăjiți?

Autobuzul pleacă la timp, iar eu abia aștept să ajung acasă, să-i demonstrez lui Lketinga că poate avea încredere în mine. După o oră și jumătate de mers, autobuzul începe să se clatine și, la scurt timp după asta, rămâne pe loc. Se face gălăgie, toată lumea vorbește de-a valma. Șoferul constată că are pană la roata din spate. Trebuie să coboare toată lumea. Unii se așază pe marginea străzii și își aduc cârpe sau pături. Este întuneric beznă, și-n lung și-n lat nu se vede nici o așezare. Mă adresez în engleză unui bărbat cu ochelari, pentru că presupun că, unul care poartă ochelari din aur, trebuie să vorbească această limbă. Într-adevăr, mă-nțelege. El crede că poate dura mai mult, deoarece și roata de rezervă este stricată. Asta înseamnă că trebuie să așteptăm până vine un vehicul din sens opus, care să ia pe cineva până la Mombasa și să ne trimită o roată de rezervă.

Nu este posibil ca un autobuz arhiplin, să fie trimis pe un astfel de traseu, noaptea, fără o roată de rezervă bună! Pe cei mai mulți pare să nu-i deranjeze în mod deosebit acest lucru. Stau,

pur și simplu, șezând sau întinși pe marginea străzii. După trei sferturi de oră vine, în sfârșit, din direcția cealaltă, un vehicul. Șoferul nostru se pune în mijlocul străzii și dă din mâini, cât poate de tare. Mașina oprește și unul din pasageri se suie. Asta înseamnă că iar trebuie să așteptăm, cel puțin trei ore, pentru că noi eram deja de o oră și jumătate pe drum.

Mă cuprinde panica, când mă gândesc la drumul pe care îl mai am de făcut până acasă. Îmi iau geanta și mă așez hotărâtă pe șosea, ca să opresc următoarea mașină care trece. Nu durează mult, până când văd în depărtare două faruri. Încep să fac semn nebunește, cu mâna. Un bărbat îmi dă o lanternă și spune că fără ea sunt moartă. După nivelul farurilor, îmi dau seama că este un autobuz. Într-adevăr, roțile scârțâie în fața mea și un autobuz-safari Maraika oprește. Îi explic șoferului că trebuie să ajung, cât pot de repede, la Nairobi și întreb dacă mă poate lua. Pare a fi o firmă indiană, pentru că în autobuz majoritatea pasagerilor sunt indieni. După ce plătesc încă o dată prețul biletului, mă urc.

Slavă Domnului, nu mă mai aflu, cu teancurile mele de bani, pe strada plină de întuneric. Încep să moțăi și, probabil că am și dormit, când, în liniștea din autobuz, începe să se facă iar gălăgie. Pe jumătate dormind, mă uit pe fereastră, în beznă, și constat că și autobuzul acesta stă pe marginea drumului. Mulți călători au coborât deja și stau degeaba. Cobor și eu și mă uit la cauciucuri. Toate sunt în ordine. Abia acum observ capota deschisă și aflu că s-a rupt cureaua de transmisie. „Ce se întâmplă acum?", întreb eu pe cineva. Îmi răspunde că este complicat, pentru că ne aflăm la peste două ore depărtare de Nairobi și că atelierele auto deschid abia la ora șapte. Numai acolo se poate găsi o curea nouă. Mă întorc cu spatele, ca să nu-mi vadă lacrimile care mă podidesc.

Este pentru a doua oară în aceeași noapte, când rămân împotmolită pe această stradă blestemată, cu două autobuze diferite. Astăzi este deja a treia zi, iar eu trebuie să prind din

Nairobi autobuzul de ora șapte dimineața, care merge spre Nyahururu. Acolo vreau să iau, în cea de-a patra zi, singurul autobuz care merge spre Maralal. Altfel mă pot aștepta ca kikuyu să vândă mașina, pe care am rezervat-o, la altcineva. Sunt disperată după atâta ghinion care vine exact atunci, când fiecare minut contează. Un singur gând mă frământă: trebuie să ajung la Nairobi. înainte de ivirea zorilor.

Pe lângă noi trec două mașini, dar mie îmi este pur și simplu teamă de persoane particulare. După mai bine de două și jumătate, recunosc din nou luminile mari ale unui autobuz. Mă pun în mijlocul străzii cu două brichete aprinse și sper ca șoferul să mă vadă. Oprește! Este autobuzul cu care am mers prima dată! Râzând, șoferul îmi deschide ușa și eu mă urc jenată. La Nairobi, abia îmi mai ajunge timpul să beau un *chai* și să înfulec o prăjitură. Apoi, iau următorul autobuz spre Nyahururu. Mă dor spatele, ceafa și picioarele. Mă consolez cu gândul că, în ciuda banilor mulți pe care îi am la mine, mai sunt încă în viață și reușesc să mă încadrez în timp. Ajunsă la Maralal, intru, cu inima bătându-mi tare, în magazinul kikuyului. În spatele tejghelei stă o femeie care nu înțelege engleza. Din ceea ce-mi spune în swahili, înțeleg că soțul ei nu este aici și că trebuie să vin mâine. Sunt atât de dezamăgită! Stresul și incertitudinea continuă!

A doua zi, către prânz, îi văd, în sfârșit, fața grăsană. Land Rover-ul se află și el, încărcat, în fața magazinului. Bărbatul mă salută scurt și începe să golească mașina cu zel. Eu stau deoparte și nimeni nu mă bagă în seamnă. După ce descarcă și ultimul sac, vreau să trecem la partea de afacere. Își freacă mâinile, puțin jenat, și îmi explică, în cele din urmă, că este nevoit să-mi ceară cu 1000 de franci mai mult, pentru că altfel, ar putea vinde mașina altei persoane interesate.

Mă străduiesc să mă stăpânesc și îi spun că am la mine numai suma convenită și mai mult nu. El dă din umeri și-mi spune că

poate aștepta, până fac rost și de restul de bani. Imposibil, mă gândesc eu, durează câteva zile până când ajung banii din Elveția aici, iar la Mombasa eu nu mă mai întorc. Când văd că mă lasă să stau, pur și simplu acolo, și începe să servească alți clienți, ies afară din magazin și mă duc spre *lodging*. Ce porc nenorocit! Îmi vine să-l omor! În fața *lodging*-ului unde sunt cazată se află Land Rover-ul directorului complexului turistic. Trebuie să traversez barul, ca să ajung în curtea din spate, unde sunt camerele. Directorul mă recunoaște imediat și mă invită la o bere. Mă prezintă însoțitorului său care lucrează la oficiul din Maralal. Mai întâi discutăm despre lucruri fără importanță, dar pe mine mă interesează dacă Jutta se mai află prin apropiere. Din păcate nu, îmi răspunde el. Povestește că a plecat la Nairobi pentru o perioadă de timp, ca să mai câștige niște bani cu desenele.

În cele din urmă, îi povestesc despre ghinionul avut cu Land Rover-ul. Directorul râde și îmi spune că mașina nu mai valorează nici 2000 de franci, pentru că altfel ar fi vândut-o de mult. Îmi spune că aici sunt atât de puține autoturisme, încât le cunoști pe toate. Totuși, eu sunt dispusă să plătesc cei 2500 de franci, numai să mi-l vândă. El se oferă să mă ajute și mergem din nou, cu mașina lui, la kikuyu. Negociem pe toate părțile, până când, în sfârșit, mașina este a mea. De la director aflu că kikuyu trebuie să-mi dea cartea mașinii și că trebuie să mergem împreună la oficiu, ca să înscriem mașina pe numele meu; aici o mașină se cumpără cu tot cu număr de înmatriculare și cu asigurare. Directorul insistă să facem vânzarea în scris, avându-l pe el ca martor, după care să mergem imediat la oficiu. Cu puțin timp înainte de închidere, reușesc să țin în mână cartea mașinii, trecută pe numele meu. Astfel, sunt cu 100 de franci mai săracă, dar sunt fericită. Kikuyu îmi întinde cheile și îmi urează mult noroc cu mașina.

Pentru că eu nu am condus niciodată genul acesta de vehicul, îl rog să-mi explice totul, după care mergem împreună până la

magazinul lui. Strada este plină de gropi, iar după primii cinci metri constat, deja, că volanul are joc. Schimbătorul de viteze merge greu, iar frâna acționează foarte târziu. Astfel, mă poticnesc în primul șanț, iar însoțitorul meu se ține bine de bord. *„You have a driver-licence?"*, mă întreabă el, cu rezerve. *„Yes"*, îi răspund cu scurt și încerc să bag din nou în viteză, lucru care îmi reușește într-un târziu. Din nou mă întrerupe din condusul meu concentrat și îmi atrage atenția că merg pe partea greșită a străzii. La naiba! Aici se circulă pe partea stângă! Kikuyu coboară, ușurat, în fața buticului său. Eu merg mai departe, în direcția școlii, ca să mă familiarizez puțin cu mașina, fără să mă vadă nimeni. După câteva ture, reușesc să stăpânesc, oarecum, vehiculul.

Acum merg la benzinărie, pentru că indicatorul de benzină arată că rezervorul este doar pe sfert plin. Somalezul, căruia îi aparține benzinăria, îmi spune, cu părere de rău, că momentan nu este benzină. „Când voi găsi benzină?" îl întreb eu optimistă. Astă seară sau mâine, îmi răspunde el. Li s-a promis de mult timp, dar nu se știe exact când va veni. Deja mă aflu în fața următoarei probleme. Acum am mașină, dar nu am benzină. Este de-a dreptul bătaie de joc! Când mă întorc la kikuyu, îl întreb, dacă poate să-mi dea el niște benzină. Îmi spune că el nu are, dar îmi poate vinde un pont, unde găsesc benzină la negru. Reușesc să cumpăr douăzeci de litri, cu un franc litrul. Dar asta nu-mi ajunge până la Barsaloi și înapoi. Mă duc și la directorul *lodging*-ului și îmi dă și el douăzeci de litri. Acum sunt mulțumită și am de gând ca mâine, după cumpărături, să plec direct la Barsaloi.

Pericolele sălbăticiei

A doua zi de dimineață, mă duc la banca locală și deschid un cont, lucru pentru care am avut nevoie de ceva explicații, deoarece

nu am un domiciliu al meu, și nici o căsuță poștală. Când le spun că eu locuiesc la Barsaloi, la *manyattas*, funcționarii își ies din fire și vor să afle cum am ajuns eu acolo. Le povestesc și despre cumpărarea mașinii și, în cele din urmă, mi se deschide un cont. Îi scriu mamei mele să-mi transfere banii direct la Maralal.

Cu mașina plină de alimente, pornesc la drum. Bineînțeles că aleg traseul mai scurt, prin pădure, pentru că altfel nu îmi ajunge benzina să mă și întorc data viitoare. Abia aștept să văd, ce ochi va face Lketinga, când voi apărea în sat cu mașina.

Urcăm cu Land Rover-ul pe un drum abrupt. Cu puțin timp înainte de a intra în pădure, trebuie să pun în funcțiune tracțiunea integrală, ca să nu mă împotmolesc. Sunt mândră că stăpânesc mașina atât de bine. Copacii mi se par uriași. După vegetația care a acoperit o parte a drumului, se vede că nu s-a mai mers pe aici de mai multă vreme. Apoi, începe coborâșul și eu merg, bucuroasă, tot înainte.

Deodată, văd în mijlocul drumului o turmă mare. Frânez imediat și mă minunez. Nu mi-a spus Lketinga că aici nu pasc vite? Dar când mă apropii cam la cincizeci de metri de animale, realizez că vacile sunt, de fapt, bivoli în toată firea.

Ce mi-a spus Lketinga? Că cel mai periculos animal aici nu este leul, ci bivolul. Iar acum sunt aici, în fața mea, cel puțin treizeci, și pe deasupra și cu vițeii lor. Sunt adevărați coloși, cu niște coarne periculoase și cu nasuri late. În timp ce unii pasc mai departe, liniștiți, câțiva se uită la mașina mea. Din mijlocul cirezii se ridică un abur. Sau este praf? Fascinată, mă uit la animale, fără să fac nici o mișcare. Să claxonez sau nu? Oare au mai văzut vreodată un vehicul? După ce aștept mai mult timp și când văd că nu vor să se dea la o parte din drum, mă hotărăsc, în sfârșit, să claxonez. Deodată, toate animalele își ridică capetele. Ca măsură de precauție, bag în marșarier și continuu să claxonez la intervale scurte de timp. S-a terminat cu păscutul în liniște. Unii coloși

încep să împungă și să lovească în jurul lor, cu capetele în jos. Eu privesc, fascinată, spectacolul. Sper să se retragă în desișul pădurii și să nu se mai întoarcă! Dar, înainte ca ochii mei să poată percepe totul, pe drum nu se mai află nici un animal. Vraja s-a terminat. Nu mai rămâne în urmă decât un nor de praf.

Ca să fiu sigură, mai aștept câteva minute, înainte să pornesc în plină viteză. Land Rover-ul începe să trosnească, de parcă stă să se rupă în două. Nu am decât un singur gând: să plec de-aici, cât pot de repede. Când ajung în dreptul animalelor, care tocmai au dispărut, arunc o privire în pădure, dar abia văd la un metru în față. Simt numai mirosul de balegă proaspătă. Volanul trebuie să-l țin cu toată puterea, ca să nu-mi scape din mână. După cinci minute de mers razant, încep să încetinesc, pentru că drumul devine tot mai abrupt. Mă opresc și pun în funcțiune tracțiunea integrală, cu care sper să reușesc să urc panta, fără să mă răstorn, pentru că mai tot timpul apar crăpături sau denivelări în pământ. Mă rog ca mașina să rămână pe cele patru roți. Nu am voie să ambreiez, ca să nu cadă schimbătorul de viteze! În timp ce înaintez, metru cu metru, îmi trec prin cap tot felul de lucruri posibile. Transpirația îmi curge în ochi, dar nu mă pot șterge, pentru că trebuie să mă țin cu ambele mâini de volan. După două, trei sute de metri, reușesc să trec peste obstacol. Pădurea începe să se rărească și eu mă bucur că începe să se lumineze în jurul meu. La scurt timp după asta, ajung la panta cu bolovănișuri. Și pe asta o țineam altfel minte. Când am mers prima dată pe traseul acesta, stăteam în spate și gândurile mele erau la Lketinga.

Opresc și cobor să văd dacă, într-adevăr, strada merge mai departe. În unele locuri, pietrele sunt mari cât jumătate de cauciuc de Land Rover. Acum mă cuprinde groaza și mă simt singură și depășită de situație, oricât de bine știu eu să conduc. Ca să micșorez distanța dintre denivelări, pun pietre dedesubtul roților, una peste alta. Timpul zboară și peste două ore este întuneric. Cât mai este

până la Barsaloi? În starea mea de nervi, nu mai pot să-mi aduc aminte de nimic. Pun iar tracțiunea integrală și știu că nu am voie să frânez sau să ambreiez, ci trebuie să las mașina să alunece pe patru roți, deși panta în jos este abruptă. Mașina reușește să treacă peste primii bolovani. Șocul aproape că-mi smulge volanul din mână. Mă proptesc cu tot bustul pe volan și sper ca totul să meargă bine. Mașina huruie și geme. Pentru că este atât de lungă, nici nu apucă să treacă cu roțile din spate peste ultima bucată de stâncă, că se și află cu partea din față pe următoarea. La mijlocul pantei, catastrofa se-ntâmplă: motorul sughiță o dată scurt, după care moare complet. Mașina stă suspendată peste o stâncă, iar motorul este mort. Cum îl pornesc acum din nou? Nici nu apăs bine pe ambreiaj, că mașina se și duce la vale, trosnind, o jumătate de metru. Iau repede piciorul de pe pedală, pentru că așa nu merge. Cobor și văd că una din roțile din spate atârnă în aer. Aduc o piatră mare și o pun în spatele celeilalte roți. Mă aflu în pragul disperării. Când mă pregătesc să mă urc în mașină, văd doi războinici, stând pe o stâncă din apropiere, și urmărindu-mă cu interes. Ideea că ar putea să mă ajute, se pare că nu le vine în minte, totuși mă simt mai bine, pentru că nu mai sunt atât de singură aici, în sălbăticie. Încerc să pornesc motorul. Scoate câteva sunete, după care amuțește din nou. Încerc de mai multe ori. Vreau să plec de aici! Cei doi bărbați stau pe stâncă, fără să spună nimic. Cu ce să mă ajute ei? Probabil că, oricum, nu înțeleg nimic din motor.

În momentul în care nu mai am speranțe, mașina pornește brusc, de parcă nu ar fi fost nimic. Foarte, foarte ușor, iau piciorul de pe ambreiaj și sper ca mașina să poată trece peste piatra pusă acolo. După mult joc și multă răbdare cu ambreiajul, mașina avansează, balansându-se, din piatră-n piatră. După circa douăzeci de metri, scăpăm de ceea ce era mai greu și pot să-mi las mâinile să se relaxeze. Abia acum încep să plâng de epuizare și să devin conștientă de pericolul în care m-am aflat.

Drumul merge acum destul de drept. Puțin mai departe, văd câteva *manyattas* și câțiva copii agitați, care ne fac cu mâna. Reduc viteza, ca să nu calc vreo capră din mulțimea de acolo. Cam peste o jumătate de oră, ajung la marele râu Barsaloi. Traversarea lui cu mașina este și ea, destul de periculoasă. Deși râul este momentan secat, este mult nisip mișcător.

Mai pun o dată în funcțiune tracțiunea integrală și trec cu mare viteză prin râul, lat de aproape o sută de metri. Apoi, merg pe ultimul urcuș, înainte de Barsaloi. Plină de mândrie, traversez încet satul. Peste tot, lumea stă pe loc. Până și somalezii ies din buticurile lor. *„Mzungu, mzungu!"*, aud strigându-se din toate părțile.

Deodată, îl văd pe Lketinga stând în mijlocul străzii, împreună cu alți doi războinici. Nici nu opresc bine mașina, că el se și urcă și se uită la mine extrem de fericit. *„Corinne, you come back and with this car!"* Mă privește neîncrezător și se bucură ca un copil. Cel mai mult mi-aș dori acum să-l îmbrățișez. Lketinga îi invită și pe ceilalți doi războinici să se suie în mașină și plecăm la coliba noastră. Mama fuge când ne vede, Saguna sare și ea, țipând. În cel mai scurt timp, după ce parchez, mașina este înconjurată de curioși de toate vârstele. Mama nu vrea să las mașina lângă copac, pentru că-i este teamă ca nu cumva, cineva să-i facă ceva rău. Lketinga face loc prin gardul de mărăcini și parchez lângă *manyatta* care, lângă Land Rover, pare și mai mică. Contrastul produce, într-adevăr, un efect grotesc.

Descărcăm toate alimentele și le punem în colibă. Abia aștept să beau ceaiul pe care îl face mama. Este foarte fericită că am adus zahăr. Aflu că în magazine se găsește din nou mălai, dar zahăr nu. În acest timp, Lketinga admiră mașina, împreună cu ceilalți doi bărbați. Mama vorbește încontinuu cu mine. Ce-i drept, eu nu înțeleg nimic, dar ea pare să fie fericită, pentru că atunci când eu încep să râd, nereușind să spun ceva, râde și ea.

În seara aceasta ne culcăm destul de târziu, pentru că trebuie să povestesc tot, în detaliu. Când ajung la întâmplarea cu bivolii, toate fețele devin serioase și mama mormăie încontinuu *„Enkai-Enkai”*, ceea ce înseamnă „Dumnezeu”. Când fratele mai mare se întoarce acasă cu caprele, se miră și el, și nu puțin. Vorbim mult. Suntem de acord că mașina trebuie păzită, pentru ca nimeni să nu fure sau să strice ceva cu rea intenție. Lketinga vrea să doarmă în prima noapte în mașină. Eu mi-am imaginat altfel întâlnirea noastră, dar nu spun nimic, pentru că ochii îi strălucesc de mândrie.

A doua zi, Lketinga vrea să facă deja o excursie și să-și viziteze fratele vitreg care paște vitele în Sitedi. Încerc să-i explic că nu putem face excursii la distanțe prea mari, pentru că nu am benzină de rezervă. Rezervorul este numai pe jumătate plin. Asta înseamnă că mai putem ajunge o dată la Maralal. Deși nu-i convine, el acceptă argumentele mele. Și mie îmi pare rău că nu pot să-l plimb, mândră, prin zonă, dar trebuie să fiu fermă.

Trei zile mai târziu, ne trezim în fața colibei cu șeful adjunct al districtului. Vorbește cu Lketinga și cu mama. Eu nu înțeleg decât *„mzungu”* și *„car”*. Este vorba despre mine. În uniforma lui verde, care nu stă prea bine pe el, arată ciudat. Numai arma lui cea mare, îi dă putină autoritate. În plus, nu vorbește nici engleza. Mai târziu, vrea să-mi vadă pașaportul. I-l arăt și îl întreb ce s-a întâmplat. Lketinga îmi traduce, spunând că trebuie să mă înregistrez la oficiu, la Maralal, pentru că europenii nu au voie să locuiască în *manyattas*.

Planuri de viitor

În după-masa aceasta, Lketinga și cu mine hotărâm, cu acordul mamei, să ne căsătorim. Șeful adjunct ne spune că trebuie să

facem acest lucru la oficiul din Maralal, pentru că o căsătorie în stil tradițional, în boscheți, nu este suficientă. După toate dezbaterile, șeful vrea să fie dus acasă cu mașina. Lui Lketinga i se pare ceva normal, pentru că avem de-a face cu o „persoană respectabilă". Îmi dau seama imediat că șeful profită de acest lucru, fără rușine. Când să pornesc, îmi arunc întâmplător ochii pe ceasul de la benzină și constat cu groază că nivelul benzinei a scăzut, deși mașina nu a fost folosită. Nu-mi pot explica asta.

Plecăm. Șeful se așază pe scaunul de lângă mine, în timp ce Lketinga ia loc în spate. Atitudinea lui mi se pare plină de tupeu, pentru că, la urma urmei, mașina este a noastră, dar nu spun nimic, întrucât pe Lketinga pare să nu-l deranjeze. Ajunși la destinație, șeful îmi aduce la cunoștință, plin de sine, că peste două zile trebuie să plece la Maralal și, cum eu oricum am treabă la oficiu, să-l iau și pe el. Într-adevăr, viza mea expiră peste o lună.

Întoarsă la *manyatta,* constat că benzina nu ajunge până la Maralal, mai ales că eu vreau să merg pe traseul mai lung, dar mai ușor. Mă duc la misiune. Îmi deschide părintele Giuliano și mă întreabă, de data asta ceva mai politicos: *„Yes?"* Îi povestesc despre problemele mele cu benzina. Mă întreabă pe ce drum am venit și îi răspund: „Pe cel prin pădure." Pentru prima dată am sentimentul că îmi dă mai multă atenție și mă privește cu puțin mai mult respect. *„This road is very dangerous, don't go there again."* Apoi îmi spune să-i duc lui mașina, să se uite el la rezervor. Într-adevăr, acesta atârnă într-o parte cam cinci centimetri, tocmai bine ca benzina să se evapore. Acum înțeleg de ce acroșam pietrele.

În zilele următoare, părintele îmi sudează rezervorul. Îi sunt foarte recunoscătoare. Printre altele, mă întreabă la care dintre morani trăiesc și îmi dorește putere multă și nervi buni. De la el aflu că la Maralal procurarea benzinei este o chestiune de noroc

și că mai bine îmi cumpăr una sau două canistre, a câte două sute de litri, pe care le pot depune la misiune, pentru că el nu va putea să-mi vândă mereu benzină. Mă bucur de oferta pe care mi-o face, mai ales că-mi dă voie să parchez și Land Rover-ul la misiune, aceasta fiind păzită și noaptea. Lketinga se lasă greu convins de acest lucru, pentru că el nu are încredere nici măcar în misionari.

Zilele care urmează se derulează în liniște, în afară de faptul că zilnic vin oameni să ne întrebe când mergem la Maralal. Toți vor să meargă cu noi. În sfârșit, are un samburu o mașină, și ei o și consideră mașina tuturor. Trebuie să le explic mereu că, la cum arată străzile, nu sunt dispusă să iau în mașină douăzeci de persoane.

Vine ziua plecării. Șeful adjunct este și el inclus, bineînțeles, și are tupeul să decidă, cine să meargă și cine nu. El vrea să ia numai bărbați, iar femeile care așteaptă să rămână acolo. Când mă uit printre ele, zăresc una, care duce în *kanga* un copil cu ochii infectați și supurând. O întreb de ce vrea să meargă la Maralal. Timidă, își lasă privirea în jos și îmi spune că vrea să meargă la spital, pentru că aici nu mai au medicamente pentru ochi. O rog să urce.

Când văd că șeful tocmai vrea să se așeze pe scaunul de lângă șofer, îmi iau inima-n dinți și îi spun, privindu-l direct în ochi: *„No, this place is for Lketinga."* El se supune, dar eu știu că de-acum înainte i-am pierdut simpatia. Călătoria decurge bine, vorbim și cântăm mult. Pentru unii, aceasta este prima dată când merg cu mașina.

Traversăm de trei ori un râu, pentru care am nevoie de tracțiunea integrală. În rest, merge și fără ea. Totuși, trebuie să mă concentrez asupra traseului, pentru că este plin de gropi și de striații. Drumul mi se pare fără sfârșit, iar benzina scade rapid.

Ajungem la Maralal în cursul după-amiezii. Ceilalți călători coboară, iar noi ne îndreptăm direct spre benzinărie. Spre marea mea dezamăgire, benzină tot nu există. Se pare că de când am

cumpărat eu mașina, nu a mai fost în tot Maralalul benzină. Somalezul ne asigură că azi sau mâine trebuie să vină, dar eu nu mai cred nici un cuvânt din ce-mi spune. Lketinga și cu mine mergem la *lodging*, unde ne petrecem prima noapte.

De când am fost ultima dată la Maralal, a plouat și acum totul este atât de verde, încât avem impresia că ne aflăm în altă țară. În schimb, noaptea este mai rece. Pentru prima dată, îmi dau seama cât de insuportabili pot deveni țânțarii. Încă din timpul cinei, pe care o servim în camera noastră, la răcoare, ca să stăm departe de privirile celorlalți, țânțarii mă pișcă încontinuu. În numai câteva minute, gleznele și mâinile mi se umflă. Nu apuc bine să-i omor pe unii, că și intră alții, zbârnâind, pe sub acoperiș. Ciudat este, că se pare că preferă pielea albă. Masaiul meu nu are nici pe jumătate din pișcăturile mele. Când ne culcăm, îi aud zbârnâind, fără întrerupere, în jurul capului meu. Lketinga își trage pătura toată peste cap și nu simte, bineînțeles, nimic.

După un timp, aprind lumina, enervată, și îl trezesc. *„I can't sleep with these mosquitoes!"*, îi spun eu, disperată. El se scoală și pleacă. Peste zece minute se întoarce și pune pe jos ceva verde; este o spirală împotriva țânțarilor, pe care o aprinde la un capăt. Într-adevăr, după puțin timp, lighioanele dispar. În schimb, în cameră pute groaznic. Într-un final, adorm și mă trezesc abia a doua zi de dimineață, la ora cinci, când țânțarii încep iar să mă tortureze. Spirala s-a consumat; se pare că ajunge numai pentru șase ore.

Trec patru zile și benzină tot nu este. Din plictiseală, Lketinga începe să mestece din nou *miraa*. Bea și două, trei beri, pe ascuns. Mie nu îmi convine, dar ce să-i spun? Mă enervează și pe mine așteptarea asta. Între timp, am fost și la oficiu, ca să facem cunoscută intenția noastră de a ne căsători. Suntem trimiși de la un birou la altul, până găsim pe cineva care ne poate da informații referitoare la căsătoria civilă. Aici are loc destul de rar așa ceva, pentru că,

numai dacă se căsătoresc în stil tradițional, bărbații samburu pot avea mai multe neveste. Bani pentru un oficiu al stării civile nu sunt și nimeni nu este interesat de așa ceva, pentru că atunci nu ar mai fi posibilă poligamia. Această explicație mai mult ne încurcă, pe Lketinga, însă, dintr-un alt motiv decât pe mine.

Pentru moment, însă, nu avem timp să reflectăm asupra acestui lucru. Când ofițerul îi cere actele, ca să-și noteze datele noastre, se dovedește că Lketinga nu mai are carte de identitate; i-a fost furată la Mombasa. Ofițerul ia o mină surprinsă și spune că în acest caz trebuie să solicităm eliberarea uneia noi, la Nairobi, ceea ce va dura, mai mult ca sigur, două luni. Ne spune că abia după ce are toate datele noastre, poate face publică căsătoria. Dacă nu există nici o obiecție, atunci o poate oficia după șase săptămâni. Dar eu trebuie să părăsesc Kenya în cel târziu trei săptămâni, pentru că îmi expiră viza, pe care deja am prelungit-o o dată.

În timp ce Lketinga mestecă din nou la iarba lui, îl întreb ce părere are despre poligamie. Îmi spune că pentru el va fi, într-adevăr, o problemă, dacă, după nunta noastră, acest lucru nu ar mai fi posibil. Afirmația lui mă șochează, însă încerc să-mi păstrez calmul; pentru el, asta nu înseamnă ceva rău sau greșit, ci este ceva normal, în timp ce pentru un european este de neconceput. Încerc să-mi imaginez cum ar trăi el cu mine și cu încă una sau două femei. Numai când mă gândesc la asta și mi se taie respirația de gelozie.

În timp ce stau și reflectez, Lketinga îmi spune că nu se poate căsători cu mine la oficiu, dacă nu voi fi de acord, ca el să se căsătorească mai târziu în mod tradițional cu o femeie samburu. Acum nu mai rezist și izbucnesc în lacrimi. Speriat, Lketinga se uită la mine și mă întreabă: *„Corinne, what's the problem?"* Încerc să-i explic că noi, albii, nu acceptăm poligamia și că eu nu-mi pot imagina o astfel de conviețuire. El râde, mă ia în brațe și mă

sărută scurt pe gură. *„No problem, Corinne. Now you will get my first wife, pole, pole."* Apoi, îmi spune că el vrea mulți copii, cel puțin opt. Mă face să zâmbesc și îi spun că mai mult de doi eu nu vreau. Tocmai de aceea, adaugă războinicul meu, ar fi mai bine dacă ar exista o a doua femeie care să facă și ea copii. Mai ales că el nu este sigur că eu îi pot face copii, iar fără copii, un bărbat nu valorează nimic. Eu accept acest argument, pentru că, într-adevăr, eu nu știu dacă pot avea copii. Înainte de a veni în Kenya, acest lucru nu avea importanță pentru mine. Discutăm despre una, alta, până când, în cele din urmă, sunt de acord cu următoarele: în cazul în care eu, timp de doi ani, nu pot avea copii, Lketinga are voie să se căsătorească încă o dată; altfel, trebuie să aștepte cel puțin cinci ani. El este de acord cu propunerea mea, iar eu încerc să mă liniștesc, spunându-mi că cinci ani înseamnă mult timp.

Plecăm din cameră și mergem să ne plimbăm prin Maralal, în speranța că, între timp, a sosit benzina. Dar, ca și până acum, nu este. În schimb, ne întâlnim cu Tom, binefăcătorul meu, și cu soția lui cea tânără, care este încă aproape un copil; ea se uită, sfioasă, în pământ. Nu face impresia că ar fi fericită. Le povestim că așteptăm deja de patru zile benzina. Tom ne întreabă, de ce nu mergem la Lacul Baringo care se află la două ore de mers de aici, unde se găsește mereu benzină. Ideea lui mă încântă, pentru că statul degeaba îmi displace. Le fac propunerea să vină și ei, mai ales că le sunt datoare cu un safari. Tom se sfătuiește cu soția lui, dar fetei îi este frică de mașină. Lketinga râde și reușește, în cele din urmă, să o convingă. Hotărâm să plecăm chiar a doua zi de dimineață.

Acum căutăm garajul local, al cărui proprietar este tot un somalez. Cumpăr de la el două canistre goale, care se potrivesc perfect în spate la Land Rover. Le fixez cu niște sfori și astfel mă simt foarte bine echipată pentru următoarele drumuri. Suntem fericiți că, în sfârșit, plecăm. Numai fata se face mică și nu spune nimic. Îi este frică și se ține bine de canistre.

Mergem pe un drum interminabil, plin de praf și de gropi. Din sens opus nu vine nici un vehicul. Din când în când, se zăresc turme de zebre sau de girafe, în rest, în lung și-n lat, nu se vede nici un indicator sau vreun semn de prezență umană. Deodată, Land Rover-ul se lasă pe partea din față, iar condusul devine dificil. Avem pană. La schimbatul roții nu mă pricep. În cei zece ani ai mei de condus, nu mi s-a întâmplat niciodată așa ceva. *„No problem"*, spune Tom. Scoatem roata de rezervă, cheia în cruce și un cric foarte vechi. Tom se bagă sub mașină, ca să fixeze cricul. După aceea, încearcă să desfacă piulițele cu cheia în cruce. Muchiile uneltei sunt, însă, atât de uzate, încât cheia nu mai face priză cu șurubul. Încercăm să fixăm cheia cu nisip, bucățele mici de lemne și cârpe. Reușim să desfacem trei piulițe, dar a patra nu se mișcă. Renunțăm. Soția lui Tom începe să plângă și să fugă de-a lungul stepei.

Tom ne liniștește, spunându-ne să o lăsăm, că se întoarce. Totuși, Lketinga o aduce înapoi, pentru că aici ne aflăm în alt district, cel al tribului Baringo. Suntem transpirați, murdari și ne este foarte sete. Avem destulă benzină, dar nu avem nimic de băut, pentru că nu ne-am gândit că vom merge atât de mult. Așa că ne așezăm la umbră și sperăm să treacă pe acolo, cât mai curând, o mașină. Traseul pare a fi mai circulat decât cel spre Barsaloi. Când vedem, însă, că după câteva ore nu se întâmplă nimic și că Lketinga, care a plecat într-un tur de recunoaștere, se întoarce fără să fi găsit nici Lacul Baringo, nici colibe, ne hotărâm să petrecem noaptea în Land Rover. Această noapte pare a fi interminabilă. Abia putem dormi din cauza foamei, a setei și a frigului. Dimineață, bărbații mai fac o încercare, dar fără succes. Vrem să mai așteptăm până la prânz, să vedem dacă ne vine vreun ajutor. Gâtlejul mi s-a uscat, iar buzele îmi sunt aspre. Fata plânge din nou, iar Tom începe să-și piardă răbdarea.

Deodată, Lketinga trage încordat cu urechea și i se pare că aude un vehicul. Mai durează câteva minute, până când aud și eu

un zgomot de motor. Spre ușurarea noastră, vedem un autobuz-safari. Șoferul african oprește și lasă geamul în jos. Turiștii italieni ne măsoară, curioși, cu privirea. Tom îi explică șoferului ce problemă avem, însă acesta ne spune că-i pare rău, dar nu are voie să ia străini în mașină. Ne dă cheia lui în cruce, care, din păcate, este prea mică. Acum încerc eu să-l înduplec pe șofer, oferindu-i chiar bani, dar el ridică geamul și pleacă, pur și simplu, mai departe. În tot acest timp, italienii nu spun nimic, se uită doar, cu reținere, la mine. Probabil că li se par prea murdară, iar Tom și Lketinga prea sălbatici. Autobuzul pleacă și eu înjur furioasă în urma lui. Mi-e rușine pentru rasa mea albă! Nici unul dintre turiști nu a încercat să-l convingă pe șofer.

Cel puțin, Tom este sigur că ne aflăm pe traseul corect. Tocmai când se hotărăște să plece pe jos, auzim din nou zgomote de motor. De data asta sunt cu totul hotărâtă, să nu-l las să plece fără unul din noi. Este un autobuz-safari asemănător celui de dinainte, în care se află tot italieni.

În timp ce Tom și Lketinga negociază cu șoferul reținut, care din nou îi refuză, eu trag de ușa din spate a autobuzului și strig cu o voce disperată înăuntru: *„Do you speak English?" „No, solo italiano"*, îmi răspunde o voce. Un singur bărbat mai tânăr răspunde: *„Yes, just a little bit, what's your problem?"* Îi spun că suntem aici de ieri de dimineață, fără apă și fără mâncare și avem nevoie urgentă de ajutor. Șoferul spune: *„It's not allowed"* și vrea să închidă ușa, dar, din fericire, tânărul italian intervine și spune că ei plătesc acest autobuz și de aceea au dreptul să hotărască, cine are voie să urce și cine nu. Tom se urcă în față, pe la șofer, indiferent dacă acesta vrea sau nu, iar eu le mulțumesc ușurată turiștilor.

Mai răbdăm aproape trei ore, până când zărim în depărtare un nor de praf. În sfârșit, Tom se întoarce într-un Land Rover, cu proprietarul acestuia. Spre norocul nostru, aduce Cola și pâine.

Eu mă năpustesc imediat asupra băuturii, dar el mă avertizează să iau numai câteva guri mici, altfel mi se face rău. Mă simt ca nou-născută și îmi jur că nu mai plec niciodată cu această mașină, fără apă de băut la mine.

Tom reușește să desfacă ultima piuliță, spărgând-o cu un ciocan și o daltă. Apoi, schimbatul roții merge rapid și, imediat după aceea plecăm mai departe, fără un șurub. După o oră și jumătate, ajungem, în sfârșit, la Lacul Baringo. Benzinăria se află chiar lângă un restaurant de lux cu grădină, pentru turiști. După toată oboseala îndurată, îi invit pe toți la restaurant. Fata este impresionată de toată această lume nouă, dar nu se simte bine. Ne așezăm la o masă frumoasă, cu vedere spre lac, pe care se foiesc mii de flamingo roz. Uitându-mă la fețele pline de uimire ale prietenilor mei, mă simt foarte mândră că le pot oferi, în afară de necazuri, și ceva mai deosebit.

Doi chelneri vin la masa noastră, dar nu ca să ne ia comanda, ci ca să ne aducă la cunoștință că aici nu putem servi nimic, pentru că localul este numai pentru turiști. Revoltată, îi răspund: „Eu sunt, însă, turistă și mi-am invitat prietenii." Chelnerul cel negru îmi spune că eu pot rămâne, dar masaii trebuie să părăsească localul. Ne sculăm și plecăm. Simt aproape în tot corpul umilința pe care o trăiesc acești oameni, dealtfel, foarte mândri.

Cel puțin, găsim benzină. Când proprietarul benzinăriei vede că vreau să umplu cele două canistre mari, îmi cere să-i arăt mai întâi banii. În timp ce Lketinga ține furtunul în canistră, eu mă îndepărtez câțiva metri, ca să fumez, după toate supărările, o țigară. Deodată, îl aud țipând și văd, disperată, cum benzina țâșnește din furtun, în toate părțile. Mă duc imediat la mașină și ridic furtunul, pe care Lketinga l-a aruncat, ca să-l pun la loc. Piedica s-a blocat și benzina a curs mai departe, deși canistra era plină. Câțiva litri au curs pe jos și în mașină. Când văd cât de penibil se simte Lketinga, încerc să mă stăpânesc. Tom și soția

lui stau deoparte și le vine să intre-n pământ de rușine. A doua canistră nu mai avem voie să o umplem. Plătim și dispărem. Eu aș prefera să fiu acum acasă, în *manyatta*, și să mă lipsesc de mașină, pentru că până acum nu am avut decât necazuri cu ea. În sat bem un ceai, în liniște, după care plecăm. În mașină miroase îngrozitor a benzină și nu mai durează mult, până când fetei îi vine să vomite. Apoi, nu mai vrea să se urce, preferă să meargă pe jos până acasă. Tom se enervează și o amenință că o trimite înapoi la părinții ei, când ajungem la Maralal, și își ia altă nevastă. Se pare că asta este o mare rușine, pentru că fata se urcă din nou. De la incidentul cu benzina, Lketinga nu a mai scos nici un cuvânt. Îmi pare rău pentru el și încerc să îl consolez. Ajungem la Maralal pe întuneric.

Cei doi își iau destul de repede la revedere, iar noi mergem în *lodging*. Deși este rece, mă duc să mă spăl la firul de apă, care abia curge din duș, pentru că simt că mă lipesc de la atâta mizerie și praf. Lketinga se spală și el. Apoi, mâncăm în cameră o porție bună de carne. De data asta, și mie mi se pare gustul cărnii excelent și bem și câte o bere. Apoi, mă simt foarte bine și petrecem o noapte de dragoste frumoasă. Pentru prima dată, de când sunt cu Lketinga, ating punctul culminant. Pentru că scena nu se petrece fără sunete, el îmi pune mâna la gură și mă întreabă speriat: *„Corinne, what's the problem?"* După ce pot să respir din nou, liniștită, încerc să-i explic că am avut un orgasm. Totuși, el nu înțelege, ci râde și se uită la mine, sceptic. În cele din urmă, trage concluzia că așa ceva există numai la albi. Într-un târziu, adorm epuizată, dar fericită.

A doua zi de dimineață, facem cumpărături serioase: orez, cartofi, legume, fructe, și chiar ananas. Umplem și cea de-a doua canistră cu benzină, pentru că acum, parcă să ni se facă în ciudă, este și în Maralal benzină. Cu mașina plină, purcedem la drum spre casă. Mai luăm cu noi și doi bărbați samburu.

Lketinga vrea să mergem pe traseul mai scurt, prin pădure. Eu am îndoieli, dar, în prezența lui, acestea dispar repede. Călătoria decurge bine, până ajungem la panta abruptă. Pentru că cele două canistre pline amplifică balansarea mașinii, îi rog pe cei doi pasageri să ia toate cumpărăturile și să se așeze pe partea muntelui, pentru că mi-e teamă să nu se răstoarne mașina. Se face liniște în mașină, când iau cu asalt cele două sute de metri. După ce reușim să trecem, sporovăiala continuă. Când ajungem la stânci, toată lumea trebuie să coboare, iar Lketinga mă ghidează bine peste bolovanii cei mari. Trecem și de acest obstacol și mă simt ușurată și mândră. Ajungem la Barsaloi, fără probleme.

Viața cotidiană

În zilele care urmează, profităm de rezultatele efortului nostru. Avem destulă mâncare, iar benzină este din belșug. În fiecare zi mergem cu mașina în vizită cunoștințe de-ale lui Lketinga, sau să tăiem lemne pentru foc, pe care le aducem acasă. Din când în când, mergem la râu, unde ne îndeplinim ritualul de spălare, după care transportăm pentru jumătate din Barsaloi canistrele cu apă, câteodată douăzeci de bucăți. Pentru că aceste mici excursii consumă mult din benzina noastră prețioasă, eu încep să protestez, ceea provoacă de fiecare dată discuții.

Într-o dimineață, un moran ne povestește că una din vacile lui a fătat. Asta înseamnă că trebuie să mergem, să fim de față la eveniment. Plecăm spre Sitedi. Pentru că nu este o stradă oficială, trebuie să fiu mereu atentă să nu merg prin mărăcini. Ajunși în enclavă, mergem să-l vizităm pe fratele vitreg al lui Lketinga. Aici, seara se strâng vacile, de aceea călcăm prin grămezi de baligă, care atrag mii de muște. Fratele vitreg al lui Lketinga ne arată vițelul nou-născut. În prima zi, vaca mamă rămâne acasă.

Lketinga radiază de fericire, în timp ce eu mă lupt cu muștele. Sandalele mele de plastic se afundă în baligă. Acum îmi dau seama, ce deosebire este între enclava noastră fără vaci și cea de aici. Nu, aici nu vreau să rămân prea mult timp!

Suntem invitați să bem un *chai*, iar Lketinga mă conduce în coliba fratelui său vitreg și a tinerei lui soții, care are un bebeluș de două săptămâni. Ea pare să se bucure de vizita noastră. Ceilalți discută mult, dar eu nu înțeleg nici un cuvânt. Roiurile de muște mă exasperează. În timp ce ne bem ceaiul, țin în permanență mâna deasupra bolului fierbinte, ca să nu înghit vreuna. Bebelușul, dezbrăcat, stă atârnat de mama lui, într-o *kanga*. Când îi fac semn și îi arăt că bebelușul își face nevoile în *kanga*, fără să observe nimeni, femeia râde, scoate copilul de acolo și îl curăță, scuipându-l pe fund și apoi frecându-l. După aceea, își scutură fusta și *kanga* și le freacă cu nisip, ca să se usuce. Mie mi se face rău, când mă gândesc că asta se întâmplă de mai multe ori pe zi și că ritualul de spălare se reduce la ceea ce am văzut eu. Vorbesc cu Lketinga despre asta, dar el îmi spune că este ceva normal. Măcar muștele au și ele contribuția lor, făcând să dispară resturile.

Când vreau, în sfârșit, să plec acasă, Lketinga îmi spune: „Nu se poate, astăzi dormim aici!" El vrea să rămână la vacă, iar fratele lui vrea să ne taie o capră, pentru că și soția lui are nevoie, acum, după naștere, de carne. Gândul că trebuie să înnoptez aici, mă face să disper. Pe de-o parte, nu am voie să refuz ospitalitatea gazdelor, pe de altă parte mă simt, realmente, pierdută.

Lketinga și ceilalți războinici sunt mai tot timpul cu vacile, în timp ce eu stau, împreună cu trei femei, în obscuritatea din colibă, fără să pot scoate nici un cuvânt. Se vede că vorbesc despre mine și se amuză într-un mod ciudat. Una îmi examinează pielea albă de pe braț, alta îmi bagă mâna în păr. Părul meu lung, deschis la culoare, le derutează. Ele sunt toate rase în cap, în schimb poartă niște bentițe colorate, din perle și cercei lungi.

Femeia alăptează din nou bebelușul, după care mi-l întinde mie. Eu îl iau în brațe, dar nu cu prea mare afecțiune, pentru că mi-e teamă să nu facă și la mine ce a făcut și la mama lui. Mie mi-e clar că aici nu există scutece, dar momentan nu mă pot obișnui cu ideea asta. După ce îl admir un timp, i-l dau înapoi, ușurată.

Lketinga aruncă o privire în colibă. Îl întreb unde a fost atâta timp și îmi spune, râzând că bea lapte cu ceilalți războinici. Mai târziu, vor să taie capra și să ne aducă și nouă niște bucăți bune. El trebuie să mănânce din nou în boscheți. Îi spun că vreau să merg și eu, dar de data asta nu se poate. Enclava este mare și sunt prea multe femei și prea mulți războinici aici care ne văd. Așa că așteptăm vreo două ore, până ni se aduce porția de carne.

Între timp se face noapte, iar femeia începe să prepare carnea. Suntem trei femei și patru copii care trebuie să împărțim o jumătate de capră. Cealaltă jumătate au mâncat-o Lketinga și fratele lui vitreg. După ce mă satur, mă strecor afară din colibă și mă alătur masaiului meu și celorlalți războinici care stau ghemuiți lângă vaci. Îl întreb pe Lketinga, când vine să se culce. El râde: *„O, no, Corinne, here I cannot sleep in this house together with ladies, I sleep here with friends and the cows."* Nu-mi rămâne altceva de făcut, decât să mă întorc la aceste femei, pe care eu nu le cunosc. Este prima mea noapte fără Lketinga și căldura lui îmi lipsește foarte tare. La capul meu, în colibă, se află trei capre, nou-născute, care behăie încontinuu. Nu dorm toată noaptea.

Dimineața, devreme, este mai multă agitație decât la noi, la Barsaloi. Aici trebuie mulse nu numai caprele, ci și vacile. Din toate părțile se aud behăituri și mugituri nerăbdătoare. De muls se ocupă femeile sau fetele. În sfârșit, după ce ne bem ceaiul, plecăm. Mă cuprinde entuziasmul, când mă gândesc la *manyatta* noastră curată, la mâncarea de acolo și la râu. Land Rover-ul nostru este plin de femei care se duc să-și vândă laptele la Barsaloi.

Sunt încântate că nu trebuie să meargă atâta drum pe jos. Nu mai durează mult, până când Lketinga insistă să conducă și el. Încerc, prin toate mijloacele, să-l conving să renunțe la această idee, dar nu reușesc; se pare că femeile îl îmboldesc. Pune încontinuu mâna pe volan, până când mă enervez și opresc mașina. Mândru, Lketinga se așază pe scaunul șoferului și toate femeile aplaudă. Eu mă simt groaznic și încerc, disperată, să-i explic măcar cum funcționează accelerația și frâna. El refuză, spunându-mi: *„I know, I know"* și pornește în hopuri. Este fericit. Eu nu pot împărtăși această fericire decât câteva secunde, pentru că, după vreo sută de metri, strig: *„Slowly, slowly!"* Dar, în loc să încetinească, Lketinga accelerează și merge tot înainte, în direcția unui copac. Se pare că el confundă totul. Eu țip: „Încet, mai la stânga!" Cuprinsă de panică, reușesc să trag de volan în stânga, chiar în fața copacului. Astfel, evităm o coliziune frontală, dar mașina acroșează cu una din aripi copacul, iar motorul moare.

Acum nu mă mai pot stăpâni. Cobor, mă uit la stricăciuni și dau cu pumnii în mașina asta blestemată. Femeile urlă, dar nu din cauza accidentului, ci pentru că eu îmi permit să țip la un bărbat. Lketinga stă lângă mine și este terminat. Nu a vrut să facă așa ceva. Dezorientat, își ia sulița și se pregătește să plece acasă pe jos. Nu vrea să se mai urce niciodată în această mașină. Când îl văd în starea asta, după ce, cu două minute mai devreme, era atât de vesel, începe să-mi pară rău. Dau înapoi Land Rover-ul, și, pentru că încă mai merge, reușesc să-l conving pe Lketinga să se urce. Restul drumului îl parcurgem fără să spunem nimic. Eu îmi imaginez deja blamarea din Maralal, când *mzungu* va apărea cu mașina îndoită.

În Barsaloi, mama ne așteaptă, deja, bucuroasă. Chiar și Saguna mă salută veselă. Lketinga se duce și se întinde în colibă. Se simte rău și îi este teamă de poliție, pentru că nu are permis de conducere. Se află într-o stare atât de rea, încât mi-e frică să nu înnebunească

din nou. Îl liniștesc și-i promit că voi spune la toată lumea că eu am făcut accidentul și că vom repara mașina în Maralal.

Eu vreau să merg la râu să mă spăl. Lketinga nu vine cu mine, pentru că nu vrea să părăsească coliba. Așa că plec eu singură, deși mama mă ceartă. Îi este frică să mă lase singură la râu. Ea însăși nu a mai fost acolo de ani de zile. Cu toate avertismentele, plec și iau cu mine și o canistră de apă. Mă spăl la locul nostru obișnuit. Totuși, singură nu mă simt în largul meu și nu îndrăznesc să mă dezbrac complet. Îmi fac o toaletă rapidă, după care mă întorc. Când intru în colibă, Lketinga mă întreabă, curios, ce am făcut atâta timp la râu și cu cine m-am întâlnit. Surprinsă de întrebarea lui, îi răspund că eu nici măcar nu cunosc lumea și, în afară de asta, m-am și grăbit. El nu ripostează.

Discut apoi cu mama și cu Lketinga despre călătoria mea în Elveția, pentru că în curând îmi expiră viza. Peste două săptămâni trebuie să părăsesc Kenya, iar cei doi nu sunt deloc încântați de asta. Lketinga mă întreabă îngrijorat, ce se întâmplă dacă nu mă mai întorc, în condițiile în care noi am comunicat deja oficiului intențiile noastre de căsătorie. *„I come back, no problem!"*, îi răspund eu. Pentru că nu am nici bilet de avion, nici rezervare, îmi fac planul să plec peste o săptămână. Zilele zboară. În afară de ritualul nostru zilnic de spălare, restul timpului îl petrecem acasă și vorbim despre viitorul nostru.

În penultima zi, în timp ce lenevim în colibă, auzim niște țipete de femeie. *„What's that?"*, întreb eu, mirată. Lketinga ascultă, încordat, ce se întâmplă afară. Fața i se întunecă. *„What's the problem?"*, întreb eu din nou și simt că ceva nu este în regulă. La scurt timp după aceea, mama intră, mânioasă, în colibă. Se uită supărată la Lketinga și schimbă cu el două, trei fraze. Lketinga iese afară și eu aud cum ia naștere o dispută vehementă. Când vreau să ies și eu, la rândul meu, afară, mama îmi face semn cu capul, să rămân înăuntru. Mă așez la loc și inima îmi bate să-mi

iasă din piept. Trebuie să fie ceva rău. În cele din urmă, Lketinga vine și se așază, încă răscolit, lângă mine. Afară se face liniște. Acum vreau să știu ce s-a întâmplat. După o tăcere îndelungată, aflu că mama prietenei lui, cu care Lketinga a fost împreună mai mulți ani, se află în fața colibei, împreună cu alte două femei.

Mie îmi este îngrozitor de frică. Este pentru prima dată, când aud vorbindu-se despre o prietenă. Peste două zile plec, iar eu am nevoie de o explicație clară, și anume acum. Îl întreb: *„Lketinga, you have a girlfriend, maybe you must marry this girl?"* Lketinga râde forțat și îmi spune: *„Yes, many years I have a little girlfriend, but I cannot marry this girl!"* Eu nu înțeleg nimic. *„Why?"* Acum aflu că aproape fiecare războinic are câte o prietenă, pe care trebuie să o împodobească cu perle și să aibă grijă să-i cumpere în decursul anilor multe bijuterii, ca să arate cât se poate de frumos, atunci când se căsătorește. Însă un războinic nu are voie să se căsătorească niciodată cu prietena lui. Ei au voie să facă dragoste, fără rețineri, până cu o zi înainte de nunta fetei, dar apoi aceasta este vândută de către părinți altcuiva. Fata află abia în ziua nunții, cine îi va fi soț.

Șocată de ceea ce tocmai am aflat, spun că așa ceva trebuie să fie destul de urât. *„Why?"*, mă întreabă Lketinga. *„This is normal for everybody!"* Îmi povestește că fata și-a smuls toate bijuteriile de la gât, când a aflat că eu locuiesc la el, înainte ca ea să fie căsătorită. Pentru ea este foarte grav, îmi spune el. Treptat, treptat, simt cum crește în mine gelozia și îl întreb când a vizitat-o ultima dată și unde locuiește, de fapt. Departe de aici, în direcția Baragoi, îmi spune el și mă asigură că de când sunt eu aici, nu a mai văzut-o. Eu reflectez asupra acestor lucruri și îi propun ca în absența mea, să se ducă la ea și să clarifice treburile; dacă este nevoie, să-i cumpere bijuterii, dar când mă întorc, să fie lămurită treaba. El nu răspunde, iar eu, până în ziua plecării, nu aflu ce are de gând să facă. Dar am încredere în el și în dragostea noastră.

Îmi iau rămas bun de la mama și de la Saguna care, se pare că a prins mare drag de mine. „*Hakuna, matata,* nu sunt probleme", le spun eu râzând, după care plecăm cu Land Rover-ul spre Maralal, pentru că în timpul absenței mele, vreau să-l las la reparat, într-un garaj. Lketinga vrea să se întoarcă pe jos. În pădure dăm de grupuri mici de bivoli, dar care, cum aud motorul de la mașină, o iau la sănătoasa. Totuși, Lketinga ia sulița să o aibă la îndemână și scoate un sunet, ca un fel de grohăit. Mă uit la el, râzând, după care se liniștește din nou.

Parcăm direct în garaj, pentru ca aripa îndoită să nu atragă și mai mult atenția. Șeful somalez vine și examinează avaria. Costă cam șase sute de franci, spune el. Eu rămân consternată: această pagubă costă cât un sfert din prețul de cumpărare al mașinii. Mă încăpățânez și negociez prețul. În cele din urmă, ajungem la trei sute cincizeci de franci, ceea ce este tot mult. Noaptea o petrecem în *lodging*-ul nostru obișnuit. Nu dormim mult, pe de-o parte din cauza plecării mele, pe de alta din cauza țânțarilor numeroși. Despărțirea este grea, iar Lketinga stă, puțin cam pierdut, lângă autobuzul care trebuie să plece. Eu îmi acopăr fața, ca să nu ajung la Nairobi plină de praf.

Elveția, țară străină

Găsesc o cameră la pensiunea Igbol și mănânc mai întâi pe sătu-rate. Încerc la fiecare companie de zbor, până găsesc, în cele din urmă, un zbor la Alitalia. Pentru prima dată, după mai multe luni, sun acasă. Mama mea este emoționată tare, când aude că vin acasă, pentru scurt timp. Cele două zile rămase până la plecare, la Nairobi, sunt pentru mine un chin. Mă plimb pe străzi, în lung și-n lat, ca să-mi omor timpul. La fiecare colț de stradă stau infirmi și cerșetori, cărora le dau mărunțișul pe care-l am.

Seara, în Igbol, discut cu excursioniști care merg prin toată lumea, sau încerc să țin la distanță diverși indieni sau africani care îmi oferă serviciile lor ca *boyfriend*.

În sfârșit, mă aflu în taxi, în drum spre aeroport. Când avionul decolează, nu simt că mă bucur cu adevărat de plecarea „acasă", pentru că știu cât de disperați așteaptă Lketinga și restul familiei să mă întorc.

La Meiringen, în Berner Oberland, unde trăiesc mama mea cu soțul ei, o dată ce a trecut prima bucurie a revederii, încep să nu mă mai simt bine. Totul se desfășoară, din nou, după programul european. În magazinele alimentare, când văd atâta abundență, aproape că mi se face rău, iar produsele congelate nu mai îmi cad bine. Încontinuu am probleme cu stomacul.

De la primărie îmi fac rost de o adeverință, în limba germană și engleză, prin care dovedesc că sunt încă celibatară. Măcar actele mele să fie în regulă. Mama mea cumpără cadou de nuntă pentru „războinicul meu" o talangă de vacă, foarte frumoasă. Cumpăr și eu câțiva clopoței pentru caprele mele; într-adevăr, am deja patru capre ale mele. Pentru mama și Saguna cos câte două fuste, iar pentru mine și Lketinga cumpăr două pături de lână frumoase, una de culoare roșu aprins, pentru el, și una vărgată, pentru noi doi.

Făcutul bagajului nu este foarte ușor. Pe fundul genții pun rochia mea lungă de mireasă, albă, pe care am primit-o cadou de la un furnizor, când am închis magazinul. I-am promis atunci că, dacă mă voi căsători vreodată, o voi îmbrăca. Deci trebuie să o iau neapărat, cu tot cu podoabele de cap. Deasupra rochii de mireasă pun pachețelele de budincă, sosurile și supele, apoi cadourile. Locurile libere le umplu cu medicamente, pansamente, bandaje, alifii pentru răni, și vitamine. Deasupra vin păturile. Amândouă gentile sunt îndesate.

Plecarea se apropie. Toată familia mea înregistrează pentru Lketinga o casetă, cu ocazia nunții noastre. De aceea, trebuie să

iau cu mine și un radiocasetofon. Stau pe aeroportul Kloten, cu treizeci și două de kilograme, pregătită de plecare. Abia aștept să mă întorc acasă. Da, dacă stau acum și îmi ascult adâncul sufletului, știu unde este adevăratul meu „acasă". Bineînțeles, despărțirea de mama mea este grea, dar inima mea aparține deja Africii. Nu știu când mă voi întoarce.

Africa, noua mea patrie

La Nairobi, iau un taxi până la hotelul Igbol. Șoferul remarcă brățările de masai la mâinile mele și mă întreabă dacă cunosc bine această populație. *„Yes, I go to marry a Samburu-man"*, îi răspund eu. Șoferul dă din cap dezaprobator; se pare că nu înțelege, de ce o albă vrea să se căsătorească cu un bărbat originar tocmai dintr-o populație, așa cum o numește el, primitivă. Eu renunț să continuu conversația și sunt bucuroasă că am ajuns, în sfârșit, la Igbol. Dar astăzi nu am noroc. Toate camerele sunt ocupate. Caut un alt *lodging* convenabil și găsesc ceva, două străzi mai departe. Îmi este destul de greu să-mi car bagajul, chiar și pe distanța asta scurtă. Apoi, trebuie să mai urc trei etaje, până să ajung în odaia mea. Nu este nici pe departe atât de comod ca în Igbol, iar eu sunt singura albă de aici. Patul este dezmembrat, iar sub pat găsesc două prezervative folosite. Cel puțin așternutul este curat. Mă mai duc o dată repede la Igbol, ca să dau telefon la misiunea din Maralal. Aceasta poate să anunțe a doua zi, prin radio, misiunea din Barsaloi sosirea mea și astfel află și Lketinga. Ideea mi-a venit în avion și vreau să încerc, chiar dacă nu îi cunosc pe misionarii din Maralal. După convorbirea telefonică, nu sunt sigură că va merge. Cu engleza am mai făcut progrese, dar misionarul cel bun nu a făcut impresia că a înțeles foarte bine mesajul meu.

În noaptea asta dorm rău. Se pare că am nimerit într-un popas al localnicilor, pentru că peste tot, din camere, se aud strigăte,

gemete și râsete, iar ușile se trântesc încontinuu. Dar trece și noaptea asta.

Călătoria cu autobuzul spre Nyahururu decurge fără incidente. Mă uit pe geam și admir peisajul. Mă apropii tot mai mult de casă. La Nyahururu plouă și este frig. Trebuie să mai dorm o noapte aici, până să iau a doua zi de dimineață autobuzul cel rablagit spre Maralal. Plecăm cu o oră și jumătate mai târziu, pentru că bagajul de pe acoperiș trebuie acoperit cu folii de plastic. Geanta mea cea mare, neagră, se află și ea acolo sus. Mai am o geantă, mai mică, pe care o țin la mine.

După o porțiune scurtă de stradă asfaltată, intrăm pe un drum de țară. Praful roșu s-a transformat într-un noroi maroniu. Autobuzul merge și mai încet decât de obicei, ca să evite gropile mari, pline acum cu apă. Derapează și câteodată ajunge aproape de-a curmezișul străzii, după care se redresează. Mergem de două ori mai mult, decât timpul prevăzut. Strada devine tot mai impracticabilă. Din când în când, câte un vehicul se împotmolește în noroi și lumea încearcă să-l readucă pe linia de plutire. În unele locuri, strada este cu treizeci de centimetri mai joasă decât noroiul de pe margine. Geamurile sunt atât de stropite, încât abia se poate vedea ceva.

La jumătatea distanței, autobuzul începe să derapeze și se învârte cu partea din spate, până ajunge de-a curmezișul drumului. Roțile din spate sunt afundate în șanț. Nu mai merge nimic, roțile se învârtesc în gol. Mai întâi trebuie să coboare toți bărbații. Autobuzul alunecă doi metri într-o parte și se împotmolește din nou. Acum trebuie să coboare toată lumea. Abia ies din mașină, că mă și afund în noroi, până la glezne. Stăm pe o pajiște mai înaltă și urmărim încercările zadarnice ale celorlalți. În timpul acesta, o parte din călători, printre care și eu, rup ramuri din boscheți și le punem sub roți. Dar degeaba! Autobuzul stă tot de-a curmezișul. Unii își iau tot calabalâcul și pleacă pe jos mai

departe. Eu îl întreb pe șofer ce se întâmplă acum. El dă din umeri și spune că va trebui să așteptăm până mâine. Poate că se oprește ploaia și se usucă repede strada. Sunt disperată: din nou mă aflu prinsă, în mijlocul sălbăticiei, fără apă și fără mâncare, numai cu prafurile de budincă, care nu-mi servesc la nimic. Se face repede frig, iar eu încep să tremur în hainele ude de pe mine. Mă întorc la locul meu. Cel puțin am o pătură de lână călduroasă la mine. În cazul în care Lketinga a primit, într-adevăr, știrea, atunci așteaptă degeaba la Maralal.

Unul câte unul, oamenii încep să-și scoată mâncarea. Fiecare, care are câte ceva, împarte cu vecinii lui. Și mie mi se oferă pâine și fructe. Accept, însă cu jenă, pentru că eu nu am nimic să le dau, deși eu am cel mai mult bagaj. Toată lumea se așază, cât se poate de bine, pe scaunele lor și se culcă. Locurile libere, care sunt destul de rare, aparțin femeilor cu copii. În timpul nopții trece pe lângă noi un singur Land Rover care, însă, nu oprește.

Către ora patru dimineața se face atât de frig, încât șoferul lasă motorul să meargă, aproape o oră, ca să se încălzească. Timpul trece greu. Puțin câte puțin, cerul se colorează în roșu și soarele începe să se arate. Este trecut de ora șase. Primii pasageri încep să coboare, ca să-și facă nevoile în spatele boscheților. Cobor și eu, la rândul meu, să-mi întind mădularele. În fața autobuzului pământul este la fel de noroios ca și cu o zi înainte. Trebuie să așteptăm, până când soarele strălucește bine, apoi vrem să mai încercăm o dată. De la ora zece până la prânz, împingem și încercăm să scoatem autobuzul din groapă, dar mai mult de treizeci de metri nu reușim. Ar fi groaznic să mai petrecem încă o noapte aici, afară.

Deodată, văd venind un Land Rover alb, care derapează prin noroi și care, pe unele porțiuni, merge în afara străzii. În disperarea mea, alerg spre mașină și o opresc. Înăuntru stă un cuplu mai în vârstă, din Anglia. Le explic repede celor doi englezi situația și îi

implor să mă ia. Femeia acceptă imediat. Bucuroasă, mă reped la autocar și rog să mi se dea geanta jos. În Land Rover, doamna se îngrozește, ascultându-mi povestea. Cuprinsă de milă, îmi întinde un sandviș, pe care îl mănânc cu lăcomie.

Abia mergem un kilometru, că vedem venind, din sens opus, un Land Rover gri. Trebuie să fim extrem de atenți, pentru ca nici una din mașini să nu intre în derapaj, strada fiind foarte îngustă. Noi mergem încet, dar cealaltă mașină se apropie cu viteză. Când se află la numai douăzeci de metri în fața noastră, am senzația că văd o fata morgana. *„Stop, please, stop your car, this is my boyfriend!"* Cel care se află la volanul mașinii, pe strada asta jalnică, este Lketinga!

Încep să dau disperată din mână, ca să-i atrag atenția, pentru că ochii lui sunt fixați asupra străzii. Nu știu ce este mai mare: bucuria mea fără margini și mândria pentru el, sau frica, că nu ar putea opri mașina. Acum mă recunoaște și îl văd prin parbriz râzând mândru spre noi.

După aproximativ douăzeci de metri, mașina se oprește. Eu sar și alerg către Lketinga. Revederea noastră este fantastică. Lketinga s-a pictat și s-a gătit cu podoabe, mai frumos ca de obicei. Abia pot să-mi stăpânesc lacrimile de bucurie. El este însoțit de doi bărbați și, fără să îl întreb, îmi dă de bună voie cheile și îmi spune să conduc eu la întoarcere. Îmi recuperez bagajele și le punem în mașina noastră. Le mulțumesc celor doi englezi, iar el îmi spune că acum, după ce l-a văzut pe acest bărbat frumos, înțelege de ce mă aflu aici.

În drum spre casă, Lketinga îmi povestește că părintele Giuliano i-a transmis mesajul meu și că a plecat imediat la Maralal, pe jos, unde a așteptat autobuzul. Abia către ora douăzeci și două a aflat că am rămas împotmoliți și că printre pasageri se află și o albă. Când a văzut că se face dimineață și că autobuzul tot nu vine, s-a dus la garaj, a luat mașina reparată și a plecat, pur și simplu, ca

să-și salveze soția. Eu nu pot pricepe, cum a reușit. Strada este, într-adevăr, dreaptă, dar plină de noroi. El a mers tot drumul în viteza a doua. Din când în când, a fost nevoit să pornească motorul care murea, dar în rest, *„hakuna matata, no problem."*

Ajungem la Maralal și ne instalăm în *lodging*-ul nostru. Cei trei bărbați stau toți pe un pat, iar eu pe celălalt, în fața lor. Lketinga vrea, bineînțeles, să știe ce am adus, iar războinicii sunt și ei curioși. Deschid gentile și scot mai întâi păturile. Când vede pătura cea moale și roșie, Lketinga radiază de fericire. Am nimerit-o foarte bine. Pe cea în dungi vrea să i-o dea imediat prietenului său, dar eu protestez, pentru că pe aceea o vreau eu, pentru *manyatta*; păturile kenyene zgârie. Am mai cusut pentru Lketinga încă trei *kanga*, pe care, din partea mea, le poate face cadou prietenilor lui, care se uită cu ochi mari. Când vede casetofonul și ascultă mesajele familiei mele, Lketinga rămâne perplex, mai ales atunci când recunoaște vocile lui Eric și a lui Jelly. Bucuria lui nu mai are margini. Mă bucur și eu cu el, pentru că nu am văzut niciodată pe cineva, mirându-se și bucurându-se atât de sincer de niște lucruri, care de altfel în Europa nu sunt ceva deosebit. Iubitul meu răscolește în geantă, ca să vadă ce mai este. Când descoperă cadoul de nuntă de la mama mea, și anume talanga, este foarte încântat. Acum se trezesc și ceilalți doi și fiecare începe să zdrăngăne din clopot; aici, cel puțin așa mi se pare mie, sună mult mai puternic și mai frumos. Prietenii lui Lketinga vor și ei una, dar, cum eu nu o am decât pe aceasta, le dau lor cei doi clopoței de capră, de care sunt foarte încântați. Deși le spun că asta a fost tot, iubitul meu continuă să golească geanta și se minunează de pachețelele de budincă și de medicamente.

Acum încercăm, în sfârșit, să ne povestim ce s-a mai întâmplat. Îmi spune că acasă totul este bine, pentru că a plouat. În schimb, sunt mulți țânțari. Saguna, fata mamei, este bolnavă și nu mai mănâncă nimic, de când am plecat eu. Ah, abia aștept să mă duc

la mine acasă! Înainte de toate, mergem să mâncăm, bineînțeles, același lucru: carne tare, lipie, și un fel de spanac. După un timp, oasele sunt împrăștiate pe jos. Față de acum trei zile, lumea mi se pare cu totul altfel; aici mă simt bine. Cei doi prieteni pleacă seara, târziu și acum suntem, în sfârșit, singuri, în *lodging*. Din cauza ploilor permanente, s-a făcut frig la Maralal, iar duș în aer liber nu mai pot să fac. Lketinga îmi face rost de un lighean mare, cu apă caldă, și astfel mă pot spăla, cel puțin, în cameră. Sunt fericită că sunt din nou lângă iubitul meu. De dormit, nu prea pot să dorm, pentru că patul este atât de îngust și lăsat la mijloc, încât trebuie să mă obișnuiesc din nou cu el.

Dimineața devreme, mergem mai întâi la oficiu, să vedem dacă există noutăți, cu privire la cartea de identitate a lui Lketinga. Din păcate, nu! Pentru că nu putem da numărul cărții de identitate, totul se tergiversează, ne spune funcționarul. Știrea mă descurajează foarte tare, pentru că la intrarea în țară, am primit o viză pentru numai două luni. În condițiile astea nu văd cum aș putea să mă căsătoresc într-un timp atât de scurt.

Ne hotărâm să mergem mai întâi acasă. Din cauza umidității, nu putem merge pe traseul prin pădure și suntem nevoiți să alegem drumul ocolit. Strada s-a înrăutățit mult. Peste tot se află bolovani și ramuri de copaci, iar drumul este brăzdat de niște gropi mari. Cu toate acestea, avansăm bine. Semideșertul este în floare și, pe alocuri, a crescut chiar și iarba. Totul se petrece incredibil de repede aici. Din când în când, vedem zebre păscând liniștite sau familii de struți, refugiindu-se în mare viteză, la auzul zgomotului de motor. Trebuie să traversăm mai întâi un râu mai mic, apoi, imediat, pe cel mare. Nu mai este nici unul secat, dar, din fericire, reușim să trecem cu ajutorul tracțiunii integrale, fără să rămânem împotmoliți în nisip.

Ne aflăm la o oră de mers depărtare de Barsaloi, când aud un fâsâit încet, după care, la scurt timp, mașina se înclină. Mă duc să

văd ce se întâmplă. Avem pană! Mai întâi trebuie să descărcăm tot, ca să ajungem la roata de rezervă, apoi mă târăsc sub mașina plină de noroi, ca să fixez cricul. Lketinga mă ajută și el și după o jumătate de oră putem pleca mai departe. În sfârșit, ajungem la *manyattas*.

Mama mă așteaptă, râzând, în fața colibei. Saguna îmi sare în brațe. Revederea este plină de căldură; o sărut chiar și pe mama pe obraz. Cărăm tot ce am adus în *manyatta* și se umple imediat. În timp ce mama face ceai, eu le dau ei și Sagunei fustele cusute de mine. Toată lumea este fericită. Lketinga pune caseta cu vocile înregistrate de familia mea, ceea ce provoacă mare vâlvă. Când îi dau Sagunei păpușa de culoare, pe care i-a cumpărat-o mama mea, toată lumea rămâne cu gura căscată, iar Saguna sare din colibă, țipând. Nu înțeleg deloc, de ce este atâta agitație. Mama se uită și ea la păpușă, de la distanță, iar Lketinga mă întreabă serios, dacă acesta este un copil mort. După ce trece momentul primei nedumeriri, bufnesc în râs: *„No, this is only plastic."* Dar abia după un timp, lumea se încumetă să bage în seamă păpușa, care nu numai că are păr, dar are și ochi care se deschid și se închid. Tot mai mulți copii vin și se miră când o văd și, abia când o altă fetiță vrea să ia păpușa, Saguna sare de la locul ei și o strânge la piept. Din acest moment, nu mai are voie nimeni să se atingă de păpușă, nici măcar mama. Saguna doarme numai cu „bebelușul" ei.

Când apune soarele, țânțarii încep să ne atace. Totul este umed și ei par să se simtă foarte bine. Deși în colibă arde focul, ei roiesc în jurul capetelor noastre, iar eu îi alung încontinuu din dreptul feței mele. Așa nu pot să dorm! Chiar și prin șosete mă pișcă. Este o adevărată plagă, care îmi umbrește bucuria de a fi acasă. Mă culc îmbrăcată și trag peste mine pătura cea nouă. Dar, față de ceilalți, eu nu-mi pot acoperi și capul. Aflată în pragul disperării, nu reușesc să adorm decât spre dimineață. Când mă trezesc, nu

pot să deschid nici un ochi, atât de pișcată sunt. Pentru că nu am de gând să mă infestez cu malarie, vreau să îmi cumpăr o plasă pentru țânțari, deși știu că acest lucru este destul de periculos, din cauza focului din *manyatta*.

La misiune îl întreb pe părinte, dacă nu îmi poate vulcaniza el cauciucul. Îmi spune că nu are timp, dar că îmi dă o roată de rezervă de la el și mă sfătuiește să-mi cumpăr încă un cauciuc, pentru că se poate întâmpla să am două pene deodată. Cu ocazia asta, îl mai întreb cum se apără el împotriva țânțarilor. Pentru că el locuiește într-o casă adevărată, îmi spune că țânțarii nu îi creează mari probleme și că un spray îi ajunge să se protejeze. Mă sfătuiește să-mi construiesc și eu o casă, cât mai repede cu putință, spunându-mi că nu este scumpă. Șeful de district ar putea să ne repartizeze un loc, pe care, apoi, ar trebui să-l înregistrăm la oficiul din Maralal.

Ideea construcției unei case nu mai îmi dă pace. Ar fi minunat să avem o adevărată casă din lemn! Entuziasmată de idee, mă întorc în *manyatta* și îi povestesc și lui Lketinga. El nu se arată foarte încântat și, în afară de asta, mă întreb dacă el s-ar simți într-adevăr bine într-o casă. Ne hotărâm să mai reflectăm asupra acestui lucru. În orice caz, eu vreau să merg la Maralal, pentru că fără plasă pentru țânțari nu vreau să mai dorm aici nici măcar o noapte.

Nu trece mult timp, că se și adună mai multe persoane în jurul Land Rover-ului care vor să meargă la Maralal. Pe unii îi cunosc din vedere, pe alții deloc. Lketinga hotărăște cine să meargă și cine nu. Din nou trec cinci ore, până când ajungem, după-masă târziu, la destinație, fără nici o pană. Înainte de toate, ducem roata la vulcanizare, acțiune care se dovedește a fi de lungă durată. În timpul acesta mă uit mai bine la cauciucurile de la Land Rover-ul meu și constat că nu mai au aproape deloc profil. Mă interesez la garaj de cauciucuri noi și rămân cu gura căscată, când aud ce

prețuri astronomice cer: pentru patru pneuri, vor echivalentul a aproape 1000 de franci. Sunt prețuri la fel ca în Elveția! Aici, asta înseamnă trei salarii. Dar, dacă nu vreau să rămân mereu în drum, trebuie să cumpăr cauciucuri.

Între timp, cumpăr dintr-un butic o plasă pentru țânțari și încă câteva cutii cu spirale împotriva țânțarilor. Seara, la barul din *lodging*, fac cunoștință cu șeful cel mare al districtului Samburu. Este un om plăcut și vorbește bine engleza. Îmi spune că a auzit deja de existența mea și intenționa, oricum, să ne viziteze. Apoi, îl felicită pe masaiul meu pentru o femeie atât de curajoasă. Îi povestesc despre planurile noastre de construcție, de nuntă și despre problema cu cartea de identitate. Ne promite că ne va ajuta, acolo unde va putea, însă construcția unei case este dificilă, pentru că nu prea mai există lemn.

Se va ocupa, cel puțin de cartea de identitate. A doua zi vine cu noi la oficiu. Au loc discuții, trebuie completate formulare și date informații cu privire la nume. Pentru că șeful știe totul despre familia lui Lketinga, i se poate elibera cartea de identitate în două sau trei săptămâni, chiar la Maralal. Completăm imediat și cererea de căsătorie. Dacă nimeni nu ridică nici o obiecție, atunci, în decurs de trei săptămâni, ne putem căsători. Numai că trebuie să aducem cu noi doi martori de cununie care știu să scrie. Nici nu știu cum să-i mulțumesc șefului, atât sunt de bucuroasă. Mai trebuie să plătesc în unele locuri unele taxe, dar în câteva ore totul este aranjat. Ni se spune că trebuie să mai venim peste două săptămâni, ca să aducem chitanțele. Și pentru că suntem bine dispuși, îl invităm pe șef la masă. Este prima persoană care ne-a ajutat, într-adevăr, cu dragă inimă. Generos, Lketinga îi oferă și niște bani.

Dormim o noapte la Maralal, după care ne pregătim de plecare. Cu puțin timp înainte de a părăsi localitatea, mă întâlnesc cu Jutta. Bineînțeles, trebuie să bem un *chai* împreună și să ne povestim

tot ce s-a mai întâmplat. Își dorește să fie de față la nunta noastră. Momentan, ea locuiește la Sophia, o altă albă, care s-a mutat de curând la Maralal, cu prietenul ei *rasta*. Jutta mă roagă să vin să o vizitez de câte ori am ocazia. Noi, albii, trebuie să fim solidari, adaugă ea și râde. Lketinga se uită cu o privire sumbră, pentru că nu înțelege nimic; noi vorbim încontinuu în germană și râdem mult. El vrea să mergem acasă, așa că plecăm. De data asta ne încumetăm să mergem pe drumul prin junglă. Strada este într-o stare dezastruoasă, iar când ajungem la panta cea grea, nu îndrăznesc nici măcar să respir. De data aceasta, rugăciunile mele sunt auzite și ajungem la Barsaloi fără probleme.

Zilele care urmează decurg în liniște; viața își reia cursul ei obișnuit. Oamenii au destul lapte, iar în buticurile pe jumătate dărăpănate, se poate cumpăra mălai și făină. Mama este ocupată cu pregătirile celei mai mari sărbători a tribului Samburu, care va avea loc peste o lună. Iubitul meu și alți bărbați de vârsta lui se apropie de finalul perioadei lor ca războinici, moment care se sărbătorește. După această festivitate, războinicii au voie, oficial, să pornească în căutarea logodnicei și să se căsătorească. Un an mai târziu, are loc ceremonia de circumcizie, festivitate cu ocazia căreia generația următoare de băieți accede la statutul de războinici.

Festivitatea care se pregătește și care se va derula într-un loc special, unde toate mamele se întâlnesc cu fiii lor războinici, are o mare însemnătate pentru Lketinga. Peste două sau trei săptămâni, mama și cu mine vom părăsi *manyatta* și ne vom instala într-un loc, unde femeile vor construi, special pentru această serbare, noi colibe. Data exactă a acestei festivități, care durează trei zile, o aflăm abia cu puțin timp înainte, în funcție de lună. Aceasta are un rol important. Eu îmi fac calculul, că va trebui să ne întoarcem la oficiu cam cu două săptămâni înainte de festivitate. În caz că se ivesc probleme, mai îmi rămân numai câteva zile, până la expirarea vizei.

Lketinga este acum mult timp plecat, în căutarea unui taur negru, de o anumită mărime, ceea ce presupune multe vizite pe la rude, pentru eventuale propuneri de schimb. Din când în când, merg și eu cu el, dar de dormit dorm numai acasă, sub plasa de țânțari, care mă protejează bine. În timpul zilei, mă ocup de treburile zilnice. Dimineața mă duc la râu, cu sau fără Lketinga. Câteodată o iau cu mine pe Saguna, care se bucură enorm, când îi dau voie să facă baie. În timpul acesta, eu spăl rufele pline de fum, ceea ce nu-mi face bine la încheieturi. Apoi cărăm apă acasă, după care mergem să căutăm lemne.

Stres administrativ

Timpul trece, iar noi trebuie să mergem la Maralal, să ne căsătorim. Mama este indignată de plecarea lui Lketinga tocmai acum, când mai este așa de puțin timp până la ceremonie. Dar noi credem că o săptămână este mai mult decât suficient. Mama își strânge și ea lucrurile în aceeași zi și pleacă, împreună cu celelalte mame și cu măgarii încărcați cu bagaje. În nici un caz, nu vrea să vină cu noi. Nu a mers niciodată cu mașina și nici nu vrea să facă această experiență. Așa că îmi pun numai bagajele mele în mașină, iar de restul se ocupă mama.

Lketinga îl ia pe Jomo, un tip mai în vârstă care știe ceva engleză și care mie îmi este antipatic. Pe drum insistă să fie martorul nostru la căsătorie, sau să fie măcar de față. Apoi, încep să vorbească despre ceremonia care urmează să aibă loc, ocazie cu care mamele de pretutindeni se strâng laolaltă. Ele vor construi, mai mult ca sigur, patruzeci sau cincizeci de *manyattas* și se va dansa mult. Abia aștept serbarea, la care am voie să asist. După poziția lunii, însoțitorul nostru crede că ar mai fi cam două săptămâni până atunci.

Ajunși la Maralal, mergem, înainte de toate, la biroul de evidența populației. Funcționarul de serviciu nu este aici și ni se

spune să revenim a doua zi la prânz. Fără cartea de identitate, nu putem fixa data căsătoriei. Ne plimbăm prin Maralal, ca să găsim doi martori, ceea ce nu este prea ușor, pentru că cei pe care Lketinga îi cunoaște nu știu să scrie, sau nu înțeleg nici swahili, nici engleza. Fratele lui este prea tânăr, altora le este frică să vină la oficiu, pentru că nu înțeleg la ce servește acest lucru. Abia a doua zi, întâlnim doi morani care au trăit la Mombasa și au și documente. Ne promit că vor rămâne, în zilele următoare, la Maralal.

După-masă, când ne întoarcem la oficiu, cartea de identitate a lui Lketinga se află într-adevăr, acolo. Mai trebuie să pună amprenta digitală, după care mergem la biroul stării civile, ca să stabilim data căsătoriei. Funcționarul îmi verifică pașaportul și dovada că sunt celibatară. Din când în când, îi pune lui Lketinga întrebări în swahili, pe care el se pare că nu le înțelege în totalitate. Lketinga se emoționează. Eu îndrăznesc să întreb, pe ce dată este căsătoria și dau imediat și numele celor doi martori. Funcționarul ne spune că trebuie să mergem direct la ofițerul de district, pentru că numai el ne poate oficia căsătoria.

Ne așezăm la coadă și așteptăm cu toți ceilalți care vor să vorbească cu acest bărbat important. După mai bine de două ore, putem intra. Un tip solid stă la un birou elegant. Îi pun hârtiile noastre în față și îi spun că vrem să fixăm data căsătoriei noastre. Îmi răsfoiește pașaportul și mă întreabă de ce vreau să mă căsătoresc cu un masai și unde vom locui. Eu sunt atât de emoționată, încât abia reușesc să formulez niște propoziții corecte în engleză. „Pentru că îl iubesc și vrem să ne construim o casă la Barsaloi." Privirile lui pendulează între Lketinga și mine. În cele din urmă, ne spune să venim peste două zile, la ora două, însoțiți de martori. Bucuroși, îi mulțumim și ieșim.

Totul merge, dintr-odată, atât de normal, cum nici nu am visat. Lketinga își cumpără *miraa* și o bere și se așază în *lodging*. Eu îl sfătuiesc să nu facă asta, dar el îmi spune că are nevoie acum de

așa ceva. Cu puțin timp înainte de ora nouă, cineva bate la ușă. Este Jomo, bărbatul pe care l-am luat din Barsaloi cu noi. Și el mestecă *miraa*. Mai discutăm o dată despre toate acestea, dar, cu cât seara se prelungește, cu atât Lketinga devine mai agitat. Se întreabă dacă este bine să se căsătorească astfel, pentru că el nu cunoaște pe nimeni care s-a căsătorit la oficiu. De data asta mă bucur că Jomo este aici și îi poate explica tot. Lketinga nu face altceva, decât să dea din cap. De-ar trece măcar cele două zile, fără ca el să-și piardă mințile! Nu-i plac deloc aceste vizite la oficiu.

A doua zi, le caut pe Jutta și pe Sophia și le găsesc. Sophia trăiește într-un stil nobil, într-o casă cu două camere, curent electric, apă și chiar un frigider. Amândouă se bucură de vestea căsătoriei noastre și ne promit că vin și ele mâine, la ora două, la oficiu. Sophia îmi împrumută o agrafă de păr drăguță și o bluză foarte frumoasă. Pentru Lketinga, cumpărăm două *kanga* frumoase. Acum suntem pregătiți.

În dimineața căsătoriei noastre, am, totuși, ceva emoții. Până la ora douăsprezece, martorii noștri încă nu au apărut și ei nici măcar nu știu că peste două ore trebuie să fie aici. De aceea, trebuie să găsim alți doi martori. Jomo este unul din candidații posibili, ceea ce mie îmi este indiferent; numai de-am mai găsi o a doua persoană! În disperarea mea, o întreb pe patroana *lodging*-ului nostru. Entuziasmată, acceptă imediat. La ora paisprezece ne prezentăm la oficiu. Sophia și Jutta sunt acolo, cu aparatele de fotografiat. Stăm pe bancă și așteptăm, alături de alte câteva persoane. Atmosfera este cam tensionată, iar Jutta mă tachinează încontinuu. Este adevărat că eu mi-am imaginat ceva mai solemn momentele de dinaintea căsătoriei mele.

A trecut deja o jumătate de oră și încă nu am fost strigați. Lumea intră și iese. Mă frapează un tip, care intră deja a treia oară. Timpul trece, iar Lketinga începe să se enerveze. Îi este

frică să nu fie trimis la închisoare, în caz că ceva nu este în regulă cu actele. Încerc, pe cât posibil, să-l liniștesc. Din cauza consumului de *miraa*, nu a dormit aproape deloc. „*Hakuna matata,* suntem în Africa, *pole, pole*", spune Jutta, când, deodată, se deschide ușa și suntem rugați să intrăm. Martorii trebuie să aștepte afară. Acum simt și eu că ceva nu este în regulă.

Ofițerul districtului stă tot la biroul lui nobil, iar la o masă lungă din fața lui stau alți doi bărbați. Unul dintre ei este cel care a tot intrat și ieșit. Ni se spune să ne așezăm față în față. Cei doi bărbați, care se prezintă a fi polițiști în civil, vor să-mi vadă pașaportul și cartea de identitate a lui Lketinga.

Simt bătăile inimii până în tâmple. Ce se întâmplă aici? Mi-e teamă să nu mai înțeleg, din cauza emoției, engleza lor administrativă. O ploaie de întrebări se năpustește asupra mea. Vor să știe, de când trăiesc pe teritoriul tribului Samburu, unde l-am cunoscut pe Lketinga, de când, cum și din ce trăim, care îmi este meseria, cum comunicăm, și așa mai departe. Întrebările nu mai au sfârșit.

Lketinga mă tot întreabă despre ce vorbim, dar eu nu îi pot explica aici, în stilul nostru de comunicare. La întrebarea, dacă am mai fost căsătorită, îmi ies din fire. Enervată, le răspund că certificatul de naștere și pașaportul meu au același nume, și, în afară de asta, am și o dovadă de la primăria elvețiană, în limba engleză. Unul din ei îmi spune că aceasta nu este recunoscută, pentru că nu a fost autentificată de ambasada din Nairobi. „Dar pașaportul meu", ripostez eu, revoltată. Dar nici cu acest argument nu ajung la nici un rezultat. Ofițerul îmi spune că și pașaportul ar putea fi fals. De data asta mă înfurii peste măsură. La întrebarea dacă este deja căsătorit cu o femeie samburu, Lketinga răspunde, conform realității, că nu. Ofițerul vrea să știe cum poate dovedi acest lucru. Toată lumea la Barsaloi știe asta, răspunde el. Dar noi suntem aici, la Maralal, îi dă din nou replica ofițerul. Și în ce

limbă să fie oficiată căsătoria, mă întreabă el. Eu îi spun că în engleză, și tradusă în limba masai. Ofițerul râde sarcastic și îmi spune că nu are timp pentru astfel de cazuri speciale și, în afară de asta, el nici nu știe limba masai. Ne sugerează să venim din nou, atunci când o să vorbim amândoi aceeași limbă, engleză sau swahili, după ce îmi legalizez documentul la Nairobi și când Lketinga are o adeverință, semnată de șeful de district, prin care dovedește că nu este căsătorit.

Înfuriată de atâtea șicane, explodez; țip la ofițer, întrebându-l de ce nu mi-a spus toate astea de prima dată. Plin de aroganță, îmi răspunde că aici el este cel care decide, când și ce să-mi comunice, iar dacă nu-mi convine, va avea el grijă să părăsesc țara chiar mâine. Asta-i culmea! *„Come, darling, we go, they don't want give the marriage."* Urmată de Lketinga, ies din birou, plângând de furie. Afară, blițurile se aprind, Sophia și Jutta crezând că evenimentul a avut loc.

Între timp, s-au adunat cel puțin douăzeci de oameni aici. Îmi vine să intru-n pământ. Jutta este prima, care își dă seama: „Ce s-a întâmplat, Corinne, Lketinga, *what's the problem*?" *„I don't know"*, răspunde el, nedumerit. Mă reped în Land Rover și gonesc spre *lodging*. Vreau să fiu singură. Acolo, mă trântesc pe pat și urlu; tot corpul îmi tremură. „Ce porci nenorociți!", mă gândesc eu.

Într-un târziu, se așază și Lketinga lângă mine și încearcă să mă liniștească. Știu foarte bine că lacrimile îl incomodează, dar nu mă pot stăpâni. Jutta vine și ea să mă vadă și îmi aduce un rachiu kenyan. Mă forțez să îl beau și, încet, încet, încep să mă liniștesc din criza de plâns. Mă simt obosită și parcă anesteziată. Peste un timp, Jutta pleacă. Lketinga bea bere și mestecă *miraa*.

Ceva mai târziu, bate cineva la ușă. Eu stau întinsă pe pat și mă uit fix în tavan. Lketinga deschide și cei doi polițiști în civil se furișează înăuntru. Își cer scuze politicos și îmi oferă ajutorul lor. Cum eu nu reacționez, unul din ei, un samburu, i se adresează lui

Lketinga. Când îmi dau seama că acești porci vor o groază de bani, ca să ne lase să ne căsătorim, explodez iar de furie. Țip la ei și le spun să iasă din cameră. Mă voi căsători cu acest bărbat la Nairobi, sau oriunde în altă parte, și fără oferta lor mizerabilă. Consternați, cei doi părăsesc încăperea.

Ne hotărâm să plecăm mâine la Nairobi, ca să legalizăm formularul meu și să-mi prelungesc viza. Acum, având și formularele de căsătorie, ar trebui să nu existe probleme. Astfel, am avea încă trei luni la dispoziție, timp în care putem obține dovada pentru Lketinga, de la șeful districtului. Ar fi fost chiar de râsul lumii, dacă ar fi mers totul fără mită! Tocmai când vreau să mă culc, apare nesuferitul de Jomo. Lketinga îi povestește despre planul nostru, iar el spune că vrea să vină cu noi, pentru că el cunoaște foarte bine Nairobi. Pentru că strada spre Nyahururu este într-un stadiu deplorabil, ne hotărâm să mergem până la Isiolo prin Wamba, iar de acolo cu autobuzul public, până în Nairobi. Pentru că trebuie să ne întoarcem la serbarea care urmează să aibă loc, ne mai rămân doar patru sau cinci zile la dispoziție.

Deși traseul este nou pentru mine, totul decurge fără probleme. După aproape cinci ore, ajungem la Isiolo. Întrebând în dreapta și-n stânga, reușim să ajungem la misiune, unde avem noroc și ni se permite să parcăm mașina. Dacă aș lăsa mașina altundeva, la întâmplare, aș risca să nu rămână prea mult timp acolo.

Pentru că până la Nairobi mai sunt trei sau patru ore de mers, ne hotărâm să înnoptăm la Isiolo, și să plecăm a doua zi de dimineață, iar după-masă să ne putem prezenta la oficiu. Atunci, Jomo îmi spune că el nu mai are bani. Nu-mi rămâne altceva de făcut, decât să-i plătesc cazarea, mâncarea și băutura. Nu o fac cu plăcere, pentru că îmi este în continuare antipatic. În cameră, mă trântesc pe pat și adorm, înainte să se întunece. Cei doi beau bere și discută. Dimineață mă trezesc cu o sete cumplită. Luăm micul dejun și ne urcăm în autobuzul spre Nairobi. După mai

mult de-o oră, autobuzul se umple și putem pleca, în sfârșit. Ajungem la Nairobi cu puțin timp înainte de prânz.

Mai întâi căutăm ambasada Elveției, ca să dăm la legalizat hârtia mea de la primărie. Acolo mi se spune că ei nu se ocupă de așa ceva și că oricum trebuie să mă duc la ambasada germană, pentru că am pașaport german. Mă îndoiesc că germanii cunosc ștampilele primăriei elvețiene, dar interlocutorii mei nu se lasă convinși. Ambasada Germaniei se află în alt cartier al orașului. Abia mă târăsc prin orașul înăbușitor. La ambasada germană este mare agitație; trebuie să stau la coadă. Îmi vine, în sfârșit, rândul și funcționarul dă din cap că nu și vrea să mă trimită la ambasada elvețiană. Enervată, îi răspund că tocmai de acolo venim. Atunci, bărbatul pune mâna pe telefon și sună la ambasada Elveției. Se întoarce și spune, dând din cap, că ce face el acum este fără sens, dar că pentru Maralal este important ca pe hârtie să fie pe cât posibil de multe ștampile și semnături. Le mulțumesc și părăsesc ambasada.

Lketinga mă întreabă, de ce toată lumea are câte ceva de comentat referitor la documentele mele. Mie nu-mi vine nici un răspuns în minte, și astfel neîncrederea lui față de mine se accentuează. Mergem acum într-un alt cartier, la imobilul Nyayo, ca să-mi prelungesc viza care expiră peste zece zile. Îmi simt picioarele grele ca plumbul, dar vreau neapărat să am viza în următoarea oră și jumătate care ne-au mai rămas. Ajunși acolo, trebuie să completăm din nou formulare. Acum mă bucur că Jomo este cu noi, pentru că mie îmi vâjâie capul și nu înțeleg decât jumătate din întrebări. Lketinga atrage toate privirile, cu înfățișarea lui; de aceea își ascunde toată fața sub *kanga*. Așteptăm să fiu strigată. Timpul trece. Se face deja o oră de când stăm în sala aceea sufocantă. Simt că nu mai suport tumultul din jurul meu. Mă uit la ceas. Peste cincisprezece minute oficiul închide, ceea ce înseamnă ca mâine să iau coada de la capăt.

În sfârșit, cineva ridică pașaportul meu și aud o voce de femeie hotărâtă: *„Miss Hofmann!"* Îmi fac drum spre ghișeu. Femeia se uită la mine și mă întreabă dacă vreau să mă căsătoresc cu un african. *„Yes"*, răspund eu, scurt. *„Where is your husband?"* Îi arăt în direcția lui Lketinga. Femeia se amuză și mă întreabă, dacă vreau, într-adevăr, să devin soția unui masai. *„Yes, why not?"*, îi răspund eu. Pleacă și se întoarce cu două colege, care se uită, și ele, fix, la Lketinga, apoi la mine. Toate trei încep să râdă. Mândră, eu stau în fața ghișeului și nu mă las intimidată de impertinența lor. În sfârșit, trântește ștampila pe una din paginile pașaportului. Am viza! Le mulțumesc, politicos, după care părăsim clădirea.

Malaria

Afară aerul este sufocant, iar gazul de eșapament mă deranjează mai mult ca niciodată. Este ora patru după-amiaza. Toate hârtiile mele sunt în ordine. Aș vrea să mă pot bucura, dar sunt prea epuizată. Trebuie să ne întoarcem într-un cartier unde putem găsi un *lodging*. Nici nu merg bine o sută de metri, că încep să am ameteli. Picioarele mi se înmoaie și îi cer ajutor lui Lketinga: *„Darling, help me!"* Lketinga mă întreabă: *„Corinne, what's the problem?"* Totul se învârte cu mine. Trebuie să stau jos, dar nu există nici un restaurant în apropiere. Mă sprijin de pervazul unei vitrine; mă simt groaznic și îmi este cumplit de sete. Lketinga se simte penibil, pentru că primii trecători curioși se și opresc. El încearcă să tragă de mine mai departe, dar eu nu reușesc, fără ajutor. Jomo și Lketinga mă cară până la *lodging*. Dintr-odată, simt că începe să-mi fie teamă de spații închise. Siluetele care vin spre mine le văd ca prin ceață. Și mirosurile astea! La fiecare colț de stradă, cineva prăjește pește, porumb sau carne. Mi se face

rău. Dacă nu părăsesc imediat strada asta, simt că vomit. Intrăm într-o berărie din apropiere. Eu comand un pat. La început nu vor să-mi dea, dar după ce Jomo le spune că nu mai pot să merg, suntem conduși într-o cameră, la primul etaj.

Este un popas tipic. Din cameră, muzica kikuyu se aude aproape la fel de tare ca la bar, jos. Mă trântesc pe pat și, în următoarea secundă mi se face rău. Le fac semn că trebuie să vomit. Lketinga mă sprijină și mă târăște, practic, la toaletă. Dar nu mai rezist până acolo. Încep, deja, pe coridor, să vomit. La toaletă continuu. Vărs, până iese din mine numai lichid galben. Cu picioarele tremurându-mi, mă întorc în cameră. Îmi este jenă de toată porcăria asta. Mă așez pe pat și am senzația că mor de sete. Lketinga îmi aduce un Schweppes. Dau sticla pe gât, apoi încă una și încă una. Dintr-odată, încep să tremur de frig, de parcă aș fi într-un frigider. Îmi este din ce în ce mai rău. Îmi clănțăne dinții atât de tare, încât mă doare maxilarul, dar nu mă pot opri. *„Lketinga, I feel so cold, please give me blankets!"* Lketinga îmi dă pătura, dar nu mă ajută cu nimic. Jomo se duce să mai caute două pături. Cu toată greutatea păturilor de pe mine, corpul meu rigid și tremurând, se ridică în pat. Vreau ceai, ceai foarte, foarte fierbinte. Am senzația că durează ore, până mi-l aduce. Pentru că tremur atât de tare, nu pot să-l beau. După două, trei înghițituri, stomacul mi se întoarce iar pe dos. De data asta, însă, nu mă mai pot da jos din pat. Lketinga fuge și îmi aduce unul din ligheanele care se află în toate dușurile. Vomit tot ce am băut.

Lketinga este disperat. Mă întreabă încontinuu, ce se întâmplă, dar nici eu nu știu. Mi-e frică. În cele din urmă, frisoanele se opresc, iar eu cad ca o cârpă pe pernă. Mă doare tot corpul. Sunt atât de epuizată, de parcă aș fi alergat ore întregi, ca să-mi salvez viața. Acum simt că mă cuprinde fierbințeala. După puțin timp, tot corpul îmi este ud leoarcă. Părul mi se lipește de cap. Simt cum iau foc. Cer o Cola rece, pe care o beau cu toată viteza. Am

nevoie la toaletă. Lketinga mă duce și, cum ajung, începe diareea. Mă bucur că Lketinga este cu mine, deși este, și el, disperat. Ajunsă din nou în pat, vreau să dorm, și nimic mai mult. Nu pot nici să vorbesc. În somn, aud vocile celor doi bărbați, care sunt mai ușoare decât muzica de la bar.

Simt că urmează o nouă criză. Frigul îmi învăluie tot corpul și, din nou, încep să tremur. Cuprinsă de panică, mă țin, cât pot de bine, de pat. *„Darling, help me!"*, îl implor pe Lketinga. El se așază cu jumătate din corp pe mine, dar eu tremur în continuare. Jomo, care stă deoparte, crede că m-am infestat cu malarie și că trebuie să mă duc la spital. În capul meu răsună un singur cuvânt: malarie, malarie, malarie! De la o secundă la alta, mă opresc din tremurat și încep să transpir prin toți porii. Cearșafurile sunt ude. Mi-e sete, sete! Trebuie să beau ceva. Proprietara noastră bagă capul pe ușă. Când mă vede, o aud spunând: *„Mzungu, Malaria, Hospital."* Dar eu dau din cap, că nu vreau. Nu vreau să merg aici, la Nairobi, la spital. Am auzit atât de multe lucruri urâte despre asta. Iar apoi, Lketinga! Singur, la Nairobi, el este pierdut.

Proprietara pleacă și se întoarce cu un praf pentru malarie. Îl beau cu apă; sunt obosită. Când mă trezesc, este întuneric. Capul îmi vâjâie. Îl strig pe Lketinga, dar nu este nimeni aici. După câteva minute, sau poate ore, nu știu, Lketinga intră în cameră. A fost jos, la bar. Simt duhoarea de bere și simt, imediat, cum mi se întoarce, din nou, stomacul pe dos. În timpul nopții, am frisoane, unul după altul.

Când mă trezesc, dimineață, îi aud pe cei doi bărbați, discutând. Vorbesc despre serbarea care urmează să aibă loc la Barsaloi. Jomo se apropie de pat și mă întreabă cum mă simt. „Pur și simplu, rău.", îi răspund eu. Mă întreabă dacă nu putem pleca astăzi înapoi. Îmi este imposibil. Trebuie să merg la toaletă. Picioarele mi se clatină și abia pot să stau. Mă gândesc că ar trebui să mănânc ceva.

Lketinga se duce jos și vine cu o farfurie cu niște bucăți de carne pe ea. Când simt mirosul de carne, mi se strânge stomacul, care mă doare îngrozitor. Vomit din nou. În afară de un lichid galben, nu mai iese nimic din mine. Felul acesta de a vărsa este îngrozitor de dureros. Forțându-mă să vomit, se declanșează și diareea. Mă simt mizerabil și am sentimentul că ceasurile îmi sunt numărate.

În seara celei de-a doua zile, am pusee de febră și dorm încontinuu; pierd orice noțiune a timpului. Muzica asta interminabilă devine atât de insuportabilă, încât încep să plâng și să-mi pun mâinile la urechi. Jomo se pare că nu mai rezistă și ne spune că se duce să viziteze niște rude, dar că se întoarce peste trei ore. Lketinga numără banii pe care îi mai avem, iar mie mi se pare că lipsește ceva din ei. Dar îmi este indiferent. Îmi dau seama că, dacă nu fac ceva, nu voi supraviețui acestei călătorii la Nairobi, poate că nici nu voi mai putea ieși vie din acest *lodging* oribil.

Lketinga pleacă să caute tablete cu vitamine și medicamente pentru malarie autohtone. Mă forțez să înghit pastilele. Cum vomit, cum iau imediat alta. Se face, între timp, miezul nopții, iar Jomo tot nu s-a întors. Ne facem griji, pentru că acest cartier din Nairobi este periculos. Lketinga nu doarme aproape deloc și mă îngrijește cu mare dragoste.

Datorită medicamentelor, crizele mele s-au atenuat puțin, dar mă simt atât de slăbită, încât nu pot să-mi ridic nici mâinile. Lketinga nu știe ce să facă. Vrea să se ducă să-l caute pe Jomo, ceea ce ar însemna o nebunie în acest oraș străin. Îl implor să rămână cu mine, să nu mă lase singură. Trebuie să plecăm din Nairobi, cât se poate de repede. Eu înghit vitaminele ca pe bomboane. Încet, încet, capul începe să mi se limpezească. Dacă nu vreau să mor aici, trebuie să-mi adun ultimele forțe. Îl trimit pe iubitul meu să-mi cumpere fructe și pâine. Îl rog, însă, să nu aducă nimic care miroase a mâncare. Mă forțez să înghit, bucată,

cu bucată. Buzele îmi sunt crăpate și mă ustură îngrozitor, când pun gura pe fructe, dar trebuie să prind putere, ca să putem pleca. Jomo ne-a lăsat baltă.

Numai la gândul că Lketinga își poate pierde din nou capul, simt cum capăt forță. Vreau să încerc să mă spăl, ca să mă simt mai bine. Iubitul meu mă duce la duș și reușesc, cu chiu, cu vai, să îmi fac un duș. Apoi, rog să mi se aducă, după trei zile, așternut curat. Până îmi schimbă patul, încerc să fac câțiva pași. Pe stradă mă apucă amețeala, dar vreau să reușesc. Mergem, poate cincizeci de metri, iar mie mi se pare că am mers cinci kilometri. Trebuie să mă întorc, pentru că duhoarea străzii nu-i dă pace stomacului. Cu toate astea, sunt mândră de performanța mea. Îi promit lui Lketinga că mâine plecăm din Nairobi. Ajung din nou în pat, epuizată. Mi-aș dori să fiu acasă, la mama mea, în Elveția.

A doua zi de dimineață, luăm un taxi până la stația de autobuz. Lketinga este îngrijorat, din cauza lui Jomo. Se gândește că plecăm fără el. Dar după două zile de așteptare, avem, totuși, dreptul, să plecăm, mai ales că se apropie și serbarea lui Lketinga.

Călătoria până la Isiolo durează o veșnicie. Sunt atât de slăbită, încât Lketinga trebuie să mă țină, ca să nu cad de pe scaun, la curbe. Lketinga propune să înnoptăm la Isiolo, dar eu vreau acasă. Măcar să ajungem la Maralal! Poate mă întâlnesc acolo cu Jutta sau cu Sophia. Trag de mine până la misiune și mă sui în mașină. În timpul acesta, Lketinga își ia la revedere de la misionari. El vrea să conducă, dar eu nu pot să risc. Ne aflăm într-un oraș mic și este plin de controale rutiere.

Pornim și abia reușesc să pun piciorul pe ambreiaj. Primii kilometri de șosea sunt asfaltați, dar apoi începe drumul de țară. Ne oprim o dată, ca să luăm cu noi trei bărbați samburu care vor să meargă în Wamba. În timp ce conduc, nu mă mai gândesc la nimic, ci mă concentrez numai asupra străzii. Văd de la depărtare gropile de pe drum. Nu bag de seamă ce se petrece în mașină,

numai când unul din bărbați își aprinde o țigară, îi cer să o stingă imediat, ca să nu vomit.

Simt cum stomacul mi se răzvrătește. Numai să nu trebuiască să opresc, să vomit, pentru că asta m-ar costa prea multă forță. Transpirația îmi curge pe corp, în jos. Îmi șterg încontinuu fruntea cu dosul palmei, ca să nu-mi cadă sudoarea în ochi. Conduc mai departe, fără să-mi iau ochii nici o secundă de la stradă. Drumul mi se pare fără sfârșit.

Se face seară și încep să se vadă lumini. Am ajuns la Maralal. Nu-mi vine să cred, pentru că am mers tot drumul, fără să mai am noțiunea timpului. Parchez imediat la *lodging*. Opresc motorul și, în timp ce mă uit la Lketinga, observ cum corpul mi se înmoaie, după care totul devine negru.

La spital

Când deschid ochii, am senzația, în prima secundă, că mă aflu într-un coșmar. Dar, uitându-mă în jurul meu, observ că țipetele și gemetele sunt reale. Mă aflu la spital, într-o sală mare, unde paturile sunt așezate unul lângă altul. În stânga mea, stă întinsă o femeie samburu bătrână, vlăguită. În dreapta mea, se află un pat de copil roz, cu grilaj. Înăuntru, cineva bate încontinuu în lemn și țipă. Oriunde mă uit, nu văd altceva decât nenorocire. De ce sunt în spital? Nu înțeleg cum am ajuns aici. Unde este Lketinga? Încep să intru în panică. De cât timp mă aflu aici? Afară este lumină, soarele strălucește. Patul meu este compus dintr-un suport de metal, cu o saltea subțire și cu un cearșaf murdar, de culoare gri.

Doi medici tineri, în halate albe, trec prin fața mea. *„Hello!"*, îmi spun ei. Eu le fac cu mâna. Vocea mea nu este destul de tare. Gemetele din sală mă acoperă, iar ca să mă ridic, nu pot. Capul îmi este prea greu. Lacrimile îmi umplu ochii. Ce înseamnă toate astea? Unde este Lketinga?

Femeia samburu vorbește cu mine, dar eu nu înțeleg nimic. În sfârșit, îl văd pe Lketinga venind spre mine. Imaginea lui mă liniștește, ba chiar mă bucură. *„Hello, Corinne, how you feel now?"* Eu încerc să zâmbesc, și îi spun: „Nu rău." Îmi povestește că, imediat după sosirea noastră, am leșinat, iar proprietara noastră a chemat repede salvarea. Iar acum sunt aici, de ieri seara. Îmi spune că a stat toată noaptea cu mine, dar eu nu m-am trezit. Mie nu îmi vine să cred că toate astea s-au întâmplat, fără ca eu să îmi dau seama. Medicul mi-a făcut o injecție.

După un timp, cei doi medici autohtoni vin să mă vadă. Îmi spun că am o malarie acută, dar ei nu pot face mare lucru, pentru că nu au medicamente. Îmi dau numai niște pilule și mă sfătuiesc să mănânc și să dorm mult. Numai când aud cuvântul „mâncare", și mi se face rău, iar de dormit, în gemetele și țipetele de copii de-aici, îmi este imposibil. Lketinga stă pe marginea patului și se uită, neputincios, la mine.

Dintr-odată, îmi ajunge la nas un miros penetrant de varză. Stomacul mi se întoarce pe dos. Am nevoie de un vas. În disperare mea, pun mâna pe cana cu apă și vomit în ea. Lketinga ține cana și mă susține, altfel, singură, nu aș putea. Imediat, vine o infirmieră de culoare la noi, îmi smulge cana din mână și îmi dă o găleată. *„Why you make this? This is for drinking water!"*, se răstește ea la mine. Mă simt mizerabil. Mirosul vine de la căruciorul cu mâncare, pe care sunt puse niște străchini de tablă, umplute cu o amestecătură de orez și varză. La fiecare pat este pus un astfel de castron.

Epuizată de atâta vomitat, stau întinsă pe pat și îmi țin nasul cu brațul. Mi-e imposibil să mănânc. Primele tablete le-am luat acum o oră și încep să am mâncărimi pe tot corpul. Mă scarpin crunt peste tot. Lketinga observă că sunt plină de pete și coșuri pe față. Îmi ridic fusta și descopăr că picioarele sunt și ele, pline de bube. Se duce să caute un doctor. Se pare că reacționez alergic la

medicament. Dar momentan nu îmi poate da altceva, pentru că s-a epuizat totul și speră, de la o zi la alta, să primească altele.

Spre seară, Lketinga pleacă să mănânce ceva și să se uite, dacă nu întâlnește pe cineva de acasă, din Barsaloi, care să-i spună când începe marea festivitate. Eu sunt obosită moartă și nu vreau decât să dorm. Tot corpul îmi este plin de sudoare, iar termometrul arată patruzeci și unu de grade. După atâta apă cât am băut, simt nevoia să merg la toaletă. Dar cum să ajung acolo? Toaleta se află cam la treizeci de metri de la intrare. Cum să reușesc să parcurg distanța? Încet, încet, îmi pun picioarele în pământ și le bag în sandalele de plastic. Apoi, mă ridic, ținându-mă de pat. Picioarele îmi tremură și abia pot sta. Fac un efort, pentru că, în nici un caz, nu vreau să mă prăbușesc. Sprijinindu-mă din pat în pat, ajung până la ieșire. Cei treizeci de metri mi se par interminabili. Pe ultimii metri îmi vine să mă târăsc, pentru că nu mai am de ce să mă țin. Strâng din dinți și ajung, cu un ultim efort, la closet. Dar aici nu mă pot așeza, dimpotrivă, trebuie să stau pe vine. Mă sprijin, cât pot de bine, de pereții de piatră.

Îmi dau seama de gravitatea acestei boli, atunci când realizez cât de slăbită sunt, eu, care nu am fost niciodată cu adevărat bolnavă. În fața ușii, așteaptă o femeie masai, gravidă în ultimele luni. Când vede că nu dau drumul la ușă, ca să nu mă prăbușesc, mă ajută, fără să spună nimic, să merg înapoi, până la intrare. Îi sunt atât de recunoscătoare, încât lacrimile încep să-mi curgă pe față. Mă chinuiesc să ajung la pat și încep să plâng. Infirmiera vine și mă întreabă dacă mă doare ceva. Dau din cap, că nu. Mă simt și mai jalnic. Într-un târziu, adorm.

Noaptea mă trezesc. Copilul de lângă mine urlă îngrozitor și lovește cu capul grilajul. Nu vine nimeni, iar eu simt că înnebunesc. Sunt aici deja de patru zile și mă simt mizerabil. Lketinga vine să mă vadă des. Și el arată rău și vrea acasă, dar nu

fără mine, pentru că îi este frică să nu mor. În afară de tabletele de vitamine, nu am mâncat încă nimic. Infirmierele mă ceartă mereu, dar, de fiecare dată când bag ceva în gură, vomit. Burta mă doare îngrozitor. Într-o zi, Lketinga îmi aduce o pulpă de capră întreagă, bine prăjită, și mă imploră să o mănânc, ca să mă fac bine. Dar eu nu pot. Pleacă dezamăgit.

În a cincea zi, Jutta vine să mă vadă. A auzit vorbindu-se că în spital se află o albă. Se îngrozește, când mă vede și-mi spune că trebuie să plec neapărat de aici și să merg la spitalul misiunii din Wamba. Dar eu nu înțeleg de ce să mă duc în alt spital, pentru că este același lucru. Oricum nu rezist la o călătorie de patru ore și jumătate. „Dacă te-ai vedea cum arăți, ai înțelege de ce trebuie să pleci de aici. În cinci zile ei nu ți-au dat nimic? Înseamnă că te consideră mai puțin valoroasă decât o capră de-afară. Poate că nici nu vor să te ajute!", îmi spune ea. Eu o implor: „Jutta, te rog, du-mă într-un *lodging*. Nu vreau să mor aici, iar până la Wamba nu reușesc să ajung pe străzile astea. Nu pot nici să mă țin pe picioare!" Jutta vorbește cu medicii. Nu vor să mă lase să plec. Numai dacă semnez un bilet, cum că-mi asum răspunderea, îmi pot face ieșirea. Între timp, Jutta îl caută pe Lketinga, ca să o ajute să mă ducă până în *lodging*. Mă iau la mijloc, fiecare de câte o mână, și traversăm, așa, încet, satul. Peste tot, oamenii se opresc și se uită la noi. Îmi este rușine, când mă văd atât de neputincioasă și cum sunt dusă prin sat.

Dar eu vreau să lupt și să supraviețuiesc. De aceea, îi rog pe cei doi să mă ducă la un restaurant somalez. Acolo voi încerca să mănânc o porție de ficat. Restaurantul se află la cel puțin două sute de metri, iar mie mi se taie picioarele. Vorbesc încontinuu cu mine însămi, ca să îmi fac curaj: „Corinne, vei reuși! Trebuie să reușești!" Epuizată, dar mândră, mă așez. Somalezul se îngrozește și el, când mă vede. Comandăm ficat. Când mă uit în farfurie, simt cum mi se răscolește stomacul. Fac un efort, însă, și, încet,

încet, încep să mănânc. După două ore, termin aproape toată farfuria și încerc să mă autosugestionez că mă simt bine. Lketinga este încântat. Plecăm toți trei la *lodging*, după care Jutta pleacă, spunând că mai vine mâine sau poimâine. Restul după-amiezii îl petrec în fața *lodging*-ului, la soare. Mă simt bine, simțind căldura.

Seara mă întind în pat, mănânc încet un morcov și sunt mândră de progresul meu. Stomacul mi s-a liniștit și nu mai am senzație de vomă. „Corinne, acum mergi spre bine!", îmi spun eu, plină de optimism și adorm.

Dimineață, Lketinga află că ceremonia a început deja. Este agitat și vrea să plece imediat acasă, la festivitate. Mie, însă, îmi este imposibil să merg atât de mult cu mașina, iar dacă el merge pe jos, tot nu ajunge acolo decât a doua zi.

Se gândește mult la faptul că mama lui așteaptă, disperată, și nu știe ce s-a întâmplat. Îi promit iubitului meu că plecăm mâine. Astfel, mai am o zi plină, în care mai pot aduna ceva forțe, ca să reușesc să țin măcar volanul în mână. După ce ieșim din Maralal, poate să conducă și Lketinga, dar aici, unde este poliție, este prea riscant. Mergem din nou la somalez să mâncăm și, de data aceasta, reușesc să parcurg aproape toată distanță, fără ajutor. Eu îmi comand același meniu și mănânc mult mai ușor. Încet, încet, simt că încep să am din nou viață în mine. Burta nu mai îmi este scobită, ci plată. În *lodging*, mă uit pentru prima dată, după mult timp, în oglindă. Fața mi s-a schimbat foarte mult; ochii mi se par imenși, iar pomeții îmi sunt ieșiți în afară și ascuțiți. Înainte să plecăm, Lketinga mai cumpără câteva kilograme de tabac de mestecat și zahăr, iar eu cumpăr orez și fructe. Primii kilometri mă obosesc foarte tare, pentru că trebuie să schimb mereu din viteza întâi în viteza a doua și ambreiajul solicită multă forță. Lketinga, care stă lângă mine, mă ajută, împingându-mi coapsa cu brațul lui. Conduc ca în transă și, după câteva ore, ajungem la locul ceremoniei.

Ceremonia

Cu toate că sunt extenuată la maxim, priveliștea enclavei imense mă copleșește. Practic din nimic, femeile au ridicat un nou sat, cu mai mult de cincizeci de *manyattas*. Totul este plin de viață. Din fiecare colibă iese fum. Lketinga caută, înainte de toate, *manyatta* mamei, în timp ce eu aștept la mașină. Picioarele îmi tremură, iar brațele mele slabe mă dor. În cel mai scurt timp, copii, femei și bătrâni se adună în jurul meu și se uită la mine. Sper ca Lketinga să vină curând. Într-adevăr, apare însoțit de mama. Ea mă examinează cu o privire tristă. *„Corinne, jambo... wewe Malaria?"* Eu dau din cap că da și încerc să-mi stăpânesc lacrimile.

Despachetăm tot și lăsăm mașina încuiată, în fața enclavei. Trebuie să trecem pe lângă cincisprezece *manyattas*, până să ajungem la cea a mamei. Tot drumul este presărat cu baligă de vacă. Bineînțeles, toți participanții la festivitate și-au adus animalele cu ei. Acum, ele sunt la păscut și se întorc abia diseară. Noi bem *chai*, iar mama discută aprins cu Lketinga. Mai târziu, aflu că am pierdut două din cele trei zile festive. Iubitul meu este dezamăgit și pare a fi tulburat. Îmi pare rău. Acum va trebui să se întrunească un consiliu al celor mai bătrâni, la care cei mai importanți dintre bătrâni vor hotărî dacă Lketinga va mai fi admis la ceremonie și ce va urma. Mama, care face și ea parte din consiliu, merge prin sat ca să-i caute pe cei mai importanți bărbați.

Festivitățile încep abia atunci când se întunecă și când se întorc animalele. Așezată în fața colibei, stau și asist la toată frământarea care are loc. În timp ce Lketinga este gătit cu podoabe și pictat artistic, doi luptători îi povestesc cum s-a desfășurat prima parte a serbării. Peste enclavă plutește o tensiune apăsătoare. Eu mă simt exclusă și părăsită. Nimeni nu mi-a mai adresat nici un cuvânt de câteva ore. În curând se vor întoarce vacile și caprele acasă și se va face noapte. Mama se întoarce și discută cu Lketinga despre situație. Pare a fi puțin beată.

Bătrânii beau foarte multă bere, făcută de ei înșiși.

Eu vreau să știu, în sfârșit, ce se întâmplă. Lketinga îmi spune că, dacă taie un bou mare sau cinci capre pentru bătrâni, atunci aceștia ar fi dispuși să-l accepte la ceremonie; ei ar putea rosti în seara aceasta binecuvântarea, în fața la *manyatta* mamei și i s-ar da voie să conducă dansul războinicilor; astfel află toată lumea, oficial, că această întârziere crasă, care în mod normal, înseamnă excluderea lui de la ceremonie, i-a fost iertată. Eu mă simt ușurată. Lketinga îmi spune, însă, că momentan nu are cinci capre mari; cel mult două, celelalte fiind gestante, și nu are voie să le taie. Atunci eu scot un teanc de bani și i-l dau. La început, el refuză, pentru că știe că astăzi o capră costă de două ori mai mult, dar mama încearcă să-l convingă. În cele din urmă, el ia banii și cum aude primul clinchet de clopoțel, care anunță venirea animalelor, părăsește coliba.

Manyatta noastră se umple, puțin câte puțin, cu femei. Mama gătește *ugali*, un fel de mâncare cu porumb. Se discută mult. Focul luminează coliba destul de slab. Din când în când, câte o femeie încearcă să închege o conversație cu mine. O femeie mai tânără, cu un copil mic, care stă lângă mine, începe să-mi admire brațele pline de bijuterii de-ale masailor, după care îndrăznește să pună mâna pe părul meu lung și neted. Din nou încep râsetele; femeia îmi arată capul ei ras, pe care are numai o bentiță de perle. Eu dau din cap că nu; mi-e greu să mă imaginez chelă.

Afară este deja întuneric beznă, când aud, deodată, un sunet, ca un fel de grohăit. Sunt sunetele tipice, pe care le scot bărbații, atunci când sunt excitați, când sunt în pericol sau când fac dragoste. Într-o secundă se face liniște în colibă. Războinicul meu bagă capul înăuntru, dar, când vede atâtea femei, dispare imediat. Eu aud niște voci, care devin tot mai puternice. Deodată, cineva scoate un țipăt și mai multe persoane încep să îngâne un fel de cântec. Curioasă, eu mă strecor afară. Rămân impresionată de

mulțimea de războinici și fete tinere, adunată pentru dans, în fața colibei noastre. Războinicii sunt pictați frumos și poartă o cârpă roșie în jurul coapselor. Busturile lor goale sunt împodobite cu coliere de perle așezate în formă de cruce. O pictură de culoare roșie coboară, începând de la gât până în mijlocul pieptului, în unghi ascuțit. Cel puțin treizeci și șase de luptători își mișcă corpurile în același ritm. Fetele, în parte foarte tinere, poate între nouă și cincisprezece ani, dansează toate într-o linie, cu fața la bărbați, mișcându-și capetele în același ritm. Treptat, ritmul este accelerat. După mai bine de-o oră, primii războinici încep să execute salturi în aer, tipice masailor.

Războinicul meu arată minunat. Sare ca un fulg, din ce în ce mai sus. Părul lui lung se ridică la fiecare săritură. Sudoarea face ca busturile lor goale să strălucească în întunericul nopții. Totul se vede confuz. Se distinge, însă, clar, senzualitatea degajată, timp de câteva ore, prin acest dans. Fețele lor sunt sobre, iar privirile fixe. Din când în când, răsună câte un țipăt sălbatic sau cineva începe să cânte și ceilalți îl acompaniază. Este un spectacol fantastic, care mă face să uit, pentru câteva ore, de boală și de oboseală.

Fetele își aleg tot alți și alți războinici, se apropie de ei, sărind, cu sânii goi și cu o mulțime de podoabe la gât. Când le văd, mă cuprinde tristețea. Îmi dau seama că la cei douăzeci și șapte de ani ai mei, sunt deja bătrână. Poate că mai târziu, Lketinga va lua, ca a doua soție, o fată de vârsta asta. Torturată de gelozie, mă simt marginalizată și exclusă.

Dansatorii se așază unul în spatele celuilalt, iar Lketinga conduce, mândru, coloana. Are un aer sălbatic și sfidător. Treptat, dansul se termină. Fetele se retrag într-o parte, râzând. Bătrânii stau așezați pe pământ, înveliți în păturile lor de lână. Moranii formează și ei un cerc. Acum urmează să fie pronunțată binecuvântarea de către cei bătrâni. Unul rostește o propoziție și

ceilalți adaugă *„Enkai"*, adică „Dumnezeu", în limba masailor. Aceasta se repetă timp de o jumătate de oră, după care festivitatea se termină. Lketinga vine la mine și mă sfătuiește să mă duc să mă culc cu mama. El se duce cu ceilalți luptători în boscheți, ca să taie o capră. Ei nu dorm, ci vorbesc despre timpurile trecute și viitoare. Înțeleg foarte bine acest lucru și îi doresc o noapte minunată.

În *manyatta* mă instalez cât pot de bine, în mijlocul celorlalți. Stau mult timp trează, pentru că peste tot se aud voci. În depărtare, leii rag; din când în când, behăie câte o capră. Mă rog la Dumnezeu ca să-mi recapăt forțele cât mai curând.

Dimineață la ora șase, se dă deșteptarea. De la atâtea animale la un loc, se face mare hărmălaie. Mama se duce să mulgă caprele și oile. Noi facem *chai*. Eu stau înfășurată în pătura mea, pentru că este rece. Abia aștept să vină Lketinga, pentru că am nevoie de mult la toaletă și nu mă încumet să părăsesc enclava în prezența atâtor oameni. Toți s-ar uita după mine, mai ales copiii, care aleargă mereu în spatele meu, atunci când fac câțiva pași fără Lketinga.

În sfârșit, vine. Bagă capul în colibă și mă întreabă, radiind de fericire: *„Hello, Corinne, how are you?"* Apoi, își desface cea de-a doua *kanga* și îmi întinde o pulpă de oaie prăjită, învelită în frunze: *„Corinne, now you eat slowly, after Malaria this is very good."* Mă bucur că s-a gândit la mine, pentru că, în mod normal, un războinic nu îi aduce soției lui carne gata prăjită. Când mă vede că stau cu pulpa de oaie în mână și nu știu ce să fac, se așază lângă mine și îmi taie cu tesacul bucăți mici, numai bune de băgat în gură. Nu am chef deloc de carne, dar altceva nu există, iar de mâncat, trebuie să mănânc, dacă vreau să mă mai întremez. Cu mare efort, înghit câteva bucăți, iar Lketinga este mulțumit. Îl întreb unde ne putem spăla. Atunci el râde și-mi spune că râul este foarte departe de aici și cu mașina nu se poate

ajunge la el. Apa pe care o aduc femeile ajunge exact pentru ceai și mai mult nu. Deci trebuie să mai avem răbdare cu spălatul câteva zile, ceea ce mie îmi displace. În schimb, nu sunt mai deloc țânțari. Muște, însă, sunt de două ori mai multe. Când mă spăl pe dinți, în față la *manyatta*, toată lumea mă urmărește curioasă. Când scuip spuma, spectatorii sunt iritați la culme, ceea ce mă face să râd, în sinea mea.

Astăzi trebuie sacrificat boul, în mijlocul enclavei. Este un spectacol îngrozitor. Șase bărbați încearcă să așeze boul pe o parte, acțiune care nu este ușoară, pentru că animalul, speriat de moarte, lovește sălbatic cu capul în jurul lui. Abia după mai multe încercări, doi războinici reușesc să prindă boul de coarne și să-i apese capul într-o parte. Boul se lasă încet, pe pământ, iar picioarele îi sunt legate imediat. Trei oameni au ca sarcină să-l sufoce, în timp ce ceilalți îl țin de picioare. Este macabru, dar pentru masai aceasta este singura metodă de a sacrifica un animal. Când nu se mai mișcă, i se taie carotida și toți bărbații, care stau de jur împrejur, se înghesuie să soarbă din sânge. Aceasta pare a fi o delicatesă, pentru că se creează o adevărată îmbulzeală. Apoi, începe tranșarea. Bărbați în vârstă, femei și copii, se așază la rând, ca să-și primească bucățile, care le revin. Cele mai bune părți li se dau bătrânilor, abia apoi urmează femeile și copiii. După patru ore, nu mai rămâne nimic, în afară de o baltă de sânge și de pielea întinsă. Femeile s-au retras în colibele lor, ca să gătească. Bărbații vârstnici stau la umbra copacilor și beau bere, așteptând să li se aducă bucățile gătite. După-amiază, târziu, aud un zgomot de motor; nu trece mult și apare părintele Giuliano, pe motocicleta sa. Îl salut prietenos. A aflat că sunt aici și că m-am îmbolnăvit de malarie și a venit să mă vadă. Mi-a adus pâine făcută de el și banane. Eu mă bucur și mă simt, de parcă aș fi primit cadouri de la Moș Crăciun. Îi povestesc despre toate necazurile avute, de la nunta ratată, până la malarie. El mă sfătuiește să plec de urgență la Wamba, sau înapoi, în Elveția, ca să mă mai

înzdrăvenesc puțin. Se uită insistent la mine și îmi spune că nu este de glumă cu malaria. Atunci, eu îmi dau seama că nu sunt nici pe departe refăcută. Apoi, se suie pe motocicletă și pleacă.

Eu mă gândesc la Elveția, la mama mea și la o baie caldă. Da, în momentul acesta mi-ar plăcea, într-adevăr, deși nu nu m-am întors de mult timp de acolo. Normal, mie mi se pare o veșnicie. Când îl văd pe iubitul meu, uit de Elveția. Mă întreabă cum mă simt, iar eu îi povestesc despre vizita părintelui, de la care am aflat că astăzi vin acasă elevii din Maralal. Pe unii dintre ei îi aduce părintele Roberto cu mașina lui. Când aude, mama speră din toată inima să fie și James printre ei. Și eu mă bucur, când mă gândesc că voi avea ocazia să conversez cu cineva în engleză, două săptămâni. Din când în când, mai mănânc câteva bucățele de carne, pe care trebuie să le scot mai întâi de sub un roi de muște. Apa potabilă arată mai degrabă ca o cacao, dar nu am altă soluție, decât să o beau, dacă nu vreau să mor de sete. Lapte nu mi se dă, pentru că mama spune că după malarie laptele este foarte periculos și că boala ar putea recidiva.

Primii elevi încep să sosească, iar printre ei se află și James, cu doi prieteni. Toți trei sunt îmbrăcați la fel, cu pantaloni scurți gri, o cămașă bleu și un pulover bleumarin. Pe mine mă salută prietenește, după care o salută și pe mama respectuos. În timp ce bem împreună ceaiul, mă uit cu atenție la James și-mi dau seama că generația lui se deosebește cu mult față de generația lui Lketinga. Într-un fel, ea nu-și are locul în aceste colibe. James se uită la mine și-mi spune că a auzit la Maralal vorbindu-se că m-am îmbolnăvit de malarie. Mă admiră, cum pot trăi, ca albă, în *manyatta* mamei. Lui însuși, samburu fiind, îi este greu la început, când vine în vacanță acasă. Totul i se pare murdar și îngust.

Venirea băieților aduce cu ea o schimbare, iar zilele zboară. Deja se întorc vacile și caprele. Seara are loc o mare serbare cu dansuri. Astăzi dansează și femeile în vârstă, dar numai între ele.

Băieții dansează și ei, în afara enclavei, îmbrăcați, în parte, în uniforme școlare. Arată amuzant. Mai târziu, noaptea, se strâng din nou regii festivității, războinicii. James stă alături și înregistrează cântecele cu casetofonul nostru, idee care mie nu mi-a trecut prin cap. După două ore, caseta este plină.

Războinicii dansează tot mai sălbatic. Unul dintre morani este cuprins, dintr-odată, de un fel de amețeală. Se agită extatic, până cade pe jos și începe să dea din mâini și să urle tare. Doi războinici se desprind din grupul de dansatori și îl țin cu forța la pământ. Îngrijorată, mă duc la James și îl întreb ce se întâmplă. Îmi spune că acest moran a băut, probabil, prea mult sânge și, dansând, a căzut într-un fel de transă. Iar acum, în delirul lui, are impresia că se luptă cu un leu. James îmi spune că nu este grav, că se va trezi și totul va reveni la normal. Bărbatul se tăvălește, țipând, pe jos, privirea îi este ațintită pe cer și are spume la gură. Este înfiorător. Eu sper, să nu i se întâmple așa ceva și lui Lketinga. În afară de cei doi bărbați, care îl supraveghează, nu se îngrijește nimeni de el, iar festivitatea continuă. Eu însămi continuu să îl admir pe Lketinga, cât de elegant sare în aer. Mă bucur pentru ultima dată de acestă clipă, pentru că, oficial, serbarea se termină în noaptea aceasta. Puțin amețită de la băutură, mama se retrage în *manyatta*.

Băieții pun la casetofon cântecele înregistrate, ceea ce provoacă mare agitație. James pune aparatul pe jos, iar războinicii, curioși, se adună în jurul lui. Lketinga este primul, care pune mâna pe el și toată fața îi râde, când recunoaște vocea fiecărui moran, după strigăt sau după cântec. În timp ce unii se uită încremeniți și cu ochii căscați la casetofon, ceilalți îl studiază, punând mâna pe el. Mândru, Lketinga așază casetofonul pe umăr și câțiva morani încep să danseze. Încet, încet, începe să se facă frig și eu intru în *manyatta*. James va dormi la un prieten, iar iubitul meu se duce cu ceilalți războinici în boscheți. Din nou, se aud peste tot zgomote. Intrarea de la colibă nu este acoperită, astfel încât, pot

vedea, trecând pe acolo din când în când, câte o pereche de picioare. Abia aștept să ne întoarcem la Barsaloi. Hainele mele sunt murdare și pline de fum. Și corpul meu ar cam trebui să intre în contact cu apa; despre păr ce să mai spun?

Dimineață, băieții vin înaintea lui Lketinga în *manyatta*. Mama tocmai face *chai*, când Lketinga bagă capul în colibă. Când îi vede pe băieți, se răstește la ei, furios. Mama ripostează, iar băieții părăsesc coliba, fără să mai bea ceai. Lketinga și un alt moran se așază pe locurile lor. *„What's the problem, darling?"*, întreb eu, puțin tulburată. După o tăcere mai lungă, îmi explică, că aceasta este o colibă a războinicilor și că băieții netăiați împrejur nu au ce căuta aici. James trebuie să mănânce și să bea în altă colibă, unde mama nu are fii de vârsta moranilor, ci de vârsta lui James. Mama tace cu înverșunare. Eu sunt dezamăgită; pe de-o parte, pentru că trebuie să renunț la conversația în limba engleză și, pe de alta, mi-e milă de băieții care au fost goniți. Dar trebuie să accept acest obicei. Eu întreb, cât timp mai rămânem aici. Mi se răspunde că încă vreo două, trei zile, după care fiecare familie se întoarce la locul ei. Eu mă îngrozesc, când mă gândesc că trebuie să rezist atâta timp fără apă, cu baliga lângă mine și cu atâtea muște enervante.

Din nou, îmi vine în minte Elveția. Eu mă simt în continuare, ca și până acum, foarte slăbită. Mai mult de câțiva metri, până în boscheți, ca să îmi fac nevoile, nu pot să merg. Totodată, mi-e dor de o viață normală, cu logodnicul meu.

După-masă, trece pe la mine Juliano. Îmi aduce câteva banane și o scrisoare de la mama mea. Scrisoarea îmi ridică moralul, deși mama mea își face mari griji din cauza mea, pentru că nu a mai primit de multă vreme nici o veste de la mine. Eu abia apuc să schimb câteva vorbe cu părintele, că și pleacă. Profit de timp și îi răspund mamei mele. Despre boala mea pomenesc în treacăt, și îi minimalizez gravitatea, ca să nu o neliniștesc. În schimb, îi dau

de-nțeles că este posibil, să vin în curând în Elveția. Scrisoarea vreau să o predau la misiune, când ne întoarcem la Barsaloi. Mama mea va trebui să mai aștepte trei săptămâni, până o va primi.

În sfârșit, plecăm. Împachetăm repede tot ce avem. Punem cât putem de mult în Land Rover, restul încarcă mama pe cei doi măgari. Noi ajungem la Barsaloi, bineînțeles, cu mult timp înaintea mamei, așa că ne ducem direct la râu. Pentru că Lketinga nu vrea să lăsăm mașina nesupravegheată, mergem mai departe, prin albia secată a râului, până nu mai este nimeni. Mă descotorosesc de hainele mele pline de fum și ne spălăm bine. Spuma de la săpun, care curge de pe mine, este neagră. Pe piele mi se formase deja o crustă de funingine. Răbdător, Lketinga mă spală pe cap de mai multe ori.

De mult timp nu am mai văzut cum arăt dezbrăcată, de aceea mă șochează picioarele mele subțiri. După ce mă spăl, mă simt ca nou-născută. Mă înfășor într-o *kanga* și încep să-mi spăl hainele. Ca de obicei, îndepărtarea mizeriei cu apă rece, este o acțiune laborioasă, dar, folosind mult Omo, reușesc oarecum. Lketinga îmi dă și el o mână de ajutor și îmi dovedește, cât de mult mă iubește, ajutându-mă să-mi spăl fustele, tricourile și chiar lenjeria de corp. Nici un alt bărbat nu ar spăla hainele unei femei.

Mă bucur foarte tare de faptul că suntem singuri, doar noi doi. Hainele ude le întind deasupra boscheților sau pe stâncile fierbinți. Ne așezăm la soare, Lketinga complet dezbrăcat, iar eu în *kanga*. El își scoate oglinda de buzunar și, cu ajutorul unui bețișor, începe să-și picteze, cu mare îndemânare, fața proaspăt spălată, în nuanțe ocru-orange. Degetele sale lungi și elegante au o exactitate atât de perfectă, încât este o plăcere pentru mine să îl urmăresc. Arată fantastic. În sfârșit, simt din nou crescând în mine dorința. El se uită la mine și râde: *„Why you look always to me, Corinne?"* *„Beautiful, it's very nice"*, îi spun eu. Dar Lketinga mă dezaprobă, dând din cap; îmi explică că nu am voie să spun așa ceva, pentru că asta aduce ghinion.

Hainele se usucă repede, strângem tot și plecăm. În sat, oprim și mergem la ceainărie, unde se găsesc, în afară de ceai, și *mandazi*, un fel de lipii mici. Clădirea este o combinație între baracă și o *manyatta* mare. Pe jos se găsesc două vetre, unde fierbe ceaiul. Niște scânduri, puse de-a lungul pereților, țin loc de bănci. Trei bărbați mai în vârstă și doi morani stau așezați acolo. Salutul obișnuit este: *„Supa Moran!"*, iar răspunsul este *„Supa"*. Ne comandăm un ceai și, în timp ce doi dintre războinici mă examinează, Lketinga începe o conversație, folosind aceleași fraze, pe care eu am început deja să le înțeleg: aici îl întrebi pe fiecare necunoscut de numele de familie, de regiunea unde trăiește, te interesezi de sănătatea familiei și de animalele ei, îi întrebi de unde vin și unde se duc. Apoi discuți despre evenimentele care au mai avut loc. Așa este în sălbăticie; la oraș, aceste discuții sunt înlocuite de ziar sau de telefon. Dacă mergem undeva pe jos, purtăm astfel de conversații cu fiecare persoană care ne iese în cale. Moranii vor să mai știe cine este această *mzungu*. Apoi, conversația se termină, iar noi părăsim ceainăria.

Între timp sosește și mama și se ocupă cu repararea colibei noastre vechi. Astupă găurile din acoperiș cu carton sau cu rogojine din sisal. Baligă de vacă nu există momentan. Lketinga se duce cu James în boscheți, ca să mai taie niște mărăcini. Ei vor să repare îngrăditura enclavei și să o înalțe. Acum câteva zile, oamenii care au rămas la Barsaloi au fost surprinși de doi lei care au sfâșiat niște capre. Au venit noaptea și au sărit peste gardul de mărăcini, apoi au înhățat caprele și au dispărut, fără urmă, în beznă. Cum toți războinicii erau plecați, nu i-a putut urmări nimeni. După acest incident, despre care vorbește tot ținutul, au fost înălțate gardurile. Trebuie să fii foarte atent, pentru că leii se pot întoarce. La noi în enclavă, însă, nu le va fi atât de ușor, pentru că lăsăm Land Rover-ul în fața colibei, ceea ce înseamnă că jumătate din spațiu este baricadat.

Spre seară se întorc și animalele noastre. Datorită tălăngilor elvețiene, le auzim de departe, iar Lketinga și cu mine le ieșim înainte. Este un adevărat spectacol, să vezi cum se îmbulzesc animalele spre casă, întâi caprele, apoi vacile.

Cina noastră constă din *ugali*; Lketinga mănâncă abia noaptea târziu, când toată lumea doarme. În sfârșit, facem dragoste. Nu avem voie să scoatem nici un sunet, pentru că mama și Saguna dorm la un metru și jumătate de noi. Cu toate acestea, este minunat să-i simt pielea mătăsoasă și dorința. După această scenă de dragoste, Lketinga îmi șoptește: *„Now you get a baby."* Mie îmi vine să râd, cu câtă convingere spune el asta. Dar, în același timp, realizez că de mai mult timp, nu am mai avut ciclu. Pun asta, însă, mai degrabă pe seama sănătății mele precare, decât pe seama sarcinii. Adorm fericită, cu gândul la un bebeluș care ar putea veni într-o zi.

Noaptea mă trezesc și simt o strângere de burtă. În secunda următoare, simt că am diaree. Mă cuprinde panica. Încet, îl înghiontesc pe Lketinga, dar el doarme adânc. Dumnezeule, eu nu voi găsi niciodată deschizătura gardului! În plus, poate că sunt lei prin apropiere. Fără să fac zgomot, mă târăsc afară din *manyatta* și mă uit în jurul meu, să văd dacă este cineva. Apoi, mă tupilez în spatele mașinii și deja îmi dau drumul. Pare să nu mai aibă sfârșit. Mi-e rușine, pentru că știu că este un delict grosolan, să-ți faci nevoile de genul acesta în interiorul enclavei. Hârtie nu am voie să folosesc în nici un caz, așa că mă șterg cu chilotul, pe care îl ascund sub Land Rover, în cadru. Mizeria pe care am făcut-o o acopăr cu nisip și sper, ca a doua zi de dimineață să nu se mai vadă nimic din acest coșmar. Îngrijorată, mă strecor înapoi, în *manyatta*. Nimeni nu se trezește, iar Lketinga scoate numai un grohăit scurt.

De nu ar mai urma o serie! Rezist până dimineață, dar atunci trebuie să dispar repede în boscheți. Diareea continuă, iar

picioarele îmi tremură din nou. Întoarsă în enclavă, mă uit discret în spatele Land Rover-ului și răsuflu ușurată, pentru că din nenorocirea de astă noapte nu se mai vede nimic. Probabil că un câine rătăcit a șters toate urmele. Îi povestesc lui Lketinga că am probleme cu stomacul și vreau să întreb la misiune de niște medicamente. Primesc niște tablete de cărbune, și, cu toate acestea, diareea persistă toată ziua. Mama îmi aduce bere făcută în casă, din care trebuie să beau un litru. Arată groaznic și tot așa este și la gust. După două căni, alcoolul, cel puțin, își face efectul, pentru că o bună parte din zi moțăi pe picioare.

Într-un târziu, trec băieții pe la mine. Lketinga este în sat, iar eu profit, nestingherită, de conversație. Vorbim despre Dumnezeu și despre lume, despre Elveția, familia mea și despre căsătoria care va avea loc, să sperăm, în curând. James mă admiră și este mândru că fratele lui, pe care îl consideră destul de dificil, se căsătorește cu o femeie albă și bună. Băieții povestesc mult despre școală și despre severitatea de acolo, despre faptul că, atunci când mergi la școală, privești lumea cu alți ochi. Multe lucruri de acasă ei nu le mai înțeleg și dau câteva exemple, despre care râdem împreună.

Printre altele, James mă întreabă, de ce nu încep să fac afaceri cu mașina. Aș putea transporta saci cu mălai sau cu zahăr pentru oameni, sau multe altele. Din cauza străzilor, nu mă încântă ideea, dar după nuntă, îi spun că am de gând să întreprind ceva, care să aducă bani. Cel mai mult mi-ar plăcea să am un magazin, în care să se găsească toate produsele alimentare. Dar, pentru moment, aceasta rămâne numai o dorință. Momentan mă simt prea slăbită, iar mai întâi trebuie să ni se aprobe căsătoria, ca să am voie să lucrez. Băieții sunt fascinați de ideea unui butic. James mă asigură că mă va ajuta, când va termina școala, peste aproape un an. Ideea este seducătoare, dar un an de zile este mult.

Lketinga se întoarce și, la scurt timp după aceea, băieții se retrag, respectuos. El vrea să știe despre ce am discutat. Îi

povestesc despre ideea vagă cu magazinul și, spre surpriza mea, este și el entuziasmat de acest proiect. Ar fi singurul magazin al masailor, în toată regiunea, iar somalezii nu ar mai avea nici un client, căci toată lumea ar prefera să vină la un membru de-al tribului lor. Apoi se uită la mine și îmi spune că așa ceva costă mult și mă întreabă dacă am atâția bani. Îl liniștesc, spunându-i că mai am ceva în Elveția. Dar totul trebuie bine gândit.

Pole, pole

În ultima vreme m-am ocupat frecvent de persoane rănite. De când am vindecat cu o cremă dezinfectantă un copil mic al unei vecine, care avea un furuncul purulent la un picior, zilnic vin la mine mame, cu copiii lor care suferă, în parte, de abcese îngrozitoare. Eu îi curăț, îi ung și îi bandajez, atât cât pot de bine și le spun să vină peste două zile din nou. Dar afluența devine atât de mare, încât în curând nu mai am cremă și nu mai pot face față. Îi trimit la spital sau la misiune, dar femeile pleacă fără să spună nimic și nu-mi ascultă sfatul.

Peste două zile, elevii se întorc la școală. Mie îmi pare rău, pentru că prezența lor era amuzantă. Ideea cu buticul continuă să ne preocupe și într-o zi mă hotărăsc să plec în Elveția, ca să mai capăt ceva forțe și să mai pun câteva kilograme pe mine. Ideea că Roberto sau Giuliano duc elevii înapoi la școală la Maralal și ar putea să mă ia și pe mine cu mașina, mă încântă. În cazul acesta, aș lăsa Land Rover-ul la Barsaloi și nu ar mai trebui să mă lupt cu drumul până acolo, în starea în care mă aflu. Fără prea multă vorbă, îi aduc la cunoștință lui Lketinga decizia mea. Se enervează, când aude că intenționez să-l părăsesc peste două zile, dar îi promit că mă voi gândi la ideea cu buticul și că voi aduce bani. Îl rog să se intereseze unde și

cum putem ridica o clădire. În timp ce discut cu el despre toate aceste lucruri, mi se concretizează tot mai mult în minte proiectul unui butic al nostru. Singurul lucru, de care mai am nevoie este timpul, ca să pot pregăti totul și să mă pun pe picioare. Bine-înțeles, lui Lketinga îi este iar frică, să nu-l părăsesc. De data aceasta, însă, băieții mă susțin, traducându-i, cuvânt cu cuvânt, angajamentul meu de a mă întoarce peste trei sau patru săptămâni, sănătoasă. Îi promit că îi voi comunica data exactă când mă întorc, imediat după ce cumpăr biletul. Îi spun că mă duc la noroc și că sper să găsesc, cât se poate de repede, un bilet de avion până în Elveția. Deși îi este greu, Lketinga acceptă. Îi las și niște bani, cam 300 de franci.

Aștept, împreună cu mai mulți elevi, în fața misiunii. Am puțin bagaj. Nu știm la ce oră este plecarea, dar cei care nu sunt prezenți, riscă să meargă pe jos. Mama și iubitul meu sunt și ei acolo. În timp ce mama îi dă ultimele indicații lui James, eu îl consolez pe Lketinga. O lună fără mine, i se pare foarte mult. Apoi, apare Giuliano. Eu mă așez lângă el, în timp ce băieții se înghesuie în spate. Lketinga îmi face cu mâna și spune: *„Take care of our baby!"* Mă face să zâmbesc, când îl aud cât de convins vorbește el despre o eventuală sarcină.

Pater Giuliano gonește hotărât pe șosea. Abia mă pot ține. Nu vorbim mult. Numai atunci când îi explic că vreau să mă întorc peste o lună, îmi spune că îmi trebuie cel puțin trei luni, ca să mă refac. Dar eu nici nu mă gândesc la așa ceva. La Maralal domnește un mare haos. Orășelul este plin de elevi care pleacă. Sunt repartizați în toată Kenya, pentru ca diferitele triburi să se amestece între ele. James are noroc că poate rămâne la Maralal. Un băiat de la noi din sat trebuie să plece la Nakuru, așa că o parte din drum putem merge împreună. Dar mai întâi trebuie să facem rost de bilete de autobuz, ceea ce pare a fi imposibil pentru următoarele două zile. Toate locurile sunt date.

Unii oameni din afară au venit aici cu camionetele lor decopertate, ca să facă bani, oferind transport la prețuri exagerate. Dar nici la ei nu mai găsim nici un loc. Cineva pomenește ceva despre o plecare a doua zi de dimineață, la ora cinci. Facem rezervare, dar nu plătim nimic.

Băiatul este dezorientat, pentru că nu știe unde să înnopteze, fără bani. Este foarte timid și serviabil. Îmi cară mereu geanta. Îi propun să mergem la *lodging*-ul conoscut de mine, să bem ceva și să ne interesăm de camere. Proprietara mă salută călduros, dar când o întreb de două camere, dă cu regret din cap. O cameră ar putea să-mi elibereze până seara, pentru că sunt clientă fidelă. Bem *chai* și mergem să ne uităm și la celelalte *lodging*-uri. Eu sunt dispusă să plătesc și camera băiatului, dar toate sunt ocupate. Între timp se întunecă și se face mai frig. Eu mă tot gândesc, dacă să-l iau pe băiat la mine în cameră, să doarmă în celălalt pat, sau nu. Pentru mine nu ar fi nici o problemă, dar nu știu ce vor spune ceilalți oameni. Îl întreb, ce intenționează să facă. Îmi spune că vrea să se ducă să caute ceva în afara Maralalului, la *manyattas*. Dacă găsește o mamă, care are un băiat de aceeași vârstă cu el, trebuie să-l primească.

Varianta aceasta mi se pare prea complicată, pentru că a doua zi noi vrem să plecăm la ora cinci. Atunci mă decid repede și îi fac propunerea să doarmă în celălalt pat, care este așezat la peretele opus. În primul moment se uită la mine jenat și mă refuză, mulțumindu-mi. Îmi spune că nu poate dormi în cameră cu logodnica unul războinic, deoarece ar crea probleme. Eu nu iau în serios ce spune și încep să râd. Îi sugerez să nu povestească la nimeni. Mai întâi mă duc în *lodging*. Îi dau portarului câțiva șilingi și îl rog să mă trezească la ora patru și jumătate. Băiatul apare după o jumătate de oră. Deși este abia ora opt, eu sunt deja în pat, îmbrăcată. Pe întuneric, afară nu mai este nici o mișcare, în afară de câteva baruri, pe care eu le evit.

Un bec gol luminează încăperea cu toată claritatea. Pe pereți, tencuiala vopsită în albastru se sfărâmă și peste tot se văd pete maro, din care se preling niște dâre; sunt resturi scârboase de la tabacul scuipat. Acasă, în *manyatta*, mama și alți vizitatori mai bătrâni făceau și ei la fel, până când m-am plâns eu. Acum, mama scuipă sub una din pietrele de cremene. Camera aceasta de *lodging* mi se pare deosebit de infectă. Băiatul se întinde în pat, îmbrăcat, și se întoarce imediat la perete. Stingem becul, care ne orbește, și nu mai vorbim.

Deodată, cineva bate puternic la ușă. Mă scol, speriată, dintr-un somn profund și întreb ce se întâmplă. Până să primesc vreun răspuns, băiatul îmi spune că este aproape ora cinci. Trebuie să plecăm! Dacă camioneta se umple, atunci pleacă. Ne înhățăm lucrurile și ne grăbim să mergem la locul stabilit. Peste tot așteaptă grupuri de elevi. Unii se urcă într-o mașină, iar restul așteaptă, ca și noi, în întunericul rece. Mi-e groaznic de frig. La ora asta, Maralalul este rece și umed, de la rouă. Nu putem nici măcar să bem un ceai, pentru că în *lodging* încă nu a început activitatea.

La ora șase, autobuzul, arhiplin, trece pe lângă noi, claxonând. Șoferul nostru încă nu și-a făcut apariția. Se pare că nu se grăbește, pentru că noi suntem cei care au nevoie de el. Se luminează, iar noi așteptăm mai departe. Acum chiar că mă apucă furia. Vreau să plec de aici, astăzi, ca să ajung la Nairobi. Băiatul caută disperat două locuri într-o mașină, dar cele câteva mașini existente sunt supraaglomerate. Nu există decât posibilitatea să mergem cu un camion care transportă varză. Eu accept imediat, pentru că nu avem de ales. Dar, deja după câțiva metri, mă întreb dacă am făcut bine: este o adevărată tortură, să stai pe chestiile alea tari, care se mișcă încontinuu. Nu pot să mă țin decât de o balustradă care îmi intră mereu în coaste. La fiecare groapă din șosea, sărim în aer, pentru ca apoi, să aterizăm pe căpățânile de varză, tari ca piatra. Este imposibil să vorbim. Este prea mult zgomot și, în

plus, prea periculos, pentru că pe gropile astea riscăm să ne mușcăm buzele. Nu știu cum, dar supraviețuiesc celor patru ore și jumătate de mers, până la Nyahururu.

Complet dărâmată, mă dau jos din camion și îmi iau la revedere de la tânărul meu însoțitor. După aceea intru într-un restaurant, ca să mă duc la toaletă. În timp ce-mi trag pantalonii în jos, descopăr pe coapse niște pete mari, vinețiii. Dumnezeule, până ajung în Elveția, picioarele mele sunt nu numai uscate, dar și pline de vânătăi! Mama va avea un șoc, când mă va vedea, pentru că de la ultima mea vizită, acum două luni, m-am schimbat foarte mult. Ea nici măcar nu știe că vin iar acasă, pe deasupra și necăsătorită și într-o stare deplorabilă.

La restaurant îmi comand o Cola și o mâncare adevărată. Mănânc o jumătate de pui, cu niște cartofi prăjiți cleioși. Ca să înnoptez aici, este prea devreme. Așa că îmi iau geanta și merg la autogară, unde este, ca de obicei, multă agitație. Acolo am noroc: un autobuz, care merge spre Nairobi, se pregătește de plecare. Din fericire, strada este asfaltată, și eu adorm pe scaun. Când deschid ochii și mă uit pe fereastră, văd că mai avem cam o oră până la destinație. Dacă am noroc, ajungem în metropola kenyană înainte de lăsarea întunericului. Hotelul Igbol este situat într-o zonă nu tocmai sigură. Când ajungem la periferia orașului, începe deja să se întunece.

Peste tot, oamenii coboară cu tot calabalâcul lor, în timp ce eu îmi lipesc fața de geam și încerc, încordată, să mă orientez în marea de lumini care se vede. Până acum, nu mi se pare nimic cunoscut. Mai sunt cinci persoane în autobuz și mă întreb dacă să cobor, sau nu, pentru că în nici un caz, nu vreau să merg până la autogară; la ora asta este prea periculos pentru mine. Șoferul se tot uită prin oglinda retrovizoare la mine și se miră că *mzungu* nu coboară. După un timp, mă întreabă unde vreau să merg. *„To Igbol Hotel"*, îi răspund eu. El dă din umeri. Atunci îmi vine în

minte numele unui cinematograf mare, care se află în apropiere de hotel. *„Mister, you know Odeon Cinema?"* întreb eu, fără să am prea mari speranțe. *„Odeon Cinema? This place is no good for Mzungu-lady!"*, îmi spune el. *„It's no problem for me. I only go into the Igbol-Hotel. There are some more white people"*, îi răspund eu. El schimbă de câteva ori banda de mers, cotește ba la stânga, ba la dreapta și oprește direct în fața hotelului Recunoscătoare pentru acest serviciu, îi dau câțiva șilingi. În starea de epuizare în care mă aflu, profit de fiecare metru, pe care nu trebuie să-l fac pe jos.

La hotel este mare agitație.Toate mesele sunt ocupate și peste tot stau rucsaci ale autostopiștilor. Bărbatul de la recepție mă cunoaște deja și mă salută cu *„Jambo, Massai-lady!"* Îmi spune că nu mai are decât un pat liber, într-o cameră de trei locuri. Acolo dau de două englezoaice care studiază un ghid turistic. Mă duc imediat pe hol, să fac un duș, iar portofelul și banii îi iau cu mine. Mă dezbrac și mă îngrozesc, de câte răni am pe corp. Picioarele, fesele și antebrațele îmi sunt pline de vânătăi. Dar după duș mă simt din nou om. Apoi, mă duc la restaurant, ca să mănânc, în sfârșit, ceva și să stau să mă uit la turiștii care trec pe acolo. Cu cât mă uit mai mult la europeni, mai ales la bărbați, cu atât mă cuprinde mai mult dorul după frumosul meu războinic. Mai târziu mă retrag la mine în pat, ca să-mi întind oasele obosite.

După micul dejun, mă duc la agenția Swissair. Spre marea mea decepție, au un loc liber abia peste cinci zile. Mi se pare prea mult. La Kenya Airways, timpul de așteptare este și mai mare. Cinci zile la Nairobi, asta înseamnă să devin depresivă. De aceea, mă duc și mai încerc și la alte agenții, până când găsesc la Alitalia un loc, la un zbor peste două zile, dar cu o escală de patru ore la Roma. Întreb cât costă și fac rezervarea. Mă duc apoi repede la Banca Comercială Kenyană din apropiere, ca să scot bani.

La bancă este coadă. Intrarea este păzită de doi polițiști, înarmați cu mitraliere. Mă așez la una din cozi și după o jumătate de oră

îmi vine rândul. Emit un cec cu suma de care am nevoie. Va trebui să merg prin oraș, până la Alitalia, cu teancul de bani după mine. Bărbatul de la ghișeu întoarce pe toate părțile cecul și mă întreabă unde este Maralal. Apoi dispare și se întoarce peste câteva minute. Mă întreabă, dacă într-adevăr vreau să iau atâția bani cu mine. Enervată, îi răspund: *„Yes"*, deși nici eu nu sunt încântată de idee. După ce semnez mai multe chitanțe, primesc teancurile de bani, pe care le bag repede în rucsac. Din fericire, nu prea este nimeni de față. Funcționarul băncii mă întreabă, printre altele, ce vreau să fac cu atâția bani și dacă am nevoie de un *boyfriend*. Îl refuz, mulțumindu-i, și plec.

Ajung la biroul Alitalia fără probleme. Aici mi se verifică pașaportul și iar trebuie să completez niște formulare. Una din angajate vrea să știe de ce nu am bilet de întoarcere în Elveția. Îi explic că eu trăiesc în Kenya și că acum două luni și jumătate am fost doar în vacanță în Elveția. Ea îmi spune, politicos, că eu sunt turistă, deoarece nicăieri nu este menționat că trăiesc în Kenya. Toate aceste întrebări mă tulbură. Eu nu vreau decât un bilet de avion până în Elveția, pe care îl plătesc cu bani lichizi. Dar exact asta este problema. Eu am o dovadă, cum că am ridicat banii dintr-un cont kenyan, dar ca turistă nu am voie să fiu titulara unui cont. În plus, trebuie să dovedesc că banii au fost transferați din Elveția, altfel pot fi bănuită că sunt bani câștigați prin muncă la negru, pentru că turiștii nu au voie să muncească în Kenya. Mie îmi piere graiul. Transferul l-a făcut mama mea, de aceea extrasele sunt la Barsaloi. Consternată, stau în fața acestei dame, cu un teanc de bani, pe care nu vrea să-i accepte. Africanca din spatele ghișeului îmi spune că-i pare rău, dar fără o dovadă de proveniență a banilor nu-mi poate vinde biletul de avion. Plină de nervi, izbucnesc în lacrimi și spun, bâlbâindu-mă, că nu mai părăsesc acest birou cu atâția bani la mine, pentru că încă nu sunt sătulă de viață.

Africanca se uită la mine speriată și, când îmi vede lacrimile, renunță imediat la atitudinea ei plină de aroganță. *„Wait a moment"*, spune ea, încercând să mă liniștească și dispare. Peste puțin timp apare o altă damă, care îmi mai explică o dată problema și mă asigură că ea nu-și face decât meseria. O rog să întrebe la bancă la Maralal, pentru că directorul de acolo mă cunoaște. Cei doi discută cazul meu. Apoi fac copii după extrasul de cont și pașaport. Zece minute mai târziu, părăsesc agenția cu biletul de avion în buzunar. Acum trebuie să găsesc un telefon internațional, ca să o anunț pe mama mea de venirea mea surpriză.

În timpul zborului, sentimentele mele pendulează între bucuria de a fi din nou în mijlocul lumii civilizate și dorul după familia mea africană. Pe aeroport, mama abia își poate ascunde groaza, când mă vede. Mă bucur că nu-și exprimă sentimentele și în cuvinte. Foame nu-mi este, pentru că am mâncat bine în avion, dar o cafea elvețiană bună aș vrea să beau, înainte să plecăm în Berner Oberland. În zilele care urmează, mama mă alintă cu preparatele ei și, treptat, treptat, încep să revin la aspectul normal. Vorbim mult despre viitorul meu, iar eu îi povestesc despre planul nostru de a deschide un magazin alimentar. Înțelege că am nevoie de un venit și de o ocupație.

După zece zile, reușesc să mă duc, în sfârșit, la un control ginecologic. Din păcate, rezultatul este negativ. Am prea puțin sânge și sunt foarte anemică, pentru a putea rămâne însărcinată. Îmi imaginez, ce decepționat va fi Lketinga, dar mă consolez, spunându-mi că mai avem destul timp ca să facem copii. Zilnic mă plimb prin natură, cu mintea, sunt, însă, în Africa. După două săptămâni, încep deja să plănuiesc întoarcerea și îmi cumpăr bilet de avion; plecarea este peste zece zile. Îmi cumpăr din nou o groază de medicamente, condimente și mai multe pachete de paste făinoase. Îl anunț pe Lketinga de sosirea mea, trimițând o telegramă la misiune.

Cele nouă zile, care mi-au mai rămas, se scurg fără evenimente importante. Singura distracție este nunta fratelui meu, Eric, cu Jelly, care, pentru mine, se derulează ca într-un vis. Luxul și abundența de mâncare mi se par indecente. Toată lumea mă întreabă cum este viața în Kenya și până la urmă, fiecare încearcă să mă aducă la realitate. Dar pentru mine, realitatea este în Kenya, acolo unde este marea mea iubire și viața modestă. Abia aștept să plec!

Despărțire și bun venit

Ajung la aeroport, încărcată de bagaje. De data aceasta, despărțirea de mama mea este mult mai grea ca altă dată, pentru că nu știu când voi mai veni. Pe data de 1 iunie 1988, aterizez la Nairobi. Iau un taxi până la hotelul Igbol. Două zile mai târziu, ajung la Maralal, îmi duc bagajul în *lodging* și mă gândesc, cum să ajung la Barsaloi. Zilnic străbat localitatea pe jos, în speranța că voi găsi un mijloc de transport. Vreau să o vizitez și pe Sophia, dar aflu că momentan este în vacanță, în Italia. A treia zi, aflu că un camion încărcat cu mălai și zahăr pentru misiune, pleacă după masă spre Barsaloi. Mă duc de dimineață și aștept în fața distribuitorului en gros, care furnizează marfa. Într-adevăr, spre după-masă apare camionul. Vorbesc cu șoferul și negociez un preț, ca să mă lase să stau în față. În după-masa aceasta plecăm. Mergem pe ruta care trece prin Baragoi, deci vom face mai mult de șase ore și vom ajunge abia noaptea la Barsaloi. În camion mai sunt cel puțin cincisprezece persoane, ceea ce înseamnă un câștig bun pentru șofer.

Drumul este interminabil. Este pentru prima dată, când fac acest traseu cu un astfel de vehicul. Travesăm primul râu într-o beznă totală. Avansăm, tatonând vasta obscuritate numai cu lumina farurilor. Ajungem cu puțin timp înainte de ora zece.

Camionul oprește în fața depozitului misiunii. Mulți oameni îl așteaptă; aici se cheamă *lori*. Ei au văzut luminile farurilor cu mult timp înainte și liniștea din Barsaloi a fost înlocuită de o mare agitație. Unii vor să câștige un ban, descărcând sacii grei.

Obosită, dar bucuroasă și emoționată, mă dau jos din camion. Sunt acasă la mine, deși până la *manyattas* mai sunt câteva sute de metri. Câțiva oameni mă salută prietenos. Giuliano apare cu o lanternă, ca să dea câteva indicații. Mă salută și el scurt, după care dispare din nou. Stau cu gențile grele lângă mine și sunt puțin descumpănită, pentru că nu pot să le car singură, în întuneric, până la *manyatta* mamei. Doi băieți, care, după toate aparențele, nu merg la școală, pentru că poartă îmbrăcăminte tradițională, îmi oferă ajutorul lor. La jumătatea distanței, cineva ne iese în întâmpinare, cu o lanternă. Este iubitul meu. *„Hello!"*, îmi spune el, cu fața strălucindu-i de fericire. Bucuroasă, îl îmbrățișez și îl sărut pe gură. Sunt atât de emoționată, încât nu mai știu ce să spun. Mergem, tăcuți, la *manyatta*.

Și mama se bucură la fel de tare. Aprinde imediat focul și face obișnuitul *chai*. Eu le împart cadourile. Mai târziu, Lketinga mă bate afectuos pe burtă și mă întreabă: *„How is our baby?"* Simt un gol în stomac când îi spun că, din păcate, nu am nici un bebeluș în burtă. Fața lui se întunecă: *„Why? I know you have baby before!"* Încerc să-i explic, cât pot de calmă, că eu nu am mai avut ciclu din cauza malariei. Lketinga este foarte dezamăgit, când află. Cu toate acestea, trăim o noapte de dragoste minunată.

Următoarele săptămâni le petrecem într-o atmosferă plină de fericire. Viața își urmează cursul ei obișnuit, până în ziua în care mergem din nou la Maralal, ca să stabilim data căsătoriei. Fratele lui Lketinga vine și el cu noi. De data asta avem noroc. Prezentăm toate hârtiile noastre legalizate, precum și scrisoarea de la *chief*, pe care Lketinga a reușit să o obțină între timp și se pare că nu mai sunt probleme.

Căsătoria și voiajul de nuntă

Pe data de 26 iulie 1988 ne căsătorim. Martori ne sunt fratele lui Lketinga și încă alte câteva persoane, pe care eu nu le cunosc. Cununia este celebrată de un ofițer simpatic, mai întâi, în limba engleză, apoi în swahili. Totul decurge fără incidente, în afară de faptul că iubitul meu nu spune „Da", la momentul decisiv; trebuie să-l lovesc zdravăn peste picior, ca să răspundă. Apoi semnăm certificatul de căsătorie. Lketinga îmi ia pașaportul și îmi spune că acum trebuie să-mi fac un pașaport kenyan, pentru că mă cheamă Leparmorijo. Ofițerul ne explică că acest lucru se face la Nairobi, pentru că oricum Lketinga trebuie să solicite pentru mine dreptul de rezidență permanentă. Eu chiar că nu mai înțeleg nimic. Credeam că acum totul este în regulă și că războiul birocratic este, în sfârșit, încheiat. Dar nu, cu toate că suntem căsătoriți, eu sunt în continuare turistă, până când mi se va trece în pașaport dreptul de reședință. Bucuria mea dispare. Lketinga nu înțelege nici el nimic din toată povestea. La *lodging* luăm hotărârea să plecăm la Nairobi.

Cu tot cu martorii de căsătorie și cu fratele mai mare al lui Lketinga, care nu a mers niciodată într-o călătorie mai mare, plecăm a doua zi. Până la Nyahururu mergem cu Land Rover-ul nostru și de acolo cu autobuzul, până la Nairobi. Fratele lui Lketinga nu mai încetează să se mire. Pentru mine este o mare plăcere, să văd cum cineva la patruzeci de ani vizitează pentru prima dată un oraș. Este mut de uimire și mult mai pierdut decât Lketinga. Nici măcar o stradă nu o poate traversa, fără ajutorul nostru. Dacă nu l-aș lua de mână, precis ar rămâne până seara în același loc, pentru că circulația și mulțimea de mașini îl înspăimântă. Când vede blocurile uriașe, se întreabă cum pot trăi oamenii, unii deasupra celorlalți.

În sfârșit, ajungem la clădirea Nyayo. Mă așez la rând și completez din nou niște formulare. În cele din urmă reușesc, iar

angajata de la ghișeu îmi spune să mai vin peste trei săptămâni. Eu protestez și încerc să o fac să înțeleagă că noi venim de foarte departe și că în nici un caz nu plecăm fără o mențiune valabilă în pașaport. Aproape că o implor, dar ea îmi explică politicos, că totul trebuie să-și urmeze cursul oficial și că va încerca să rezolve într-o săptămână. Pentru că îmi dau seama că acesta a fost ultimul cuvânt al ei, îi mulțumesc și plec.

Afară dezbatem situația. Suntem patru și trebuie să așteptăm o săptămână. Este greu să mă imaginez la Nairobi, cu trei bărbați veniți din sălbăticie. De aceea, propun să mergem la Mombasa, ca să vadă și fratele lui Lketinga marea. Lketinga este de acord, pentru că, însoțit, se simte în siguranță. Așa că ne înhămăm la călătoria de opt ore; se poate spune că este voiajul nostru de nuntă.

La Mombasa, mergem mai întâi să o vedem pe Priscilla. Se bucură enorm, când aude că ne-am căsătorit și crede și ea că acum totul va fi bine. Fratele lui Lketinga vrea să ajungă odată la mare, dar, când se vede în fața întinderii uriașe de apă, se ține de noi. Mai aproape de zece metri de apă nu se duce, iar după zece minute suntem nevoiți să părăsim plaja, pentru că îi este frică. Îi arăt și hotelul pentru turiști. Nu-i vine să creadă ochilor, ce vede. Odată, îl întreabă pe soțul meu, dacă, într-adevăr, mai suntem în Kenya. Este un sentiment deosebit, să-i arăți cuiva, care mai este capabil să se mire, lumea. Mai târziu, mergem să mâncăm și să bem ceva. Fratele lui Lketinga bea pentru prima dată bere, ceea ce nu-i face bine. La Ukunda, găsim un *lodging* degradat.

Sejurul la Mombasa mă costă o grămadă de bani. Bărbații beau bere, iar eu stau cu ei, pentru că nu-mi place să mă duc singură pe plajă. Treptat, începe să mă deranjeze faptul că trebuie să plătesc în permanență berea pentru trei persoane; astfel apar și primele certuri mai mici. Lketinga, care este acum oficial soțul meu, nu înțelege acest lucru și consideră că din cauza mea trebuie

să așteptăm așa de mult, până să ne întoarcem la Nairobi. Oricum nu pricepe, de ce mai am nevoie de o ștampilă. La urma urmei, îmi spune el, ne-am căsătorit și astfel am devenit o Leparmorijo, respectiv o kenyană. Ceilalți îi dau dreptate. Eu nu știu cum să le explic toată această tevatură birocratică.

După patru zile, plecăm, într-o proastă dispoziție. Cu chiu, cu vai, reușesc să-l mai duc o dată pe Lketinga la oficiul din Nairobi, spunându-mi că este pentru ultima dată. Sper din toată inima, să obțin astăzi ștampila. Acolo trebuie să explic din nou problema noastră și o rog pe funcționară să verifice, dacă avem deja un răspuns. Așteptăm iar. Cei trei își fac sânge rău unul altuia și toți mie. Lumea se holbează și așa la noi: o albă cu trei masai, este o scenă care nu se vede prea des la oficiu.

În sfârșit, Lketinga și cu mine suntem chemați. O femeie ne roagă să o urmăm. În timp ce așteptăm în fața liftului, presimt, deja, ce va urma, atunci când Lketinga va trebui să urce. Ușa liftului se deschide și o masă de oameni iese din el. Speriat, Lketinga se uită fix în cabina goală și întreabă: *„Corinne, what's that?"* Eu încerc să-i explic, că vom merge cu această cutie până la etajul al doisprezecelea. Femeia așteaptă, deja, impacientată, în fața liftului. Lketinga nu vrea să urce. Îi este frică să meargă la înălțime. *„Darling, please, this is no problem, if we are in the 12th floor you go around like now. Please, please, come!"* Îl implor să urce, înainte ca femeia să-și piardă cheful de muncă. Și, în cele din urmă, se urcă, făcând niște ochi mari.

Suntem conduși într-un birou, unde ne așteaptă o femeie africană, cu un aer foarte sever. Mă întreabă, dacă într-adevăr sunt căsătorită cu acest samburu. Pe Lketinga îl întreabă, dacă este în stare să-mi asigure casă și masă. El se uită la mine mirat: *„Corinne, please, which house I must have?"* Dumnezeule, spune, pur și simplu, da! Privirile femeii se plimbă de la mine la el. Nervii mei sunt atât de încordați, încât transpirația îmi iese prin toți porii.

Cu o privire severă, funcționara mă întreabă: *„You want to have children?" „O, yes, two"*, îi răspund eu prompt. Urmează o tăcere. În sfârșit, se duce la birou și caută o ștampilă. Plătesc 200 de șilingi și îmi primesc pașaportul cu ștampila. Îmi vine să urlu de fericire. În sfârșit, în sfârșit, am reușit! Pot să rămân în această țară pe care o iubesc! Acum, nu mai vreau nimic altceva, decât să ieșim afară și să plecăm acasă, la Barsaloi!

Propria noastră manyatta

Mama este fericită că totul s-a terminat cu bine. Acum este timpul să plănuim o nuntă samburu tradițională. De asemenea, trebuie să avem o *manyatta* a noastră, pentru că după nuntă nu mai avem voie să locuim în casă cu mama. Acum, după ce am terminat cu procedurile birocratice, abandonez ideea construirii unei case adevărate și îl rog pe Lketinga să caute niște femei care să ne construiască o *manyatta* mare și frumoasă. Eu pot să transport crengi cu Land Rover-ul, dar de construit nu pot. Ca plată, le voi da o capră.

Într-un timp scurt, patru femei, printre care și surorile lui Lketinga, ne construiesc o *manyatta*. Este de două ori mai mare decât a mamei și ceva mai înaltă, astfel încât pot să stau aproape în picioare în ea.

Femeile lucrează deja de zece zile, iar eu abia aștept să ne mutăm. Coliba are cinci metri pe trei metri și jumătate. Încep mai întâi prin a face scheletul din niște stâlpi groși, care sunt apoi împletiți cu ramuri de răchită. Interiorul îl compartimentăm în trei părți: imediat lângă intrare, este vatra; deasupra atârnă un suport pentru căni și oale. La un metru și jumătate mai în spate, urmează un perete împletit care separă spațiul în două: o jumătate este numai pentru mine și iubitul meu. Pe jos punem o piele de vacă,

pe ea o rogojină de paie și deasupra, pătura mea de lână vărgată, adusă din Elveția. Deasupra locului nostru de dormit, atârnă o plasă pentru țânțari, iar în față mai este un loc de dormit pentru doi sau trei oaspeți. În spate de tot, la cap, vrem să punem un suport pentru hainele mele.

În mare, super-coliba noastră este deja gata, numai tencuiala, adică baliga de vacă, mai trebuie adăugată. Dar pentru că la Barsaloi nu sunt vaci, mergem la Sitedi, la fratele vitreg al lui Lketinga și încărcăm Land Rover-ul cu băligar. Trebuie să facem trei drumuri, până aducem atât cât ne trebuie.

Două treimi din colibă sunt tencuite pe dinăntru cu un îngrășământ care se usucă repede pe arșița asta. Cealaltă treime și acoperișul sunt tencuite pe dinafară, pentru ca fumul să poată ieși prin acoperișul poros. Este interesant să le urmărești pe femei cum lucrează. Ele întind băligarul cu mâinile goale, de jur împrejurul colibei și râd de mine, cum strâmb din nas. La o săptămână după ce este gata, ne putem muta, pentru că până atunci baliga devine tare ca piatra și nu mai miroase.

Nunta samburu

Petrecem ultimele zile în coliba mamei. Totul se învârte în jurul nunții samburu care urmează să aibă loc. În fiecare zi, se întâlnesc la mama bărbați sau femei mai în vârstă, ca să găsească un moment propice pentru ziua nunții. Aici trăim fără calendar și fără date, totul se orientează după lună. Mi-ar plăcea să facem nunta de Crăciun, dar masaii nu cunosc această sărbătoare și, în afară de asta, ei nu au de unde să știe, cum va fi poziționată luna în acel moment. Dar deocamdată am stabilit această dată. Pentru că nu a mai existat până acum o căsătorie mixtă aici, nu putem ști câte persoane vin. Vestea se va duce din sat în sat, și abia în ziua

nunții vom vedea cine ne onorează cu prezența. Cu cât vin mai mulți oameni, mai ales bătrâni, cu atât ne bucurăm de mai multă considerație.

Într-o seară, trece pe la noi paznicul de vânătoare, un bărbat impozant, calm, care îmi este imediat simpatic. Din păcate, vorbește foarte puțin engleza. Discută mult cu Lketinga. După un timp, curiozitatea mă împinge să întreb despre ce este vorba. Soțul meu îmi spune că paznicul de vânătoare vrea să închirieze buticul, pe care tocmai l-a construit și care, în afară de faptul că este folosit ca depozit pentru porumbul părintelui Giuliano, este gol. Curioasă, întreb cât costă. El propune să mergem a doua zi, să vedem împreună magazinul și apoi să negociem. În noaptea asta dorm agitat, pentru că Lketinga și cu mine ne-am făcut deja planuri.

Dimineață, după ce ne spălăm, mergem prin sat până la magazin. Soțul meu stă de vorbă cu fiecare persoană pe care o întâlnește. Discută despre nunta noastră. Până și somalezii ies din magazinele lor și întreabă când va avea loc evenimentul. Dar nici noi nu am aflat încă ceva exact de la bătrâni. Deocamdată vreau să văd magazinul și îl îndemn și pe Lketinga.

Paznicul de vânătoare ne așteaptă deja în casa deschisă și goală. Eu rămân fără grai. Este o clădire din piatră, nu departe de misiune, despre care eu am crezut mereu că este a părintelui Giuliano. Magazinul este imens, cu o ușă mare, care se deschide spre exterior. În dreapta și în stânga sunt ferestre, în mijloc se află un fel de tejghea, iar în spate, la perete, niște rafturi din lemn. O ușă despărțitoare duce într-o altă încăpere mare care ar putea servi ca depozit sau ca locuință. Eu îmi imaginez imediat cum voi face din acest loc, cu puțină pricepere, cel mai frumos magazin din tot Barsaloi și din împrejurimi. Dar, ca să nu ridic prețul chiriei, îmi ascund entuziasmul. Cădem de acord la o sumă echivalentă cu 50 de franci, în condițiile în care Lketinga reușește să obțină licența pentru un magazin. Înainte de asta, nu vreau să stabilesc nimic,

pentru că experiențele pe care le-am avut până acum cu administrația au fost descurajatoare.

Paznicul de vânătoare este de acord. Ne întoarcem la mama. Lketinga îi povestește tot și între cei doi se iscă o dispută. Apoi, Lketinga îmi traduce, râzând: „Mamei îi este frică să nu avem probleme cu somalezii, dacă lumea nu se va mai duce la magazinele lor. Somalezii sunt periculoși și ar putea să ne ursească ceva rău. Ea vrea să facem, înainte de toate, nunta."

Apoi, mama se uită la mine mult timp, chiar foarte mult timp și mă sfătuiește să-mi acopăr mai bine bustul, ca să nu vadă toată lumea că am un bebeluș în burtă.

Când aud ce-mi traduce Lketinga, rămân mută. Eu, gravidă? După ce stau mai mult pe gânduri, îmi dau seama că menstruația mi-a întârziat deja trei săptămâni, ceea ce eu nu am conștientizat până acum. Gravidă? Nu, mi-aș da seama dacă ar fi așa!

Îl întreb pe Lketinga, ce o face pe mama să creadă asta? Ea vine la mine și merge cu degetul pe linia venelor, care ajung la sâni. Totuși, mie nu-mi prea vine să cred și nu știu, dacă acest lucru m-ar avantaja acum, având în vedere proiectul cu magazinul. Făcând abstracție de asta, eu îmi doresc, bineînțeles, să fac copii cu soțul meu; îmi doresc mai ales o fetiță. Mama este convinsă că pronosticul ei este just și îl face atent pe Lketinga, să mă lase acum în pace. Eu o întreb surprinsă: *„Why?"* Lketinga se străduiește să-mi explice că, dacă o femeie însărcinată are raporturi sexuale cu un bărbat, atunci copiii vor ieși cu nasul turtit. Mie îmi vine să râd, deși el pare că vorbește serios. Atâta vreme, cât nu sunt sigură de sarcină, vreau să am în continuare viață sexuală.

Peste două zile, când ne întoarcem de la râu, văd multă lume stând sub copacul mamei și pălăvrăgind. Noi intrăm în colibă. În *manyatta* noastră ne putem muta abia peste trei zile. Asta înseamnă că trebuie să fac singură foc și să răspund de lemne. Apă pot aduce cu mașina de la râu, dacă nu găsesc pe nimeni care să-mi

facă acest serviciu pentru ceva bani. Dar, pentru că mie nu-mi ajung cinci litri, vreau să am în casă un bidon de douăzeci de litri. Mama intră în *manyatta* și vorbește cu Lketinga. El pare bulversat și îl întreb: *„What's the problem?" „Corinne, we have to make the ceremony in five days, because the moon is good."* Deci nunta va avea loc peste cinci zile? Atunci trebuie să mergem imediat la Maralal, ca să cumpărăm orez, tabac, ceai, dulciuri, băutură și alte produse!

Lketinga este supărat, pentru că nu mai are timp să-și împletească părul în codițe, procedură care durează de dimineață până seara. Chiar și mama este stresată, pentru că trebuie să prepare cantități mari de bere, ceea ce îi ia aproape o săptămână. De fapt, ea nu vrea să ne mai lase să plecăm, dar în sat nu mai există, în afară de mălai, nici zahăr, nici orez. Îi dau bani, ca să poată să se apuce de prepararea berii, iar noi doi plecăm.

Din Maralal cumpărăm cinci kilograme de tabac pentru mestecat, pe care trebuie să-l avem neapărat pentru bătrâni, o sută de kilograme de zahăr, fără de care nu putem face ceaiul, precum și douăzeci de litri de lapte pasteurizat, pentru că nu știu câte femei vor aduce lapte, așa cum se obișnuiește. Nu vreau să risc nimic, vreau să iasă o festivitate frumoasă, chiar dacă nu va veni multă lume. Ne mai trebuie orez, dar momentan nu există. Îmi iau inima-n dinți și întreb la misiunea din Maralal. Din fericire, misionarul ne vinde ultimul lui sac de douăzeci de kilograme. În cele din urmă, trebuie să mergem la școală, ca să-i aducem și lui James la cunoștință. Directorul ne spune că elevii au vacanță începând cu data de 15 decembrie, iar pentru că aniversarea noastră este pe 17 decembrie, va putea veni fără probleme. Abia aștept să-l văd. La sfârșit, mă hotărăsc să cumpăr o canistră de benzină veche, pe care s-o curățăm și să o folosim drept rezervor de apă. Mai cumpărăm dulciuri pentru copii și la puțin timp după ora cinci, mașina este încărcată.

Totuși, ne hotărâm să plecăm imediat, ca să trecem de porțiunea de pădure periculoasă, înainte de lăsarea întunericului. Mama răsuflă ușurată, când ne vede. Vecinii se strâng imediat, ca să cerșească zahăr, dar de data asta, Lketinga nu se lasă înduplecat. Doarme în mașină, ca să nu dispară nimic.

A doua zi, pleacă să cumpere câteva capre, pe care trebuie să le tăiem. Pe ale noastre nu vrem să le tăiem, pentru că le cunosc pe fiecare în parte. De asemenea, trebuie să sacrificăm și un bou. La râu, încerc să spăl canistra, ca să iasă mirosul de benzină, ceea ce nu este prea ușor. Toată dimineața rostogolesc canistra, umplută cu Omo și cu nisip, pe toate părțile, până când reușesc să o curăț, cât de cât. Trei copii mă ajută, cu niște cutii de conserve, să o umplu cu apă. Mama stă toată ziua băgată în boscheți și face bere, pentru că în sat nu are voie.

Spre seară, mă duc la misiune, ca să anunț vestea căsătoriei noastre și întreb dacă ne pot împrumuta câteva bănci de biserică și veselă. Părintele Giuliano nu se arată surprins, pentru că deja a aflat de nuntă de la angajații lui și îmi garantează că în ziua nunții pot veni să iau lucrurile de care am nevoie. Când am depus la misiune canistrele de benzină, am lăsat acolo și rochia mea de mireasă, ca să nu se murdărească în *manyatta*. De aceea, îl întreb pe părinte, dacă mă lasă să mă schimb la misiune. El se miră că vreau să mă căsătoresc în alb, dar este de acord.

Mai sunt doar două zile până la nuntă și Lketinga tot nu s-a întors din „safari-ul lui de capre". Încep să mă neliniștesc. De vorbit, nu pot vorbi cu nimeni și toată lumea aleargă ocupată, de colo-colo. Spre seară își fac apariția elevii, de care eu sunt foarte încântată. James are emoții din cauza nunții care se apropie. Îl rog să-mi descrie cum decurge o nuntă samburu.

În mod normal, festivitatea începe dimineața, și anume cu excizia miresei, care are loc în colibă. Mie mi se taie răsuflarea, când aud asta. *„Why?"*, întreb eu. Pentru că ea altfel nu este

considerată o femeie adevărată și nu poate face copii sănătoși, îmi explică James serios, care dealtfel este un băiat instruit. Înainte să-mi revin din șoc, Lketinga intră în colibă. Râde la mine, iar eu mă bucur că s-a întors. A adus patru capre mari, lucru care nu a fost prea ușor, pentru că ele tot trăgeau să se întoarcă la turma lor inițială.

După ceaiul obișnuit, băieții pleacă și eu pot, în sfârșit, să-l întreb pe Lketinga, ce-i cu povestea asta cu excizia. Îi spun ferm că sunt dispusă să fac orice pentru el, dar în nici un caz asta. El se uită calm la mine: *„Why not, Corinne? All ladies here make this."* În clipa aceasta eu încremenesc. Încerc să-l fac să înțeleagă că în aceste condiții, cu toată dragostea pe care i-o port, eu renunț la căsătorie. Atunci, el mă ia în brațe și mă liniștește: *„No problem, my wife, I have told to everybody, white people have this"*, și arată între picioare, *„cut, when they are babies."* Mă uit la el, dezorientată, dar când mă bate ușor peste burtă și mă întreabă *„How is my baby?"*, răsuflu ușurată și îi sar de gât. Mai târziu, aflu că i-a povestit și mamei despre asta. Apreciez foarte mult faptul că m-a salvat de la acest obicei.

Cu o zi înainte de nunta noastră, încep să vină primii oaspeți de pretutindeni și se împrăștie în *colibele* înconjurătoare. Iubitul meu se duce să aducă de la fratele lui vitreg boul, ceea ce durează o zi întreagă. Eu merg cu mașina, împreună cu băieții, să aducem lemne de foc suficiente. Trebuie să facem câteva ture, până să o umplem. Băieții sunt foarte harnici. Seara mergem la râu și umplem toate canistrele pe care le avem. În drum spre casă, îl rog pe James să comande la ceainărie, pentru mâine, *mandazi*, adică niște lipii mici. În timp ce aștept în mașină, vine la mine cel mai tânăr dintre proprietarii magazinului, un somalez simpatic și mă felicită pentru nunta de mâine.

În noaptea de dinaintea nunții, dormim pentru ultima dată în coliba mamei. *Manyatta* noastră este gata, dar eu am vrut să ne

mutăm în ea abia în ziua nunții. Oricum, Lketinga a fost mereu plecat în ultimele zile și eu nu am vrut să dorm singură în colibă.

Ne trezim devreme. Eu am emoții. Mă duc jos la râu, ca să mă spăl și pe cap. Lketinga se duce cu băieții la misiune, ca să aducă bănci și veselă. Când mă întorc, este mare agitație. Băncile sunt deja puse la umbră, sub copac, iar fratele mai mare al lui Lketinga face ceai într-o oală uriașă. Acum, Lketinga se duce și el la râu, ca să-și pună podoabele. Ne dăm întâlnire peste o oră, la misiune. Acolo mă îmbrac cu rochia de mireasă și îmi pun bijuteriile potrivite. Angajatul lui Giuliano mă ajută. Rochia îmi este fixă și încep să cred și eu că sunt gravidă. Peste sâni și peste burtă îmi este puțin strâmtă. După ce mă machiez, părintele Giuliano apare în pragul ușii. Mă privește și rămâne mut. Pentru prima dată, de mult timp, mi se face un compliment. Râzând, îmi spune că rochia aceasta, lungă până-n pământ, nu este potrivită pentru *manyatta* și mai ales pentru mărăcinii de aici. Iată că apare și iubitul meu, pictat superb! A venit să mă ia. Mă întreabă, puțin deranjat, de ce m-am îmbrăcat cu o astfel de rochie. Jenată, eu îi răspund, râzând: „Ca să fiu frumoasă." Bine că am în picioare sandale de plastic, normale, albe și nu pantofi cu toc! Giuliano acceptă invitația noastră.

Când cobor din mașină, copiii și adulții mă privesc cu niște ochi mari, pentru că o astfel de rochie nu au mai văzut niciodată. Mă simt stânjenită și nu știu ce să fac acum. Peste tot se gătește, caprele sunt curățate și tranșate. Deși este abia trecut de ora zece, au venit deja peste cincizeci de persoane. Bătrânii stau pe bănci și beau ceai, iar femeile stau deoparte, sub un alt copac. Copiii se zbenguie în jurul meu. Le dau la toți gumă de mestecat, în timp ce bătrânii stau la rând la James, ca să le împartă tabac. Vin oameni de peste tot. Unele femei îi dau mamei tidvele cu lapte, altele priponesc caprele de copaci. Într-o oală mare, deasupra unui foc uriaș, se gătește orez cu carne. Pentru că se face ceai încontinuu,

apa dispare îngrijorător de repede. Către prânz, primul rând de mâncare este gata, iar eu încep să o împart. Părintele Giuliano a venit și el între timp și filmează.

Treptat, încep să pierd privirea de ansamblu. S-au adunat aproape două sute cincizeci de persoane, fără să iau în considerație copiii. Îi aud pe toți spunând că aceasta este cea mai mare ceremonie care a avut loc până acum la Barsaloi. Eu sunt mândră, mai ales pentru iubitul meu, care și-a luat riscul de a se căsători cu o albă, deși nu i s-a recomandat nici pe departe acest lucru. James ne aduce la cunoștință că orezul s-a terminat și că multe femei și mai ales copii nu au mâncat încă nimic. Îi povestesc lui Giuliano despre acest „ghinion" și atunci el pleacă imediat și se întoarce cu un sac de douăzeci de kilograme, pe care ni-l face cadou de nuntă. În timp ce războinicii încep să danseze separat, se prepară mâncarea pentru cei, care încă nu au mâncat. Lketinga stă aproape tot timpul cu războinicii lui, care abia la noapte vor apuca să mănânce. Eu încep să mă simt puțin cam părăsită. În sfârșit, este nunta mea și nici una din rudele mele nu este aici, iar soțul meu petrece mai mult timp cu războinicii lui, decât cu mine!

Invitații dansează. Fiecare grup dansează pentru el, femeile sub copacul lor, băieții separat, iar războinicii undeva, mai departe. Niște femei turkana dansează pentru mine. Sunt rugată să dansez și eu, dar după primele dansuri, mama mă ia deoparte și mă sfătuiește să nu mai sar așa, din cauza bebelușului. Între timp, în afara locului unde are loc festivitatea, a fost tranșat și porționat boul. Constat, mulțumită, că este mâncare și băutură suficientă, pentru toată lumea.

Înainte să se întunece, ni se oferă sau ni se promit cadourile. Fiecare, care vrea să facă un cadou, mie sau soțului meu, se ridică și face anunțul. Invitatul trebuie să precizeze pentru cine este cadoul, deoarece la samburi femeile și bărbații își au bunurile, asta însemnând animalele, separat. Eu sunt copleșită de câte

cadouri mi se oferă mie: paisprezece capre, două oi, un cocoș, o găină, doi viței tineri și o cămilă mică, toate numai pentru mine. Soțul meu primește și el, cam la fel. Nu au adus toți cadourile, așa că Lketinga trebuie să se ducă să le recupereze mai târziu.

Festivitatea se termină, iar eu mă retrag, pentru prima dată, în *manyatta* mea cea nouă. Mama mi-a aranjat tot. În sfârșit, pot să mă eliberez din strâmtoarea rochiei. Stau în fața focului și îl aștept pe soțul meu care mai zăbovește în boscheți. Este o noapte minunată, iar eu sunt pentru prima dată singură, în *manyatta* noastră cea mare. Pentru mine începe o nouă viață, ca gospodină independentă.

Buticul

La o săptămână după nuntă, mergem la Maralal ca să ne interesăm de licența de funcționare a buticului, pentru Lketinga. Un funcționar simpatic ne spune că de data aceasta s-ar putea să meargă mai repede. Completăm formularele și ne roagă să mai venim peste trei zile. Pentru că avem nevoie neapărată de un cântar la magazin, mergem la Nyahururu. În afară de asta, vreau să mai cumpăr o plasă de sârmă, ca să pot expune mai bine marfa în rafturi. Vreau să le ofer oamenilor cartofi, morcovi, portocale, varză albă, banane și altele.

La Nyahururu nu găsim cântar. Singurul vânzător de materiale feroase ne spune că sunt prea scumpe și că numai la Nairobi putem găsi așa ceva. Lketinga nu este încântat, dar, pentru că avem nevoie neapărată de un cântar, plecăm cu autobuzul înspre Nairobi, oraș pe care îl detestăm atât de tare! Acolo se găsesc peste tot cântare, iar prețurile variază de la o extremă la alta. În sfârșit, cumpărăm de la cel mai ieftin negustor, un cântar greu, pe care dăm 350 de franci, cu tot cu greutăți. Apoi, ne întoarcem la

Maralal, unde mergem pe la toți comercianții en gros și la toate piețele, ca să căutăm produsele la cele mai mici prețuri. Lui Lketinga i se pare totul prea scump, dar eu sunt convinsă că, negociind cu puțină pricepere, vom obține aceleași prețuri ca somalezii. Cel mai mare negustor îmi oferă un camion, care să-mi ducă marfa la Barsaloi.

A treia zi ne ducem, optimiști, la oficiu. Ofițerul cel amabil ne spune că a apărut o mică problemă: trebuie să aducem de la veterinarul din Barsaloi o dovadă, cum că buticul este curat, iar dacă prezentăm și portretul președintelui statului, care trebuie atârnat în fiecare magazin, atunci ni se va da licența. Lketinga vrea să protesteze, dar îl opresc. Oricum vreau să merg mai întâi acasă, ca să semnez contractul și să amenajez buticul în așa fel, încât să pot expune marfa într-un mod practic. În plus, trebuie să găsim pe cineva, care să ne ajute la vânzare, pentru că eu nu prea vorbesc limba, iar Lketinga nu știe să socotească.

Seara, mergem să o vizităm pe Sophia și pe prietenul ei. S-a întors din Italia și avem multe să ne povestim. Printre altele, îmi destăinuie că este însărcinată în luna a treia. Vestea mă bucură foarte tare, pentru că, între timp, și eu cred că sunt în aceeași situație, numai că nu am certitudinea de sută la sută ca ea. În comparație cu mine, Sophiei îi este rău în fiecare dimineață. Se miră foarte tare de planul meu cu buticul. Dar trebuia să încep odată să fac bani cu mașina; nu puteam numai să cheltuiesc mii de franci și să nu câștig nimic!

La Barsaloi încheiem contractul, și iată-ne fericiții proprietari ai unui magazin. Zile întregi curăț etajerele pline de praf și fixez plasa de sârmă la tejghele. Dau afară scândurile vechi, depozitate în partea din spate. Deodată, aud un sâsâit și văd coada unui șarpe verde, dispărând sub lemnul pe care încă nu l-am scos. Cuprinsă de panică, alerg afară și țip: *„Snake, snake!"* Câțiva bărbați trec pe acolo, dar când văd despre ce este vorba, nu are nici unul curajul să intre.

Nu trece mult timp, că se și adună șase persoane în fața magazinului, dar nici unul nu face nimic, până când nu vine un bărbat turkana, cu un băț lung. Intră și scormonește atent în grămada de lemne. Dă la o parte, lemn cu lemn, până când iese de acolo un șarpe lung de un metru. Ca un sălbatic, turkana încearcă să-l omoare, dar șarpele se târăște repede spre ieșire și se îndreaptă spre noi. În următoarea secundă, un băiat samburu înfige sulița în dihanie. Abia când devin conștientă de pericol, încep să-mi tremure genunchii.

Soțul meu se întoarce cam peste o oră de la veterinar. A obținut hârtia de care avem nevoie pentru licență, cu condiția, ca în decurs de o lună, să instalăm o toaletă turcească în afara buticului. Asta mai lipsea! Se oferă trei voluntari, mai ales lume turkana, dispuși să sape o gaură de trei metri adâncime și să instaleze toaleta. Cu tot cu material, costă aproape 600 de franci. Cheltuielile parcă nu mai au sfârșit! Sper ca în curând, să începem să mai și câștigăm bani.

Le povestesc părintelui Giuliano și părintelui Roberto de intenția mea de a deschide un butic. Ei sunt încântați, pentru că timp de șase luni la Barsaloi nu se poate cumpăra mălai. Despre sarcina mea nu pomenesc nimic, nici celor doi misionari, nici în scrisorile pe care le trimit în Elveția. Mă bucur foarte tare, dar știu cât de repede te poți îmbolnăvi aici și nu vreau să îngrijorez pe nimeni.

În sfârșit, vine ziua noastră cea mare. Plecăm la Maralal, ca să ne întoarcem cu un camion plin de marfă. Am găsit și o vânzătoare simpatică, și anume pe Anna, soția polițistului satului. Este o femeie robustă, care a mai lucrat la Maralal. Dacă se străduiește, înțelege și puțină engleză.

La Maralal mergem la Banca Comercială, ca să întrebăm dacă mi-au sosit banii din Elveția. Avem noroc și ridic echivalentul a cinci mii de franci, ca să putem cumpăra marfa. Ni se dau bancnote de șilingi, puse în teancuri. Lketinga nu a văzut în viața lui atâția

bani. Ne interesăm la en-grosistul somalez când ne poate pune la dispoziție un camion, care să ne ducă marfa la Barsaloi. Momentan, râurile sunt secate, de aceea drumul poate fi făcut de aceste camioane grele, pe nume *lori*, fără probleme. Peste două zile va fi unul liber.

Acum mergem să facem cumpărăturile. Camionul costă 300 de franci, de aceea trebuie să profităm de încărcătura maximă de zece tone. Eu comand de optzeci de ori câte 100 kilograme de mălai și de cincisprezece ori câte 100 kilograme de zahăr, ceea ce aici reprezintă o avere. Mă pregătesc să plătesc și să cer o chitanță, când Lketinga ia teancul de bani și pretinde că le dau mult prea mulți bani acestor somalezi. El vrea să controleze totul. Eu mă simt penibil, pentru că i-a jignit pe acești oameni și, oricum, socoteli prea mari el nu este în stare să facă. Așază banii în grămăjoare și nimeni nu înțelege de ce se joacă cu ei. Îl iau cu binișorul și încerc să-l conving, până când acceptă să-mi dea banii. În fața lui, mai număr o dată. După ce mai rămân 3000 de șilingi, îmi spune, supărat: „Vezi, este mult prea mult!" Îl liniștesc, explicându-i că aceasta este plata pentru închirierea camionului. Cei trei somalezi se uită unul la celălalt, puțin cam enervați. În sfârșit, comandăm marfa și ne este rezervată, până când vine camionul. Acum merg prin sat cu mașina și cumpăr din loc în loc 100 kilograme de orez, 100 kilograme de cartofi, varză și ceapă.

În sfârșit, după-masă târziu, camionul este încărcat. Să fie în jur de ora unsprezece noaptea, când ajunge la Barsaloi. Produsele fragile, cum ar fi apa minerală, Cola și Fanta, le încarc în Land Rover la mine; de asemenea, roșiile, bananele, pâinea, Omo, margarina, ceaiul și alte articole. Mașina este plină ochi. Eu nu vreau să merg pe traseul mai lung, ci pe cel prin pădure, ca să ajung la Barsaloi în două ore. Lketinga se urcă în camion; îi este teamă, și asta pe bună dreptate, să nu dispară marfă pe drum.

Paznicul de vânătoare și două femei merg cu mine. Pentru că mașina este foarte încărcată, sunt nevoită să pun în funcțiune

tracțiunea integrală, ca să pot urca panta din pădure. Trebuie să mă obișnuiesc mai întâi să conduc unui vehicul atât de greu: sunt aproape șapte sute de kilograme. Din când în când, trecem prin gropi pline cu apă; aici, în pădure, rareori seacă bălțile. Pajiștea, unde am văzut eu bivolii, astăzi este părăsită. Cu chiu, cu vai, reușesc să vorbesc cu însoțitorul meu în swahili despre buticul nostru. Cu puțin timp înainte de „panta morții", vine o curbă dublă abruptă. Când întru în defileu, văd în fața noastră un fel de zid gri și mare. Frânez cu toată forța, dar mașina alunecă, din cauza greutății, în direcția elefantului care blochează drumul. *„Stop, stop the car!"*, strigă paznicul de vânătoare. Eu fac tot posibilul, trag și frâna de mână, care nu mai funcționează așa de bine. Mașina se oprește la trei metri în fața șezutului imens al animalului. Bag repede în marșarier. Femeile încep să țipe în spate și vor să coboare. Elefantul se întoarce și se uită la noi cu niște ochi rotunzi. Își balansează trompa în sus și trâmbițează. Cu colții lui puternici, arată și mai amenințător. Mașina alunecă încet, în spate. Ne aflăm acum la șase metri distanță de el. Paznicul de vânătoare, însă, ne avertizează că abia după ce elefantul nu ne mai vede, suntem în afara oricărui pericol, adică după ce dispărem în spatele curbei. Pentru că mașina este ticsită, iar eu nu am oglindă retrovizoare, nu pot vedea în spate. Însoțitorul meu trebuie să mă ghideze. Sper să înțeleg ce-mi spune.

În sfârșit, ne depărtăm atât de mult de elefant, încât nu-l mai vedem, ci doar îl auzim. Abia acum simt cum îmi tremură genunchii. Nici nu vreau să mă gândesc, ce s-ar fi întâmplat, dacă am fi intrat cu mașina în acest colos sau dacă mi-ar fi murit motorul, când am mers în marșarier.

Paznicul de vânătoare mai simte, încă, mirosul de elefant. Și, culmea ironiei, exact azi nu are arma la el. Ne aflăm acum la optzeci de metri depărtare de el, dar tot îl auzim cum frânge arborii. Un timp nu se mai aude nimic. Paznicul merge, încet, spre curbă

și constată că elefantul își apără în continuare teritoriul; paște liniștit, postat în mijlocul drumului. De-o parte și de alta, mai mulți pomi mici sunt culcați la pământ.

Treptat, treptat, începe să se întunece. Tăunii se lipesc de noi și ne înțeapă groaznic. În afară de paznic, nu coboară nimeni. Peste o oră, elefantul se află tot în mijlocul drumului. Încep să mă enervez, pentru că mai avem de mers o bucată bună de drum și trebuie să traversez grohotișul, noaptea, cu mașina plină. Când vedem că situația nu se schimbă cu nimic, paznicul strânge niște pietre mari și se îndreaptă din nou către curbă. De acolo, începe să arunce cu ele în desișul pădurii, ceea ce produce un foșnet și un zgomot puternic. Într-adevăr, nu mai durează mult și elefantul pleacă din mijlocul drumului.

La Barsaloi, mă duc direct la butic și descarc mașina în lumina farurilor. Din fericire, câteva persoane îmi sar în ajutor. Apoi, mă duc la *manyatta* noastră. După un timp, un băiat din vecinătate vine și-mi spune că a văzut două faruri în depărtare. Fratele lui mai mare se uită și el după lumini. Acum, toată lumea stă încordată. Cel care vine este camionul nostru, un camion samburu!

Însoțită de cel mai mare dintre cei doi băieți, merg la butic și aștept acolo. Veterinarul apare și el și aduce din cabana lui o lampă cu gaz. O punem pe tejghea și dintr-odată se face în butic o lumină plăcută. Eu mă gândesc unde și ce descărcăm și unde le punem. Tot mai mulți oameni dau târcoale buticului și așteaptă să vină *lori*.

În sfârșit, se apropie cu un zgomot puternic. Pentru mine este un moment impresionant și, în același timp, mă cuprinde un sentiment de fericire, când mă gândesc că acum există un magazin la Barsaloi, unde poți găsi mereu ceva de mâncare. Acum nu mai trebuie să sufere nimeni de foame, pentru că există destule alimente în stoc. Lketinga coboară mândru din camion și îi salută pe unii, printre care și pe paznicul de vânătoare. Îngrozit, ascultă

povestirea acestuia, după care vine la mine și mă întreabă: *„Hello, wife, really you have seen an elephant?" „Yes, sure!"* El se ia cu mâinile de cap: *„Crazy, this is very dangerous, really Corinne, very dangerous!" „Yes, I know, but now we are okay"*, îi spun eu și mă uit să văd cine mă poate ajuta la descărcat.

Negociem și alegem trei bărbați care lucrează ocazional și la somalezi. Mai întâi, trebuie așezați sacii cu cartofi și orez; în camera din spate, care servește drept depozit, sunt duși sacii cu porumb și zahăr. Celelalte mărfuri sunt stivuite în magazin.

Este o activitate însuflețită. După o jumătate de oră, camionul este gol și pleacă, în miezul nopții, înapoi, spre Maralal. Noi rămânem într-o debandadă totală; stăm printre cutii de Omo și de ceai. Primii clienți își și fac apariția și vor să cumpere zahăr. Dar eu refuz să vând, pentru că este prea târziu și trebuie să aranjăm mai întâi marfa. Închidem magazinul și mergem în *manyatta*.

Ca de obicei, ne sculăm de dimineață și stăm la soare cu animalele. Deodată, vedem câteva femei, apropiindu-se de noi. Lketinga le întreabă ce s-a întâmplat. Vor să știe când deschidem buticul. Lketinga se pregătește să se ducă, dar eu îl rog să le spună că înainte de prânz eu nu vând nimic, pentru că mai întâi trebuie să despachetăm, iar Anna încă nu a venit. Ea se pricepe la aranjatul mărfurilor.

După două ore, magazinul arată aproape perfect. În fața buticului sunt mai bine de cincizeci de femei și bărbați care așteaptă să deschidem. Plasa de sârmă a meritat. Cartofii, varza, morcovii, ceapa, portocalele și mango, le-am pus sub tejghea. De tavan, atârnă o sfoară, pe care sunt puse bananele. În spate, pe etajere, sunt înșirate cutiile de Omo, de diferite mărimi, conservele cu untură Kimbo, praful de ceai, hârtia igienică, care, mai târziu, are mare succes, săpunuri, dulciuri de tot felul, precum și chibrituri. Lângă cântar punem un sac cu zahăr, unul cu mălai și altul cu orez. Mai spălăm o dată pe jos și deschidem ușa magazinului.

Pentru un moment, suntem orbiți de lumina soarelui. Femeile iau cu asalt buticul. Un val de oameni, gătiți cu podoabe în culori vii, se îndreaptă spre mine. Magazinul este plin până la refuz. Toți ne întind o *kanga* sau saci cusuți de mână. Anna începe să cântărească și să distribuie zahărul. Ca să nu cadă prea mult pe lângă, ne-am confecționat din carton un fel de lopată. Acum încep și eu să vând zahăr sau mălai. Majoritatea oamenilor pun, pur și simplu, banii pe tejghea și vor în schimb diverse produse. Asta presupune un calcul rapid.

În nici o oră, vindem primul sac mare cu mălai. Îmi pare bine că am scris dinainte prețurile la toate articolele. Cu toate acestea, continuă să domnească o mare debandadă. Seara, după ce am vândut aproape 600 kilograme de mălai, 200 kilograme de zahăr și alte produse, cutia, care servește drept casă, dă pe dinafară. Când începe să se întunece, vrem să închidem, dar mai vine câte un copil care vrea să cumpere zahăr sau mălai pentru cină. La ora șapte închidem, în sfârșit, buticul. Abia mă mai țin pe picioare și mâinile abia mi le mai pot mișca. Anna se duce și ea, moartă de oboseală, acasă.

Pe de-o parte, ziua de azi a însemnat un mare succes, pe de alta, afluența de oameni îmi dă gândit. Mâine va fi la fel, de dimineață, până seara. Va trebui, însă, să mă duc să mă spăl și eu la râu, dar nu știu când.

La ora opt suntem iar la magazin. Anna este deja acolo. La început, vânzarea merge slab, dar de la nouă până după-masă, magazinul este plin. Navetele cu apă minerală, Cola, Fanta și Sprite se golesc repede. Prea multă vreme au fost nevoiți oamenii să renunțe la aceste produse. Mulți războinici sau băieți stau ore întregi în magazin sau în fața acestuia, ca să discute, pur și simplu. Femeile și fetele stau la umbră. Și soția veterinarului, medicul și profesorul boscheților vin aici și cumpără kilograme întregi de cartofi și fructe. Toată lumea este încântată de magazinul nostru

grozav. Bineînțeles, constat deja, că lipsesc multe lucruri. Majoritatea timpului, Lketinga stă cu noi; vorbește cu lumea sau vinde lucrurile mai simple, cum ar fi săpun sau Omo. Ajută și el, atât cât poate. Pentru prima dată, de mult timp, mama vine în sat, ca să ne vadă magazinul.

La sfârșitul celei de-a doua zile, ajung să stăpânesc deja cifrele în limba *maa*. Am făcut un tabel, din care putem citi direct prețurile pentru diverse cantități de mălai sau zahăr, ceea ce ne ușurează substanțial calculele. Și astăzi muncim fără întrerupere și ne ducem, frânți de oboseală, acasă. Bineînțeles, iar nu am reușit să mâncăm ceva cald, ceea ce pentru starea mea nu este recomandat. Spatele mă doare de la aplecatul continuu. Numai astăzi am cântărit și am vândut opt saci cu mălai și aproape 300 kilograme de zahăr.

Mama îmi face mămăligă cu puțină carne, în timp ce eu discut cu Lketinga despre această situație insuportabilă. Anna și cu mine avem, practic, nevoie de o pauză, ca să mâncăm și să ne spălăm. Ne hotărâm, ca de mâine să închidem magazinul între ora douăsprezece și două după-masa. Anna se bucură și ea de acest aranjament. Aducem la magazin patruzeci de litri de apă, ca să mă pot spăla măcar în partea din spate a magazinului.

Încet, încet, fructele și legumele încep să se împuținеze. Chiar și din orez, care a fost scump, nu a mai rămas nimic. Pentru noi, nu am dus acasă decât trei kilograme. Giuliano și Roberto vin astăzi pentru prima dată în magazin și își exprimă admirația, lucru care mie îmi face plăcere. Îi întreb, dacă pot depune la ei banii încasați, pentru că nu am altă idee, unde aș putea păstra atâția bani. Giuliano este de acord și în fiecare seară trec pe la misiune și las acolo plicul cu bani. Lumea nu se descurcă cu noul program, pentru că cei mai mulți nu au ceas. Ori trebuie să închidem aproape cu forța magazinul, ori sunt atât de mulți oameni, încât trebuie să renunțăm la pauză. După nouă zile, magazinul este aproape gol; mai avem

doar cinci saci cu mălai, iar zahărul s-a terminat deja de două zile. Asta înseamnă că trebuie să mergem din nou la Maralal. Dacă avem noroc, ne putem întoarcem în trei zile cu un camion. Anna rămâne la magazin. Fără zahăr, este mult mai puțină activitate.

La Maralal este, de asemenea, criză de zahăr. Magazinele nu au mai fost aprovizionate și nu se mai vând saci de o sută de kilograme. Fără zahăr, nu merită să ne întoarcem la Barsaloi. După trei zile, începe să se livreze din nou zahăr, iar sacii sunt raționalizați. În loc de douăzeci de saci, primim doar opt. Abia a cincea zi ne putem întoarce cu un camion. În timp ce am stat la Maralal, am procurat și alte câteva lucruri noi, și anume: atât de căutatele *kanga*, tabac de mestecat pentru bătrâni și chiar douăzeci de perechi de sandale din cauciuc, de diferite mărimi. Din păcate, banii câștigați nu ne ajung pentru noile cumpărături. De aceea, trebuie să mai scot ceva de la bancă și îmi propun să măresc prețul la mălai și zahăr, deși el este fixat de stat. Dar, ținând cont de costurile de transport atât de mari, este imposibil să cer același preț ca la Maralal. În plus, trebuie să umplem canistra de două sute de litri cu benzină. De data aceasta, Lketinga nu mă mai lasă să merg singură cu Land Rover-ul, pentru că îi este teamă să nu mă ciocnesc din nou de elefanți sau de bivoli. Dar cine să însoțească *lori*? Lketinga trimite o cunoștință de-a lui, în care crede că poate avea încredere. Plecăm către prânz și ajungem la Barsaloi fără probleme. Este chiar ciudat: de câte ori merge soțul meu cu mine, nu există nici un fel de incidente.

La magazin este liniște totală. Anna vine spre noi, plictisită. În cele cinci zile s-a vândut și restul de mălai. Din când în când, mai apare câte cineva, care vrea să cumpere ceai sau Omo. Casa este pe jumătate plină cu bancnote, dar nu pot verifica, pentru că mai este marfă în stoc. Am încredere în Anna.

Ne întoarcem în *manyatta*, unde dorm, liniștiți, doi războinici. Eu nu sunt foarte încântată să găsesc *manyatta* ocupată, dar știu

că legea ospitalității presupune acest lucru. Toți bărbații de vârsta lui Lketinga au dreptul să se odihnească în coliba noastră sau să înnopteze. Trebuie să le ofer, de asemenea, *chai*. În timp ce aprind focul, cei trei bărbați discută între ei. Lketinga îmi traduce că în Sitedi, un bivol i-a spintecat coapsa unui războinic și că trebuie să plece imediat într-acolo, ca să-l ducă la medic. Eu rămân acasă, pentru că în următoarele două ore trebuie să apară *lori*. Îi dau cheile de la mașină cu strângere de inimă, deoarece trebuie să meargă pe același traseu, pe care a mers anul trecut, când a lovit mașina.

Eu mă duc la Anna și facem ordine în magazin, ca să fie totul gata pentru descărcare. Când se lasă seara, aprindem cele două lămpi noi cu gaz. Am cumpărat, de asemenea, o mașină de gătit cu cărbuni, ca să pot face, în spatele magazinului, când am ocazia, un ceai sau să gătesc o mâncare.

În sfârșit, vine *lori*. În cel mai scurt timp se adună iar o groază de lume în jurul buticului. Terminăm repede cu descărcatul. De data asta număr sacii, ca să fiu sigură că nu lipsește nimic, dar neîncrederea mea se dovedește a fi fără temei. O dată descărcate mărfurile, începe debandada. Peste tot stau cutii, una peste alta, pe care trebuie să le golim.

Deodată, în magazin apare Lketinga. Îl întreb dacă totul este în ordine. *„No problem, Corinne, but this man has a big problem"*, îmi răspunde el. El l-a dus pe rănit la medicul boscheților, care i-a curățat piciorul și i-a cusut rana lungă de 20 de centimetri, fără anestezie. Acum, bărbatul se află la noi în *manyatta*, pentru că trebuie să meargă în fiecare zi la control.

Lketinga a cumpărat din Maralal kilograme de *miraa*, pe care o vinde mai departe la un preț bun. Tot satul vine să cumpere această iarbă; chiar doi somalezi, atrași și ei de *miraa*, intră, pentru prima dată, în magazinul nostru. Soțul meu se uită supărat la ei și îi întreabă pe un ton arogant, ce caută aici. Mi-e rușine de comportamentul

lui, mai ales că cei doi sunt prietenoși și, din cauza afacerii noastre, vânzarea lor este destul de afectată. Își primesc *miraa* și pleacă. Este aproape ora nouă seara, când terminăm de aranjat magazinul, astfel încât a doua zi putem relua vânzarea.

Când intru în colibă, găsesc întins pe jos un războinic de o statură robustă, cu un picior înfășurat într-un bandaj gros și care geme în surdină. Îl întreb ce face și îmi răspunde: *„OK"*. Dar aici, asta nu înseamnă mare lucru. Nici un samburu nu ar spune vreodată altceva, chiar dacă s-ar afla în fața morții. Transpiră foarte tare și miroase puternic a ceva amestecat între transpirație și iod. Lketinga vine și el mai târziu, cu două mănunchiuri de *miraa*. Îi spune ceva rănitului, dar acesta abia răspunde. Probabil că are febră mare. După mai multe discuții, mă lasă să-i iau temperetura. Termometrul arată 40,5°C. Îi dau medicamente antitermice, iar după puțin timp, adoarme. Eu nu dorm bine. Lketinga mestecă toată noaptea *miraa*; războinicul rănit geme și, din când în când, țipă. A doua zi, Lketinga rămâne lângă camaradul lui, iar eu mă duc la magazin. Vânzarea merge ca pe roate, pentru că vestea că am adus zahăr și mălai, s-a răspândit ca focul. Astăzi, Anna pare a fi obosită. Tot timpul simte nevoia să se așeze și, din când în când, iese afară și vomită. Îngrijorată, o întreb ce se întâmplă. Îmi răspunde că e bine, dar că s-ar putea să aibă o criză de malarie. O trimit acasă, iar bărbatul care a însoțit camionul se oferă să mă ajute. Eu sunt încântată de ajutorul lui, pentru că nu se dă înapoi de la treabă. După mai multe ore de muncă, mă doare din nou mijlocul foarte tare. Nu știu dacă este de la sarcină sau de la aplecatul continuu. Bănuiesc că sunt la sfârșitul lunii a treia. În afară de o mică proeminență, nu se vede nimic. Soțul meu se îndoiește deja că sunt gravidă și se gândește că poate am o tumoare în burtă.

După un timp, Lketinga intră în magazin. Pentru o secundă, rămâne încremenit, după care îl întreabă pe bărbat, pe un ton răstit, ce face în spatele tejghelei. Eu continuu să servesc. Bărbatul

îi povestește că Annei i s-a făcut rău și a trebuit să plece acasă. Ne continuăm treaba, iar Lketinga stă într-un colț și mestecă *miraa*, ceea ce pe mine începe să mă enerveze. Îl trimit la veterinar, să vadă dacă azi a tăiat cineva o capră, pentru că vreau să gătesc o mâncare cu cartofi și carne. La prânz vreau să închid, ca să pot să gătesc și să mă spăl, în partea din spate a buticului, dar Lketinga și ajutorul nostru vor să lucreze mai departe. Eu gătesc pe mașina cu cărbuni un ghiveci bun. În sfârșit, pot să mănânc din nou în liniște. O jumătate păstrez pentru Lketinga. Cu burta plină, pot munci mai bine.

În jur de ora nouăsprezece suntem acasă. Rănitul stă la noi în colibă. Se pare că se simte mai bine. Dar coliba arată ca după război. Peste tot sunt aruncate cozi de *miraa* roase și gume de mestecat. Oala, cu resturi de mămăligă pe ea, stă lângă vatră, iar de jur împrejur sunt aruncate resturi de mâncare, pe care s-au adunat furnicile. La asta se mai adaugă mirosul urât din colibă. Mie mi se oprește respirația. Vin obosită de la muncă și trebuie să mă apuc să fac curat în colibă, fără să mai vorbim de oala de *chai*, pe care trebuie să o curăț cu unghiile.

Când îmi exprim nemulțumirea față de soțul meu, mă lovesc de o neînțelegere totală din partea lui. În amețeala provocată de *miraa*, Lketinga se simte lezat și mă acuză că nu vreau să-l ajut pe prietenul lui, care tocmai a scăpat din ghearele morții. Dar eu nu-i cer decât puțină ordine. Războinicul părăsește coliba, șchiopătând, împreună cu soțul meu. Se duc la mama. Aud o discuție aprinsă și, dintr-odată, mă simt marginalizată și singură. Ca să nu-mi pierd cumpătul, îmi scot casetofonul și ascult muzică germană. După un timp, Lketinga bagă capul în colibă și se uită la mine, supărat. *„Corinne, what's the problem? Why you hear this music? What's the meaning?"* Dumnezeule, cum să-i explic că mă simt neînțeleasă și exploatată și că îmi caut alinarea în muzică? El nu poate să înțeleagă.

Îi iau mâna și îl rog să se așeze lângă mine. Ascultăm împreună muzică și ne uităm la foc. Încet, încet, simt cum se instalează o tensiune erotică între noi și mă las pradă ei. În lumina focului, Lketinga arată fantastic. Îi pun mâna pe coapsa lui creolă și goală și-i simt excitarea. El se uită la mine cu o privire sălbatică și deodată ne aflăm unul în brațele celuilalt. Ne sărutăm. Pentru prima dată, am impresia că și el a descoperit plăcerea. Deși eu am tot încercat, lui Lketinga nu i-au plăcut niciodată îmbrățișările mele; de aceea încercările mele au eșuat, de cele mai multe ori foarte repede. Dar acum mă sărută și el și devine tot mai înfocat. În sfârșit, facem din nou dragoste. Este minunat. După ce se relaxează, mă mângâie afectuos pe burtă și mă întreabă: *„Corinne, you are sure, you have now a baby?"* Eu râd, fericită: *„Yes!" „Corinne, if you have a baby, why you want love? Now it's okay, I have given you a baby, now I wait for it."* Bineînțeles că sunt puțin dezamăgită de această atitudine a lui, dar nu o mai iau în serios. Adormim fericiți.

A doua zi este duminică. Magazinul este închis, așa că ne hotărâm să ascultăm o slujbă de-a părintelui Giuliano. Biserica cea mică este arhiplină. Sunt aproape numai femei și copii. Câțiva bărbați, cum ar fi veterinarul cu familia lui, medicul și profesorul boscheților, stau într-o parte. Giuliano oficiază slujba în limba swahili, iar profesorul traduce în samburu. În pauze, femeile și copiii cântă și bat la tobe. În mare, totul se desfășoară într-o atmosferă veselă. Lketinga este singurul războinic de acolo, iar această vizită la biserică este prima și ultima pentru el.

După-amiaza o petrecem împreună, la râu. Eu spăl haine, iar el spală mașina. În sfârșit, avem timp suficient pentru ritualul de spălare. Este ca înainte și mă gândesc cu nostalgie la timpul trecut. Firește că-mi place magazinul, iar mâncarea a devenit mult mai variată, dar nu mai avem atât de mult timp pentru noi. Totul a devenit prea stresant. Cu toate acestea, după fiecare duminică,

abia aștept să mă duc la butic. M-am împrietenit cu femeile din sat și cu o parte din soții lor, care știu ceva engleză. Am început să știu și eu, cine al cui este.

Anna mi-a devenit, între timp, foarte dragă. De câteva zile, soțul ei stă mereu la magazin, pentru că are vacanță. În comparație cu Lketinga, pe mine nu mă deranjează. De fiecare dată, când soțul Annei bea o apă gazoasă, Lketinga întreabă, într-un mod, care pe mine mă face să mă simt penibil, dacă Anna a pus-o la socoteală.

Este timpul să cumpărăm din nou zahăr. Sacii s-au golit de câteva zile și de aceea avem mai puțini clienți. În plus, se apropie vacanța elevilor și aș putea să cumpăr zahăr din Maralal și să-l aduc și pe James acasă. Lketinga rămâne la magazin; vrea să o ajute pe Anna, pentru că ne-au mai rămas încă douăzeci de saci de mălai, pe care trebuie să-i vindem, ca să ne ajungă banii să plătim camionul. Eu îl iau cu mine pe bărbatul care ne-a ajutat data trecută. Lucrează bine și îmi poate ridica sacii grei în Land Rover. Ca de obicei, mai vor să meargă și alte douăzeci de persoane. Pentru că de fiecare dată există discuții, mă hotărăsc să cer o taxă, ca să nu suport singură costul benzinei. Atunci, vor veni precis numai aceia care au un motiv întemeiat. Când fac acest anunț, mulțimea de oameni se dispersează rapid; mai rămân cinci persoane care plătesc prețul cerut. De aceea, Land Rover-ul nu este foarte încărcat. Plecăm, pentru că diseară vreau să fiu înapoi. Printre pasageri se află și paznicul de vânătoare care trebuie să plătească și el, de data asta.

La Maralal coboară toată lumea, iar eu continuu drumul spre școală. Directorul mă informază că elevii iau vacanță abia de la ora șaisprezece. Convenim amândoi să iau trei sau patru elevi cu mine, la Barsaloi. Între timp, ajutorul meu și cu mine, cumpărăm trei saci cu zahăr, ceva fructe și legume. Mai mult nu pot încărca, dacă vreau să iau și băieții cu mine. Mai îmi rămân două ore și profit de timp, ca să o vizitez pe Sophia.

Este foarte fericită când mă vede. În comparație cu mine, ea s-a îngrășat câteva kilograme și se simte bine. Îmi gătește spaghete; după atâta vreme fără paste făinoase, aceasta este pentru mine o masă festivă. Nu-i de mirare că se îngrașă atât de repede! Prietenul ei *rasta*, apare pentru câteva secunde, după care dispare cu câțiva prieteni. Sophia se plânge că, de când a rămas gravidă, el aproape nici nu se mai uită la ea. Nu vrea să muncească, dar în schimb îi cheltuie banii ei pe bere și prieteni. Cu tot confortul pe care și l-a creat, nu o invidiez, ci, dimpotrivă, făcând comparație cu situația Sophiei, îmi dau seama cât de multe face Lketinga.

Îmi iau rămas bun de la Sophia, cu promisiunea că o voi vizita, de câte ori o să vin la Maralal. Trec pe la punctul de întâlnire stabilit și îi iau pe ajutorul meu și pe paznicul de animale, după care mergem la școală. Cei trei băieți sunt pregătiți de plecare. James se bucură foarte tare că am venit să-l iau. Plecăm imediat, pentru că vrem să ajungem acasă, înainte să se întunece.

Poteci prin junglă

Urcăm cu mașina pe drumul cel roșu și plin de praf. Înainte să ajungem la curba dublă, pe paznicul de vânătoare și pe mine ne apucă râsul, pentru că ne aducem aminte de aventura cu elefanții. În spate, băieții stau de vorbă și râd. Când ajungem la panta abruptă, mă pregătesc să pun în funcțiune tracțiunea integrală. Frânez, apoi frânez încă o dată, dar mașina merge, pur și simplu mai departe, spre „panta morții". Îngrozită, eu urlu: *„No brakes!"* În același timp, văd că la dreapta nu pot să virez, pentru că imediat lângă drum, începe prăpastia mascată de copaci. Așa că, fără să mai stau pe gânduri, trag de volan spre stânga, în timp ce paznicul de vânătoare încearcă să deschidă ușa.

Ca printr-o minune, mașina se oprește, trosnind, în bucățile de stâncă, înalte de aproximativ treizeci de centimetri. Dacă aș fi

mers numai puțin mai mult, nu aș mai fi avut altă soluție, decât să intru frontal în peretele de stâncă. Mă rog ca mașina să rămână agățată în boscheți. Platforma are o lungime de cel mult cinci sau șase metri, după care coboară abrupt, în junglă.

Băieții sunt speriați rău, iar paznicul de vânătoare e la rândul lui înspăimântat. În cele din urmă, mașina se oprește cam la un metru înainte de capătul platoului. Mie îmi tremură corpul atât de tare, încât nu sunt în stare să cobor din mașină. Pentru că noi, în față, nu mai facem nici o mișcare, iar ușa din spate nu se deschide, băieții ies pe geam. Mie mi s-au înmuiat genunchii. Reușesc să cobor totuși, ca să văd stricăciunile. În acel moment, mașina începe să alunece încet. Am prezență de spirit și apuc prima piatră mai mare, pe care o găsesc și o pun sub roată. Băieții descoperă că este rupt cablul de la frână. Stăm toți, încă șocați, în jurul mașinii. Suntem disperați. Ne aflăm la nici trei metri de „panta morții".

Este imposibil să rămânem aici în sălbăticie, spune paznicul de vânătoare, deși de data asta este înarmat. Mai ales că se face cumplit de frig, când se întunecă. Dar tot atât de imposibil este să mergem până la Barsaloi fără frână. Așa că nu ne rămâne altceva de făcut, decât să ne întoarcem la Maralal; până acolo pot merge, în cel mai rău caz, și fără frână, numai cu tracțiunea integrală. Înainte de toate, trebuie să întoarcem mașina, care este destul de lungă, pentru acest platou îngust. Căutăm niște bolovani, după care pornesc încet. Mai mult de o jumătate de metru nu pot înainta, de aceea băieții trebuie să oprească de fiecare dată mașina, punând pietre sub roți. Apoi, trebuie să fac aceeași manevră, înapoi, unde eu nu văd aproape nimic. Transpirația îmi curge pe față și mă rog la Dumnezeu să ne ajute. După acest accident, în care am trecut pe lângă moarte, sunt pe deplin convinsă că există. După mai mult de o oră, se întâmplă o a doua minune: mașina este întoarsă.

Este deja întuneric în junglă, când putem, în sfârșit, să plecăm. Mergem cu viteza întâi și cu tracțiunea integrală. La coborâre,

mașina prinde viteză prea mare; pe loc drept, motorul urlă îngrozitor, dar nu am curaj să schimb viteza. Din reflex, apăs în momentele critice pe frâna stricată. După mai mult de o oră, ajungem la Maralal. Răsuflăm ușurați. Aici, lumea traversează strada liniștită, presupunând că cele câteva mașini care se află pe șosea, vor frâna. Eu nu pot decât să claxonez, iar oamenii sar într-o parte, înjurându-mă. Cu puțin timp înainte de a ajunge în fața garajului, opresc motorul și las mașina să ruleze. Șeful somalez tocmai se pregătește să închidă. Îi explic ce problemă am și că mașina este plină de marfă și nu o pot lăsa nesupravegheată. Atunci, el deschide poarta de fier și câțiva bărbați împing mașina înăuntru.

Mergem împreună să bem *chai* și discutăm, încă șocați, despre situație. Acum trebuie să căutăm un *lodging*. Paznicul de animale își caută cazare. Pe băieți și pe ajutorul meu îi invit eu. Băieții propun să doarmă amândoi într-un pat, ceea ce mie îmi convine, pentru că vreau să fiu singură. După ce mâncăm, mă retrag la mine în cameră. Când mă gândesc la soțul meu, mă simt groaznic. El nu știe ce s-a întâmplat și își va face griji.

Dimineață mă duc la garaj. Muncitorii tocmai repară la mașină. Nici șeful somalez nu-și explică cum a fost posibil să se întâmple așa ceva. La ora unsprezece putem pleca, dar de data aceasta nu mă mai încumet să merg pe traseul din junglă. Mi-a intrat frica-n oase și, la urma urmei, sunt gravidă în luna a patra. Mergem pe traseul ocolit, prin Baragoi, care durează aproape patru ore și jumătate. Pe drum, mă gândesc la grijile pe care și le face Lketinga.

Mergem bine. Strada, a cărei singură problemă este pietrișul, este mult mai accesibilă decât cealaltă. După ce am parcurs mai bine de jumătate din drum și după ce am traversat albia secată a unui râu, aud un fâsâit care mie îmi este familiar. Spre ghinionul nostru, avem pană! Toată lumea coboară și băieții scot roata de rezervă de sub sacii de zahăr. Ajutorul meu fixează cricul, iar după o jumătate de oră roata este schimbată. De data aceasta nu

am nimic de făcut; stau la soare și fumez o țigară. Ne continuăm călătoria și ajungem în cursul după-amiezii la Barsaloi.

Parcăm lângă magazin și tocmai mă pregătesc să cobor, când îl văd pe soțul meu venind spre mine, cu o privire încruntată. Stă lânga ușa mașinii și face o mișcare dezaprobatoare: *„Corinne, what is wrong with you?Why you come late?"* Eu încep să-i povestesc, dar el refuză să mă asculte și mă întreabă, cu un aer disprețuitor, cu cine mi-am petrecut noaptea la Maralal. Acum mă apucă pe mine furia. Noi abia am scăpat din ghearele morții, iar soțul meu crede că l-am înșelat! Nu mi-aș fi imaginat niciodată că va reacționa în halul acesta.

Băieții îmi sar în ajutor și îi descriu cum a decurs călătoria. El se târăște sub mașină, ca să examineze cablul. Se calmează, când vede urme de la lichidul de frână. Totuși, eu sunt profund dezamăgită și mă hotărăsc să mă retrag în colibă. Treaba lor cum se descurcă singuri! La urma urmei, este și James acolo. Pe mama și pe Saguna le salut în fugă, apoi intru la mine în colibă și încep să plâng de epuizare și dezamăgire.

Spre seară, începe să mi se facă frig. Nu dau, însă, prea mare importanță acestui lucru și mă apuc să fac *chai*. Lketinga vine să bea și el. Nu vorbim prea mult. Seara, târziu, pleacă să viziteze o enclavă îndepărtată și să recupereze restul de capre de la nuntă. Îmi spune că se întoarce peste vreo două zile. Își înfășoară pătura cea roșie în jurul umerilor, își ia cele două sulițe și părăsește *manyatta*, fără prea multe cuvinte. Îl aud vorbind puțin cu mama, și, în afară de țipetele unui bebeluș din coliba vecină, este liniște deplină. Starea mea se agravează. Noaptea mă apucă frica. Oare să fie din nou o criză de malarie? Îmi scot tabletele de Fansidar și citesc cu atenție instrucțiunile. În cazul în care ești suspect de malarie, trebuie să iei trei tablete deodată. În cazul unei sarcini, trebuie consultat medicul. Dumnezeule, în nici un caz nu vreau să pierd copilul, deși, la malarie, până în luna a șasea, acest lucru

este foarte posibil. Mă hotărăsc să iau cele trei tablete și pun lemne pe foc, ca să mă mai încălzesc.

Dimineață mă trezesc abia când aud voci afară. Ies din colibă și lumina soarelui mă orbește. Este aproape ora opt și jumătate. Mama stă în fața colibei și se uită la mine, râzând. *„Supa Corinne"*, îmi spune ea. Îi răspund *„Supa mama"* și mă grăbesc să ajung în boscheți, ca să-mi fac nevoile.

Mă simt fără vlagă și obosită. Când mă întorc în *manyatta*, mă așteaptă patru femei și mă întreabă de butic. *„Corinne, tuka"*, o aud pe mama strigând, adică să deschid magazinul. *„Ndjo, ja, later!"*, îi răspund eu. Ieri am făcut aprovizionarea cu zahăr și acum toată lumea vrea să cumpere, ceea ce este firesc. Peste o jumătate de oră, mă târăsc până la magazin.

Acolo așteaptă mai mult de douăzeci de persoane, dar Anna nu este printre ele. Deschid și oamenii încep imediat să pălăvrăgească. Fiecare vrea să fie primul. Dar unde este Anna? Ajutorul meu nu se arată nici el și nici băieții nu știu unde sunt. În timp ce servesc, simt că trebuie să mă duc urgent la toaletă. Întind mâna după hârtia igienică și dau năvală spre toaletă. Am diaree. Acum chiar că sunt stresată. Magazinul este plin de oameni. O cutie deschisă, care servește drept casă, este accesibilă oricui vine în spatele tejghelei. Mă întorc, sleită, la femeile care continuă să trăncănească. Diareea mă trimite de mai multe ori la toaletă.

Anna m-a abandonat, nu a venit. Până acum nu am văzut nici măcar o față cunoscută, nimeni, căruia să-i pot explica, cât de cât, în engleză, situația în care mă aflu și să cer ajutor. După prânz, abia mă mai pot ține pe picioare.

În sfârșit, apare soția profesorului. O trimit la mama, ca să vadă dacă nu sunt băieții acasă. Din fericire, apare James, cu băiatul care a dormit cu mine în cameră, în *lodging*, acum ceva timp. Se arată imediat dispuși să se ocupe mai departe de magazin, pentru ca eu să pot pleca acasă. Mama se uită, surprinsă, la mine

și mă întreabă ce am. Dar cum să-i răspund? Dau din umeri și-i spun: *„Maybe Malaria."* Se uită speriată la mine și se apucă de burtă. Eu înțeleg ce vrea să zică, dar mă simt neajutorată și tristă. Vine la mine, în *manyatta* și-mi face ceai negru, pentru că laptele nu este bun. În timp ce așteaptă să fiarbă apa, vorbește fără încetare cu *Enkai*. Mama se roagă pentru mine, în stilul ei. Așa cum stă, cu sânii ei lungi și cu fusta murdară, îmi este foarte dragă. În acest moment, mă bucur că soțul meu are o mamă atât de grijulie și inimoasă și nu vreau să o dezamăgesc.

Când se întorc caprele noastre acasă, fratele mai mare vine să mă vadă. Îngrijorat, încearcă să închege o conversație cu mine, în swahili, dar eu sunt prea obosită și adorm în permanență. La miezul nopții, mă trezesc, transpirată toată, când, aud deodată lângă coliba noastră pași și zgomot de lănci, care sunt înfipte în pământ. Inima îmi bate cu putere. Aud grohăitul, care mie îmi este cunoscut și, la scurt timp după aceea, o siluetă își face apariția în colibă. Este atât de întuneric, încât nu recunosc nimic. *„Darling?"*, întreb eu, în întuneric, plină de speranță. *„Yes, Corinne, no problem"*, răspunde vocea soțului meu. Îmi iau o piatră de pe inimă. Îi povestesc despre starea în care mă aflu, iar el se îngrijorează foarte tare. Pentru că până acum nu am avut frisoane, mai am încă speranța, ca, datorită medicamentelor luate, starea mea să se normalizeze.

În următoarele zile, eu stau acasă, în timp ce Lketinga și băieții se ocupă de magazin. Încep să-mi revin, încet, încet, iar după trei zile nu mai am diaree. După trei săptămâni mă satur de stat degaba și după-masă mă duc la muncă. Găsesc magazinul într-o stare deplorabilă. Nu s-a mai făcut curat și totul este plin de mălai. Rafturile sunt aproape goale. Cei patru saci de zahăr sunt de mult vânduți, iar mălai mai avem un sac și jumătate. Asta înseamnă că trebuie să mai facem un drum la Maralal. Planificăm acest lucru în următoarele săptămâni, pentru că oricum, vacanța cea scurtă a băieților se apropie de sfârșit și îi pot lua și pe unii dintre ei.

În magazin este liniște. Cum nu mai sunt alimentele de bază, clienții care stau mai departe, nu mai vin. Mă duc să o văd pe Anna. Când ajung la căsuța ei, o găsesc întinsă pe pat. O întreb ce are, iar ea nu vrea să îmi răspundă de prima dată. Într-un târziu, aflu că și ea este însărcinată. Îmi spune că este abia în luna a treia, dar că recent a avut hemoragie și de aceea nu a mai venit la muncă. Stabilim să se întoarcă la magazin, după ce pleacă băieții.

Începerea școlii se apropie și noi plecăm la Maralal. De data asta, magazinul rămâne închis. După trei zile, putem trimite camionul plin la Barsaloi; ajutorul nostru îl însoțește. Lketinga merge cu mine, și alegem traseul prin junglă. Din fericire, totul decurge fără incidente. Camionul trebuie să ajungă cu puțin timp înainte de lăsarea întunericului. Dar, în loc de camion, vin doi războinici, care ne informează că *lori* a rămas împotmolit, în timp ce traversa ultima albie a râului. Mergem cu mașina noastră până acolo și examinăm situația. Camionul a rămas cu roata din stânga în albia lată și secată a râului, cu puțin înainte de a ajunge la mal. Roata, învârtindu-se în gol, s-a îngropat în nisipul mișcător.

S-au strâns deja câteva persoane la locul incidentului și au început să pună pietre și crengi dedesubt. Camionul se înclină tot mai mult, din cauza greutății, iar șoferul spune că nu mai are altă soluție, decât să descarce marfa aici. Mie nu îmi surâde această idee și vreau să îl întreb pe părintele Giuliano, ce părere are. Giuliano nu este tocmai încântat de apariția mea, pentru că deja știe că s-a întâmplat ceva. Cu toate acestea, se suie în mașina lui și vine cu mine.

Încearcă să folosească un cablu, dar Land Rover-ul nostru nu reușește să tracteze camionul. Nu ne rămâne altceva de făcut, decât să transportăm cei o sută de saci, a câte un chintal fiecare, cu mașina noastră. La un transport, putem lua opt saci. Giuliano face cinci drumuri, după care se întoarce, enervat, la misiune. Eu mai fac șapte drumuri în plus, până când aducem tot la magazin.

Între timp, se face noapte, iar eu sunt la capătul puterilor. În magazin este un haos de nedescris, dar închidem și aranjăm mărfurile abia mâine dimineață.

De multe ori, ni se oferă să cumpărăm piei de capră și de vacă. Până acum am refuzat mereu, dar femeile sunt nemulțumite și multe pleacă supărate din magazin, ca să-și vândă marfa la somalezi. În ultima vreme, somalezii cumpără piei numai de la aceia care se aprovizionează de la ei cu mălai sau cu zahăr. Astfel, zilnic iau naștere discuții. Așa că mă hotărăsc și eu să cumpăr piei și să le depozitez în partea din spate a magazinului.

Nu trec nici două zile, că ne și trezim cu șeful adjunct, care ne întreabă, dacă avem licență pentru a comercializa piei de animale. Bineînțeles că nu avem așa ceva, întrucât nu am știut că avem nevoie. Și, în afară de asta, spune el, ar putea să-mi închidă magazinul, pentru că este interzis să depozitez piei de animale la un loc cu alimentele. Trebuie să fie cel puțin cincizeci de metri distanță între ele. Mie îmi piere graiul, când aflu această noutate, pentru că și somalezii și-au depozitat pieile în același spațiu, dar șeful neagă, pur și simplu. Acum știu, cine l-a asmuțit împotriva noastră. Până acum am achiziționat aproape optzeci de piei, pe care vreau să le vând mai departe, data viitoare, când mă duc la Maralal. De aceea trebuie să-mi fac acum timp, să găsesc alt spațiu de depozitare, pe care să-l pot încuia. Îi ofer șefului două sticle de apă gazoasă și îl rog să-mi lase timp până mâine.

După lungi negocieri cu soțul meu, cei doi cad de acord: până a doua zi trebuie să scoatem pieile din magazin. Dar unde să le ducem? În orice caz, pieile reprezintă bani. Mă duc la misiune, ca să cer un sfat. Acolo este numai Roberto și îmi spune că nu mai are loc. Trebuie să-l așteptăm pe Giuliano. Trece pe la noi seara, cu motocicleta. Spre bucuria mea, îmi pune la dispoziție o căsuță mică, veche, din apropiere, care servea inițial la protejarea pompelor de apă și unde sunt depozitate acum niște mașini vechi.

Am mai rezolvat o problemă și încep să-mi dau seama, ce ajutor prețios este părintele Giuliano pentru noi.

Magazinul merge bine, iar Anna este punctuală. Acum se simte bine. Într-una din după-amiaze începe, dintr-odată, o mare agitație. Băiatul vecinilor dă buzna în magazin și discută aprins cu Lketinga. *„Darling, what happened?"*, întreb eu. Îmi spune că două capre din turma noastră s-au pierdut și că trebuie să plece imediat să le caute, înainte să se întunece și să fie surprinse de animalele sălbatice. Tocmai când se pregătește să plece, înarmat cu sulițele lui lungi, servitoarea profesorului intră, cu o față palidă, în magazin. Vorbește cu Lketinga, iar eu nu înțeleg decât că este vorba despre mașina noastră și Maralal. Îngrijorată, o întreb pe Anna: *„Anna, what's the problem?"* Ezitând, îmi povestește că soția profesorului trebuie să nască și că trebuie să ajungă imediat la spital, iar la misiune nu este nimeni.

Soția profesorului

„Darling, we have to go with her to Maralal", îi spun eu, îngrijorată, soțului meu. El îmi răspunde, însă, că nu este problema lui și că el trebuie să plece să-și caute caprele. În acest moment nu îl mai înțeleg chiar deloc și îl întreb, furioasă, dacă viața unui om nu i se pare mai importantă decât viața unui animal. Argumentele mele, însă, nu îl conving. Și, la urma urmei, îmi spune el, nu este soția lui, iar dacă mai așteaptă două ore, caprele sale ar putea fi devorate de fiare; cu aceste cuvinte, părăsește buticul. Eu rămân înmărmurită și șocată de faptul că tocmai soțul meu, care dealtfel are o inimă atât de bună, poate deveni atât de insensibil.

Îi spun Annei că mă duc la femeie, să văd ce este de făcut. Casa lor se află la două minute de magazin. Când intru, parcă mă

lovește un trăsnet: peste tot sunt aruncate cârpe îmbibate în sânge, iar femeia tânără, ghemuită pe pământul gol, geme tare. Mă adresez direct ei, pentru că știu de la magazin că vorbește engleză. Îmi povestește întrerupt că hemoragia a început acum două zile, dar că soțul ei nu a lăsat-o să se ducă la medic. El este foarte gelos și este împotriva controalelor medicale. Pentru că acum el nu este acasă, vrea să se ducă la un doctor să consulte.

Pentru prima dată, ea se uită la mine și eu îi citesc frica în ochi. *„Please, Corinne, help me, I am dying!"* Își ridică fusta și zăresc o mânuță albastră ieșind din vaginul ei. Fac un efort să mă stăpânesc și îi promit că mă duc să aduc imediat Land Rover-ul de acasă. Mă reped afară din casă, alerg la magazin și îi spun Annei că plec imediat la Maralal. O rog să închidă ea magazinul, dacă soțul meu nu apare până la ora șapte.

Alerg până la *manyatta* și nici nu mai simt mărăcinii care mă zgârie pe picioare. Lacrimi de spaimă, dar și de furie față de soțul meu, mi se rostogolesc pe față. Dacă am ajunge măcar la timp la Maralal! Acasă, mama nu înțelege de ce iau toate păturile și chiar pielea noastră de vacă din *manyatta* și le întind în spate în Land Rover. Nu am timp să-i explic. Fiecare minut contează. Nici nu mai pot gândi clar, când țâșnesc cu mașina. O privire asupra misiunii îmi confirmă faptul că nu este nimeni acolo; cele două mașini lipsesc. Opresc în fața cabanei profesorului și, cu ajutorul slujnicei, o ajut pe bolnavă să urce în mașină.

Este greu, pentru că abia se mai poate ține pe picoare. O așezăm încet pe cele două pături care o protejează de tabla rece; în nici un caz nu ajung să amortizeze șocurile provocate de gropile din șosea. Se urcă și fata și plecăm. Mă opresc la „căsuța doctorului", să întreb dacă nu poate veni și doctorul cu noi. Dar nici el nu este acolo! Unde au dispărut toți, tocmai acum, când este nevoie de ei? În schimb, la el se află un străin din Maralal care este dispus să meargă cu noi. Nu este samburu. Este o chestiune de viață și

de moarte, dar eu nu pot merge mai tare, pentru că femeia s-ar rostogoli în spate. La fiecare hop, țipă cumplit. Slujnica îi ține capul în poală și îi vorbește încet. Transpirată toată, îmi șterg lacrimile din ochi. Din cauza geloziei, acest profesor își lasă soția să moară! El, care în fiecare duminică traduce slujba la biserică, el care știe să scrie și să citească! Poate că nu aș fi crezut, dacă nu aș fi văzut cu ochii mei reacția soțului meu. Se pare că viața unei femei contează mai puțin pentru el, decât cea a unei capre. Dacă ar fi fost vorba despre un războinic, cum a fost cel pe care l-am ținut o lună la noi în colibă, atunci Lketinga ar fi reacționat, poate, altfel. În acest caz, însă, este vorba despre o femeie care nici măcar nu este a lui. Oare ce se va întâmpla cu mine, dacă voi avea complicații cu sarcina?

Toate aceste gânduri îmi trec prin cap, în timp ce mașina înaintează încet. Femeia își pierde tot mai des cunoștința, timp de câteva secunde, iar gemetele se opresc. Ajungem la porțiunea cu stânci și mi se face rău când mă gândesc cum se va zdruncina mașina în toate părțile. Chiar dacă aș conduce încet, nu ar ajuta la nimic. O rog pe fată să o țină cât poate de bine. Bărbatul de lângă mine nu a scos încă nici un cuvânt. Pun în funcțiune tracțiunea integrală și mașina începe să hurducăie peste bolovani. Femeia țipă îngrozitor. După ce trecem de această porțiune, se liniștește imediat. Traversez jungla, cât pot de repede. Cu puțin timp înainte de „panta morții", declanșez tracțiunea integrală. Mașina urcă încet. La mijlocul pantei, motorul începe să tușească. Mă uit la indicatorul de benzină și mă liniștesc. Mașina merge mai departe, după care începe iar să tușească. Reușim să ajungem până în vârful pantei, după care mașina moare complet, exact lângă platoul unde am mai avut o pană.

Încerc cu disperare să pornesc motorul, dar nu reușesc. Acum, bărbatul de lângă mine se trezește. Coborâm și ne uităm la motor. Scot toate bujiile, dar sunt în ordine. Bateria este încărcată. Atunci

ce are mașina asta blestemată? Mișc toate cablurile, mă uit sub mașină, dar nu reușesc să găsesc cauza. Încerc de mai multe ori să pornesc, dar fără succes. Nici măcar luminile nu mai funcționează.

Noaptea se apropie și tăunii încep să ne atace. Mie mi se face frică. În spatele mașinii, femeia geme. Păturile sunt pline de sânge. Îi explic bărbatului că dacă rămânem aici suntem pierduți, pentru că strada aceasta nu este aproape deloc circulată. Singura soluție este să se ducă să caute ajutor la Maralal. Pe jos, ar ajunge într-o oră și jumătate. El refuză să plece singur, neînarmat. În clipa aceasta eu explodez și îi adresez tot felul de insulte; nu înțelege că oricum ne aflăm în pericol și că, cu cât așteptăm mai mult, cu atât se face mai întuneric și mai frig. Dacă pleacă acum, atunci mai avem o șansă. În sfârșit, pleacă.

Cel mai devreme, în două ore ne va veni cineva în ajutor. Deschid mașina în spate și încerc să vorbesc cu femeia, dar ea și-a pierdut din nou cunoștința. Începe să se facă frig și eu îmi pun geaca pe mine. Acum se trezește și cere apă. Îi este tare sete, iar buzele îi sunt crăpate. Dumnezeule! În graba în care am plecat, iar am făcut o mare greșeală: am plecat fără apă de băut! Caut prin toată mașina și găsesc o sticlă goală de Cola. Mă duc să caut apă. Trebuie să existe undeva, la câtă verdeață este aici! După o sută de metri, aud clipocit de apă, dar în vegetația deasă, nu văd de unde vine. Calc atentă, pas cu pas, prin boscheți. După doi metri, panta începe să coboare abrupt. Jos este un râuleț, la care, însă, nu pot ajunge, pentru că pe peretele de stâncă alunecos, nu m-aș mai putea urca înapoi. Alerg la mașină și iau frânghia, cu care erau legate canistrele de benzină. Femeia urlă de durere. Tai un capăt de la frânghie și leg sticla de ea, ca să o pot coborî până la apă. Se umple cumplit de încet. Îi țin sticla la gură femeii și observ că are temperatură. În același timp, tremură atât de tare de frig, încât îi clănțăne dinții. Bea toată sticla. Mă duc să mai aduc

încă o dată apă. Când mă întorc la mașină, aud un țipăt, cum nu am mai auzit niciodată. Slujnica o ține pe femeie strâns și plânge. Este încă atât de tânără, poate că are treisprezece sau paisprezece ani. Mă uit la fața femeii și îi citesc în ochi frica morții. „Mor, mor, *Enkai*!", bâiguie ea. *„Please Corinne, help me!"*, mă imploră, din nou. Ce să fac? Nu am asistat niciodată la o naștere, iar eu însămi sunt la prima mea sarcină. *„Please, take out this child, please, Corinne!"* Îi ridic rochia și văd aceeași imagine: mânuța vânătă atârnă până la umăr.

Copilul acesta este mort, îmi trece mie prin cap. Este așezat pe-o parte și fără cezariană nu poate să iasă. Îi explic, printre lacrimi, că nu o pot ajuta, dar, dacă avem noroc, ne vine un ajutor cam într-o oră. Îmi dau geaca jos și o pun peste corpul ei, care tremură tot. Dumnezeule, de ce ne lași singure? Cu ce am greșit, pentru ca mașina să ne lase în drum tocmai azi? Nu mai înțeleg nimic. Nu mai suport să-i aud țipetele stridente. Ajunsă la capătul disperării, alerg zăpăcită, în negura pădurii, dar mă întorc imediat la mașină.

În spaima ei de moarte, femeia îmi cere cuțitul. Încordată, mă gândesc ce să fac și mă hotărăsc să nu i-l dau. Deodată, se ridică de pe pătură și se așază pe vine. Slujnica și cu mine ne uităm, îngrozite, cum femeia se luptă cu moartea. Băgându-și ambele mâini în vagin, strânge și trage de mânuță, până când un copil de o culoare albastru-violet, subdezvoltat, stă întins pe pătură. Trebuie să fi avut vreo șapte luni. În același timp, femeia cade, epuizată, pe spate și rămâne nemișcată.

Eu îmi revin prima și înfășor copilul mort, plin de sânge, într-o *kanga*. Apoi, îi dau din nou femeii să bea. Tremură din tot corpul, dar s-a liniștit. Încerc să-i curăț mâinile și îi spun cuvinte liniștitoare. Încordată, trag cu urechea la boscheți. După un timp, aud un zgomot vag de motor.

Mi se ia o piatră de pe inimă, când zăresc lumina farurilor. Ridic lanterna, ca să ne vadă la timp. Este Rover-ul sanitar al spitalului.

Coboară din el trei bărbați. Le explic ce s-a întâmplat și o transportă pe femeie pe o targă, în mașina lor, împreună cu copilul mort. Merge și slujnica. Șoferul Rover-ului sanitar se uită la mașina mea. Învârte cheia și își dă imediat seama ce nu merge. Îmi arată un cablu care atârnă în spatele volanului. Cablul de aprindere este rupt. Într-un minut îl pune la loc, iar mașina pornește.

În timp ce ceilalți pleacă spre Maralal, eu plec în direcția opusă, spre casă. Epuizată și bulversată, ajung la *manyatta*. Soțul meu vrea să știe de ce vin atât de târziu. Încerc să-i explic, dar îmi dau seama că nu mă crede. Descumpănită de reacția lui, nu pot înțelege, de ce are atât de puțină încredere în mine. La urma urmei, nu sunt cu nimic vinovată că rămân mereu cu mașina în pană, când nu este el cu mine. Eu refuz să mai discut și mă culc.

A doua zi, mă duc la muncă, fără nici o tragere de inimă. Abia deschid magazinul că și apare profesorul, care vine să-mi mulțumească, într-un mod exagerat, pentru ajutor, dar nu mă întreabă nici măcar o dată, ce face soția lui. Ce ipocrit!

Puțin mai târziu, vine părintele Giuliano și îi povestesc ce s-a întâmplat. Este dezolat, când aude prin ce am trecut, iar pe mine nu mă consolează cu nimic faptul că mă despăgubește cu generozitate pentru drum. Îmi spune că a primit un mesaj prin radio, cum că femeia se simte bine, având în vedere circumstanțele.

Stresul din magazin mă obosește mai mult decât vreau eu să recunosc. Din ziua dramei trăite, dorm prost și visez numai lucruri oribile despre sarcina mea. În cea de-a treia dimineață după acest eveniment, sunt atât de dărâmată, încât îl trimit pe Lketinga singur la magazin, să o ajute pe Anna. Eu stau cu mama sub arborele cel mare. După-masă, vine doctorul pe la noi și îmi spune că soția profesorului este în afara oricărui pericol, dar că trebuie să mai rămână câteva săptămâni la Maralal.

Discutăm despre ce s-a întâmplat și el încearcă să-mi împace conștiința, spunându-mi că s-a întâmplat așa ceva, pentru că femeia

nu și-a dorit, practic, acest copil. Femeia a oprit mașina, cu forța ei spirituală, adaugă el. Când să plece, mă întreabă ce este cu mine. Îi descriu starea mea de oboseală, pe care o pun pe seama evenimentelor din ultima vreme. Îngrijorat, mă avertizează de o eventuală criză de malarie, pentru că ochii mei au o tentă galbenă.

Teama pentru copilul meu

Seara, tăiem o oaie. Nu am mâncat niciodată aici carne de oaie, de aceea sunt curioasă cum este. Mama prepară porția noastră. Fierbe mai multe bucăți, pur și simplu, în apă. Bem cu cana fiertura grasă și fadă. Mama spune că este bună, atunci când ești gravidă sau când vrei să prinzi forțe noi. Dar, după cum se vede, nu-mi pică bine, pentru că noaptea mă apucă diareea. Îl trezesc la timp pe soțul meu care mă ajută să deschid poarta de la gardul de mărăcini, după care mai apuc să merg douăzeci de metri. Diareea parcă nu se mai termină. Apoi, mă târăsc înapoi în *manyatta*. Lketinga își face griji pentru mine și pentru copilul nostru.

A doua zi de dimineață, totul se repetă, în plus trebuie să și vomit. Deși este foarte cald, eu am frisoane. Acum constat și eu că am ochii galbeni și îl trimit pe Lketinga la misiune. Mi-e frică să nu se întâmple ceva cu copilul, pentru că sunt sigură că acesta este începutul unei noi crize de malarie. Nu durează zece minute, până când aud mașina misiunii; părintele Giuliano intră în colibă. Când mă vede, mă întreabă ce s-a întâmplat. Îi spun că sunt însărcinată în luna a cincea. Se arată surprins, pentru că nu a observat nimic. Imediat, îmi propune să mă ducă la Wamba, la spitalul misiunii, pentru că altfel risc să pierd copilul printr-o naștere prematură. Împachetez repede câteva lucruri, după care plecăm. Lketinga rămâne acasă, pentru că am deschis deja magazinul.

Mașina părintelui Giuliano este mult mai confortabilă decât a mea. Merge cu o viteză mare, dar, din fericire, cunoaște strada

foarte bine. Cu toate acestea, abia reușesc să mă țin; cu cealaltă mână îmi sprijin burta. Mergem aproape trei ore până la spitalul misiunii, iar de vorbit, nu vorbim mult. Acolo suntem așteptate de două surori medicale. Mă duc într-o sală de consultații, unde mă așez pe un pat. Sunt surprinsă de curățenia și ordinea de aici. Totuși, așa cum stau pe pat, neajutorată, mă cuprinde o puternică tristețe. Când Giuliano intră să-și ia la revedere de la mine, ochii mi se umplu de lacrimi. Speriat, mă întreabă ce s-a întâmplat. Nici eu nu știu! Mi-e frică pentru copil. În plus, l-am lăsat pe soțul meu singur, cu magazinul. El încearcă să mă liniștească, promițându-mi că va trece în fiecare zi pe acolo, să vadă dacă este totul în ordine și îi va transmite infirmierei noutăți prin radio. Când văd atâta înțelegere și bunăvoință, încep din nou să plâng.

El cheamă o infirmieră și îmi face o injecție. Apoi vine medicul și mă consultă. Când aude că sunt gravidă în luna a cincea, se arată îngrijorat și-mi spune că sunt prea slabă și am prea puțin sânge și că din cauza aceasta copilul este mult prea mic. Apoi, îmi spune diagnosticul: malarie, în faza inițială.

Speriată, întreb ce consecințe ar putea avea asupra copilului meu. Făcând un semn, el îmi alungă îngrijorarea. Mai întâi trebuie să mă refac eu și atunci nu se întâmplă nici cu copilul nimic, îmi spune el. Dacă aș mai fi întârziat, organismul, ca urmare a anemiei, ar fi provocat nașterea prematură. Dar acum există speranțe; în orice caz, copilul trăiește. Cuvintele acestea mă fac atât de fericită, încât sunt în stare să fac orice ca să mă însănătoșesc cât mai repede cu putință. Mi se dă un loc într-o cameră de patru paturi, la secția de nașteri.

Afară înfloresc niște tufe de flori roșii; aici totul este altfel decât la Maralal. Mă bucur că am venit atât de repede. Infirmiera vine și îmi explică că mi se vor face două injecții pe zi și perfuzie cu soluție de sare, pentru a evita deshidratarea corpului. Deci așa se tratează malaria! Încep să-mi dau seama, cât de aproape am

fost de moarte în spitalul din Maralal. Surorile se ocupă de mine într-un mod înduioșător. A treia zi, nu mi se mai face perfuzie. Injecțiile, însă, trebuie să le mai îndur două zile.

Infirmierele îmi spun că la magazin totul merge bine. Mă simt ca nou-născută și abia aștept să mă întorc acasă, la soțul meu. În a șaptea zi, apare Lketinga, împreună cu încă doi războinici. Eu mă bucur foarte tare, dar mă mir, totuși, că a plecat de la magazin. *„No problem, Corinne, my brother is there!"*, îmi spune el, râzând. Apoi, îmi povestește că a dat-o afară pe Anna, pentru că ne-a furat, iar o parte din alimente le-a dat oamenilor, fără ca aceștia să plătească. Mie nu îmi vine să cred și întreb, cu teamă, cine mă va ajuta pe viitor. Îmi spune că a angajat un băiat, care este verificat de el și de fratele lui. Mie îmi vine să râd, pentru că nu văd cum doi analfabeți vor să controleze un fost elev. Îmi mai spune că magazinul este aproape gol și că a venit cu Land Rover-ul, ca să se ducă mai departe la Maralal, să încarce un camion, împreună cu cei doi războinici. Îngrozită, eu îl întreb: „Cu ce bani?" El îmi arată geanta, plină de bancnote și-mi spune că a luat de la părintele Giuliano toți banii. Încordată, eu mă gândesc ce este de făcut. Dacă se va duce la Maralal cu cei doi războinici, îi vor lua și pielea după el. Banii se află desfăcuți, într-o geantă de plastic, iar el nici măcar nu știe câți sunt.

Nu apuc bine să-mi termin gândurile, că vine vizita medicală, iar războinicii trebuie să iasă afară. Medicul îmi spune că malaria este, de data asta, vindecată. Îmi promite că mâine îmi va da drumul, cu condiția să nu muncesc mult și să mă întorc la spital, cu cel târziu trei săptămâni înainte de data prevăzută pentru naștere. Eu răsuflu ușurată că am voie să plec și îi spun și lui Lketinga. El se bucură și îmi promite că vine mâine să mă ia. Cei trei bărbați își petrec noaptea într-un *lodging*, în Wamba.

Până la Maralal conduc eu și, ca de obicei, când soțul meu este cu mine, nu există nici un fel de probleme. Reușim să închiriem un

camion chiar pentru a doua zi. În *lodging* număr banii pe care îi are Lketinga la el. Spre stupoarea mea, constat că ne mai lipsesc câteva mii de șilingi kenyeni, ca să putem plăti marfa. Îl întreb pe Lketinga, dar el îmi răspunde evaziv, că a mai rămas ceva la magazin. Așa că nu-mi rămâne altceva de făcut, decât să mă duc să scot din nou bani de la bancă, în loc să depun ceea ce am câștigat. Dar mă bucur că ne putem întoarce atât de repede la Barsaloi. La urma urmei, nu am fost plecată de acasă mai mult de zece zile.

Camionul, însoțit de unul din războinici, merge pe drumul ocolit, iar noi mergem prin junglă. Sunt atât de fericită că sunt cu soțul meu și eu mă simt bine! Alimentația regulată din spital mi-a făcut bine.

Panta morții

Pe drum, constatăm că cineva a mai mers înaintea noastră, pe-aici. Sunt urme de roți proaspete, iar Lketinga recunoaște după profilul cauciucurilor că este vorba despre mașini străine. Trecem peste „panta morții" fără probleme, iar eu încerc să nu mă gândesc la episodul îngrozitor, cu copilul mort.

Luăm ultima curbă de dinainte de stânci și frânez brusc. Două Land Rover-uri militare vechi stau în mijlocul drumului și câțiva albi se agită printre ele. Ne este imposibil să mergem mai departe și coborâm, să vedem ce se întâmplă. Din câte aud, este vorba despre un grup de italieni, însoțiți de un negru. Unul dintre bărbații cei tineri stă pe jos, în plin soare și plânge cu sughițuri. Două femei tinere încearcă să îl calmeze. Și lor le curg lacrimi pe față. Lketinga vorbește cu negrul, iar eu încerc să-mi aduc aminte de câteva frânturi de italiană.

Deși afară sunt 40°C, mie mi se face pielea găină, când aud ce s-a întâmplat. Acum aproape două ore, prietena bărbatului care

plânge, s-a dus în boscheți, pe partea stâncilor, ca să-și facă nevoile. Ei au oprit mașina în acest loc, crezând că drumul se oprește aici. Femeia nu a făcut nici doi metri și a căzut, sub ochii lor, în prăpastie. Toți au auzit un țipăt prelung, apoi impactul. De atunci, nu au mai primit nici un semn de viață, în ciuda strigătelor și a tentativelor de a coborî în prăpastia adâncă.

Tremur, când mă gândesc, pentru că știu că orice speranță este zadarnică. Din nou, bărbatul strigă numele prietenei sale. Zdruncinată, mă duc la soțul meu. Și el este bulversat și îmi spune că această femeie este moartă, deoarece aici peretele de stâncă coboară cam o sută de metri în adâncime, iar jos nu se află decât albia secată și plină de pietre a unui râu. Nici un om nu a coborât vreodată de aici, în prăpastie. Cei doi italieni se pare că au încercat acest lucru, pentru că pe jos sunt întinse niște frânghii, legate una de alta. Cele două fete îl țin strâns pe bărbatul distrus. El stă ghemuit, transpirat și tremurând tot, în arșița pârjolitoare. Capul îi este roșu tot. Eu mă duc la ei și le propun să se așeze la umbră, sub copaci. Dar bărbatul țipă mai departe, ca din gură de șarpe.

Uitându-mă la Lketinga, îmi dau seama că se gândește la ceva. Mă reped la el și îl întreb ce are de gând. Vrea să coboare, cu prietenul său, și să o aducă sus pe femeie. Îngrozită, îl țin și urlu la el: *„No, Darling, that's crazy, don't go, it is very dangerous!"* Lketinga îmi dă mâna la o parte.

Deodată, bărbatul care urlă, se scoală și mă ceartă că vreau să mă opun ajutorului. Furioasă, îi spun că eu trăiesc aici, că Lketinga este soțul meu și că peste trei luni el va deveni tată, iar eu nu am de gând să-mi cresc copilul fără tată.

Dar Lketinga și celălalt războinic au început deja coborârea periculoasă. Ultimul lucru pe care îl văd, sunt fețele lor împietrite. Samburii evită morții, nici măcar nu vorbesc despre ei. Eu mă așez la umbră și plâng.

A trecut o jumătate de oră și încă nu am auzit nimic. Teama devine insuportabilă. Unul dintre italieni se duce la locul de unde

au început coborârea. Se întoarce, tulburat, și ne spune că i-a văzut pe partea cealaltă a prăpastiei pe cei doi războinici, ducând un fel de targă.

Începe o agitație isterică. Nu trec nici douăzeci de minute, că cei doi răboinici apar din boscheți, complet epuizați. Mai multe persoane sar imediat să ia targa, improvizată dintr-o *kanga* de-a lui Lketinga și două crengi lungi.

După fețele masailor, îmi dau seama că femeia este moartă. Arunc și eu o privire și sunt surprinsă ce tânără este și ce liniștită stă acolo. Dacă nu s-ar simți mirosul dulceag, pe care corpul îl emană la astfel de temperaturi, la trei ore după deces, s-ar putea crede că doarme.

Lketinga vorbește puțin cu însoțitorul cel negru al grupului, după care sunt date la o parte cele două Land Rover-uri. Lketinga ia cheia și se așază la volan. La starea în care se află, ar fi inutil să mă opun. Cu promisiunea că vom informa misiunea, ne continuăm drumul printre stânci. În mașină domnește o liniște absolută. La primul râu, cei doi coboară și se spală aproape o oră. Este ca un fel de ritual.

În sfârșit, plecăm mai departe, iar cei doi bărbați încep să discute șovăielnic. Este aproape ora șase, când ajungem în Barsaloi. Mai mult de jumătate din marfă este deja descărcată în fața magazinului. Războinicul care a însoțit camionul și fratele lui Lketinga îi supraveghează pe cei care ne ajută. Deschid buticul și dau peste o mizerie de neimaginat. Peste tot se află mălai și cutii de carton goale. În timp ce Lketinga aranjează marfa, eu mă duc la misionar. Este uluit de ceea ce îi povestesc, deși auzise deja prin radio ceva. Se așază imediat în Land Cruiser-ul său și pleacă la locul accidentului.

Eu mă duc acasă. După atâtea emoții, nu mai pot suporta stresul care mă așteaptă la magazin. Mama vrea, bineînțeles, să știe, de ce camionul a ajuns înaintea noastră, dar nu pot să-i explic foarte bine. Fac *chai* și mă culc. Gândurile mele se învârt în jurul

accidentului. Îmi propun să nu mai merg pe acestă rută. În starea mea, chiar începe să devină periculos. Cu puțin timp înainte de ora zece, Lketinga vine acasă cu cei doi războinici. Își fac împreună o mămăligă, iar discuțiile lor se referă exclusiv la accidentul cumplit. Într-un târziu, adorm.

Dimineață vin primii clienți să ne caute, ca să deschidem magazinul. Pentru că sunt curioasă să-l cunosc pe noul angajat, care o înlocuiește pe Anna, mă duc repede la butic. Soțul meu îmi face cunoștință cu băiatul. Din prima clipă, îmi este extrem de antipatic. Nu numai pentru că arată imposibil, dar face și impresia că se eschivează de la muncă. Dar eu mă străduiesc să nu-mi arăt prejudecățile, pentru că nu mai am voie să muncesc atât de mult, dacă nu vreau să pierd copilul. El lucrează de două ori mai încet decât Anna și majoritatea clienților întreabă de ea.

Acum îi cer socoteală lui Lketinga, de ce nu am avut destui bani pentru cumpărăturile din Maralal. Dintr-o singură privire, mi-am dat seama că valoarea mărfurilor rămase în stoc nu corespunde, în nici un caz, cu suma care lipsește. Lketinga aduce un carnețel și îmi arată, mândru, creditele acordate unuia sau altuia. Pe unele persoane le cunosc, dar la celelalte nu le pot descifra nici măcar numele. Încep să mă enervez, pentru că, înainte să deschidem magazinul, am spus clar: *„No credit!"*.

Băiatul se amestecă și el în discuție și afirmă cu tărie că îi cunoaște pe acești oameni și că precis nu vor exista probleme. Cu toate acestea, eu nu sunt de acord. El ascultă ce îi explic eu, plictisit și cu un aer disprețuitor, ceea ce pe mine mă face și mai furioasă. În cele din urmă, soțul meu spune că acesta este un butic samburu și că trebuie să-i ajute pe oameni. Din nou, mă aflu în rolul albei rele și lacome, iar în realitate eu nu fac altceva, decât să lupt pentru supraviețuire. Banii pe care îi am în Elveția mai ajung, poate, pentru doi ani, după care ce fac? Lketinga pleacă din magazin pentru că nu suportă să devin mai impulsivă. Evident,

imediat ce eu, ca femeie, îmi permit să ridic vocea, toți cei de față se uită la noi.

În ziua aceasta, au loc discuții fără sfârșit cu clienții care aveau de gând să cumpere pe credit. Unii, mai încăpățânați, îl așteaptă pe soțul meu. Cu noul angajat, munca nu mai îmi face atâta plăcere, ca atunci când lucram cu Anna. Nici nu îndrăznesc să mă duc la toaletă de frică să nu fiu înșelată. Pentru că Lketinga își face abia către seară apariția, eu am muncit, încă din prima zi, mai mult decât aș fi avut voie. Picioarele mă dor, iar de mâncat, iar nu am mâncat nimic toată ziua. Acasă nu avem nici apă, nici lemne de foc. Mă gândesc, cu ceva nostalgie, la serviciile din spital: trei mese pe zi, fără să trebuiască să gătesc.

Pentru că acum picioarele îmi obosesc mai repede, trebuie să găsesc o soluție. Un *chai* dimineața și o masă seara nu îmi ajung ca să am putere. Și mama este de părere că trebuie să mănânc mai mult, altfel copilul nu va fi sănătos. Ne hotărâm să ne mutăm, cât putem de repede, în partea din spate a magazinului. Așa că, după patru luni, părăsim, din păcate, *manyatta* noastră, dar i-o lăsăm mamei, ceea ce o face foarte fericită.

Data viitoare, când mai închiriem un camion, aducem și un pat, o masă și scaune, ca să ne putem muta. Gândul de a avea un pat, mă bucură foarte tare, pentru că de la dormitul pe jos începe să mă doară spatele. Timp de peste un an, acest lucru nu m-a deranjat.

De câteva zile, s-au adunat nori pe cerul de obicei senin. Toată lumea așteaptă ploaia. În toată țara este secetă. Pământul a început de mult să crape și este tare ca piatra. Leii atacă tot mai des turmele în plină zi. Copiii care le păzesc intră în panică, atunci când sunt nevoiți să alerge acasă, fără capre, ca să cheme ajutor. Lketinga se duce și el tot mai des cu turma noastră la păscut, iar mie nu-mi rămâne altceva de făcut, decât să mă ocup toată ziua de butic și să-l controlez în permanență pe angajatul nostru.

Ploaia cea mare

După cinci zile înnorate, încep să cadă primele picături de ploaie. Este duminică, ziua noastră liberă. Ne grăbim să acoperim coliba cu folii de plastic, dar abia reușim din cauza rafalelor de vânt. Mama se chinuie atât cu coliba ei, cât și cu a noastră. Începe o ploaie torențială. Nu am văzut în viața mea o astfel de rafală. În cel mai scurt timp, toată regiunea este sub apă. Vântul face ca aerul umed să pătrundă în colibă prin toate crăpăturile. Suntem nevoiți să stingem focul, pentru că scânteile se împrăștie peste tot. Pun pe mine toate hainele care îmi pot ține de cald. După o oră, cu tot plasticul de pe acoperiș, începe să picure prin unele locuri în colibă. Nici nu vreau să-mi imaginez, ce inundații sunt la mama și la Saguna!

Încet, încet, apa începe să pătrundă de la intrare până la locul în care dormim. Ca să nu treacă apa mai departe, sap cu o cană o groapă în pământ. Vântul bate atât de tare printre foliile de plastic, încât aștept, din moment în moment, să fie smulse. De afară se aude un vuiet, de parcă ne-am afla în mijlocul unui torent. Acum, apa începe să pătrundă în colibă și prin părțile laterale. Încerc, pe cât posibil, să pun toate lucrurile la adăpost, mai sus. Păturile le îndes în geanta de voiaj, pentru ca măcar ele să rămână uscate.

După mai bine de două ore, potopul se termină brusc. Ieșim din *manyatta* și nu mai recunosc nimic din ce a fost. Unele colibe aproape că nu mai au acoperiș, iar caprele aleargă ca nebune în toate direcțiile. Mama, udă leoarcă, stă în fața colibei inundate, iar Saguna plânge într-un colț, tremurând. O iau la noi acasă și îi pun pe ea un pulover uscat de-al meu, cu care să se poată învelì. Peste tot, oamenii ies din locuințele lor. Apa a format adevărate pâraie, care curg zgomotos spre râu. Deodată, auzim o pocnitură. Speriată, mă uit la Lketinga și îl întreb ce a fost. Înfășurat în pătura lui cea roșie, el începe să râdă, spunându-mi că a fost viitura care a căzut de pe munte. Se aude ca un vuiet de cascadă.

Lketinga vrea să meargă cu mine la râu, dar mama nu este de acord. „Este mult prea periculos", spune ea ferm. Așa că ne ducem pe partea cealaltă, unde a rămas *lori* împotmolit în nisip. Râul acesta are numai douăzeci și cinci de metri lățime, pe când celălalt este de trei ori mai mare. Lketinga și-a tras pătura de lână până peste cap, iar eu sunt îmbrăcată, pentru prima dată, de când sunt la Barsaloi, cu blugi, pulover și geacă. Cele câteva persoane, care ne ies în cale, se miră când mă văd cum arăt. Bineînțeles, ei nu au văzut niciodată până acum o femeie îmbrăcată în pantaloni. Trebuie să fiu atentă să nu-mi cadă, însă, de pe mine, pentru că, din cauza burții, nu mai pot închide fermoarul.

Vuietul devine din ce în ce mai puternic, astfel încât abia ne mai putem înțelege între noi. Deodată, văd în fața mea torentul. Este incredibil, cum s-a transformat! Acea masă de culoare maro ia tot ce-i iese în cale, inclusiv pietre și boscheți. Violența naturii îmi taie răsuflarea. Deodată, mi se pare că aud un țipăt. Îl întreb pe Lketinga, dacă a auzit și el, dar îmi spune că nu. Peste puțin timp, aud din nou foarte clar țipătul. Soțul meu îmi confirmă și el. De unde să vină? Alergăm de-a lungul malului, atenți să nu alunecăm. Câțiva metri mai departe, vedem ceva îngrozitor: în mijlocul râului, prinși de apă până la gât, doi copii stau agățați de o stâncă. Lketinga nu ezită nici o secundă și coboară panta, spre apă, strigându-le ceva copiilor. Scena este cumplită. Apa, care continuă să crească, acoperă pentru câteva momente cele două capete. Mânuțele lor se țin strâns de stâncă. Știu că soțului meu îi este frică de apă adâncă și nici nu știe să înoate. Dacă se întâmplă să cadă în torentul sfâșietor, este pierdut. Cu toate acestea, îl înțeleg foarte bine și sunt mândră că se încumetă să-i salveze pe cei doi copii.

Își ia un băț lung și se luptă cu puhoiul, ca să ajungă la stâncă. Le strigă încontinuu ceva copiilor. Eu stau acolo și mă rog la toți îngerii păzitori. Lketinga ajunge la stâncă, o ia pe fată pe spate și

se chinuie să se întoarcă. Eu stau cu ochii fixați pe băiatul rămas agățat de stâncă. Capul lui aproape că nici nu se mai vede. Mă duc în întâmpinarea lui Lketinga și iau fetița, pentru ca el să se poată întoarce imediat după băiat. Copilul este greu și abia pot să-l duc cei doi metri care au mai rămas până la mal. O pun jos și o acopăr repede cu geaca mea. Fetița este rece ca gheața. Iubitul meu îl salvează și pe băiețel. Când îl aduce la mal, scuipă multă apă. Lketinga începe imediat să îl maseze, iar eu fac la fel cu fetița. Treptat, membrele ei rigide încep să se înmoaie. Băiatul însă, este apatic și nu se poate mișca. Lketinga îl duce până acasă, iar eu o ajut pe fată. Gândul că cei doi copii tocmai au trecut pe lângă moarte, mă cutremură. Mama este supărată, când aude ce s-a întâmplat și îi ceartă pe copii. După cum se adevărește, ei au fost cu turma la păscut și, tocmai când au vrut să traverseze râul, i-a surprins potopul. Multe capre au fost înghițite de apă, altele au reușit să ajungă la mal. Soțul meu îmi povestește că valul care se formează este mai mare decât un om și că vine cu o așa viteză de pe munte, încât cei care s-ar afla în acel moment la râu nu ar avea nici o șansă. În fiecare an se înecă aici oameni și animale. Copiii rămân la noi, dar nu putem face ceai, pentru că toate lemnele de foc sunt ude.

Mergem să vedem în ce stare se află magazinul. Veranda este acoperită de un strat gros de noroi, dar în interior, în afară de două băltoace mici, totul este uscat. Mergem la ceainărie, dar nici aici nu găsim ceai. Vuietul apei se aude foarte puternic și ne decidem să coborâm totuși într-acolo. Râul arată înfricoșător. Roberto și Giuliano sunt și ei acolo și se uită la furia torentului. Eu le povestesc în câteva cuvinte ce s-a întâmplat la celălalt râu și Giuliano se duce, pentru prima dată, la soțul meu și îi mulțumește, dându-i mâna.

În drum spre casă, trecem pe la magazin și luăm sobița și cărbunii de lemn, ca să putem să facem măcar un ceai fierbinte

pentru toată lumea. Noaptea dormim destul de prost, pentru că în colibă totul este umed. A doua zi de dimineață, însă, soarele strălucește din nou. Punem hainele și păturile la uscat pe tufele de mărăcini.

O zi mai târziu, toată regiunea suferă o nouă transformare, de data aceasta lentă și silențioasă. Peste tot începe să răsară iarba, iar florile le poți urmări, practic, cum cresc din pământ. Mii de fluturi se învârt în aer ca fulgii de zăpadă. Este minunat să vezi cum reînvie viața, în acest peisaj care de obicei este sterp. Într-o săptămână, întreg Barsaloi devine o mare de flori violete.

Există, însă, și inconveniente. Seara ne năpădesc țânțarii care bâzâie peste tot. Deși dormim, bineînțeles, sub plasa noastră protectoare, lighioanele devin atât de insuportabile, încât seara sunt nevoită să aprind o spirală în *manyatta*.

Au trecut zece zile de la ploaia cea mare, iar noi suntem în continuare izolați de lumea exterioară din cauza celor două râuri, pline cu apă. Acum pot fi traversate pe jos, dar cu mașina riscul este prea mare. Giuliano m-a avertizat insistent, spunându-mi că deja au rămas câteva mașini împotmolite în râu și se poate vedea cum sunt înghițite, încet, încet, de nisipurile mișcătoare.

Peste câteva zile, ne încumetăm să mergem la Maralal. Alegem drumul ocolit, pentru că prin pădure strada este alunecoasă și udă. De data asta nu reușim să obținem imediat un camion, așa că trebuie să mai așteptăm patru zile la Maralal. Mergem să o vizităm pe Sophia. Este bine, dar s-a îngrășat atât de mult, încât abia se mai poate apleca. Despre Jutta nu mai știe nimic.

Lketinga și cu mine ne petrecem majoritatea timpului în *lodge*. Este fascinant să urmărești în acest sezon animalele sălbatice, cum vin să se adape la gura de apă! Iar acum avem și timp pentru așa ceva. În ultima zi, ne cumpărăm un pat și o saltea, o masă cu patru scaune și un dulap mic. Mobila nu este așa de frumoasă ca cea din Mombasa, și pe deasupra și mai scumpă. Șoferul nu se

arată prea încântat, atunci când vede că trebuie să mai încarce și mobilierul, dar, la urma urmei, eu plătesc camionul. Mergem în spatele lui și după aproape șase ore ajungem la Barsaloi fără probleme. Nu a fost nevoie să schimbăm nici măcar o roată. Mai întâi punem mobila în partea din spate a buticului, după care începem să descărcăm restul.

Mutarea din Manyatta

A doua zi ne mutăm în magazin. Este o căldură apăsătoare; florile au dispărut din nou, iar caprele ne dau mult de lucru. Mut mobila de colo-colo, dar tot nu reușesc să o aranjez așa de confortabil cum era în *manyatta* noastră. Îmi iau, însă, angajamentul, că voi munci mult mai puțin și voi lua mese regulate, lucru de care am neapărată nevoie. După ce închidem magazinul, soțul meu se duce repede acasă, ca să-și salute animalele, iar eu gătesc un ghiveci bun din cartofi noi, sfeclă și varză.

În prima noapte, dormim amândoi foarte prost, deși patul este confortabil. Din cauza acoperișului care trosnește încontinuu, nu reușim să adormim. La ora șapte dimineața bate cineva la ușă. Lketinga se duce să vadă cine este; în fața ușii stă un băiat care vrea să cumpere zahăr. Milos, Lketinga îi dă o jumătate de kilogram și închide la loc. Acum mie îmi este mai ușor să-mi fac toaleta de dimineață, deoarece mă pot spăla într-un lighean. Closetul se găsește la numai cincizeci de metri de magazin. Viața mi se pare mai plăcută, în schimb mai puțin romantică.

Din când în când, atunci când Lketinga este și el la magazin, mă pot întinde și eu puțin. În timp ce gătesc, am posibilitatea să mă mai duc și în față, la magazin. O săptămână, totul merge foarte bine. Am găsit și o fată, care îmi aduce apă de la misiune. Mă costă ceva, dar nu mai trebuie să mă duc la râu și, în plus, apa

este curată și limpede. În cel mai scurt timp, s-a răspândit vestea că locuim la magazin. Clienții vin încontinuu să ceară apă, iar aici, într-o *manyatta*, cutuma spune că trebuie să îndeplinești această dorință. Asta înseamnă că până la prânz, din cei douăzeci de litri de apă, nu ne mai rămâne aproape nimic. Războinicii stau toată ziua așezați pe patul nostru și îl așteaptă pe Lketinga, iar o dată cu el, ceaiul și mâncarea. Atâta vreme cât magazinul este plin cu alimente, nu le poate spune că nu avem nimic.

După astfel de vizite, locuința arată groaznic: peste tot sunt împrăștiate oale murdare sau oase roase; pe pereți atârnă flegme uscate, maronii; pătura mea de lână și salteaua sunt pline de vopsea roșie-ocru, de la picturile războinicilor. Eu mă simt exploatată și de aceea am de multe ori discuții cu soțul meu. Câteodată îmi dă dreptate și îi trimite acasă la mama, alteori este împotriva mea și dispare cu tot cu ei. Îmi dau seama că și pentru el situația este nouă și greu de coordonat, de aceea suntem nevoiți să găsim o soluție, ca să satisfacem și exigențele ospitalității, dar în același timp să nu ne lăsăm nici exploatați.

Eu m-am împrietenit cu soția veterinarului și, din când în când, mă invită la ei la ceai. Încerc să-i explic nemulțumirea mea și, spre marea mea mirare, mă înțelege imediat. Îmi spune că acesta este felul de a fi al oamenilor din *manyattas*, dar că la „oraș" acest drept al ospitalității a fost limitat, în sensul că nu mai este valabil pentru orice trecător, ci numai pentru membrii familiei și pentru prietenii foarte buni. Seara îi povestesc lui Lketinga ce am aflat și îmi promite că pe viitor va face și el la fel.

În săptămânile care urmează, în vecinătate au loc mai multe nunți. Majoritatea celor care se căsătoresc sunt bărbați mai în vârstă, care iau de soție a treia sau a patra femeie. Toate sunt fete tinere, cărora li se poate citi mai târziu pe față nefericirea. Nu rar se întâmplă ca diferența de vârstă să fie de treizeci sau chiar de mai mulți ani. Cele mai fericite sunt acele fete care sunt alese ca prime soții ale unui războinic.

Rezervele de zahăr scad rapid, pentru că la cele mai multe nunți este nevoie, pentru plata miresei, de o sută de kilograme de zahăr. Și asta fără să se ia în calcul zahărul necesar pentru petrecere. Astfel, vine ziua în care magazinul este plin de mălai, iar zahăr nu mai avem nici un pic. Doi războinici, care urmează să se căsătorească peste două zile, stau în magazin și nu știu ce să facă. Nici la somalezi nu se mai găsește de mult zahăr. Deși nu-mi convine, plec la Maralal. Spre ușurarea mea, veterinarul vine cu mine, pentru că vrea să-și ia salariul. Mergem din nou pe drumul ocolit. Eu cumpăr repede zahărul și *miraa,* pe care i-am promis-o lui Lketinga.

Veterinarul se lasă, însă, așteptat. În sfârșit, pe la ora patru își face apariția. El propune să mergem prin junglă, dar eu nu sunt încântată de idee, pentru că, de când a fost ploaia cea mare, nu am mai mers pe drumul acesta. El mă asigură, însă, că acum este uscat. Așa că plecăm. În multe locuri suntem nevoiți să trecem prin băltoace pline de noroi, dar cu tracțiunea integrală nu este nici o problemă. Ajunși la „panta morții", constat că drumul arată cu totul altfel: apa a săpat gropi destul de mari. Coborâm și mergem pe jos, ca să vedem pe unde este cel mai bine să trecem. În afară de un șanț lat de treizeci de centimetri, care traversează strada, nu văd nicăieri altceva ce ne-ar împiedica să trecem. Cel puțin, așa mi se pare mie. Cu puțin noroc, vom trece și de această porțiune.

Ne încumetăm și plecăm. Merg prin locurile mai ridicate, cu speranța să nu alunecăm în șanț, unde am rămâne împotmoliți în noroi. Reușim să trecem și răsuflăm ușurați. Mai târziu, ajungem la zona stâncoasă, unde mașina se zdruncină puternic peste bolovani. Cel puțin nu este alunecos. De porțiunea mai grea am trecut, acum urmează douăzeci de metri cu pietriș.

Deodată, aud zdrăngănind ceva sub mașină. Merg mai departe, dar până la urmă trebuie să opresc, pentru că zgomotul se amplifică. Coborâm. De afară nu se vede nimic. Mă uit sub mașină

și descopăr ceea ce este mai rău: pe una din părți, arcurile, în afară de două dintre ele, sunt toate rupte. Asta înseamnă că nu mai avem nici o suspensie. Bucățile rupte se lovesc de pământ și astfel se produce zgomotul.

Din nou rămân cu mașina asta în pană! Sunt furioasă pe mine însămi, pentru că m-am lăsat convinsă să merg pe aici. Veterinarul propune să mergem așa, pur și simplu, mai departe. Eu nici nu concep așa ceva. Mă gândesc ce este de făcut. Aduc frânghiile din mașină și mă duc să caut niște bucăți de lemn potrivite. După aceea, ridicăm piesele care atârnă și le legăm fix. La sfârșit, băgăm și bucățile de lemn, ca să nu se roadă frânghiile. Apoi merg încet, mai departe, până la primele *manyattas*. Acolo descărcăm patru din cei cinci saci și îi depozităm în prima colibă care ne iese în cale. Veterinarul îi roagă pe oameni să nu desfacă sacii, iar noi plecăm mai departe spre Barsaloi. Mă enervez atât de tare din cauza acestei mașini blestemate, încât mă doare stomacul.

Din fericire, ajungem la butic fără alte incidente. Lketinga se bagă imediat sub mașină, ca să se asigure că într-adevăr este așa cum am povestit eu. El nu înțelege, de ce am descărcat zahărul la colibe, fiind de pe acum sigur că nu îl voi mai găsi atunci când mă voi întoarce după el. Eu mă duc în camera noastră să mă întind, pentru că sunt cumplit de obosită.

A doua zi mă duc la părintele Giuliano, ca să-i arăt mașina. Îmi spune, puțin enervat, că el nu este atelier de reparat mașini și că trebuie să demonteze jumătate din mașină, ca să sudeze piesele, iar acum chiar nu are timp pentru așa ceva. Înainte să mai poată adăuga ceva, eu plec acasă. Sunt dezamăgită. Mă simt abandonată de toată lumea. Fără ajutorul lui Giuliano, nu mai ajung niciodată la Maralal cu mașina asta. Lketinga mă întreabă ce a zis Giuliano. Când îi spun că nu ne poate ajuta, îmi răspunde că el a știut dintotdeauna că acest bărbat nu este un om bun. Chiar atât de tragică nu mi se pare situația. La urma urmei, el ne-a scos de

multe ori din încurcătură. Lketinga și băiatul servesc la butic, iar eu dorm toată dimineața. Pur și simplu, nu mă simt bine. La prânz deja nu mai avem zahăr, iar eu abia pot să-l conving pe soțul meu să nu plece cu mașina stricată, ca să aducă restul de zahăr.

Spre seară, Giuliano îl trimite pe gardianul lui, să ne spună că putem să ducem mașina. Răsuflu ușurată, când văd că s-a răzgândit și îl trimit pe Lketinga cu mașina la el. Eu rămân acasă să gătesc. La ora șapte închidem magazinul, iar Lketinga încă nu s-a întors. În schimb, doi războinici străini așteaptă în fața ușii. Chiar când termin de mâncat, apare și Lketinga. A fost acasă la mama, să se uite de animale. Râde bucuros și îmi întinde primele două ouă ale mele. De ieri, găina mea face ouă, așa că pot să-mi diversific și mai mult alimentația. Fac ceai pentru oaspeți, după care mă duc în pat, sub plasa de țânțari, deoarece sunt obosită.

Cei trei mănâncă, beau și discută. Eu moțăi încontinuu. Noaptea mă trezesc într-un lac de transpirație și mi-e sete. Soțul meu nu se află lângă mine. Nu știu unde este lanterna. Când ies de sub pătură și de sub plasa de țânțari, ca să dibui unde este canistra de apă, mă lovesc cu piciorul de ceva de pe jos. Înainte să mă gândesc ce ar putea fi, aud un grohăit. Împietrită de frică, întreb: *„Darling?"* Găsesc, în sfârșit, lanterna și în raza de lumină recunosc trei siluete care stau pe jos și dorm. Una dintre ele este Lketinga. Pășesc cu atenție peste cele trei corpuri, ca să ajung la canistră. Mă întorc în pat și inima îmi bate în continuare, mai să-mi sară din piept. Cu acești necunoscuți în cameră, nu mai reușesc să adorm. Dimineață tremur atât de tare, încât nu mai ies de sub pătură. Lketinga face *chai* pentru toată lumea, iar eu mă bucur că beau ceva fierbinte. Cei trei bărbați râd cu poftă, când le povestesc aventura mea nocturnă.

Astăzi, angajatul nostru este singur la vânzare, pentru că Lketinga s-a dus cu cei doi războinici la o ceremonie. Eu rămân în pat. La prânz vine părintele Roberto și ne aduce ceilalți patru saci cu zahăr. Când mă duc în magazin, ca să-i mulțumesc, simt

că am amețeli și mă întind imediat la loc. Nu-mi convine că băiatul este singur, dar îmi este mult prea rău ca să îl controlez. La o jumătate de oră după sosirea zahărului, domnește același haos obișnuit. Eu stau în pat, dar în gălăgia și pălăvrăgeala asta, nu pot dormi. Seara închidem magazinul, iar eu rămân singură. De fapt, aș fi avut chef să mă duc la mama, dar iar îmi este frig. Cum nu vreau să gătesc doar pentru mine, mă întind sub plasa de țânțari. Lighioanele sunt în continuare foarte numeroase și agresive. Noaptea mă apucă frisoanele. Dinții îmi clănțăne atât de tare, încât am impresia că se aude până în coliba alăturată. De ce nu vine Lketinga acasă? Noaptea mi se pare interminabilă. Acum tremur îngrozitor, pentru ca în clipa următoare să transpir. Aș avea nevoie la toaletă, dar nu îndrăznesc să ies singură. De nevoie, folosesc o cutie de conservă goală.

Dimineață, devreme, bate cineva la ușă. Mai întâi întreb cine este, pentru că nu sunt dispusă să vând. Recunosc, în sfârșit, vocea cunoscută a iubitului meu. Își dă imediat seama că ceva nu este în ordine, dar eu îl liniștesc, pentru că nu vreau să deranjez iar misiunea.

Bine dispus, el îmi povestește despre ceremonia de nuntă a unui războinic și îmi spune că peste două zile va trece pe aici un raliu-safari; deja a văzut câteva mașini și probabil vor trece azi câțiva șoferi, ca să cerceteze traseul până în Wamba. Mie nu îmi vine să cred. În ciuda stării mizerabile în care mă aflu, mă las și eu molipsită de emoția lui Lketinga. Mai târziu se duce să vadă ce este cu mașina noastră, dar încă nu este gata.

Cu puțin timp înainte de ora două, aud un zgomot infernal. Până să ajung în ușa buticului, se mai vede doar un nor de praf care se dispersează ușor. Primul pilot a trecut pe acolo ca o săgeată. După puțin timp, toată lumea din Barsaloi se află postată pe stradă. Cam peste o jumătate de oră, trece cu toată viteza și a doua, apoi a treia mașină. Am un sentiment foarte ciudat când văd cum

ajunge civilizația aici, la capătul lumii, într-un timp cu totul altul. Mai așteptăm încă ceva vreme, dar pentru astăzi vraja s-a terminat. Acestea au fost mașinile care au testat traseul. Peste două zile vor trece pe aici treizeci sau chiar mai multe mașini. Abia aștept această distracție, deși eu sunt încă la pat și am febră. Lketinga îmi gătește ceva, dar numai când văd mâncarea și mi se face rău.

În ziua raliului, mie îmi este foarte rău. În repetate rânduri îmi pierd cunoștința pentru scurt timp. De câteva ore nu am mai simțit copilul în burtă. Sunt cuprinsă de panică și, când îi povestesc soțului meu, încep să plâng. Speriat, Lketinga se duce după mama. În timp ce îmi pipăie burta, ea vorbește încontinuu cu mine. Fața ei este sumbră. Îl întreb plângând pe Lketinga ce s-a întâmplat cu copilul, dar el stă acolo neputincios și vorbește numai cu mama. În cele din urmă, îmi spune că mama lui crede că am căzut victima unui blestem, care mă face bolnavă și că cineva îmi dorește moartea mie și bebelușului nostru.

Mă întreabă cu cine am stat de vorbă în ultima vreme la butic, dacă somalezii cei bătrâni au fost aici, dacă m-a atins sau m-a scuipat vreun bătrân sau dacă cineva mi-a arătat o limbă neagră. Încep să mă bombardeze cu întrebări, iar eu, de frică, devin aproape isterică. Un singur gând îmi trece prin cap: copilul meu este mort!

Mama pleacă și ne promite că se va întoarce cu medicamente bune. Nu știu cât timp am stat acolo și am plâns cu sughițuri. Când deschid ochii, văd vreo șase sau opt bărbați și femei adunați toți în jurul meu. Îi aud spunând mereu: *„Enkai, Enkai!"* Fiecare dintre bătrâni îmi freacă burta și murmură ceva. Pe mine nu mă mai interesează nimic. Mama îmi apropie de buze un bol cu un lichid, pe care trebuie să-l beau dintr-o înghițitură. Băutura este atât de iute, încât mă cutremură. În același moment, simt de două-trei ori o zvâcnitură și un ghiont în burtă și pun mâna, speriată. Se învârte totul în jurul meu. Deasupra mea văd numai figuri bătrâne. As

prefera să mor. „Copilul meu era încă în viață, iar acum este, mai mult ca sigur, mort", mă gândesc eu și încep să țip: „Mi-ați omorât copilul, *Darling, they have now killed our baby!*" Simt cum îmi dispare și ultima mea forță și dorință de a trăi.

Din nou văd cum zece sau mai multe mâini se așază pe burta mea, o freacă și o apasă. În timpul acesta, bătrânii se roagă și cântă. Deodată, burta se ridică puțin, iar eu simt din interior o zvâcnitură ușoară. La început nu îndrăznesc să cred, dar asta se repetă de câteva ori. Bătrânii par să fi simțit și ei, iar vocile se roagă mai încet. Când realizez că bebelușul trăiește, simt cum dorința de viață, pe care am crezut-o pierdută, crește în mine. *„Darling, please, go to Pater Giuliano and tell him about me. I want to go to the hospital!"*

Flying doctor

După puțin timp apare și Giuliano. Citesc pe fața lui spaimă. Vorbește puțin cu bătrânii și mă întreabă în ce lună sunt. „La începutul lunii a opta", îi răspund eu cu o voce slăbită. Ne spune că vrea să încerce să găsească prin radio un *flying doctor*. După aceea pleacă. De asemenea, se retrag și mama și bătrânii. Stau întinsă în pat, udă de transpirație, și mă rog pentru copil și pentru mine. Pentru nimic în lume nu vreau să pierd acest copil. Fericirea mea depinde de viața acestei ființe mici.

Dintr-odată, aud zgomot de motor, dar nu de mașină, ci de avion. În mijlocul nopții, un avion aterizează aici, în mijlocul sălbăticiei! De afară se aud niște voci. Lketinga iese și el și se întoarce tulburat. Un avion! Giuliano apare și-mi spune să-mi iau strictul necesar și să urc, pentru că pista nu este luminată prea mult timp. Mă ajută să mă ridic din pat, Lketinga îmi împachetează câteva lucruri, după care mă duce până la avion.

Mie îmi piere graiul, când văd atâta lumină. Giuliano a pus în funcțiune, cu ajutorul unui generator, un reflector uriaș. De-o parte și de alta a străzii, pe porțiunile fără denivelări, se află torțe și lămpi cu petrol. Pista este delimitată de niște pietre mari. Pilotul, un alb, mă ajută să mă urc în avion. Îi face semn soțului meu, să se urce și el, dar Lketinga stă acolo descumpănit. Ar vrea să vină, dar nu își poate învinge frica.

Sărmanul meu iubit! Înainte să se închidă ușile, îi strig să rămână aici, să se ocupe de magazin. Decolăm. Este pentru prima dată când mă urc într-un avion atât de mic, dar mă simt în siguranță. După aproximativ douăzeci de minute, ne aflăm deasupra spitalului din Wamba. Aici există, firește, o pistă adevărată și totul este luminat. Aterizăm și două infirmiere mă așteaptă cu un scaun cu rotile. Mă dau cu greu jos din avion, ținându-mă cu o mână de burtă. În timp ce sunt transportată la spital în scaunul cu rotile, încep să-mi dau din nou seama de toată mizeria în care mă aflu și, cu toate cuvintele de consolare ale infirmierelor, plâng și mai tare, cu sughițuri. La spital mă așteaptă doctorița elvețiană. Și pe fața ei citesc îngrijorare, dar ea mă încurajează, spunându-mi că totul va fi bine.

Stau în sala de consultații, pe scaunul ginecologic și aștept să vină medicul șef. Îmi dau seama cât sunt de murdară și îmi vine să intru în pământ de rușine. Vreau să îmi cer scuze, dar el dă din cap, considerând că momentan există alte lucruri mai importante. Mă consultă atent, fără instrumente, numai cu mâinile, iar eu stau cu sufletul la gură, ca să aflu ce este cu copilul meu.

În sfârșit, îmi confirmă că bebelușul trăiește, dar îmi spune că pentru luna a opta este mult prea mic și prea slab. Copilul este plasat deja foarte jos și trebuie să facem totul ca să împiedicăm o naștere prematură. Apoi vine doctorița elvețiană și îmi comunică rezultatul analizelor: sufăr de o anemie puternică și am nevoie urgentă de transfuzie de sânge, ca să tratez un acces de malarie

gravă. Doctorul îmi explică, cât de greu este să facă rost de sânge. Aici nu au decât câteva conserve de sânge, de înlocuirea cărora trebuie să mă îngrijesc eu, prin intermedierea unui donator. Eu mă îngrozesc, când mă gândesc să primesc sânge străin aici, în Africa, în epoca Sidei. Îngrijorată, îl întreb pe medic, dacă sângele este verificat. Îmi răspunde sincer că numai o parte, dar că în mod normal, pacienții care suferă de anemie trebuie să aducă un donator din familie, înainte de a li se face transfuzia. Aici, majoritatea oamenilor mor de malarie sau consecințele acesteia, cum ar fi anemia, iar misiunea primește prea puține conserve de sânge din străinătate.

Eu stau pe scaun și încerc să-mi fac ordine în gânduri. O singură idee nu-mi dă pace: transfuzia de sânge înseamnă Sida. Îndrăznesc să protestez, spunând că nu vreau să mă infestez cu această boală mortală. Atunci, doctorul devine categoric și-mi spune că trebuie să aleg între sângele acesta și moartea sigură. O infirmieră africană mă așază în scaunul cu rotile și mă duce într-o cameră, unde mai sunt deja trei femei. Mă ajută să mă dezbrac, după care îmi dă o uniformă de spital, cum au și celelalte.

Mai întâi îmi administrează o injecție, după care îmi pune perfuzia la mâna stângă. Doctorița elvețiană intră cu o pungă de sânge și îmi spune, cu un zâmbet liniștitor, că a reușit să facă rost de ultima conservă de sânge elvețian, corespunzătoare grupei mele de sânge. Mă asigură că îmi va ajunge până mâine și că majoritatea infirmierelor de la misiune sunt dispuse să doneze sânge pentru mine, în cazul în care grupa lor corespunde cu a mea. Eu sunt impresionată de atâta îngrijire și le mulțumesc, încercând să-mi stăpânesc lacrimile. Când îmi bagă seringa în mâna dreaptă pentru transfuzia de sânge, mă doare îngrozitor de tare, pentru că acul este foarte gros. Trebuie să încerce de mai multe ori, pentru ca sângele salvator să înceapă să-mi curgă prin vene. Îmi leagă cele două mâini de pat, ca să nu smulg acele în

timpul somnului. Bănuiesc că am o mină foarte tristă și mă bucur că mama mea nu știe în ce stare mizerabilă mă aflu. Chiar dacă totul se termină cu bine, nu îi voi scrie niciodată prin ce am trecut. Cu aceste gânduri adorm.

La ora șase dimineața, pacienții sunt treziți, ca să li se ia temperatura. Eu sunt moartă de oboseală, pentru că nu am dormit mai mult de patru ore. La ora opt mi se face din nou o injecție, iar înainte de prânz o nouă transfuzie. Spre norocul meu, mi se dă sângele infirmierelor din spital și cel puțin nu mai trebuie să-mi fac griji din cauza Sidei.

Consultul de sarcină obișnuit are loc după-amiază. Mi se palpează și mi se ascultă burta, și astfel este examinat ritmul cardiac al fătului. Apoi mi se ia tensiunea. Mai mult de-atât nu se poate face aici. De mâncat nu pot mânca încă nimic, pentru că și aici mirosul de varză îmi creează stare de vomă. Cu toate acestea, la sfârșitul celei de-a doua zile mă simt mai bine. După o a treia transfuzie de sânge, mă simt ca o floare care este udată, în sfârșit, după mult timp. Simt cum viața revine în corpul meu, de la zi la zi tot mai mult. După ultima transfuzie de sânge, mă uit pentru prima dată, după mult timp, într-o oglindă mică de buzunar. Aproape că nu mă mai recunosc. Ochii mi se par imenși și băgați în orbite, pomeții ieșiți în afară, iar nasul lung și ascuțit. Părul, mat și subțire, mi se lipește din cauza transpirației, de cap. Și cu toate acestea, mă simt deja mult mai bine, mă gândesc eu speriată. Dar până acum am stat tot timpul în pat și în cele trei zile nu m-am dat jos nici măcar o dată, pentru că sunt în continuare conectată la perfuzia pentru malarie.

Infirmierele sunt foarte drăguțe și trec pe la mine cât pot de des, dar sunt îngrijorate de faptul că nu mănânc în continuare nimic. Una dintre ele este deosebit de drăguță, iar eu sunt impresionată de bunătatea și căldura care radiază pe chipul ei. Într-o zi, vine la mine cu un sandviș cu cașcaval de la misiune.

Cum eu nu am mai văzut de multă vreme caşcaval, nu-mi trebuie multă vreme ca să-l mănânc. Începând din această zi, am voie să mănânc din nou hrană solidă. Sunt încântată de faptul că merg spre bine. Soţului meu i se transmite şi lui prin radio că eu şi Napirai nu mai suntem în pericol.

A trecut deja o săptămână, de când mă aflu aici. Într-o zi, la un consult, doctorița elveţiană mă sfătuieşte să mă duc să nasc în Elveţia. Mă uit speriată la ea şi o întreb de ce. Îmi spune că sunt mult prea slabă şi prea anemică pentru luna a opta şi, dacă nu mă hrănesc bine, există riscul, din cauza unei noi pierderi de sânge şi a efortului fizic de la naştere, să nu supravieţuiesc. Aici nu au aparate de oxigen, iar pentru nou-născuţii anemici nu există incubatoare. În afară de asta, aici nu se dau calmante la naştere, pentru că, pur şi simplu, nu au.

Mă cuprinde groaza când mă gândesc să plec în Elveţia, în starea în care mă aflu. Îi spun doctoriţei că nu mă simt în stare de o astfel de călătorie, deoarece nu am forţa necesară. Încercăm să găsim alte soluţii, pentru că în săptămânile care au mai rămas trebuie să ajung la cel puţin şaptezeci de kilograme. Acasă nu mă pot întoarce, deoarece este prea periculos din cauza malariei. Atunci mă duce gândul la Sophia, care locuieşte la Maralal. Are o locuinţă frumoasă şi găteşte bine. Doctorița este de acord cu această soluţie, dar cel mai devreme pot părăsi spitalul peste două săptămâni.

Pentru că nu mai dorm foarte mult ziua, timpul abia se scurge. Cu celelalte femei din cameră nu prea pot să comunic. Sunt femei samburu care au deja mai mulţi copii. Unele s-au convertit, influenţate de misiune, altele au fost aduse aici, pentru că au avut complicaţii cu sarcina. Ora de vizită este o dată pe zi, după-amiaza. La secţia de naşteri, însă, nu vin mulţi vizitatori, deoarece aici făcutul copiilor este treaba femeilor. Probabil că în timpul acesta soţii lor se distrează cu celelalte soţii.

Încep să mă întreb și eu ce face iubitul meu. Mașina noastră este mai mult ca sigur reparată, iar dacă nu, el ar putea ajunge aici cam în șapte ore, ceea ce pentru un masai nu înseamnă nimic. Bineînțeles, infirmierele îmi transmit în fiecare zi salutări de la Lketinga, pe care el i le comunică părintelui Giuliano. El este tot timpul la magazin și îl ajută pe băiat. În momentul de față, buticul îmi este indiferent; nu vreau să îmi mai încarc capul și cu asta. Dar cum să-i spun lui Lketinga că eu nu mai pot veni acasă până după nașterea copilului? Îmi imaginez deja fața lui plină de suspiciune.

În cea de-a opta zi, îl văd stând în pragul ușii. Nesigur pe el, dar cu fața strălucindu-i de fericire, Lketinga se așază pe marginea patului. *„Hello, Corinne, how are you and my baby? Are you okay?"* mă întreabă el, după care despachetează o bucată de carne prăjită. Eu sunt de-a dreptul impresionată de gestul lui. Părintele Giuliano a venit aici la misiune cu mașina și a profitat de ocazie și a venit cu el. Prea multe gesturi de tandrețe nu ne putem permite, pentru că femeile de față ne urmăresc sau îl iau la întrebări. Cu toate acestea, sunt fericită că îl văd. Deocamdată nu îi povestesc despre intenția mea de a petrece următoarele săptămâni la Maralal. Promite că se va întoarce, îndată ce mașina va fi reparată. Giuliano trece și el repede să mă vadă, după care cei doi dispar iar.

Zilele care urmează mi se par și mai lungi. Singurul divertisment sunt vizitele infirmierelor, precum și vizitele medicale. Din când în când, mi se aduce câte un ziar. A doua săptămână, mă plimb în fiecare zi câte puțin prin spital. Imaginea oamenilor, în majoritate grav bolnavi, mă deprimă. Mai bine stau lângă pătuțurile nou-născuților și mă bucur la gândul că voi avea și eu un copil. Îmi doresc din toată inima o fetiță sănătoasă. Precis va fi foarte frumoasă, cu un așa tată. Am zile în care mi-e teamă, ca copilul meu să nu se nască cu vreo malformație, din cauza atâtor medicamente pe care le-am luat.

La sfârșitul celei de-a doua săptămâni, Lketinga vine iar să mă vadă. Îngrijorat, mă întreabă când mă întorc odată acasă, așa că nu-mi rămâne altceva de făcut, decât să-l pun față în față cu intenția mea de a mă muta la Sophia. Fața i se întunecă într-o secundă și mă întreabă insistent: *„Corinne, why do you not come home? Why you will stay in Maralal and not with Mama? You are okay now and you get your baby in the house of Mama!"* Orice explicație din partea mea este de prisos, pentru că nu vrea să creadă. În cele din urmă spune: *„Now I know, maybe you have a boyfriend in Maralal!"*

Fraza aceasta mă rănește mai tare decât o lovitură în față. Am senzația că mă prăbușesc într-o prăpastie adâncă. Izbucnesc în plâns, iar el consideră asta ca o dovadă că bănuielile lui sunt justificate. Enervat, se plimbă prin cameră dintr-o parte în alta, spunând încontinuu: *„I'm not crazy, I know the ladies!"*

Deodată, intră în cameră o soră albă. Se uită speriată, întâi la mine, apoi la soțul meu și întreabă ce s-a întâmplat. Plângând, încerc să-i explic. Ea vorbește cu Lketinga, dar fără succes; numai medicul, care îl ia mai tare, poate schimba ceva. Contrariat, Lketinga își dă în cele din urmă acordul. În momentul de față, însă, eu nu mai simt nici un fel de bucurie. M-a rănit mult prea tare. Lketinga părăsește spitalul, iar eu nici măcar nu știu dacă îl voi mai vedea aici sau abia la Maralal.

Infirmiera vine încă o dată la mine să discutăm. Este foarte îngrijorată din cauza atitudinii soțului meu și mă sfătuiește și ea să mă duc să nasc în Elveția. Copilul va primi astfel naționalitatea mea. Îmi spune că aici, copilul este proprietatea familiei soțului meu, iar eu nu pot face nimic fără acordul tatălui. Obosită, eu mă opun acestei alternative, pentru că nu mă simt în stare să întreprind o astfel de călătorie. Oricum, soțul meu nu mi-ar da acordul scris ca să pot părăsi Kenya, acum, cu cinci săptămâni înainte de naștere. În plus, în adâncul sufletului meu, sunt pe deplin convinsă că el

se va calma și va fi din nou Lketinga cel vesel, atunci când va veni pe lume copilul.

În cea de-a treia săptămână nu mai aud nimic despre el. Puțin dezamăgită, părăsesc spitalul, atunci când se ivește ocazia să plec cu un misionar la Maralal. Infirmierele își iau la revedere călduros de la mine și îmi promit că îl vor înștiința pe soțul meu, prin părintele Giuliano, că mă aflu la Maralal.

Sophia

Sophia este acasă și se bucură enorm de vizita mea. Când îi explic situația în care mă aflu, îmi spune că nu sunt probleme cu mâncarea, dar de dormit nu pot dormi la ei, pentru că partea din spate a locuinței este amenajată ca sală de fitness pentru prietenul ei. Eu rămân puțin nedumerită. Ne gândim mai apoi unde aș putea să merg. Prietenul ei se duce să caute un loc de dormit pentru mine și, după mai multe ore, îmi găsește o cameră în apropiere de ei, asemănătoare cu cea de la *lodging*, numai că patul este mai mare și mai frumos. În rest, este goală. Mergem să o vedem și imediat se strâng în jurul nostru câteva femei și câțiva copii. Mă hotărăsc să închiriez camera.

Zilele se scurg încet. Mâncarea în sine este o adevărată plăcere. Sophia gătește fantastic, iar eu mă îngraș pe zi ce trece. Nopțile sunt însă groaznice. Până târziu, se aude muzică sau gălăgie din toate părțile. Camera este atât de prost izolată, încât ai impresia că locuiești cu vecinul tău într-o cameră. În fiecare seară mă chinuiesc să adorm.

Câteodată îmi vine să urlu, atât de tare mă exasperează gălăgia, dar nu vreau să renunț la cameră. Dimineața mă spăl în cameră. De asemenea, hainele mi le spăl o dată la două zile, ca să am o preocupare. Sophia se ceartă mult cu prietenul ei, așa că de cele

mai multe ori mă retrag după ce mâncăm. Burta îmi crește și eu sunt foarte mândră de asta. A trecut deja o săptămână, de când mă aflu la Maralal, iar soțul meu nu a venit nici măcar o dată să mă vadă, ceea ce mă întristează. În schimb, m-am întâlnit în sat cu James, care era împreună cu alți băieți. Din când în când, Sali, prietenul Sophiei, aduce colegi la masă, după care jucăm cărți, ceea ce pe mine mă amuză foarte tare.

Într-o zi, stăm din nou toți patru în cameră și jucăm cărți. Ușa stă de obicei deschisă, ca să avem mai multă lumină. Deodată, îl văd pe soțul meu stând în pragul ușii, cu lăncile în mână. Nici nu apuc să îl salut, că mă și întreabă cine este celălalt bărbat. Toată lumea începe să râdă, numai eu nu. Sophia îi face semn să intre, dar el rămâne în pragul ușii și mă întreabă cu o voce aspră. *„Corinne, is this your boyfriend?"* Mie îmi vine să intru în pământ de rușine. Sophia încearcă să calmeze spiritele, dar soțul meu se întoarce și pleacă. Încet, încet, îmi revin din stupoare și simt cum mă cuprinde furia. Eu sunt gravidă în luna a noua, îmi văd soțul, în sfârșit, pentru prima dată după două săptămâni și jumătate, iar el mă acuză că am un amant!

Sali pleacă să îl caute, în timp ce Sophia încearcă să mă calmeze. Celălalt prieten s-a retras. Când văd că nu se întâmplă nimic, mă duc la mine în cameră și aștept. Puțin mai târziu, apare și Lketinga. A băut și mestecă *miraa*. Eu stau țeapănă în pat și reflectez asupra viitorului. Apoi, peste mai bine de o oră, Lketinga își cere scuze: *„Corinne, my wife, no problem. Long time I have not seen you and the baby, so I become crazy. Please, Corinne, now I am okay, no problem!"* Eu încerc să zâmbesc și să îl iert. A doua noapte pleacă înapoi, la Barsaloi. În următoarele două săptămâni nu îl mai văd pe soțul meu, ci mi se transmit numai salutări de la el.

În sfârșit, vine ziua în care eu și cu Sophia mergem la spital. Sophia mai are cam o săptămână, iar eu două până la naștere.

Din cauza străzilor proaste, ne-a fost recomandat să plecăm din timp. Emoționate, ne suim în autobuz. Prietenul Sophiei ne însoțește. La spital ni se dă o cameră pentru amândouă. Este excelent! Infirmierele răsuflă ușurate, când mă cântăresc și văd că am exact șaptezeci de kilograme. Acum nu ne rămâne altceva de făcut, decât să așteptăm. Aproape în fiecare zi tricotez câte ceva pentru copilul meu, în timp ce Sophia citește cărți despre sarcină și naștere. Eu prefer să nu știu nimic despre asta, și să mă las surprinsă. Sali ne aduce mâncare din sat, care este foarte bună.

Timpul trece încet. În fiecare zi se nasc copii și de multe ori auzim țipetele femeilor până la noi în cameră. Sophia este tot mai agitată. Ea nu ar mai avea mult până la naștere. La consultul pe care îl fac zilnic, s-a constatat că uterul meu este deja puțin deschis și de aceea mi s-a spus să stau la pat. Dar nici nu a ieșit bine infirmiera din cameră, că mi s-a și rupt apa. Mă uit surprinsă, dar în același timp fericită, la Sophia și îi spun: *„I think my baby is coming!"* În primul moment nu vrea să creadă, pentru că teoretic aș mai avea o săptămână. O cheamă pe doctoriță înapoi și când vede ce s-a întâmplat, îmi confirmă și ea, cu un aer grav, că la noapte voi naște.

Napirai

Sophia este disperată, pentru că la ea nu se întâmplă nimic. La ora opt încep să am primele contracții, iar peste două ore devin deja foarte puternice. Din acest moment mi se face un consult la fiecare jumătate de oră. Spre miezul nopții, durerile devin atât de insuportabile, încât vomit încontinuu. În sfârșit, sunt dusă în sala de nașteri. Este aceeași sală, în care mi s-a făcut consultul pe scaunul ginecologic. Doctorița și două infirmiere de culoare vorbesc cu mine, dar ciudat este că nu mai înțeleg deloc engleza.

Între contracții mă uit fix la cele trei femei și nu mai văd nimic, în afară de gurile lor, care se deschid și închid. Intru în panică, pentru că nu știu dacă ceea ce fac este bine. Îmi repet încontinuu: respiră, respiră bine! Apoi, picioarele îmi sunt legate de scaun. Mă simt neputincioasă și fără forță. Tocmai când vreau să țip că nu mai pot, o infirmieră îmi pune mâna la gură. Mă uit înspăimântată la doctoriță. În acel moment, îmi spune că deja vede capul copilului, iar la următoarele contracții trebuie să vină. Îmi adun ultimele forțe ca să presez și simt un fel de explozie în abdomen. Fetița mea a venit pe lume. Este ora unu și un sfert. S-a născut o fetiță sănătoasă, de 2960 de grame. Sunt în culmea fericirii. Este la fel de frumoasă ca și tatăl ei și o va chema Napirai. În timp ce doctorița este ocupată cu expulzarea placentei și cu coaserea mea, se deschide ușa, iar Sophia îmi sare, bucuroasă, de gât. Ea a stat acolo și a urmărit nașterea prin fereastră. Mi se mai arată încă o dată bebelușul, după care este dus alături de ceilalți nou-născuți. Mie îmi pare bine, pentru că momentan sunt mult prea slăbită, ca să-l ridic. Nu pot să țin nici măcar cana cu ceai, care mi se oferă. Vreau, pur și simplu, să dorm. Sunt dusă cu scaunul cu rotile în cameră și mi se dă un somnifer.

La ora cinci mă trezesc cu niște dureri infernale între picioare și o trezesc pe Sophia. Se scoală imediat și o caută pe infirmiera de gardă. După ce îmi dă niște calmante, mă liniștesc. La ora opt mă târăsc până la sala nou-născuților, ca să-mi văd copilul. Răsuflu ușurată, când îmi descopăr fetița; țipă de foame. Trebuie să o alăptez, dar am ceva probleme. Din sânii mei, care între timp au devenit uriași, nu curge nici o picătură de lapte. Nici cu mulsul nu merge. Spre seară nu mai rezist. Sânii îmi sunt tari ca piatra și mă dor, în timp ce Napirai urlă fără întrerupere. O infirmieră de culoare mă ceartă, spunându-mi să mă străduiesc mai mult, ca să se desfunde glandele mamare, altfel există riscul să se inflameze. Deși am niște dureri cumplite, fac tot posibilul. Două femei

samburu vin și mă „mulg" aproape o jumătate de oră, până când începe, în sfârșit, să curgă primul lapte. Acum nu se mai oprește. Curge atât de mult, încât bebelușul iar nu poate să bea. Abia în cursul după-amiezii reușesc să alăptez prima dată.

Sophia are contracții de câteva ore, dar copilul tot nu vrea să vină. Plânge și țipă și roagă să i se facă cezariană, dar doctorul refuză, spunând că nu are nici un motiv. Nu am văzut-o niciodată în halul acesta. Doctorul începe să se sature și o amenință că nu o mai asistă la naștere, dacă nu se stăpânește. Conversația are loc în limba italiană, pentru că și el este italian. După treizeci și șase de ore groaznice, vine și fetița ei pe lume, cu ajutorul *vacuum-ului*.

În seara aceasta, după ce s-a terminat ora de vizită, soseste si soțul meu. A aflat astăzi dimineață prin radio de nașterea fetiței noastre și a plecat imediat pe jos, până în Wamba. S-a pictat și s-a pieptănat mai frumos decât de obicei. Mă salută bucuros. Mi-a adus carne și o rochie foarte frumoasă. Vrea să o vadă imediat pe Napirai, dar infirmierele îl amână pentru a doua zi. Deși este dezamăgit, se uită la mine plin de mândrie și fericire, ceea ce mie îmi dă noi speranțe. Când este rugat să părăsească spitalul, se hotărăște să înnopteze în Wamba, ca să fie aici la prima oră de vizită.

A doua zi, încărcat cu tot felul de mici cadouri, intră în cameră tocmai când o alăptez pe Napirai. Fericit, își ia fiica în brațe si o duce la soare. Ea se uită la el, curioasă, iar el este înnebunit după ea. Nu l am mai văzut de mult atât de vesel. Pe mine mă înduioșează scena și sunt sigură că acum totul va fi bine.

Primele zile cu copilul sunt obositoare. Eu sunt în continuare slăbită, am prea puține kilograme, iar rana mă doare, atunci când stau jos. Noaptea fetița mă trezește de două sau de trei ori, fie ca să sugă, fie ca să o schimb. Când, în sfârsit, adoarme, începe să țipe copilul Sophiei. Aici se folosesc scutece din pânză, iar copiii sunt spălați în niște ligheane mici. Cu schimbatul

scutecelor încă nu sunt familiarizată, iar cu lucrurile tricotate de mine nu o îmbrac, de frică să nu îi rănesc mânuțele sau piciorușele. Așa că stă toată noaptea dezbrăcată, numai în scutec, învelită într-o păturică. Lketinga se uită la noi și constată satisfăcut: *„She is looking like me!"*

Vine să ne vadă în fiecare zi, dar începe să-și piardă răbdarea; vrea să meargă acasă cu familia lui. Eu sunt, însă, prea slăbită și îmi este cam teamă să stau singură cu copilul. Să spăl scutece, să fac mâncare, să aduc lemne și poate să ajut iar la magazin, toate acestea mi se par aproape imposibile. Magazinul este închis de trei săptămâni, pentru că în afară de mălai nu mai există altceva, iar în băiat se pare că nu mai putem avea încredere, după povestirile lui Lketinga. În plus, nu am nici o posibilitate să merg cu mașina, pentru că el a venit pe jos. Mașina noastră are din nou probleme, de data aceasta cu schimbătorul de viteze, după cum a constatat Giuliano. Așa că trebuie să se întoarcă mai întâi acasă să ia Land Rover-ul, în cazul în care este reparat, după care să vină să ne ia pe noi.

Până atunci mai am timp să capăt puțin mai multă siguranță. Doctorița se arată și ea încântată când aude că mai rămân câteva zile. Sophia, dimpotrivă, părăsește spitalul a cincea zi după naștere și se întoarce la Maralal. Peste trei zile vine și soțul meu cu mașina reparată. Fără părintele Giuliano am fi pierduți. Acum, însă, vreau și eu să plec din Wamba, pentru că, de când a plecat Sophia, a fost adusă deja a doua mamă samburu în camera mea. Prima, o femeie îmbătrânită înainte de vreme și vlăguită, care a născut aici prematur al zecelea copil, a murit în aceeași noapte din cauza anemiei. A fost imposibil să fie înștiințată familia ei, într-un timp atât de scurt, ca să se poată găsi un donator de sânge potrivit. Emoțiile din noaptea aceasta m-au costat mult prea multă energie, iar acum nu mai vreau altceva decât să plec. În timp ce tânărul tată își ține mândru fiica în brațe, eu plătesc la recepție spitalizarea.

Nu-mi vine să cred: cele douăzeci și două de zile, inclusiv nașterea, nu costă decât 80 de franci. În schimb, pentru *flying doctor*, trebuie să plătesc mai mult: 800 de franci. Dar ce contează 800 de franci, pe lângă cele două vieți ale noastre!

Conduc pentru prima dată după mult timp. Soțul meu o ține pe Napirai în brațe, dar deja după primii o sută de metri ea începe să urle din cauza zgomotului îngrozitor pe care îl face mașina. Lketinga îi cântă, încercând astfel să o liniștească, dar nu are succes. Atunci trece Lketinga la volan și o țin eu pe Napirai la sân, atât cât pot de bine. În orice caz, trebuie să ajungem la Maralal înainte să se întunece, pentru că trebuie să mai cumpăr scutece, câteva hăinuțe și pături. De asemenea, vrem să cumpărăm și alimente, pentru că la Barsaloi nu mai există de câteva săptămâni nimic. Nu ne rămâne altceva de făcut, decât să mergem la *lodging*. Alerg prin tot Maralalul, până găsesc un set de scutece, timp în care Lketinga are grijă de fetița noastră.

Prima noapte în afara spitalului nu este prea ușoară. Pentru că noaptea este foarte frig la Maralal, mi-e greu să o schimb pe Napirai. Mie mi-e frig și ei la fel. În plus, nu sunt încă obișnuită să-i dau să sugă în întuneric. Dimineață sunt obosită și m-a prins răceala. Am folosit deja jumătate din scutece, așa că mă apuc să le spăl aici. Spre prânz, când mașina este plină cu alimente, putem pleca. Ne este clar că trebuie să mergem pe drumul ocolit. Soțul meu constată, însă, că în munți, în direcția Barsaloi, plouă, ceea ce înseamnă că există riscul ca râurile să se umple cu apă și să nu mai putem trece. De aceea alegem traseul prin Wamba, astfel încât să ajungem la Barsaloi pe partea cealaltă. Pentru că Lketinga a început să stăpânească bine mașina, facem cu schimbul la volan. Numai din când în când, trece cu viteză prea mare prin gropi. Lui Napirai nu-i place deloc în mașină. Țipă încontinuu și, imediat cum ne oprim, se liniștește și ea. Așa că suntem nevoiți să facem mai multe pauze.

Întoarcerea în trei

Pe drum, Lketinga mai ia doi războinici cu el și, după cinci ore de mers, ajungem la marele râu Wamba, cunoscut pentru nisipurile sale mișcătore, care devin active la cea mai mică apă. Acum câțiva ani, misiunea a pierdut o mașină aici. Opresc, speriată, în fața pantei care coboară abrupt spre râu. Acolo dăm de apă. Alarmați, masaii coboară și se duc la râu. Nu are multă apă, poate doi, până la trei centimetri, iar pe alocuri se văd praguri de nisip uscate, dar părintele Giuliano m-a avertizat în mod expres, să evit traversarea lui, la cea mai mică ploaie, mai ales că râul are o lățime de aproximativ 150 de metri. Stau la volanul mașinii și mă gândesc, dezamăgită, că nu avem altă soluție decât să ne întoarcem la Wamba. Unul dintre războinici s-a afundat deja până la genunchi în nisip. Celălalt, la numai un metru lângă el, merge fără probleme mai departe. Lketinga încearcă și el și se afundă tot mai mult. Mie mi se pare sinistru și nu vreau să risc. Cobor, ca să-i spun asta soțului meu, dar el vine deja hotărât la mașină, o ia pe Napirai și îmi spune să trec cu accelerația la maxim printre cei doi războinici. Disperată, încerc să-l fac să renunțe, dar el refuză să mă asculte. Vrea acasă cu orice preț, dacă nu cu mașina, atunci pe jos. Singură, însă, nu pot să mă întorc cu copilul.

Nivelul apei crește încet. Eu refuz să mă sui la volan. Furios, Lketinga mi-o pune pe Napirai în brațe, se așază el la volan și se pregătește să pornească. Îmi cere cheile, dar nu sunt la mine; eu bănuiesc că sunt în contact, pentru că motorul merge. *„No, Corinne, please give me the key, you have driven the car, now you have taken it that we go back to Wamba!"*, spune el enervat, iar ochii îi scânteiază de supărare. Mă duc la mașină, ca să mă uit după chei. Asta este chiar culmea: motorul merge fără chei! Le caut intens pe jos și pe scaune, dar cheia, singura noastră cheie, a dispărut!

Lketinga dă vina pe mine. Furios, se așază în mașină, pune în funcțiune tracțiunea integrală și demarează. Când văd atâta nesăbuință, nu mă mai pot stăpâni și încep să plâng. Napirai țipă și ea cât o ține gura. Mașina pătrunde în râu. Primii câțiva metri merg bine, roțile se afundă doar puțin, dar cu cât înaintează, cu atât merge mai încet. Roțile din spate încep să se afunde, încet, încet, din cauza greutății. Mai sunt doar câțiva metri până la un prag de nisip, când mașina ne amenință să se oprească; roțile încep să se învârtă în gol. Eu mă rog și plâng și blestem tot. Cei doi războinici se căznesc să ajungă la mașină; o ridică și o împing; astfel reușesc să o ducă și ultimii doi metri, după care roțile încep să prindă din nou. Cu elan, Lketinga traversează și a doua jumătate a râului. Soțului meu i-a reușit acrobația! Cu toate acestea, eu nu sunt mândră, pentru că a riscat cu prea mare ușurință. Cheia, însă, tot nu am găsit-o.

Unul dintre războinici se întoarce și mă ajută să trec râul. De câteva ori mă afund și eu până la genunchi. Când ajung, Lketinga stă lângă mașină, cu un aer sălbatic și mândru și îmi cere să-i dau acum cheia de la mașină. *„I don't have it!"*, țip eu indignată. Mă duc la mașină și caut iar peste tot, dar nimic. Lketinga dă sceptic din cap și caută singur. Mai trec câteva secunde și îl văd ținând cheia în mână; căzuse între scaun și spătar. Eu nu pot să înțeleg cum a ajuns acolo. El este sigur că am ascuns-o eu, pentru că nu am vrut să trec prin râu. Ne continuăm drumul, fără să spunem nimic.

Când ajungem la Barsaloi, este deja noapte. Bineînțeles, mai întâi mergem la mama în *manyatta*. Dumnezeule, cum se bucură! O ia imediat pe Napirai și o binecuvântează, scuipându-i tălpile, palmele și fruntea și rugându-se la *Enkai*. Spune și către mine ceva, ce nu înțeleg. Fumul din *manyatta* mă deranjează, iar Napirai tușește și ea. Totuși, rămânem în prima noapte la mama.

Dimineața, câțiva oameni vor să-mi vadă copilul, dar mama le spune că în primele săptămâni nu am voie să-l arăt nimănui.

Eu nu înțeleg de ce și o întreb: „De ce nu, doar este frumoasă!" Lketinga mă ceartă, explicându-mi că nu am voie să spun că este frumoasă, deoarece aduce numai ghinion; iar lumea străină nu are voie să o vadă, pentru că ar putea să-i ursească ceva rău. În Elveția lumea este mândră să își arate copiii, iar aici trebuie să-mi ascund fiica, sau, dacă ies afară, să-i acopăr capul cu o *kanga*. Mi-e foarte greu să mă adaptez la aceste cutume.

De trei zile stau aproape toată ziua singură, cu fetița mea, în întunericul din *manyatta*, în timp ce mama păzește intrarea. Soțul meu pregătește o petrecere în cinstea fiicei lui. Cu ocazia asta, se taie un bou mare, iar bătrânii vin și mănâncă din carne și o binecuvântează pe fiica noastră. Mie mi se dau cele mai bune bucăți, ca să mă întremez.

Noaptea, câțiva războinici dansează cu soțul meu în cinstea lui. Bineînțeles, mai târziu trebuie să le dăm și lor de mâncare. Mama mi-a pregătit o băutură urât mirositoare, care are rolul de a mă feri de alte boli și pe care trebuie să o beau toată. În timpul, acesta lumea se uită la mine și se roagă la *Enkai* pentru mine. Deja după prima gură mi se face rău. Discret, vărs o bună parte pe jos.

Veterinarul și soția lui vin și ei la petrecere, ceea ce mă bucură foarte tare. Aflu, spre marea mea surpriză, că lângă casa lor se mai află o casă, care urmează să fie eliberată. Pe mine mă încântă ideea de a avea o locuință cu două camere și cu toaletă înăuntru. A doua zi ne mutăm din spatele magazinului, unde era mereu curent, în această casă, care se află la o sută cincizeci de metri mai departe. Înainte de toate, trebuie să fac o curățenie temeinică, timp în care mama stă în fața casei și are grijă de Napirai. Ea reușește să o țină sub *kanga* ei atât de bine, încât nici nu se vede.

Oamenii vin mai mereu la butic, ca să cumpere câte ceva, dar magazinul arată gol și părăsit. Carnețelul de credite este aproape plin. Banii încasați iar nu ne ajung pentru un camion, dar

momentan nu vreau și nici nu pot munci. Așa că magazinul rămâne închis.

În fiecare zi, până la prânz, sunt ocupată cu spălatul scutecelor din ziua precedentă. În scurt timp, mâinile îmi sunt pline de răni. Așa nu mai pot continua. Caut o fată, care să mă ajute la menaj și care să-mi rezolve mai ales rufele, pentru ca eu să pot avea mai mult timp pentru Napirai și pentru gătit. Lketinga îmi găsește o fostă elevă, care, pentru 30 de franci pe lună, plus mâncare, este dispusă să aducă apă și să spele rufele. Acum mă pot bucura din plin de fetița mea. Este atât de drăguță și de veselă și nu plânge aproape niciodată! Soțul meu petrece și el multe ore cu ea sub copac, în fața casei.

Puțin câte puțin, încep să mă obișnuiesc cu programul zilnic și să-l țin sub control. Fata lucrează foarte încet, iar eu nu reușesc să găsesc o cale de acces către ea. Observ că detergentul nostru se termină rapid, de asemenea proviziile de orez și de zahăr. În ultima vreme, Napirai începe să plângă imediat, cum se udă scutecul, iar eu constat că între picioare este roșie toată și iritată. Ajung la limita răbdării și îi spun fetei că trebuie să clătească scutecele până nu mai rămâne nici o urmă de Omo pe ele. Ea pare mai degrabă dezinteresată și îmi spune că nu este plătită pentru a aduce mai mult de o dată pe zi apă. Supărată, o trimit înapoi acasă și prefer să spăl eu.

Foamete

Din cauza foametei, oamenii încep să se impacienteze. Magazinele sunt goale de mai mult de o lună și în fiecare zi vine lumea la noi acasă, să ne întrebe când redeschidem magazinul. Momentan, însă, eu nu văd cum aș putea să lucrez. Asta ar însemna să mă duc la Maralal și să organizez un transport, iar cu mașina noastră

mi-e teamă să nu rămân cu copilul undeva în pană. Schimbătorul de viteze nu a fost reparat decât provizoriu, bendixul este stricat și mai sunt câteva lucruri care necesită reparații.

Într-o zi, șeful adjunct vine la noi și se plânge de starea disperată a oamenilor, care fac foamea. El știe că mai avem câțiva saci cu mălai la magazin și ne roagă să-i vindem măcar pe aceștia. Deși mie nu îmi convine, mă duc totuși la butic, să număr sacii. Soțul meu vine cu mine. Când îl deschidem pe primul, mie aproape că mi se face rău: niște viermi mari, albi, amestecați cu niște gândaci mici și negri, mișună pe stratul de deasupra mălaiului. Îi deschidem și pe ceilalți și peste tot este la fel. Șeful scormonește cu mâna în sac și este de părere că numai stratul de deasupra este așa. Dar eu refuz să le vând oamenilor o astfel de marfă.

Între timp se pare că s-a dus peste tot vestea că mai avem mălai. Tot mai multe femei vin la magazin și ne roagă să-l vindem așa cum este. Discutăm despre această situație și propun să le dau totul pe gratis. Șeful se opune, spunând că asta ar însemna moarte de om. Îmi sugerează să-l vindem la un preț mai mic. Între timp s-au adunat în magazin cincizeci de persoane sau chiar mai multe, care mă așteaptă cu sacii sau cu pungile desfăcute. Dar mie mi-e groază să bag mâna în saci, din cauza viermilor care colcăie înăuntru. În plus, o am și pe Napirai în brațe. Plec să văd dacă fratele mai mare al lui Lketinga este acasă la mama. Îl găsesc acolo și este de acord să vină la magazin. Pe Napirai i-o dau mamei. Ajungem chiar la timp: șeful încearcă să împiedice lumea să ia cu asalt buticul, în timp ce Lketinga vinde. Fiecare persoană are voie să cumpere cel mult trei kilograme. Eu pun greutățile de un kilogram pe cântar și încasez banii. Cei doi bărbați umplu mălaiul cel scârbos. Muncim ca nebunii și suntem încântați că șeful păstrează, cât de cât, ordinea. Cu puțin timp înainte de ora opt seara, tot mălaiul este vândut, iar noi suntem epuizați. În schimb, avem, în sfârșit, din nou ceva bani în casă.

După toată această zi, gândul despre necesitatea existenței buticuluı nostru aici, mă preocupă foarte tare. Dar prea mult timp nu am, pentru că trebuie să mă duc acasă la copil. Îngrijorată, alerg prin întuneric, spre *manyatta*. Napirai nu a mai supt de mai mult de șase ore și mă aștept să o găsesc înnebunită. Când mă apropii de *manyatta*, nu aud nici un țipăt, ci numai vocea mamei, care cântă. Intru și rămân uimită de ceea ce văd: fata mea suge de la sânul cel mare, lung și negru al mamei. Nu pot decât să mă mir. Mama râde și mi-o întinde pe Napirai, dezbrăcată. Când îmi aude vocea, ea începe imediat să plângă, după care apucă numaidecât sânul și suge. Eu sunt în continuare uluită de felul în care a reușit mama să o liniștească cu sânul ei gol.

Peste puțin timp apare și Lketinga și îi povestesc și lui ce s-a întâmplat. El râde și-mi spune că așa ceva este normal aici și că și Saguna, când era încă în fașă, a fost adusă la mama, conform obiceiului. Prima fată a fiilor i se încredințează mamei lor, adică bunicii, ca ajutor pentru mai târziu. Ea crește practic de la naștere cu sânul ei și cu lapte de vacă. Eu mă uit la fetița mea. Deși este murdară toată și miroase a fum, sunt foarte mulțumită și absolut sigură că nu o voi da niciodată altcuiva.

După ce bem *chai* la mama, ne întoarcem la noi acasă. Plin de mândrie, Lketinga o duce pe Napirai în brațe. În fața ușii ne așteaptă șeful. Bineînțeles, trebuie să-i fac *chai*, deși nu am nici un chef. Dintr-odată, Lketinga se scoală, ia 200 de șilingi din cutia cu bani și îi dă. Eu nu știu pentru ce, dar nu spun nimic. După ce pleacă, aflu că a cerut banii pentru „serviciul de securitate" de la magazin. Pe mine mă deranjează acest lucru, pentru că iar ne-a păcălit. El a fost cel care a vrut neapărat să vindem mălaiul și, în calitate de șef, era de datoria lui să asigure ordinea, doar pentru asta este plătit de stat! Toate acestea încerc să i le explic cu grijă lui Lketinga și mă bucur să constat că și el este de data aceasta contrariat și îmi dă dreptate.

Magazinul rămâne în continuare închis. Băiatul care ne-a ajutat trece destul de des pe la noi. Cu mine nu vrea să vorbească, ceea ce nu mă deranjează foarte tare. Din discuțiile lor, îmi dau seama că vrea ceva. Când îl întreb pe Lketinga, îmi dă de înțeles că nu este important și că nu vrea decât ultimul lui salariu, pe care, de fapt, i l-a plătit. Eu nu mă amestec, pentru că în toată această perioadă am fost la Maralal și la spital și nu sunt la curent cu nimic.

Viața noastră decurge în liniște și Napirai devine un adevărat buflei. Eu tot nu am voie să o arăt persoanelor străine. De fiecare dată, când se apropie cineva, Lketinga o ascunde sub păturică, ceea ce ei nu-i place deloc. Într-o zi, când ne întoarcem de la râu și ne pregătim să intrăm în ceainărie, un bătrân vine la Lketinga și discută cu el. Soțul meu îmi spune să aștept aici și se duce la „ghereta poliției". Acolo sunt șeful, paznicul de vânătoare și băiatul care a lucrat la magazin. Îngrijorată, urmăresc discuția de la distanță. Napirai doarme în *kanga*. Cum Lketinga nu vine nici peste un sfert de oră, mă îndrept încet către bărbați.

După expresia feței soțului meu, îmi dau seama că ceva s-a întâmplat. Este furios și se discută aprins, în timp ce băiatul se uită într-o parte cu nonșalanță. De mai multe ori aud cuvintele *„Duka" și „Shop"*. Pentru că știu că șeful știe engleza, îl întreb pe el despre ce este vorba. Nu mi se dă nici un răspuns, în schimb toată lumea își dă mâna, iar Lketinga, tulburat, se strecoară afară din cameră. Din trei pași ajung la el, îl apuc de umăr și îl întreb ce s-a întâmplat. Abătut, se întoarce către mine și îmi spune că trebuie să-i mai dea băiatului încă cinci capre pentru munca prestată la magazin, altfel tatăl băiatului îl amenință că îl va reclama la poliție, iar el nu vrea să intre la închisoare. Eu nu înțeleg nimic din ce-mi spune.

Îl întreb în continuare pe Lketinga, dacă băiatul și-a primit în fiecare lună salariul. *„Yes, Corinne, I don't know, why they want five goats, but I don't want to go again in prison, I'm a good man.*

The father of this boy is a big man!" Eu nu mă îndoiesc că Lketinga l-a plătit pe băiat. Să-l amenințe cu închisoarea pentru nimic, este chiar ultimul lucru pe care îl pot accepta, mai ales că totul este din vina băiatului. Turbată de furie, mă reped la băiat și țip: *„What do you want from me?" „From you nothing, only from your husband"*, îmi spune el cu un surâs idiot. Acum nu mă mai pot abține și încep să dau în el la întâmplare cu mâinile și cu picioarele. El încearcă să se eschiveze, dar îl prind de cămașă și îl trag spre mine, înjurându-l în germană, cât mă ține gura de tare, și scuipându-l.

Bărbații care stau de jur împrejur mă apucă de mână, iar Napirai urlă ca din gură de șarpe. Între timp vine și Lketinga și-mi spune supărat: *„Corinne, you are crazy, go home!" „I'm not crazy, really not crazy, but if you give goats to the this boy, I don't open again this shop!"* Pe băiat îl ține strâns tatăl lui, altfel ar sări la mine. Furioasă, mă eliberez din strânsoare și fug acasă cu Napirai, care urlă încontinuu. Nu înțeleg de ce soțul meu se lasă intimidat în halul acesta și nu îl înțeleg nici pe șef. Din clipa aceasta o să-mi plătească pentru orice fleac! Nimeni nu se va mai urca în mașina noastră, fără să plătească în prealabil. Trec în goană pe lângă toată lumea care este de față; toți ochii sunt fixați asupra mea, dar îmi este indiferent. Sunt conștientă de faptul că i-am umilit tare pe băiat și pe tatăl acestuia, pentru că aici femeile nu au voie să dea în bărbați, mai degrabă invers.

Nu mai durează mult și Lketinga vine acasă cu șeful. Mă întreabă imediat, de ce am făcut asta. Soțul meu este înspăimântat și totodată revoltat, ceea ce mă face să mă înfurii si mai tare. Pun carnețelul de credite pe masă în fața șefului, ca să vadă câte mii de șilingi mai am de recuperat, asta în cazul în care nu i-am pierdut deja, din cauza acestui băiat. În plus, el însuși ne datorează peste 300 de șilingi. Iar el vrea acum de la noi cinci capre, ceea ce înseamnă salariul pe șase luni! Șeful începe și el să-și dea seama de cele întâmplate și își cere scuze pentru hotărârea luată. Ne

spune că acum trebuie să găsim, însă, o cale, ca să ne punem de acord cu bătrânul, deoarece Lketinga a bătut palma, adică a fost deja de acord cu sentința luată.

Din politețe, trebuie să-i fac șefului un ceai. Aprind cărbunii în soba cea mică și o pun afară, unde cărbunii se încing mai repede de la curentul de aer. Este o noapte senină. Tocmai când mă pregătesc să intru în casă, observ la câțiva metri de mine o siluetă, care ține în mână un obiect lucitor. Simt imediat pericolul, și mă grăbesc să intru în casă, ca să-i spun soțului meu. El iese afară, iar eu îl urmez. Șeful rămâne înăuntru. Îl aud pe Lketinga întrebând cine este acolo. După puțin timp, recunosc vocea și silueta băiatului. Ține în mână un tesac. Supărată, îl întreb ce caută aici. Îmi spune că a venit să regleze conturile cu *„mzungu"*. Mă duc repede în casă și îl întreb pe șef, dacă a auzit și el. Dă din cap că da și iese și el afară.

Speriat, băiatul vrea să fugă, dar Lketinga îl ține și îi ia cuțitul din mână. Eu îi arunc șefului o privire triumfătoare și îi spun că acum a devenit martorul unei tentative de omor și că trebuie să-l aresteze. Îi propun să mergem mâine împreună la Maralal. Îi spun că nu vreau să-l mai văd pe acest cretin în apropierea noastră, pentru că reprezintă un adevărat pericol public. Băiatul încearcă să calmeze spiritele, dar eu insist să fie arestat. Șeful îl ia și pleacă. Soțul meu dispare și el, iar eu încui, pentru prima dată, ușa.

Peste puțin timp, bate cineva la ușă. După ce întreb precaută cine este, deschid. Este veterinarul. A auzit zgomot și vrea să știe ce s-a întâmplat. Îi ofer un ceai și îi povestesc incidentul. El mă susține în intenția mea și îmi oferă ajutorul. Oricum, el nu a înțeles niciodată, de ce l-am angajat pe acest nebun, care a făcut deja multe probleme, pe care a trebuit să le rezolve tatăl lui. În timp ce discutăm, se întoarce și Lketinga. Surprins, se uită întâi la veterinar, apoi la mine. Veterinarul începe o discuție cu el, iar eu mă duc în pat, sub plasa de țânțari, unde mă așteaptă Napirai.

Incidentul nu-mi iese din cap și mă chinuiesc să adorm. Mai târziu vine și Lketinga în pat și încearcă să facă dragoste cu mine. Eu nu am chef deloc și, în plus, Napirai este cu noi. Dar el vrea din nou sex. Facem atunci o încercare, dar pe mine mă doare îngrozitor de tare.

Turbată de durere, îl împing la o parte și îl rog să aibă puțină răbdare, pentru că au trecut abia cinci săptămâni de la naștere. Lketinga nu înțelege refuzul meu și, enervat, insinuează că m-am culcat deja cu veterinarul. Asta este picătura care umple paharul și eu izbucnesc în plâns. Nu mai sunt în stare să discut cu el si nici nu mai vreau. Singurul lucru pe care îl am de spus este, că nu are ce căuta aici în pat, în noaptea asta. După reproșurile pe care mi le-a făcut și după tot ce s-a întâmplat astăzi, nu aș mai putea suporta prezența lui în momentul de față. Așa că se duce în camera din față. În noaptea asta o alăptez pe Napirai de două, trei ori, după care trebuie să-i schimb scutecele. Pe la ora șase dimineata, când Napirai se face din nou simțită, aud că bate cineva la ușă. Precis este șeful, dar, după disputa mea cu Lketinga, nu mă simt în stare să plec azi la Maralal. Lketinga deschide și în fața ușii se află tatăl băiatului și șeful. În timp ce îmi pun fusta pe mine, afară se discută aprins. După o jumătate de oră, soțul meu intră cu șeful în casă. Nici nu-mi vine să mă uit la cei doi bărbati. Seful îmi transmite scuzele băiatului și ale tatălui acestuia și îmi spune că, dacă renunț să mai merg la Maralal, atunci tatăl ar fi dispus să ne dea cinci capre. Eu îi spun, însă, că asta nu reprezintă pentru mine garanția că viața mea nu mai este în pericol si că băiatul ar putea veni din nou mâine sau poimâine, pe când la Maralal ar dispărea pentru doi sau trei ani în închisoare.

Șeful îi transmite bătrânului îndoiala mea. Atunci, acesta îmi promite că îl va trimite pe băiat pentru un timp la rude. La dorinta mea, acesta îmi garantează că fiul lui nu se va mai apropia niciodată mai mult de o sută cincizeci de metri de casa noastră.

După ce seful îmi confirmă în scris această înțelegere, eu renunț să mai fac plângere. Lketinga se duce cu bătrânul să ia caprele, înainte ca acestea să părăsească enclava.

Mă bucur că a plecat și spre prânz mă duc la misiune, ca să le-o arăt misionarilor pe Napirai. Părintele Giuliano nu a mai văzut-o de când am fost în Wamba, iar părintele Roberto nu a văzut-o niciodată. Amândoi sunt foarte încântati de vizita mea. Părintele Giuliano o admiră sincer pe fetița mea, care se uită, curioasă, la fața lui albă. Când aude că soțul meu este plecat, mă invită la masă. Au gătit paste făcute în casă și salată. A trecut o veșnicie, de când nu am mai mâncat salată! Mă simt ca în paradis! În timpul mesei, Giuliano îmi povestește că în curând va pleca pentru cel puțin trei luni în vacanță, în Italia. Eu mă bucur pentru el, dar în același timp nu sunt încântată deloc de ideea că rămân aici singură, fără el. De câte ori nu a fost el îngerul meu salvator, în situații critice!

Tocmai când termin de mâncat, apare și soțul meu. Situația devine imediat tensionată: *„Corinne, why do you eat here and not wait for me at home?"* O ia pe Napirai și pleacă. Le mulțumesc repede celor doi misionari și alerg după Lketinga și după copil. Napirai plânge. Când ajungem acasă, Lketinga îmi dă copilul și mă întreabă: *„What do you have made with my baby, now she cries only, when she comes to me!"* În loc să-i răspund, îl întreb de ce s-a întors. El râde sarcastic: *„Because I know you go to other men, if I'm not here!"* Exasperată de reproșurile lui interminabile, îi spun că este nebun. *„What do you tell me? I'm crazy? You tell your husband, he is crazy? I don't want see you again!"* Si spunând asta, își ia lancea si pleacă. Eu rămân ca o stană de piatră și nu înțeleg, de ce mă bănuiește mereu că umblu cu alți bărbați. Numai pentru că nu am mai avut de mult relații sexuale? A fost vina mea că am fost întâi bolnavă și apoi am stat atâta timp la Maralal? Samburii oricum nu au relații sexuale în timpul sarcinii!

Dragostea noastră a suferit deja câteva lovituri și așa nu mai poate continua. Disperată, o iau pe Napirai și mă duc la mama. Încerc, atât cât pot de bine, să-i descriu situația. În timp ce vorbesc, lacrimile îmi curg pe față. Ea nu spune mare lucru, ci doar că este ceva normal, ca bărbații să fie geloși și că tot ce pot face este să nu îl ascult. Sfatul acesta nu mă ajută prea mult, și plâng și mai tare. Mama mă ceartă și îmi spune că nu am nici un motiv să plâng, pentru că soțul meu nu m-a bătut niciodată. Nici asta nu mă încălzește cu nimic și plec acasă tristă.

Spre seară, vecina mea, soția veterinarului, trece pe la mine. Se pare că disputa noastră nu i-a scăpat. Facem *chai* și, după câteva ezitări, începem să discutăm. Îmi spune că războinicii sunt foarte geloși, dar cu toate acestea nu am voie să-l fac pe soțul meu nebun, acest lucru fiind foarte periculos.

După ce pleacă, mă simt foarte singură cu Napirai. De ieri de la prânz nu am mâncat nimic, dar mă bucur că am cel putin destul lapte pentru copil. În noaptea asta, Lketinga nu vine acasă. Încep să-mi fac griji, dacă într-adevăr m-a părăsit? Dimineața următoare mă simt groaznic și abia mă pot scula din pat. La prânz, vecina trece din nou să mă vadă. Când vede că nu mă simt bine, are ea grijă de Napirai și spală toate scutecele. Apoi aduce niște carne și, cu ultimul orez pe care îl am, îmi face o mâncare. Sunt impresionată de bunăvoința ei. Pentru prima dată, aici se creează o prietenie, în care nu eu, *mzungu*, dau ceva, ci o prietenă mă ajută fără să o rog. Mănânc tot din farfurie. Ea nu vrea nimic, pentru că deja a mâncat. După ce a terminat tot ce avea de făcut, se duce acasă, ca să facă și la ea ordine.

Seara, când în sfârșit se întoarce acasă, fără să mă salute, Lketinga inspectează toate încăperile. Eu încerc să am un comportament cât se poate de normal și îi ofer mâncare, pe care o și acceptă. Acesta este un semn că va rămâne acasă. Eu sunt încântată și prind speranțe. Dar lucrurile stau altfel.

Carantină

Cu putin timp înainte de ora nouă, încep să am niște crampe groaznice la stomac. Stau în pat și mă încovoi de durere. În starea asta nu pot s-o alăptez pe Napirai. La tatăl ei plânge. De data asta, el se arată răbdător și se plimbă cu ea în brațe prin casă, ore întregi, de colo-colo, cântându-i. Pentru moment se calmează, dar apoi urlă din nou. Spre miezul nopții îmi este atât de rău, încât trebuie să vomit. Toată mâncarea îmi vine înapoi, nedigerată. Văr și iar vărs si nu mă mai pot opri. În cele din urmă vomit doar un lichid galben. Podeaua este murdară, dar eu mă simt mult prea rău, ca să o șterg. Mi-e frig și sunt sigură că am febră mare.

Lketinga se îngrijorează și se duce la vecina noastră, deși este foarte târziu. Nu durează mult și vine la mine. Ea curăță imediat toată mizeria pe care am făcut-o. Îngrijorată, mă întreabă dacă nu cumva am din nou o criză de malarie. Nu știu și sper să nu fie nevoie să merg din nou la spital. Durerile de stomac încep să cedeze și pot să-mi întind din nou picioarele și să-i dau lui Napirai să sugă.

Vecina pleacă acasă, iar soțul meu se culcă lângă patul meu, pe o altă saltea. A doua zi de dimineață, mă simt relativ bine și beau *chaiul* pe care mi l-a făcut Lketinga. Dar nu durează nici o jumătate de oră, și, fără să mă mai pot controla, ceaiul țâșnește din gura mea, ca o fântână arteziană. În același timp, încep să am din nou dureri de stomac atât de mari, încât mă ghemuiesc pe jos, strângându-mi picioarele la piept. După un timp, stomacul mi se calmează și mă apuc să spăl copilul și rufele. Obosesc foarte repede, deși momentan nu am nici dureri, nici febră. De asemenea, nu am nici frisoane, care sunt tipice pentru malarie, de aceea cred mai degrabă că este o indigestie.

În următoarele două zile, toate încercările de a mânca sau a bea ceva sunt zadarnice. Crampele sunt de mai lungă durată și

tot mai puternice. Sânii mi se micșorează văzând cu ochii, pentru că nu pot păstra mâncarea. După patru zile, sunt epuizată complet și nu mă mai pot scula. Prietena mea vine în fiecare zi la mine și mă ajută, cum poate. De alăptat, însă, trebuie să alăptez eu.

Astăzi, Lketinga o aduce pe mama la noi. Se uită la mine și mă apasă pe stomac, ceea ce îmi provoacă niște dureri infernale. Apoi îmi face semn spre ochi, spunându-mi că sunt galbeni și că fața mea are, de asemenea, o culoare ciudată. Mă întreabă ce am mâncat. Dar în afară de apă, nu mai am de mult nimic în stomac. Napirai plânge și vrea sân, dar nu o mai pot ține. Nici eu nu mă mai pot ridica. Mama o ține la sânul meu sterp. Mă îndoiesc că mai am lapte suficient și mă îngrijorează faptul că nu mai am cu ce s-o hrănesc pe Napirai. Pentru că nici mama nu mai are nici un leac pentru boala mea, ne hotărâm să plecăm la spitalul din Wamba.

Lketinga conduce, în timp ce prietena mea o ține pe Napirai. Eu sunt prea slăbită. Bineînțeles, pe drum avem pană. Mă exasperează mașina asta! O urăsc! Cu chiu, cu vai, mă așez la umbră și îi dau lui Napirai să sugă, în timp ce soțul meu schimbă roata. Ajungem în Wamba după-amiază, târziu. Mă târăsc până la recepție și întreb de doctorița elvețiană. Trece mai mult de-o oră până apare doctorul italian. Mă întreabă ce simptome am și îmi ia sânge. După un timp, aflu că nu este vorba despre malarie și că va afla mâine alte amănunte. Napirai rămâne cu mine, în timp ce soțul meu și prietena mea se întorc, răsuflând ușurați, la Barsaloi.

Suntem din nou duse la secția de maternitate, pentru ca Napirai să poată dormi lângă mine, în pătuț. Pentru că nu este obișnuită să doarmă fără mine, plânge tot timpul, până când o infirmieră o pune la mine în pat. Adoarme, sugând la sânul meu. A doua zi de dimineață devreme, apare, în sfârșit, doctorița elvețiană. Nu este foarte încântată să mă vadă, împreună cu

copilul, în starea asta. După ce îmi face câteva examene medicale, îmi stabilește diagnosticul: hepatită! În primul moment nu înțeleg ce este. Îngrijorată, îmi explică, că este vorba despre un icter, mai precis o infecție a ficatului, care pe deasupra mai este și contagioasă. Ficatul meu nu mai digeră nici un fel de alimente, iar cea mai mică absorbție de grăsimi provoacă dureri mari. Din acest moment am nevoie de un regim strict, de liniște absolută și trebuie să fiu dusă în carantină. Luptându-mă cu lacrimile, întreb cât timp va dura. Doctorița se uită cu milă la Napirai și la mine și spune: „Cel puțin șase săptămâni! După toată această perioadă, boala nu este nici pe departe vindecată, dar nu mai este contagioasă." Napirai trebuie să fie și ea consultată. Probabil că am contaminat-o deja! Acum nu mai îmi pot stăpâni lacrimile. Doctorița este drăguță și încearcă să mă consoleze, spunându-mi că nu este sigur că am contaminat-o și pe Napirai. Soțul meu trebuie să-și facă și el urgent un control medical.

După toate aceste vești ucigătoare, capul îmi vâjâie. Două infirmiere de culoare vin cu un scaun cu rotile și mă duc, cu toate lucrurile mele, într-un alt corp al spitalului. Mi se dă o cameră cu toaletă. Camera nu are ușă, ci numai un perete de sticlă. Din interior, nu se poate deschide, iar în ușă există o ferestruică, prin care se aduce mâncarea. Aripa aceasta a spitalului este nouă, dar, deși camera arată frumos, eu mă simt deja ca o prizonieră.

Lucrurile noastre sunt duse la sterilizare, iar mie mi se dă uniforma spitalului. După aceea, este examninată Napirai. Când i se ia sânge, țipă ca din gură de șarpe. Mie mi se rupe inima, pentru că este încă atât de mică! Are abia șase luni și trebuie să sufere deja atât de mult. Mi se face perfuzie și mi se aduce o cană cu apă, îndulcită cu o jumătate de kilogram de zahăr. Trebuie să beau multă apă cu zahăr, acesta fiind remediul cel mai bun, pentru ca ficatul să se refacă. În plus, am nevoie de odihnă, de odihnă

absolută. Asta este tot ce se poate face pentru mine. Pe Napirai o iau cu ei. Sunt disperată și adorm plângând.

Când mă trezesc, soarele este sus pe cer, dar nu știu cât este ceasul. Liniștea mormântală de aici mă înspăimântă. Nu se aude absolut nimic, iar dacă vreau să iau legătura cu exteriorul, trebuie să sun. În spatele geamului apare o infirmieră de culoare, care îmi vorbește prin ferestruică. O întreb ce face Napirai. Îmi spune că se duce să o cheme pe doctoriță. Minutele care trec mi se par, în toată liniștea asta, o veșnicie. Apoi intră doctorița în cameră. O întreb, speriată, dacă nu există riscul să se contamineze și ea. Mă liniștește, zâmbind: „Dacă ai avut o dată hepatită, nu mai faci niciodată!" Acum câțiva ani a avut și ea hepatită.

După aceea, primesc vestea cea bună: Napirai este în perfectă stare, numai că nu vrea să bea absolut deloc lapte de vacă sau lapte praf. Cu vocea tremurându-mi, o întreb, dacă în cele șase săptămâni nu o mai pot ține deloc în brațe. Doctorița îmi spune că dacă până mâine nu acceptă cealaltă hrană, va trebui, vrând nevrând, să o alăptez, chiar dacă riscul de contaminare este foarte mare. Oricum este un miracol că nu s-a infestat până acum. Către ora cinci mi se aduce prima masă: orez cu varză fiartă în apă și o roșie. Mănânc încet. De data aceasta reușesc să nu mai dau afară ce am mâncat, dar durerile revin, deși nu mai sunt atât de puternice. Pe Napirai mi-o arată de două ori la geam. Fetița plânge, iar burtica ei este complet goală.

A doua zi la prânz infirmierele, enervate, mi-o aduc pe fetița mea, de culoarea cafelei. Pe mine mă cuprinde un puternic sentiment de fericire, cum nu am mai simțit de mult timp. Lacomă caută sânul și se calmează, sugând. Privind-o pe micuța mea Napirai, îmi dau seama că am nevoie de ea, dacă vreau să găsesc liniștea necesară și voința pentru a suporta izolarea. În timp ce bea, se uită la mine fix, cu ochii ei mari și închiși, și abia mă pot abține, ca să nu o strâng prea tare la piept. Mai târziu, când

doctorița trece să mă vadă, îmi spune: „Văd că voi două aveți nevoie una de cealaltă ca să vă regăsiți și să vă păstrați sănătatea!" În sfârșit, reusesc să zâmbesc și îi promit că mă voi strădui.

Zilnic, mă forțez să beau până la trei litri de apă foarte dulce, ceea ce îmi creează stări de vomă. Acum am voie și sare, iar mâncarea are un gust ceva mai bun. La micul dejun mi se aduce ceai și un fel de pâine prăjită și tare, cu o roșie sau un fruct, la prânz și seara primesc mereu același lucru: orez cu sau fără varză fiartă, scoasă direct din apă. Din trei în trei zile mi se iau probe de sânge și de urină. După o săptămână, mă simt deja mai bine, cu toate că sunt încă foarte slăbită.

Peste două săptămâni urmează un alt șoc: la examenul de urină, se constată că rinichii mei nu mai funcționează bine. Într-adevăr, am remarcat că am dureri de mijloc, dar le-am pus pe seama statului culcat. Acum nu mi se mai pune nici sare în mâncare, care era oricum fadă. În schimb, mi se atașază o pungă pentru urină, ceea ce este foarte dureros. Trebuie să îmi notez zilnic cât beau, iar infirmiera măsoară cu ajutorul pungii de urină, cât elimin. Acum, când puteam, în sfârșit, să merg câțiva pași, am fost din nou legată de pat! Cel puțin este Napirai cu mine. Fără ea, mai mult ca sigur că nu aș mai fi avut deloc poftă de viață. Precis simte că nu îmi este bine, pentru că de când este cu mine, nu a mai plâns.

După două zile de la internarea mea, a venit și soțul meu la control și s-a constatat că este sănătos. În ultimele zece zile, însă, nu l-am mai văzut. Desigur, felul în care arătam nu era prea îmbucurător, iar de vorbit nu puteam vorbi cu el. A stat trist, în spatele ușii de sticlă, iar după o jumătate de oră a plecat. Din când în când, mi se transmit salutări de la el. Mi se spune că ne duce lipsa foarte tare și, ca să-și omoare timpul, merge mereu cu turma la păscut. De când s-a dus vestea în Wamba că o *mzungu* se află la spital, în mod regulat vin vizitatori străini care se postează

în fața geamului și se holbează la mine și la copilul meu. Câteodată sunt și zece persoane. Eu mă simt de fiecare dată penibil si îmi trag cearșaful peste cap.

Zilele trec încet. Eu ori mă joc cu Napirai, ori citesc ziarul. Mă aflu aici de peste două săptămâni și jumătate și în tot acest timp nu am simțit nici o rază de soare și nu am respirat nici un pic de aer curat. Mi-e dor de țârâitul greierilor și de ciripitul păsărilor. Încep să devin depresivă. Reflectez asupra vieții mele și simt că ceea ce îmi lipsește cel mai mult sunt Barsaloi și locuitorii săi.

Se apropie din nou ora de vizită și mă pregătesc să mă ascund sub cearșaf, când tocmai vine o infirmieră și-mi spune că am vizitatori. Arunc o privire și îl văd pe soțul meu, împreună cu un alt războinic, la geam. Se uită fericit la Napirai și la mine. Când îl văd, atât de vesel și de frumos, mă umplu de o bucurie pe care nu am mai simțit-o de mult. M-aș duce la el, l-aș atinge și i-aș spune: *„Darling, no problem, everything becomes okay."* În loc de asta, o țin pe Napirai, astfel încât să o poată vedea din față. I-l arăt și ei pe tatăl său și fetița dă veselă din piciorușele și din mânutele ei grăsuțe. Atunci când niște străini încearcă să arunce o privire înăuntru, văd cum soțul meu îi dă la o parte, iar oamenii dispar Mie îmi vine să râd. Lketinga discută și el, râzând, cu prietenul său. Fața lui pictată strălucește în soare. Ah, cu tot ce mi-a făcut, tot îl iubesc! Ora de vizită s-a terminat, iar noi ne facem cu mâna. Vizita soțului meu îmi dă forța de care am nevoie, ca să mă refac psihic. După cea de-a treia săptămână, mi se ia punga cu urină, pentru că valorile sunt mult mai bune. În sfârșit, pot să mă spăl cum trebuie, ba chiar să-mi fac și duș. Când mă duc la vizita medicală, doctorița se miră cât de frumos m-am aranjat. Mi-am prins părul într-o coadă, cu o bentiță roșie și m-am rujat. Mă simt ca nou-născută. Sunt fericită, când aflu că peste o săptămână pot ieși un sfert de oră afară. Număr zilele care au mai rămas până atunci.

La sfârșitul celei de-a patra săptămâni, mi se permite să părăsesc colivia, în care am stat atâta timp. Pe Napirai o pun pe spate. Mi se oprește respirația, când simt aerul tropical de afară! Îl trag în piept cu lăcomie. Cât de minunat cântă păsările acum și ce parfum delicios degajă tufele cele roșii! După ce mi-au fost interzise o lună de zile, profit de toate peste măsură. Îmi vine să chiui de bucurie!

Pentru că nu am voie să mă îndepărtez de clădirea spitalului, fac câțiva pași de-a lungul celorlalte geamuri. Ceea ce văd în spatele lor, mă îngrozește: aproape toți copiii au malformații. În unele camere se află și câte patru pătuțuri. Văd capete sau corpuri deformate, copii cu spatele deschis, fără picioare sau fără mâini sau cu picioare strâmbe. Când ajung la cea de-a treia fereastră, am un șoc: văd un corp mic de bebeluș, cu un cap uriaș, care stă să pocnească. Copilul stă nemișcat, numai buzele i se mișcă; probabil că plânge. Imaginea aceasta nu o mai pot suporta și mă întorc în cameră. Sunt de-a dreptul șocată, pentru că astfel de malformații nu am văzut niciodată. Îmi dau seama, ce noroc am avut eu cu copilul meu!

Când doctorița vine la mine, o întreb pentru ce mai trăiesc acești copii. Îmi spune că acesta este un spital al misiunii și că nu practică eutanasia. Majoritatea copiilor au fost abandonați în fața spitalului și își așteaptă aici moartea. Eu mă simt încă mizerabil și mă întreb dacă voi mai putea dormi vreodată liniștită, fără să am coșmaruri. Doctorița îmi propune ca mâine să mă duc să mă plimb în spatele spitalului, ca să fiu ferită de astfel de imagini. Într-adevăr, acolo se află o poieniță cu arbori frumoși și avem voie să stăm afară cam o jumătate de oră pe zi. Eu mă plimb cu Napirai prin verdeață, cântând cu voce tare. Se pare că-i place, pentru că, din când în când, scoate și ea câte un sunet.

Curiozitatea mă împinge, însă, din nou și mă duc la copiii handicapați. Dar pentru că acum știu la ce să mă aștept, imaginea

mă șochează mai puțin. Unii din ei observă că cineva se uită la ei. Când vreau să mă întorc, trec pe lângă camera cu patru paturi, iar ușa este deschisă. Infirmiera de culoare, care schimbă copiii, îmi zâmbește și îmi face semn cu mâna să intru. Ezitând, mă duc până în pragul ușii. Îmi arată ce reacții diferite au copiii, dacă le vorbești sau râzi cu ei. Rămân uimită de cât de vesel pot reacționa acești copii! Mă impresionează și în același timp mi-e rușine că m-am putut îndoi vreodată de dreptul la viață al acestor ființe. Și ele simt durere și bucurie, foame și sete.

Începând din acestă zi, mă duc mereu la diverse uși și cânt cele trei cântece, pe care le știu încă din școală. Sunt copleșită de bucuria manifestată de acești bebeluși, după numai câteva zile, atunci când mă recunosc sau când îmi aud vocea. Până și bebelușul cu hidrocefalie încetează să geamă, când îmi aude cântecul. În sfârșit, am găsit o preocupare, care îmi dă ocazia să transmit bucuria de a trăi, bucurie pe care mi-am recăpătat-o eu însămi.

Într-o zi, o plimb pe Napirai la soare, într-un scăunel cu roți. Râde, bucuroasă, atunci când cărucul se zdruncină și când îi aude roțile scârțâind. Între timp, ea a devenit atracția infirmierelor. Toate vor să plimbe fetița de culoarea cafelei cu lapte. Răbdătoare, ea le lasă să facă tot ce vor cu ea, ba chiar face impresia că-i place. Deodată, apar în fața mea soțul meu și fratele lui, James. Lketinga se năpustește imediat asupra lui Napirai și o ia din cărucț, după care mă salută și pe mine. Mă bucur enorm de vizita lui neașteptată.

Napirai, însă, pare să aibă ceva probleme cu fața pictată și cu părul lung și roșu ale tatălui ei, pentru că după puțin timp începe să plângă. James se duce imediat și vorbește încet cu ea. Și el este sedus de copilul nostru. Lketinga încearcă să o liniștească, cântându-i, dar fără succes; vrea la mine. James i-o ia din brațe și imediat se liniștește. Îl consolez pe Lketinga, îmbrățișându-l și

încercând să-i explic că Napirai trebuie să se obișnuiască din nou cu el, pentru că au trecut cinci săptămâni de când suntem aici. Descumpănit, mă întreabă când ne întoarcem acasă. Îi promit că o voi întreba diseară pe doctoriță și îl rog să vină la următoarea oră de vizită.

La vizita de după-amiază, doctorul mă asigură că pot pleca din spital peste o săptămână, cu condiția să nu muncesc și să țin regim. Abia peste trei sau patru luni am voie să gust din nou puțină grăsime. Eu cred că nu am auzit bine. Să mai mănânc încă trei sau patru luni meniul acesta de orez fiert sau cartofi! Mi-e o poftă cumplită de carne și lapte! Seara vin iar Lketinga și James la mine. Îmi aduc carne slabă, fiartă. Eu nu pot să mă abțin și mănânc foarte încet și mestecând bine câteva bucăți. Restul le dau lor, deși abia mă îndur. Stabilim să vină să mă ia peste o săptămână.

Noaptea mă apucă niște dureri de stomac puternice. Îmi arde tot interiorul, de parcă stomacul mi-ar fi devorat de foc. După o jumătate de oră, nu mai rezist și o sun pe infirmieră. Când vede cum mă zvârcolesc în pat, făcută sul, îl cheamă pe doctor. El se uită cu o privire severă la mine și mă întreabă ce am mâncat. Mie îmi este rușine, atunci când trebuie să recunosc că am mâncat cam cinci bucățele de carne slabă. Când aude, se supără foarte tare și mă insultă, făcându-mă vacă proastă. Apoi mă întreabă pentru ce am mai venit aici, dacă nu vreau să urmez indicațiile pe care mi le dau ei. Îmi spune că a jucat destul rolul de salvator de vieți și că el nu răspunde numai de mine!

Dacă nu ar fi intrat tocmai atunci doctorița în cameră, urechile mele ar fi trebuit să suporte mai multe insulte. În orice caz, sunt șocată de răbufnirea medicului italian, care până acum a fost foarte drăguț. Napirai plânge, iar eu la fel. El pleacă din cameră, pe când doctorița elvețiană mă liniștește, cerându-și scuze pentru doctor, care, după cum spune ea, este surmenat. De ani de zile

nu a mai avut concediu și zilnic se luptă, de cele mai multe ori degeaba, să salveze vieți umane. Încovoiată de durere, îmi cer scuze. Mă simt ca o mare criminală. Doctorița pleacă, iar eu mă chinui toată noaptea.

Aștept cu nerăbdare să plec din spital. Ne-am luat deja la revedere de la majoritatea infirmierelor și îl așteptăm pe Lketinga. Sosește imediat după ora prânzului, însoțit de James, dar nu este atât de bucuros după cum mă așteptam. A avut probleme pe drum cu mașina. Schimbătorul de viteze iar nu a funcționat cum trebuie. De nenumărate ori nu a putut schimba viteza, și acum mașina se află în Wamba, la atelierul misiunii.

Nairobi

James o ține pe Napirai în brațe, iar Lketinga îmi duce geanta. În sfârșit, sunt din nou liberă! Plătesc la recepție spitalizarea și mergem la misiune. Culcat sub Land Rover, un mecanic repară niște piese. Murdar de ulei, iese de sub mașină și-mi spune că ambreiajul nu mă mai ține mult și că viteza a doua nu o mai putem folosi.

„Gata!" îmi spun eu. În starea mea de sănătate, pe care tocmai mi-am recăpătat-o și cu copil mic, nu vreau să mai risc nimic. De aceea, îi propun soțului meu să mergem întâi la Maralal, iar a doua zi să plecăm mai departe spre Nairobi, ca să cumpărăm o mașină nouă. Pe James îl încântă imediat ideea de a merge la Nairobi. Ajungem la Maralal înainte de lăsarea întunericului. Pe drum, schimbătorul de viteze a trosnit tot timpul, dar am ajuns fără probleme la *lodging*. Lăsăm mașina și plecăm toți cinci spre Nairobi.

James a insistat să ia un prieten cu el, pentru că nu vrea să doarmă singur în cameră la Nairobi. În bagajul nostru se află 12 000 de franci, adică tot ce avem în momentul de față, luând în

calcul câștigul de la butic și banii pe care îi am la bancă. Cum vom face rost de o mașină nouă, încă nu știu, pentru că în Kenya nu există comercianți de mașini de ocazie, la care să-ți poți alege, pur și simplu, una. Piața de mașini este săracă aici.

Ajungem în oraș cam pe la ora patru după-masa și ne petrecem restul zilei căutând un *lodging* pentru toți. Hotelul Igbol este plin, așa că mai încercăm la un motel ieftin, crezând că stăm acolo cel mult una sau două nopți. Din fericire, mai găsim două camere. Înainte de toate trebuie să o spăl pe Napirai și să o schimb. O curăț de praf și mizerie într-un lighean. Evident, jumătate din scutece sunt deja murdare, dar nu am nici o posibilitate să le spăl. După ce mâncăm ceva, mergem devreme la culcare.

A doua zi de dimineață, ne întrebăm de unde începem. Caut într-o carte de telefon niște negustori de mașini de ocazie, dar degeaba. Atunci opresc un șofer de taxi și îl întreb pe el. Mă întreabă imediat, dacă avem bani la noi. Prevăzătoare, îi răspund că nu, pentru că întâi vreau să găsesc o mașină care îmi convine. Îmi promite că se va interesa și ne spune să venim aici mâine, la aceeași oră. Suntem de acord, dar eu nu vreau să pierd toată ziua, fără să fac nimic. De aceea, mai întreb pe alți trei șoferi de taxi, care se uită ciudat la noi. Așa că nu ne rămâne altceva de făcut, decât să mergem a doua zi la stația de taxi stabilită. Șoferul ne așteaptă și ne spune că el cunoaște pe cineva, care s-ar părea că are un Land Rover. Traversăm jumătate din Nairobi și ne oprim în fața unui magazin mic. Vorbesc cu proprietarul african. Într-adevăr, el are trei mașini de vânzare, dar nici una cu tracțiune integrală. Oricum, nu putem vedea mașinile, dar, în caz că suntem interesați, ar putea suna la proprietarul actual, ca să ne aducă mașina să o vedem. Ne mai spune că nu vom putea găsi nicăieri o mașină de ocazie, care să nu fie în circulație. Dezamăgită, îl refuz, pentru că nouă ne trebuie neapărat o mașină cu tracțiune integrală. Disperată, îl întreb dacă, într-adevăr, nu cunoaște pe

altcineva. Mai dă câteva telefoane, după care îi dă șoferului de taxi o adresă.

Mergem într-un alt cartier și oprim în plin centru, în fața unui magazin. Un indian cu un turban pe cap ne salută mirat și ne întreabă, dacă noi suntem cei care caută o mașină. *„Yes"*, îi răspund eu scurt. Ne poftește în biroul lui și ne servește cu un ceai, după care ne spune că în acest moment are două mașini de ocazie.

Prima, un Land Rover, mi se pare mult prea scumpă; îmi pierd orice speranță. Apoi ne vorbește despre un Datsun, vechi de cinci ani, cu o cabină dublă și care ar costa 14 000 de franci. Și asta depășește cu mult posibilitățile mele și, în afară de asta, nici nu știu în ce stare se află mașina. Indianul îmi tot povestește cât de greu este să găsești aici o mașină. Cu toate acestea, plecăm.

Nici nu ajungem bine pe stradă, că și vine după noi și ne spune să trecem și mâine pe-acolo, să ne arate mașina, fără să fim obligați să o cumpărăm. Ne dăm întâlnire, deși eu nu sunt dispusă să dau atâția bani.

Ne pierdem din nou restul zilei, așteptând. Cumpăr scutece, pentru că cele aduse de mine sunt murdare; deja au început să se strângă teanc în camera din hotel, ceea ce nu contribuie tocmai la îmbunătățirea calității aerului.

Mai mergem o dată la indian, fără nici o intenție de a cumpăra. Ne salută bucuros și ne arată Datsun-ul. La prima vedere, sunt dispusă să-l cumpăr, dacă este posibil. Arată îngrijit și este confortabil. Indianul îmi propune să fac un tur de încercare, dar eu refuz, pentru că mersul pe partea stângă, pe trei benzi, mă îngrozește și îmi este frică să nu pierd controlul. Așa că nu pornim decât motorul. Toată lumea este încântată de mașină, dar eu am rezerve din cauza prețului. Mergem în biroul lui.

Când îi povestesc despre Land Rover-ul meu, pe care l-am lăsat la Maralal, este dispus să lase 2 000 de franci din preț, ceea

ce este o afacere bună. Totuși, eu nu mă îndur să plătesc 12 000 de franci, pentru că aceștia sunt toți banii noștri și trebuie să ne întoarcem și acasă. Sunt tocmai pe punctul de a-i spune că vreau să mă mai gândesc, când îmi face propunerea să îmi dea un șofer, care să ne ducă până la Maralal și să se întoarcă cu Land Rover-ul nostru. Vrea să-i dau acum 10 000 de franci, rămânând să-i dau șoferului un cec cu suma restantă. Pe mine chiar mă surprinde încrederea lui și oferta generoasă pe care ne-o face, mai ales că până la Maralal sunt cam 450 de kilometri.

Nu mai stau mult pe gânduri și accept oferta făcută. Astfel rezolv și problema condusului prin Nairobi. Soțul meu și cei doi băieți radiază de fericire, când văd că sunt pe punctul de-a cumpăra mașina. Semnăm un contract adevărat și plătesc. Indianul admiră curajul nostru de a merge cu atâția bani la noi prin Nairobi. Ne spune că mâine seară ne va pune mașina la dispoziție, cu tot cu manualul mașinii, pe care trebuie să-l treacă pe numele meu. Asta înseamnă încă două nopți la Nairobi! Dar gândul la mașina cea frumoasă mă face să nu disper. Acțiunea noastră a reușit și ne vom întoarce cu o mașină fantastică!

După cum am stabilit, șoferul vine a doua zi de dimineață cu mașina, la noi la *lodging*. Îl rog să îmi arate hârtiile, care sunt, într-adevăr, pe numele meu. Încărcăm bagajul, printre care și câteva kilograme de scutece murdare. Ne simțim regește în mașina aceasta frumoasă și silențioasă. Chiar și lui Napirai se pare că-i place acum în mașină. Spre seară, ajungem la Maralal. Șoferul nu încetează să se mire de locul unde a ajuns. În Maralal nu trecem neobservați cu Datsun-ul. La *lodging* parcăm direct în spatele Land Rover-ului. Îi explic șoferului, care este și mecanic, ce probleme are mașina. *„It's okay"*, răspunde el și merge la culcare. A doua zi îi dau cecul și pleacă.

Mai dormim o noapte la Maralal și cu ocazia asta trecem și pe la Sophia. Ea și fiica ei, Anika, sunt bine. S-a mirat că nu m-a mai

văzut deloc. Este contrariată, când aude că am avut hepatită. Ne povestim ultimele noutăți și, când să plecăm, arunc o privire asupra pisicii ei, care are trei pui, rugând-o să-mi păstreze si mie unul.

Mergem prin Baragoi și ajungem la Barsaloi aproape cu o oră mai devreme decât cu Land Rover-ul. Mama se bucură foarte tare când ne vede. Nu știa că am fost la Nairobi și de aceea își făcuse griji. Nici nu am ajuns bine, că s-au și strâns primii admiratori în jurul mașinii noastre. Din Maralal i-am scris mamei mele și am rugat-o să-mi transfere bani din contul meu din Elveția.

După ce ne bem ceaiul, mergem la noi acasă. După-masă îl vizitez pe părintele Giuliano și îi povestesc, mândră, de mașină. Mă felicită și îmi propune, ca atunci când duc elevii sau bolnavii la Maralal, să-mi plătească drumurile. Astfel am și eu un venit oarecare.

Noi suntem bine și ne bucurăm de viață. Eu trebuie să țin în continuare regim, ceea ce aici, la Barsaloi, este dificil. Elevii mai rămân câteva zile, după care vacanța se termină. O las pe Napirai la bunica ei, *„gogo"*, și îi duc pe băieți la Maralal. Pe drum, discut cu James despre eventualitatea de a redeschide buticul abia peste trei luni, când se termină școala. Atunci i-ar plăcea și lui să lucreze acolo.

La Maralal îi fac o vizită scurtă Sophiei, care îmi povestește că pleacă peste două săptămâni în Italia, ca să le-o arate și părinților ei pe fetiță. Mă bucur pentru ea și, în același timp, simt și eu că mi-e dor de Elveția. Mi-aș dori să i-o pot arăta și eu pe Napirai mamei mele! Nici măcar primele poze nu au ieșit, pentru că cineva a voalat filmul. Îmi aleg o pisică mică vărgată în roșcat si alb, pe care o iau într-o cutie. Călătoria decurge minunat și, cu tot ocolul făcut, reușesc să ajung acasă înainte de lăsarea întunericului. Mama a hrănit-o toată ziua pe Napirai cu lapte de vacă, pe care i l-a dat cu o linguriță. Când mă aude, nu mai poate fi calmată, până nu își primește sânul cel venerat.

Lketinga a fost toată ziua ocupat cu vacile lui. În Sitedi este epidemie de ciuma vacii și zilnic mor animale. El se întoarce noaptea târziu și este mâhnit: două din vacile noastre au murit, iar altele trei nu se mai pot scula de jos. Întreb dacă nu există vreun medicament. El îmi spune că da, dar numai pentru vacile care sunt încă sănătoase, cele care deja s-au infestat, mor toate. Medicamentele sunt scumpe și numai dacă ai noroc le poți găsi la Maralal. Lketinga se duce la veterinar și se sfătuiește cu el. În ziua următoare, plecăm din nou la Maralal, însoțiți de veterinar și de Napirai. Plătim o groază de bani pe medicamente și pe o injecție, cu care trebuie să vaccinăm, în următoarele cinci zile consecutive, animalele încă sănătoase. Lketinga hotărăște să rămână în tot acest timp în Sitedi.

Odihnă în Elveția

Nu trec decât trei zile și încep să mă simt singură, deși mergem în vizite ori la mama, ori la noua mea prietenă. Cu toate acestea, viața este foarte monotonă. Să mănânc singură, iar nu-mi face nici o plăcere. Mi-e dor de familia mea și îmi propun să plec în curând, pentru o lună, în Elveția. Acolo mi-ar fi și mult mai ușor cu regimul alimentar. Dar nu va fi simplu să îl conving pe Lketinga, deși medicii mi-au recomandat insistent această vacanță, atunci când am ieșit din spital. Ideea unei vacanțe în Elveția, unde aș putea să mă odihnesc, mă însuflețește cu fiecare oră care trece. Abia îl aștept pe soțul meu!

Tocmai gătesc în bucătărie pe jos, sub fereastra deschisă, când se deschide ușa și intră Lketinga. Nu ne salută, ci se uită imediat pe fereastră, întrebându-mă cu suspiciune, cine a ieșit adineauri afară. După cinci zile de așteptare și de singurătate, bănuielile lui cad asupra mea ca o lovitură de ciocan, dar încerc să mă stăpânesc,

pentru că am de gând să discut cu el despre intențiile mele de călătorie. Așa că îi răspund, degajată: *„Nobody, why do you ask me this?"* În loc să-mi dea un răspuns, se duce în dormitor și se uită la pătură și la saltea. Mie mi-e rușine pentru neîncrederea lui și toată bucuria revederii îmi dispare. Mă întreabă încontinuu, cine a fost la mine în vizită. Bineînțeles că au fost aici doi războinici, dar eu nu i-am lăsat nici măcar să intre în casă.

În cele din urmă, îi adresează câteva cuvinte fiicei lui și o ia din coșulețul pe care i l-am cumpărat, când am fost ultima dată la Maralal. Ziua, doarme afară sub copac în acest pătuț portabil, în timp ce eu îi spăl hainele și scutecele. El o ia în brațe și pleacă în direcția *manyattei*. Bănuiesc că se duce la mama. Mâncarea este gata, iar eu mă joc cu furculița prin mâncare, fără să am nici un chef să mănânc. Mă întreb încontinuu, de unde vine această neîncredere a lui.

Când văd că au trecut două ore și încă nu s-a întors, mă duc și eu la mama. Ea stă de vorbă cu celelalte femei sub copac, iar Napirai doarme lângă ea, pe pielea de vacă. Lketinga stă întins în *manyatta*. Eu mă așez lângă mama, iar ea mă întreabă ceva, din care eu nu înțeleg decât jumătate. După cât se pare, crede și ea că am un amant. Cine știe ce povești fantastice i-a spus Lketinga despre asta? Ea râde conspirativ și îmi spune că este periculos. Decepționată de ea, eu îi spun că nu îl am decât pe Lketinga, după care îmi iau fața și plec acasă.

În situația aceasta, mi-e greu să vorbesc cu Lketinga despre intențiile mele de a pleca în Elveția. Îmi dau seama, însă, tot mai mult, că am nevoie de vacanță. Dar pentru moment, păstrez asta numai pentru mine și aștept să se calmeze spiritele.

Din când în când, încerc să mănânc măcar puțină carne, dar mă apucă imediat durerile de stomac. Așa că prefer să rămân la porumb, orez sau cartofi. Pentru că mănânc fără grăsime și alăptez zilnic, slăbesc tot mai mult. Trebuie să-mi prind fustele cu centuri,

ca să nu-mi cadă de pe mine. Napirai are acum mai bine de trei luni și trebuie să mergem cu ea la spitalul din Wamba, ca să o vaccinăm și să-i facem un consult general. Cu mașina cea nouă, călătoria aceasta reprezintă o ieșire din monotonie binevenită. Lketinga vine cu noi, dar de data aceasta vrea să conducă și el, în sfârșit, mașina cea nouă.

Eu nu sunt încântată de idee, dar pentru că nu pot merge singură cu Napirai și am nevoie de el, îi dau cheile, cu ceva strângere de inimă. De fiecare dată, când schimbă viteza greșit, tresar. Merge încet, aproape prea încet, mi se pare mie. Deodată, începe să miroasă ciudat și constat că merge cu frâna de mână trasă. Când își dă seama, îi este îngrozitor de penibil. Acum frâna nu mai funcționează bine, ceea ce pe mine mă supără foarte tare. Am avut destule probleme cu Land Rover-ul, din cauza frânei de mână, care nu mai funcționa. Acum, Lketinga nu vrea să mai conducă, stă deprimat lângă mine și o ține pe Napirai. Mi-e milă de el și încerc să-l liniștesc, spunându-i că putem merge acum să reparăm frâna.

La spital trebuie să așteptăm aproape două ore, până ne vine rândul. Doctorița elvețiană mă consultă și îmi spune că sunt prea slabă și am prea puține rezerve, iar dacă nu vreau să mă întorc la spital ca pacientă, atunci trebuie să mă duc pentru cel puțin două luni în Elveția. Îi povestesc că deja mi-am propus acest lucru, dar că nu știu cum să-l fac pe soțul meu să înțeleagă. Ea îl cheamă pe medic, care mă încurajează și el să merg, cât pot de repede, în Europa. Îmi spune că sunt subnutrită, iar Napirai, care este plină de sănătate, îmi stoarce și ea ultimele rezerve pe care le mai am.

Îl rog pe doctor să vorbească cu Lketinga. Îi cade cerul pe umeri, când aude că trebuie să plec pentru atâta timp. După lungi negocieri, este de acord cu plecarea mea, pentru cinci săptămâni. Doctorul îmi dă un certificat, ca să obțin mai repede documentele de călătorie necesare pentru Napirai. I se fac vaccinurile și ne întoarcem la Barsaloi.

Lketinga este trist. Mă întreabă încontinuu: *„Corinne, why you are always sick? Why you go with my baby so far? I don't know, where is Switzerland. What shall I make without you such a long time?"* Mie mi se rupe inima, când văd cât de grea este pentru el despărțirea. Mama se întristează și ea, când află că plec în Elveția, dar îi promit că mă voi întoarce sănătoasă și cu forțe proaspete, ca să putem deschide din nou buticul. Deja peste două zile plecăm. Părintele Giuliano ne ia cu el la Maralal. Mașina mea o las la misiune. Lketinga ne însoțește pe mine și pe Napirai până în Nairobi. Avem din nou un drum lung în fața noastră. Pe Napirai trebuie să o schimb de mai multe ori pe parcursul călătoriei. Mult bagaj nu am.

La Nairobi ne cazăm într-un *lodging* și mergem, înainte de toate, la ambasada Germaniei, ca să mi se dea un pașaport pentru Napirai. Problemele încep încă de la intrare. Nu vor să-l lase pe Lketinga să intre, așa cum este el îmbrăcat, cu hainele lui de samburu. Abia când le arăt documentele mele, prin care dovedesc că Lketinga este soțul meu, îi dau voie. Lketinga devine imediat irascibil și neîncrezător.

În ambasadă așteaptă multă lume. Eu încep să completez formularul și chiar de la nume îmi dau seama că vor exista probleme. Eu scriu „Leparmorijo-Hofmann, Napirai", desi soțul meu nu vrea să accepte numele de Hofmann, spunând că fiica lui este o Leparmorijo. Încerc să-mi păstrez calmul și să-i explic, că aceasta este singura posibilitate de a primi un pașaport, și fără pașaport Napirai nu poate merge cu mine. Urmează niște discuții interminabile, iar lumea care așteaptă se uită curioasă la noi. Cu toate acestea, reușesc să-l conving să semneze cererea. Trebuie să așteptăm. În sfârșit, sunt chemată și rugată să intru într-un birou. Soțul meu vrea să vină și el cu mine, dar nu este lăsat. Mie îmi bate inima puternic, pentru că deja mă aștept la următoarea răbufnire a lui, ceea ce și urmează. Înainte să intru în birou, îl văd

pe Lketinga înghesuindu-se spre ghișeu și certându-se aprig cu angajatul de acolo.

Eu sunt așteptată de ambasadorul german, care îmi spune că ei îmi pot elibera o carte de identitate, dar numai pe numele de „Hofmann, Napirai", fiindcă certificatul nostru de căsătorie nu a fost încă legalizat, iar căsătoria noastră a fost oficiată numai după legea kenyană și nu după cea germană. Când aflu că Lketinga trebuie să mai semneze un formular, încerc să-i explic ambasadorului că soțul meu nu va înțelege pentru ce și îi arăt certificatele medicale. Cu toate acestea, el nu poate face nimic.

Când mă întorc, îl găsesc pe Lketinga stând supărat pe un scaun și pe Napirai plângând la el în brațe. *„What is wrong with you? Why you go there without me? I'm your husband!"* Mă simt penibil când mai completez o dată formularele, fără numele Leparmorijo. Atunci, Lketinga se scoală și spune că el nu mai semnează nimic.

Îi arunc o privire dură și îi șuier printre dinți că, dacă nu semnează acum, voi pleca oricum într-o zi cu Napirai în Elveția și nu mă voi mai întoarce niciodată. Trebuie să înțeleagă până la urmă că este vorba despre sănătatea mea! După ce bărbatul de la ghișeu îl asigură de mai multe ori pe Lketinga că Napirai rămâne totuși fiica lui, semnează. Eu merg din nou la ambasador, iar acesta mă întreabă, suspicios, dacă totul este în regulă. Îi explic că pentru un războinic este greu să înțeleagă toată această birocrație. Îmi dă cartea de identitate pentru Napirai și îmi urează toate cele bune. Când îl întreb dacă pot ieși acum din țară, îmi spune că mai am nevoie de o ștampilă de ieșire și de intrare de la autoritățile kenyene, iar pentru asta îmi trebuie din nou acordul tatălui. Eu prevăd deja următoarea scenă. Indispuși, plecăm din ambasadă și ne îndreptăm spre imobilul Nyayo. Din nou trebuie să completăm formulare și să așteptăm. Napirai plânge și nu o mai pot calma nici cu sânul. Din nou atragem toate privirile, din

nou înfățișarea soțului meu provoacă comentarii. În sfârșit, suntem strigați. Femeia din spatele geamului îl întreabă pe Lketinga cu dispreț, de ce are Napirai un pașaport german, dacă a fost născută în Kenya. Luăm totul de la început, iar eu, furioasă, abia pot să-mi stăpânesc lacrimile. Îi explic acestei dame arogante că soțul meu nu are pașaport, deși a solicitat eliberarea unuia acum doi ani, și că de aceea fiica noastră nu poate fi trecută în el. Îi mai spun că din cauza stării mele de sănătate precare, trebuie să plec la odihnă în Elveția. Următoarea întrebare îmi taie răsuflarea: de ce nu vreau să las copilul la tată? Îi răspund, contrariată, că mi se pare normal, ca un copil de trei luni să meargă cu mama lui. În plus, mama mea are și ea dreptul să-și vadă nepotul! În sfârșit, pune ștampila pe cartea de identitate. Epuizată și totodată ușurată, iau repede pașapoartele și mă reped afară. Acum trebuie să fac rezervarea la avion. De data asta am o dovadă de proveniență a banilor. Prezint pașapoartele și facem rezervare la un zbor peste două zile. Nu durează mult, până când angajata se întoarce cu biletele, pe numele noastre. Îmi citește totul cu voce tare: „Hofmann, Napirai" și „Hofmann Corinne". Enervat, Lketinga mă întreabă din nou de ce ne-am mai căsătorit, dacă nu sunt soția lui. Probabil nici copilul nu este al lui! Acum sunt cu nervii la pământ. Plâng de rușine, bag biletele în geantă și părăsim agenția, ca să ne întoarcem la *lodging*.

Încet, încet, soțul meu se calmează. Profund tulburat și întristat, Lketinga stă pe pat; pe de-o parte, îl înțeleg. Pentru el, numele familiei este cel mai mare cadou care poate fi făcut soției și copiilor săi, iar eu nu îl accept. Probabil că are impresia că eu nu vreau să formăm o familie. Îl iau de mână și îl liniștesc, spunându-i că nu trebuie să-și facă griji, pentru că ne vom întoarce. Îi promit că voi trimite o telegramă la misiune, ca să știe în ce zi sosesc. Îmi spune că se simte singur fără noi, dar că, pe de altă parte, vrea ca soția lui să se însănătoșească. Când ne întoarcem, vrea să ne ia el de la

aeroport. Propunerea lui mă umple de bucurie, pentru că îmi dau seama câtă stăpânire de sine îl va costa această excursie. În cele din urmă, îmi spune că vrea să plece acasă, deoarece așteptarea îl face și mai nefericit. Eu înțeleg acest lucru și îl conducem până la stația de autobuz. În timp ce așteptăm plecarea autobuzului, mă întreabă îngrijorat: *„Corinne, my wife, you are sure, you and Napirai come back to Kenya?"* Eu îi răspund, râzând: *„Yes, darling, I'm sure."* Apoi, autobuzul pleacă.

Abia acum două zile am reușit să o anunț pe mama mea de venirea noastră. Bineînțeles, a fost surprinsă de telefonul meu, dar abia așteaptă să-și vadă, în sfârșit, nepoata. De aceea, vreau să ne facem amândouă frumoase, dar toaletele și dușurile se află în partea cealaltă a culoarului; mi-e greu să plec din cameră și să o las singură pe Napirai, care este atât de vioaie. Când am nevoie la toaletă, nu am altă soluție decât să o iau cu mine, dacă nu doarme în momentul acela. Dar la duș este complicat. Așa că mă duc la recepție și o întreb pe femeia de acolo, dacă poate să aibă grijă un sfert de oră de copilul meu, ca să pot să-mi fac și eu un duș. Ea se arată dispusă, dar momentan nu curge apa în jumătate din oraș, din cauza unor conducte sparte; speră, însă, ca până diseară să avem din nou apă.

Aștept până la ora șase, dar nimic. Dimpotrivă, începe să miroasă urât peste tot. Nu vreau să mai aștept, pentru că la ora zece trebuie să fim la aeroport. Așa că mă duc și cumpăr câțiva litri de apă și îi aduc în cameră. Mai întâi o spăl pe Napirai, apoi mă spăl pe cap și superficial pe corp.

Luăm un taxi până la aeroport. Nu avem mult bagaj, deși la sfârșitul lui noiembrie temperatura în Europa este mai degrabă rece. Stewardesele sunt foarte drăguțe cu noi și mereu se opresc la Napirai și vorbesc cu ea. După ce mâncăm, mi se dă un pătuț pentru ea și peste puțin timp adoarme. Oboseala mă doboară și pe mine. Când sunt trezită, se servește deja micul dejun. Gândul, că mă voi afla în curând din nou pe pământ elvețian, îmi dă emoții.

O pun pe Napirai pe spate, în basma, și trecem fără probleme de controlul pașapoartelor. Acolo îi descopăr pe mama mea și pe Hanspeter, soțul ei. Bucuria revederii este mare. Napirai se uită interesată la fețele cele albe.

Pe drum spre Berner Oberland, îi citesc mamei în privire îngrijorarea față de starea în care mă aflu. Acasă facem, înainte de toate, o baie. În sfârșit, o baie fierbinte! Mama mea a cumpărat pentru Napirai o cădiță și o spală. După ce stau cam zece minute în apă fierbinte, începe să mă mănânce tot corpul. Rănile de pe picioare și de pe mâini, pe care le am de la bijuteriile masailor și care la climă umedă se vindecă greu, sunt deschise și supurează. Ies din cadă și văd că tot corpul îmi este presărat de niște pete roșii. Napirai țipă la bunica ei în brațe. Și ea este plină de bubițe roșii, care o mănâncă îngrozitor. Pentru că mamei mele îi este teamă să nu fie ceva contagios, ne facem programare la dermatolog pentru a doua zi.

Medicul este uluit de diagnostic: râie. În Elveția, aceasta este o boală rară, cauzată de niște căpușe care se află sub piele și care, la căldură mare, încep să se miște și astfel să provoace o mâncărime groaznică. Medicul se întreabă, bineînțeles, de unde avem boala asta. Îi povestesc că noi trăim în Africa. Când îmi descoperă și rănile, intrate aproape un centimetru în carne, îmi propune să fac un test Sida. Pentru o secundă mi se taie respirația, dar sunt de acord. Îmi dă mai multe sticle cu o soluție împotriva râiei, cu care să ne dăm de trei ori pe zi, și îmi spune să îl sun peste trei zile, ca să aflu rezultatul de la test. Zilele acestea de așteptare sunt mai rele decât tot ce mi s-a-ntâmplat până acum.

În prima zi dorm mult și mă culc devreme, împreună cu Napirai. A doua zi seara, sună telefonul: este doctorul, care cere să vorbească personal cu mine. Pun mâna pe receptor și știu că

prin el voi primi răspunsul decisiv pentru cursul vieții mele mai departe. Pulsul îmi crește la maxim. Doctorul își cere scuze că mă sună atât de târziu, dar vrea să-mi ușureze așteptarea; îmi spune că rezultatul este negativ. În afară de „mulțumesc" nu sunt în stare să-i spun altceva. Mă simt ca nou-născută. O forță uriașă îmi crește în tot corpul. Acum sunt sigură că voi reuși să învinge și consecințele hepatitei. Cu fiecare zi care trece, măresc câte puțin consumul de grăsimi și mănânc tot ce-mi gătește mama, ca să-mi facă pe plac.

Timpul abia trece, pentru că totuși, eu nu mă simt aici ca acasă. Facem multe excursii, o vizităm pe cumnata mea, Jelly și ne plimbăm cu Napirai în prima zăpadă. Ei îi place foarte mult viața de aici; singurul lucru care nu-i place este mulțimea de haine pe care trebuie să le îmbrace și să le dezbrace tot timpul.

După două săptămâni și jumătate, îmi dau seama că mai mult de Crăciun nu vreau să rămân aici. Însă primul zbor, la care mai găsim locuri, este abia pe 5 ianuarie 1990, ceea ce înseamnă că lipsesc de acasă aproape șase săptămâni. Despărțirea este grea, pentru că știu că de acum încolo, singurul sprijin pe care îl voi avea, voi fi din nou numai eu însămi. Plec cu aproape patruzeci de kilograme de bagaj. Am cumpărat sau am cusut pentru toată lumea câte ceva. Am primit multe cadouri de la toată familia; a trebuit să împachetez și cadourile de Crăciun pentru Napirai. Fratele meu a cumpărat pentru ea un port-bebe.

Va fi totul bine?

Când aterizăm la Nairobi, sunt încordată la maxim, pentru că nu știu dacă Lketinga ne va aștepta la aeroport sau nu. Dacă nu este acolo, nu știu cum mă voi descurca cu tot bagajul și cu Napirai. Îmi va fi greu să caut un *lodging* în miezul nopții. Ne luăm la

revedere de la stewardese și ne îndreptăm către controlul pașapoartelor. Imediat după ce trec, îi văd pe Lketinga, pe James și pe prietenul lui. Bucuria mea este imensă. Soțul meu s-a pictat minunat și și-a coafat părul superb! Este înfășurat în pătura lui cea roșie. Bucuros la maxim, ne ia în brațe. Imediat după aceea, mergem la *lodging*, unde a rezervat deja două camere. Napirai are din nou probleme cu fețele negre; plânge, iar Lketinga se întreabă îngrijorat, dacă îl mai recunoaște.

La *lodging*, ei vor să vadă imediat cadourile pe care le-am adus. Eu despachetez, însă, numai ceasurile, pentru că mâine vrem să plecăm mai departe, iar lucrurile sunt bine aranjate în bagaj. Băieții se retrag în camerele lor și mergem și noi la culcare. În noaptea aceasta facem dragoste, fără să mai am dureri. Sunt fericită și sper că acum totul va fi bine.

În drum spre casă, discutăm mult și aflu că la Barsaloi urmează să se construiască în curând o școală adevărată, mare. Niște indieni din Nairobi au venit cu un avion și au locuit câteva zile la misiune. Au plănuit să construiască școala pe partea cealaltă a râului. Vor veni mulți muncitori din Nairobi, toți kikuyu, dar nimeni nu știe când vor începe lucrările. Eu povestesc despre Elveția și pomenesc, bineînțeles, și despre râie, deoarece Lketinga trebuie să se trateze și el, ca să nu ne contamineze din nou. Lketinga a venit cu mașina până la Nyahururu și a lăsat-o la misiune. Mă mir de curajul pe care l-a avut. Ajungem la Maralal fără probleme, deși distanțele mi se par din nou imense. La Barsaloi ajungem abia a doua zi. Mama este fericită că ne-am întors și îi mulțumește lui *Enkai* că „pasărea de fier", cum îi spune ea la avion, ne-a adus cu bine. Ce bine este să fii din nou acasă!

Și la misiune lumea se bucură când mă vede. Întreb ce se întâmplă cu proiectul cu școala, iar părintele Giuliano îmi confirmă ce mi-au povestit băieții. Într-adevăr, în următoarele zile începe construcția. Au venit deja câțiva oameni, ca să construiască

barăcile, unde vor fi cazați muncitorii. Materialele sunt aduse cu camioanele, prin Nanyuki-Wamba. Mie îmi piere graiul, când aud că un astfel de proiect poate fi realizat aici. Părintele Giuliano îmi spune că guvernul vrea să stabilească masaii într-un singur loc și a ales acest amplasament datorită misiunii moderne care se află aici, dar și datorită râului, care are mereu apă și pune la dispoziție nisip suficient. Din nisip, amestecat cu ciment, se pot face pietre de construcție. Petrecem câteva zile minunate, plimbându-ne deseori pe partea cealaltă a râului, ca să urmărim mersul evenimentelor.

Pisica mea a crescut mult. Lketinga se pare că și-a ținut promisiunea și i-a dat de mâncare, dar, după cum se vede, numai carne, pentru că este sălbatică ca un tigru. Numai atunci când se culcă lângă Napirai în pătuțul ei, toarce ca o pisică domestică blândă.

După mai bine de două săptămâni, vin muncitorii kikuyu. În prima duminică, cei mai mulți dintre ei se duc la biserică, fiindcă pentru orășeni slujba de aici este singura lor plăcere. Somalezii au mărit drastic prețul la zahăr și la mălai, ceea ce a provocat mari discuții; s-a organizat și o adunare sătească, la care au participat bătrânii și șeful adjunct. Lketinga și cu mine mergem și noi și multă lume mă întreabă, când deschidem din nou buticul. La adunare sunt prezenți și câțiva muncitori, care mă întreabă dacă nu aș fi dispusă să le aduc eu cu mașina bere și apă gazoasă. Îmi spun că mă vor plăti bine, pentru că ei câștigă mult și nu au pe ce să cheltuiască banii. La somalezi nu găsesc bere, pentru că sunt musulmani.

Seara, în timp ce muncitorii trec pe la noi să ne vadă, încep să mă gândesc la o variantă care ne-ar putea aduce din nou un câștig. Mie îmi vine ideea să organizez un fel de discotecă, cu muzică kikuyu. Cu ocazia aceasta, am putea face grătar cu carne de vită, pe care să o vindem, lângă bere și apă gazoasă. Discut despre

toate acestea cu Lketinga și cu veterinarul, la care soțul meu se duce tot mai des. Amândoi se arată încântați de idee, iar veterinarul îmi sugerează să vindem și *miraa*, pentru că cererea este foarte mare. Ne decidem să lansăm acest proiect spre sfârșitul lunii. Eu fac curat la magazin și scriu pliante publicitare, pe care le afișez în diverse locuri sau le împart muncitorilor.

Ecoul este enorm. Încă din prima zi, vine lumea și ne întreabă de ce nu începem deja în week-endul acesta. Timpul, însă, este prea scurt, mai ales că la Maralal nu găsim întotdeauna bere. Ne facem turul nostru obișnuit și cumpărăm douăsprezece lăzi de bere și apă gazoasă, iar Lketinga face rost de *miraa*. Mașina este plină ochi și din cauza aceasta drumul înapoi durează mai mult.

Ajunși la Barsaloi, descărcăm marfa la magazin, în încăperea din față, pentru că în fosta noastră locuință vrem să facem ringul de dans. Nu trece mult timp, că și apar primii clienți, care vor să cumpere bere. Eu sunt însă fermă, pentru că altfel nu ne mai rămâne nimic pentru a doua zi. Apoi vine șeful adjunct și îmi cere licența pentru discotecă. Bineînțeles că nu am asa ceva și îl întreb dacă este într-adevăr necesară. Lketinga vorbește cu el, iar șeful se oferă să ne asigure el ordinea a doua zi, firește contra cost. Iar dacă îi mai dăm o sumă de bani și ceva bere gratis, atunci renunță să ne mai ceară licența.

Astăzi trebuie să aibă loc discoteca și suntem curioși cum va ieși. Băiatul care ne ajută acum la magazin se pricepe la electronică, așa că ia bateria de la mașină, o conectează la casetofon și sunetul este gata. Între timp a fost tăiată o capră, iar doi băieți se ocupă de curățarea și tranșarea ei. Mai mulți voluntari ne ajută și ei, numai Lketinga, în loc să facă și el ceva, se ocupă mai mult de dirijat; la ora șapte și jumătate totul este gata. Muzica merge, carnea se face, iar lumea așteaptă la ușa din spate. Lketinga încasează banii pentru intrare de la bărbați. Femeile au accesul liber. Ele rămân, însă, afară și se uită numai, din când în când, răzând, prin deschizătura

ușii. Într-o jumătate de oră, buticul este plin. Muncitorii vin să se prezinte și mă felicită pentru ideea pe care am avut-o. Chiar și șeful de șantier îmi mulțumește pentru strădania mea. Oamenii au meritat această distracție, deoarece pentru mulți dintre ei, aceasta este prima dată când lucrează pe un șantier aflat la o așa depărtare.

Sunt foarte încântată că mă aflu printre atâția oameni veseli și cei mai mulți vorbesc engleza. Vin și locuitori samburu din sat și chiar câțiva bătrâni, care, așezați pe lăzi întoarse și înfășurați în pături de lână, se uită la kikuyu cum dansează. Rămân stupefiați. Eu nu dansez, deși pe Napirai am lăsat-o pe mâini bune, la mama. Unii mă invită la dans, dar o privire în direcția lui Lketinga mă face să înțeleg că mai bine renunț. El stă în spatele camerei și bea pe ascuns bere și mestecă *miraa*. Dealtfel, *miraa* a fost prima care s-a terminat.

La ora douăzeci și trei, cineva dă muzica mai încet și câțiva bărbați țin un mic discurs, prin care ne mulțumesc, mai ales mie, *mzungu*. Peste o oră se termină și berea. Capra am vândut-o toată, în bucăți de câte un kilogram. Oaspeții sunt în bună dispoziție, iar distracția durează până la ora patru dimineața. După aceea se duc, în sfârșit, acasă. Eu o iau pe Napirai de la mama și mă întorc, obosită, acasă.

A doua zi, când număr banii câștigați, constat cu bucurie că profitul este mult mai mare decât cel obținut de la magazin.

Bineînțeles, bucuria mea este spulberată rapid, pentru că părintele Giuliano vine val vârtej pe motocicleta lui și mă întreabă supărat, ce a fost cu „vacarmul" de astă noapte, la noi la butic. Descurajată, îi povestesc despre ideea noastră de a organiza o discotecă. În principiu nu îl deranjează dacă are loc de două ori pe lună, dar după miezul nopții el vrea să aibă liniște. Pentru că nu vreau să-l supăr, data viitoare va trebui să-i respect rugămintea.

Neîncredere

Primii muncitori traversează râul și vin să ne întrebe dacă există undeva bere de vânzare. Eu le spun că nu. Atunci apare Lketinga și îi întreabă pe cei trei bărbați ce vor. Eu îi explic despre ce este vorba, dar Lketinga se duce la ei și le spune că pe viitor, când vor ceva, să-l întrebe pe el și nu pe mine, pentru că el este bărbat și el decide ce este de făcut. Surprinși de tonul lui enervat, muncitorii pleacă nedumeriți. Îl întreb de ce vorbește astfel, iar el îmi spune, râzând sarcastic: „*I know why these people come here, not for beer, I know! If they want beer, why they don't ask me?*" Mă gândeam eu că, mai devreme sau mai târziu, va urma o scenă de gelozie, cu toate că eu nu am stat niciodată de vorbă mai mult de cinci minute cu cineva. Îmi stăpânesc furia care simt că mă cuprinde; este suficient că cei trei vor povesti mai departe despre această scenă, mai ales că în tot Barsaloi se vorbește despre discoteca noastră. Lketinga mă urmărește în permanență, plin de suspiciune. Din când în când, el ia Datsun-ul și se duce în vizită la fratele lui vitreg din Sitedi sau la alte rude. Bineînțeles, aș putea merge și eu cu el, dar nu vreau să rămân cu Napirai acolo, la vaci, în colibele pline de muște. Timpul trece, iar eu aștept ziua când James va termina, în sfârșit, școala. Avem nevoie urgentă de bani, ca să cumpărăm alimente și benzină. Cu atâția străini aici, am putea câștiga bine.

Lketinga este tot timpul plecat, pentru că în perioada aceasta se căsătoresc unii războinici din generația lui. În fiecare zi, vin unii sau alții și povestesc despre câte o nuntă. De cele mai multe ori, Lketinga merge și el cu ei și eu nu știu, dacă se întoarce peste două, trei sau abia peste cinci zile.

Când părintele Giuliano mă întreabă, dacă mai vreau să aduc elevii de la școală, astăzi terminându-se anul școlar, sunt, bineînțeles, de acord. Deși soțul meu nu este aici, plec și o las pe

Napirai la mama. James se bucură când mă vede și mă întreabă de discotecă. Asta înseamnă că vestea s-a răspândit până aici. Eu iau cu mine cinci băieți. Mai facem niște cumpărături și trec repede să o văd pe Sophia. S-a întors din Italia, dar vrea să se mute, cât se poate de repede, pe coastă. Aici i se pare prea complicată viața cu fetița ei, Anika și nu vede nici un viitor. Vestea pe care mi-o dă mă întristează, pentru că acum nu mai am pe nimeni la Maralal, de care să mă bucur. Am traversat multe momente dificile împreună, dar o înțeleg și în același timp o și invidiez puțin. Ce mi-ar plăcea și mie să mă mai duc o dată la mare! Mutarea ei va avea loc cât de curând, așa că ne luăm rămas bun de pe-acum. Sophia îmi promite că îmi va transmite ulterior noua ei adresă.

Ajungem acasă în jur de ora opt. Băieții se duc să bea *chai* la mama, iar eu gătesc ceva pentru ei, deoarece Lketinga este plecat. Petrecem o seară veselă și ne povestim multe. Napirai îl iubește mult pe unchiul ei, James. El mă întreabă încontinuu despre discotecă, iar ochii îi strălucesc, când îi povestesc. Vor și ei să vadă cum este. În principiu, am planificat una peste două zile, dar pentru că Lketinga nu este aici, nu va avea loc. În week-endul acesta, însă, muncitorii își primesc salariile și mă roagă insistent să organizez o discotecă. Mai am doar o zi la dispoziție pentru pregătiri. Fără Lketinga nu mă încumet să fac asta, dar până la urmă băieții mă conving și promit că se ocupă ei de toată organizarea, numai să cumpăr eu bere și apă gazoasă.

La Maralal nu vreau să merg, așa că plec, împreună cu James, la Baragoi. Este pentru prima dată, când mă aflu în acest sat turkana. Este aproape la fel de mare ca Wamba și aici există, într-adevăr, un centru en gros pentru bere și apă gazoasă, firește puțin mai scump decât la magazinele din Maralal. Toată acțiunea durează numai trei ore și jumătate. Un băiat scrie afișe, pe care le împarte apoi împreună cu ceilalți prieteni. Toată lumea așteaptă cu nerăbdare discoteca. Carne nu am reușit să procurăm, pentru

că nu a fost nici o capră de vânzare, iar de la noi de acasă nu am îndrăznit să iau una, chiar dacă câteva dintre ele îmi aparțin. Când o duc din nou pe Napirai la mama, observ că nu se bucură, ca de obicei; precis nu-i convine că Lketinga nu este aici. Dar eu trebuie să mă îngrijesc să câștig bani; la urma urmei, trăim toți din asta.

Discoteca are din nou un mare succes. De data aceasta este mai multă lume, pentru că sunt și școlarii aici. Trei fete îndrăznesc să intre și ele. Cu băieții și fără soțul meu, atmosfera este mult mai destinsă. Chiar și un somalez tânăr trece pe aici și bea o Fanta, ceea ce pe mine mă bucură, pentru că Lketinga vorbește câteodată foarte urât despre somalezi. Eu simt că fac parte din comunitatea lor și, de data aceasta, pot discuta cu multă lume. Băieții fac cu rândul la vânzarea băuturii. Atmosfera este fantastică, toată lumea dansează pe o muzică kikuyu antrenantă. Mulți și-au adus propriile casete. Pentru prima dată, după mai mult de doi ani, dansez și eu și mă simt relaxată. Din păcate, după miezul nopții, trebuie să dăm muzica mai încet, dar atmosfera rămâne în continuare bună. Cu puțin timp înainte de ora două, închidem, iar eu iau o lanternă și mă grăbesc să ajung la *manyatta*, ca să o iau pe Napirai. Abia găsesc intrarea prin gardul de mărăcini. Când ajung în enclavă, parcă mă lovește trăsnetul: lăncile lui Lketinga stau înfipte în fața *manyattei!* Intru în colibă și simt cum pulsul mi-o ia razna. Din grohăitul lui îmi dau seama imediat că este nervos. Napirai doarme dezbrăcată lângă mama. Îl salut pe Lketinga și îl întreb de ce nu a venit și el la magazin. Mai întâi nu primesc nici un răspuns, după care începe să tune și să fulgere. Îmi adresează niște insulte oribile și arată ca un sălbatic. Pot să-i spun ce vreau, că tot nu mă crede. Mama încearcă să-l liniștească, spunându-i că urletele lui se aud în tot Barsaloi. Napirai plânge și ea. În momentul în care îmi spune că sunt o curvă și îmi reproșează că umblu cu bărbații kikuyu și chiar cu elevii, o înfășor pe Napirai într-o pătură și fug disperată, acasă. Începe să-mi fie frică de propriul meu soț.

La scurt timp după aceea, trântește ușa de perete, mă trage din pat și îmi cere să-i spun numele celor cu care m-am culcat. Acum este convins că Napirai nu este fata lui. Îmi spune că povestirea mea, cum că Napirai s-ar fi născut înainte de termen din cauza bolii mele, nu este adevărată și că în realitate eu am rămas gravidă cu altul. Cu fiecare frază pe care mi-o adresează, dragostea mea față de el, care este oricum plină de răni, se diminuează și mai mult. Eu nu îl mai înțeleg deloc. În cele din urmă, pleacă din casă și îmi spune țipând, că el nu se mai întoarce și că își caută o femeie mai bună. În momentul de față îmi este absolut indiferent, dacă aceasta este singura cale, de a avea din nou liniște în casă.

A doua zi de dimineață, nu îndrăznesc să ies din casă cu ochii umflați de plâns. Multă lume a auzit cearta noastră. În jur de ora zece, apare mama, însoțită de Saguna și vrea să știe unde este Lketinga. Îi spun că nu știu. Apoi vine și James, împreună cu prietenul său. Nici el nu pricepe întreaga poveste; îmi spune că totul se trage de la faptul că fratele lui nu a fost niciodată la școală și că acești războinici nu au nici cea mai mică idee despre business. James îmi traduce ceea ce spune mama. Ea este convinsă că Lketinga se va întoarce și vrea să vorbească cu el și să-i spună să nu mai fie atât de rău. Pe mine mă roagă să nu mai plâng și să nu ascult ce-mi spune Lketinga, pentru că toți bărbații sunt așa; de aceea, este mai bine pentru ei, să aibă mai multe femei. James o contrazice la acest punct, dar asta nu mă ajută cu nimic. Până și părintele Giuliano îl trimite pe paznicul de la misiune la mine, ca să afle ce s-a întâmplat. Eu mă simt cumplit de penibil. Lketinga își face abia spre seară apariția; schimbăm doar câteva vorbe. Ziua își reia cursul ei normal și nimeni nu mai pomenește nimic despre incident. Peste o săptămână, Lketinga dispare iar; se duce la o ceremonie de nuntă.

Fata care îmi aduce apă mă lasă tot mai des baltă, astfel încât sunt nevoită să aduc eu cu mașina de la râu două canistre, timp în

care băieții au grijă de Napirai. Într-o zi, când vreau să plec de la râu, nu mai pot să bag în viteză; ambreiajul nu mai prinde. Nici nu au trecut două luni de când am cumpărat mașina, că și am prima pană! Supărată, mă duc la misiune, pentru că nu pot să las mașina la râu. Giuliano nu este foarte încântat când mă vede, dar vine totuși cu mine și se uită la mașină. Într-adevăr, constată că ambreiajul nu mai funcționează. Îi pare rău, dar de data asta nu poate să mă mai ajute. Îmi spune că piese de schimb se găsesc, eventual, la Nairobi, iar luna asta el nu se duce, mai mult ca sigur, acolo. Pe mine mă podidesc lacrimile, pentru că nu văd cum aș putea să mai fac rost de alimente pentru Napirai și pentru mine, fără mașină. Încep să mă satur de aceste probleme fără sfârșit.

El tractează mașina până la noi acasă și îmi spune că va încerca să comande piesele la Nairobi, prin telefon. Dacă indienii vin în zilele următoare cu avionul, ar putea să le aducă ei. Dar nu poate să-mi promită.

Peste patru zile, Giuliano vine pe motocicletă, să-mi spună că astăzi, la ora unsprezece, va ateriza avionul. Indienii vin să controleze construcția școlii, dar nu știe dacă aduc cu ei și piesele pe care le-a comandat.

Într-adevăr, la prânz aterizează avionul. Părintele Giuliano merge cu Land-Cruiser-ul său până la pista de aterizare provizorie, îi ia pe cei doi indieni și merg toți trei la râu. Mă uit după mașină și văd că părintele Giuliano pleacă mai departe, probabil spre Wamba. Neștiind ce se întâmplă, mă decid să mă duc până la șantier. Înainte de asta, o duc pe Napirai la mama.

Cei doi indieni cu turbane se uită surprinși la mine. Mă salută politicos, cu o strângere de mână și îmi oferă o Cola. Apoi vor să știe dacă lucrez la misiune. Când află că sunt soția unui samburu, se uită la mine și mai curioși și vor să știe cum poate trăi o albă în boscheți, mai ales că au auzit de la angajații lor că aici sunt mari

probleme cu aprovizionarea. Le povestesc, printre altele, și despre masina mea, care, din păcate, este stricată. Mă întreabă cu compasiune, dacă ambreiajul era pentru mine. Eu le confirm acest lucru și îi întreb dacă au reușit să îl aducă. Îmi răspund că nu, deoarece există diferite modele și trebuie să demonteze mai întâi piesa veche, ca să știe de ce am nevoie. Cei doi își dau seama că sunt foarte decepționată. Unul dintre ei mă întreabă unde îmi este mașina, după care îl roagă pe mecanicul lor să se uite la ea și să demonteze piesele, pentru că peste o oră vor decola.

Mecanicul lucrează repede, și în nici douăzeci de minute aflu că discul de ambreiaj și cutia de viteze nu mai sunt bune. El împachetează piesele, care sunt grele și mergem înapoi. Unul dintre indieni se uită la piesele demontate și îmi spune că s-ar putea să găsim așa ceva la Nairobi, dar că vor fi scumpe. Cei doi se consultă puțin, după care mă întreabă direct, dacă nu vreau să merg cu ei, cu avionul. Luată prin surprindere, eu încep să mă bâlbâi, spunându-le că soțul meu nu este aici și, în afară de asta, am acasă un copil de șase luni. Ei îmi spun că pot lua și copilul cu mine, pentru că este loc pentru amândoi.

În primul moment eu ezit, spunându-le că nu mă descurc deloc în Nairobi. *„No problem"*, spune unul dintre indieni. Mecanicul cunoaste toti negustorii de piese de schimb de ocazie și va veni să mă ia a doua zi de la hotel și să încerce, împreună cu mine, să găsească piesele. Mie, ca albă, mi se vor cere oricum prețuri mult prea mari, adaugă el.

Eu rămân fără cuvinte când văd atâta bunăvoință de la acești oameni, care pentru mine, practic, sunt niște străini. Până să apuc să mă gândesc la propunerea lor, ei mă roagă să fiu peste un sfert de oră la avion. *„Yes, thank you very much"*, le răspund eu, bâlbâindu-mă de emoție. Mecanicul mă duce acasă. Eu mă duc repede la mama și îi spun că plec la Nairobi cu avionul. O iau pe Napirai și mama rămâne nedumerită. Acasă împachetez strictul

necesar pentru mine și copil și îi explic soției veterinarului ce am de gând să fac. Îi spun că mă voi întoarce cât pot de repede cu piesele de schimb. O rog să îl salute pe soțul meu și să-i explice, de ce nu-l mai pot aștepta, ca să-mi dea consimțământul.

După aceea mă grăbesc la avion. Pe Napirai o atârn în *kanga*, iar bagajul îl țin într-o mână. În jurul avionului s-a strâns deja o groază de curioși, care amuțesc, când mă văd venind. *Mzungu* pleacă cu avionul, în absența soțului ei, ceea ce este un eveniment. Eu sunt conștientă că s-ar putea să existe probleme, dar, pe de altă parte, mă gândesc că Lketinga se va bucura că mașina lui cea dragă va merge din nou, fără ca el să mai fie nevoit să bată drumul până la Nairobi. Indienii sosesc într-o mașină a muncitorilor, exact în momentul în care apare mama; ea se apropie de mine cu un mers furtunos și cu o față supărată. Îmi dă de-nțeles că vrea să o las pe Napirai aici, dar eu nici nu mă gândesc la așa ceva. O liniștesc, promițându-i că mă voi întoarce. Apoi ne binecuvântează pe mine și pe copil cu *„Enkai"*. Ne urcăm și motorul pornește. Oamenii care stau de jur împrejur sar speriați într-o parte. Eu le fac cu mâna și avionul începe să meargă, zdruncinându-se, pe pistă.

Indienii îmi pun multe întrebări. Vor să știe cum l-am cunoscut pe soțul meu și de ce trăim în acest deșert. Mirarea lor îmi descrețește fruntea și mă simt atât de veselă și de liberă, cum nu m-am mai simțit de mult. După mai bine de o oră și jumătate ajungem la Nairobi. Pentru mine este ceva miraculos, să parcurg un traseu atât de lung, într-un timp atât de scurt. Indienii mă întreabă unde să mă ducă. Când le spun: „la hotel Igbol", în apropiere de cinematograful Odeon, se îngrozesc, spunându-mi că o *lady* ca mine nu are ce căuta în această zonă atât de periculoasă. Dar eu nu cunosc alt cartier în afară de acesta și insist să mă ducă acolo. Unul dintre indieni, se pare cel mai important, îmi dă cartea lui de vizită și îmi spune să îl sun a doua

zi de dimineață la ora nouă și va veni șoferul lui să mă ia. Nu-mi vine să cred că mi se întâmplă așa ceva și le mulțumesc călduros.

La Igbol încep să mă întreb, dacă pot plăti tot, pentru că eu am la mine cam 1000 de franci. Aceștia au fost toți banii pe care i-am avut acasă și asta datorită discotecii. O schimb pe Napirai și mergem jos, la restaurant. Este greu să mănânc la masă cu ea. Ori trage totul de pe masă, ori vrea să meargă în patru labe pe jos. De când a descoperit mersul în patru labe, mătură cu iuțeala vântului tot ce întâlnește în cale. Aici, însă, este atât de murdar, încât nu vreau să o las; ea, însă, se zbate și țipă, până când obține ce vrea. Peste puțin timp, este neagră de mizerie, iar localnicii nu înțeleg de ce îi dau voie. În schimb, câțiva călători albi se amuză, când o văd pe Napirai pe sub masă. În orice caz, ea este fericită, și eu la fel. În cameră o spăl bine în lighean, iar ca să îmi fac și eu un duș, trebuie să aștept până când adoarme.

A doua zi plouă torențial. La ora opt și jumătate mă așez la coadă, în fața cabinei telefonice. Suntem ude până la piele; până la urmă, o femeie ne lasă înaintea ei. Îl prind pe indian din prima încercare și îi spun unde mă aflu și anume cinematograful Odeon. Îmi spune că șoferul va veni peste douăzeci de minute să mă ia cu mașina. Alerg repede la hotel, ca să-mi schimb hainele. Fetița mea este foarte vitează; nu plânge, deși este udă leoarcă. Șoferul ne așteaptă în fața cinematografului Odeon și plecăm. Ajungem pe o platformă industrială, unde suntem conduse într-un birou elegant. Acolo se află indianul cel simpatic, care ne întreabă, zâmbind, dacă totul a mers fără probleme. Dă un telefon și imediat apare mecanicul de ieri. Îi dă câteva adrese unde să mergem să căutăm piesele de schimb. Când mă întreabă dacă am destui bani la mine, îi răspund: *„I hope so!"*

Traversăm orașul în lung și-n lat, iar până la prânz reușim să găsim piesele pentru ambreiaj, la numai 150 de franci. Napirai și cu mine stăm în spate. Pentru că ploaia s-a oprit și a ieșit iar

soarele, se face imediat cald în mașină. Dar nu am voie să deschid ferestrele, pentru că momentan mergem prin cele mai fierbinți zone ale orașului. Șoferul tot încearcă și speră să aibă noroc, dar nu găsește nicăieri piesa de care am nevoie. Napirai transpiră și plânge. Suntem deja de șase ore pe drum, fără întrerupere și s-a săturat de mers cu mașina. Mecanicul îmi spune că nu mai are speranțe să mai găsească piesa, pentru că astăzi toate magazinele închid la ora cinci, a doua zi fiind Vinerea Mare. Am uitat complet de Paște! Fără să am nici cea mai vagă idee, îl întreb când deschid din nou magazinele. Atelierele sunt închise până marți, îmi răspunde el. Mă apucă groaza, când mă gândesc să rămân atâta timp cu Napirai la Nairobi. Lketinga înnebunește dacă lipsesc o săptămână de-acasă. Ne hotărâm să mergem la biroul indianului.

Amabil, indianul se necăjește când aude ce probleme am. Se uită la capul de rulment de la cutia de viteze și îl întreabă pe mecanic, dacă nu poate fi reparat. Acesta neagă, probabil și pentru că vrea să plece acasă. Indianul dă din nou un telefon. Un alt bărbat, cu șort și cu ochelari de protecție, apare în pragul ușii. Indianul îi dă ordin să șlefuiască părțile uzate și să le sudeze. Bărbatul este nedumerit, dar indianul îi spune hotărât că vrea să aibă piesa gata într-o jumătate de oră, pentru că trebuie să plece într-o călătorie și nu mai poate aștepta. Zâmbind, îmi dă de-nțeles că într-o jumătate de oră pot pleca acasă.

Îi mulțumesc foarte mult și îl întreb cât am de plătit. Politicos, face un semn cu mâna, că nu trebuie să-i dau nimic. Îmi spune că pot să-l sun, ori de câte ori am probleme și că este încântat că mă poate ajuta. Mai îmi spune că atunci când ajung la Barsaloi, să mă duc la șeful de șantier și el se va ocupa de montarea pieselor; este la curent cu tot. Mie nu îmi vine să cred că, dintr-odată, primesc un ajutor de-o asemenea proporție pe gratis! Peste puțin timp părăsesc biroul. Piesele sunt foarte grele, dar eu sunt mândră de ceea ce am obținut. În aceeași seară merg până la Nyahururu,

ca să iau autobuzul a doua zi de dimineață, spre Maralal. Abia pot să duc cele două genți și cu Napirai pe spate!

Mă aflu la Maralal, iar acum nu știu cum să ajung la Barsaloi. Epuizată după tot acest drum, mă duc în *lodging*, ca să beau și să mănânc ceva. După aceea, trebuie să spăl iar câteva zeci de scutece, apoi pe Napirai și pe mine. Mă trântesc în pat, moartă de oboseală. A doua zi de dimineață, întreb peste tot dacă merge cineva la Barsaloi. Aflu de la en grosistul meu că urmează să plece un camion la somalezi; după atâta efort, însă, eu nu vreau să mergem cu camionul. Mai aștept puțin, pentru că un băiat, care tocmai a venit pe jos din Barsaloi, îmi spune că părintele Giuliano vine mâine la Maralal, ca să ridice corespondența.

A doua zi, îmi împachetez nerăbdătoare lucrurile și merg la poștă. Aștept mai bine de patru ore, până când, în sfârșit, zăresc mașina cea albă a misiunii. Bucuroasă, mă duc la Roberto, ca să-l întreb dacă mă pot întoarce cu el. Îmi spune că nu este nici o problemă și că peste aproximativ două ore pleacă.

Situația se agravează

Ajunsă la Barsaloi, cobor din mașină și îl văd pe Lketinga venind spre mine cu pași uriași. Mă salută cu răceală și mă întreabă de ce vin abia acum. Enervată și în același timp decepționată, îi răspund: „Cum adică abia acum? Am venit cât am putut de repede!" În loc să mă întrebe dacă totul a fost bine, vrea să știe, de ce a trebuit să mai rămân două nopți la Maralal și cu cine m-am întâlnit. Mă bombardează cu întrebări, dar nu-mi adresează nici un cuvânt de laudă.

Mă simt penibil, să răspund în fața părintelui Giuliano la astfel de întrebări, pline de suspiciune. Eu mă duc acasă cu Napirai, iar el îmi cară geanta, care îl dărâmă din cauza greutății. Continuă să

mă piseze cu întrebări, uitându-se pe furiș la mine. Chiar atunci când sunt pe punctul de a exploda de furie și de dezamăgire, intră James cu prietenul său, amândoi într-o bună dispoziție. Măcar el se interesează cum a decurs totul. Îmi admiră curajul pe care l-am avut, atunci când m-am hotărât atât de brusc să plec cu avionul. Din păcate, atunci când a aflat vestea, era la râu să-și spele hainele. Și-ar fi dorit să vină și el cu mine. Îmi mărturisește că dorința lui cea mai mare este să zboare, într-o zi, cu avionul. Cuvintele lui îmi fac bine și mă liniștesc. Băieții îmi fac *chai* și discută mult, în timp ce Lketinga iese afară din casă, deși este întuneric. Îl întreb pe James, ce a spus soțul meu, când s-a întors și a constatat că am plecat. Zâmbind, încearcă să-mi explice că generația lui Lketinga nu înțelege femeile independente și nici nu știu ce înseamnă încrederea. Lketinga s-a gândit că am fugit cu Napirai și că nu mă mai întorc. Eu nu îl înțeleg, deși cred că încep să am motive să fug de aici. Dar unde? Napirai are totuși nevoie de tatăl ei!

James mă smulge din gândurile mele sumbre, întrebându-mă când deschidem, în sfârșit, buticul, pentru că ar vrea să lucreze și să câștige și ceva bani. El are dreptate: trebuie să facem ceva, ca să câștigăm bani, altfel mașina ne mănâncă și ultimele rezerve pe care le mai avem. Imediat după ce este reparat Datsun-ul, reluăm afacerea cu magazinul, de data aceasta într-un stil mai pretențios, cu haine, pantofi, apă gazoasă și bere. Atâta timp cât sunt muncitorii din Nairobi aici, avem posibilitatea să câștigăm bani buni. Mai târziu vor veni profesorii cu familiile lor, să se instaleze aici. Iar cu James ca vânzător, avem șanse bune. Îi spun, însă, clar, că este ultima mea încercare și aceștia sunt ultimii bani, pe care îi investesc în această afacere. Băieții mă molipsesc și pe mine cu euforia lor și uit de necazurile pe care le-am avut în ultima vreme din cauza lui Lketinga. Când se întoarce acasă, băieții pleacă. A doua zi de dimineață, Lketinga se duce de bună

voie la muncitori și le spune că au sosit piesele de schimb. După ce-și termină programul de muncă, un mecanic vine și lucrează la mașină; firește, el nu reușește să monteze tot, în aceeași zi. Abia după trei zile, mașina noastră de lux merge din nou. Acum putem începe să facem aprovizionarea. Plecăm toți patru. Bucuros, James o ține pe Napirai în brațe. Pur și simplu, nu se satură niciodată să se joace cu ea.

La Maralal trec, înainte de toate, pe la bancă, să văd dacă au intrat în cont ultimii mei 4000 de franci. Funcționarul îmi spune că-i pare rău, dar banii nu au ajuns încă. Din fericire, însă, sosesc a doua zi și putem începe să facem cumpărăturile. Bineînțeles, cumpărăm mai întâi o tonă de mălai și de zahăr, apoi legume și fructe, cât reușesc să găsesc de multe. Banii care rămân îi investesc în haine, pantofi, tutun, ligheane de plastic, bidoane de apă, practic tot ce se poate vinde cu un profit bun. Cumpăr și douăzeci de pâini. Cheltuiesc până la ultimul șiling, cu speranța că voi câștiga dublu.

Redeschiderea magazinului este un adevărat eveniment. Oamenii vin de peste tot. *Kanga* și rochiile, precum și bidoanele de apă se vând toate în două zile. Muncitorii cumpără legume, orez și cartofi câte zece sau douăzeci de kilograme. Acum avem un fel de mic supermarket al boscheților. În primele zile cădem frânți de oboseală, dar suntem fericiți, mândri și mulțumiți. James muncește cu atâta zel, încât mă roagă să-l las să se mute în magazin, ca să poată începe dimineața mai devreme.

Bere nu vindem în mod oficial, ci numai pe ascuns, ca să nu am probleme. Cele câteva lăzi, pe care le avem, se vând de cele mai multe ori în două zile. Pentru că nu vreau să stăm mai mult de una sau două zile fără marfă, mă simt responsabilă pentru aprovizionare. Cu banii câștigați cumpăr imediat următoarele haine, pentru că oamenii de la școală au nevoie de multe cămăși și mulți pantaloni. O dată la trei săptămâni, merg special pentru

asta la Nanyuki, unde este un mare târg de haine. La noi în butic, hainele de femei și copii se vând ca pâinea caldă, așa că încep să iau și comenzi. Este tare curios, cum a găsit lumea acum, dintr-odată, bani! O parte din ei, precis datorită școlii care se construiește; multă lume și-a găsit aici un loc de muncă.

Magazinul prosperă, iar pentru mulți muncitori magazinul a devenit un punct de întâlnire. La început, vânzarea merge bine, până când Lketinga face din nou scene de gelozie. Dimineața nu mă duc niciodată la magazin, pentru că trebuie să mă ocup de gospodărie. Abia după-masa mă plimb cu Napirai până acolo. Cu băieții atmosfera este mereu veselă. Și lui Napirai îi place să fie în centrul atenției, pentru că aici sunt mereu copii care o plimbă sau care se joacă cu ea. Numai soțului meu nu-i place să mă vadă veselă. Îmi reproșează că eu nu râd niciodată cu el. Asta este din cauza neîncrederii pe care o manifestă față de toate persoanele cu care stau de vorbă, fie și numai pentru cinci minute. Gelozia lui se îndreaptă mai întâi împotriva muncitorilor care se întâlnesc în fiecare zi la noi la magazin. Câteodată, se întâmplă să nu-l mai lase pe unul sau pe altul să intre în magazin sau să spună în fața mea că respectivul a venit numai pentru mine. De fiecare dată, eu mă simt penibil și părăsesc buticul. James este la fel de neputicios în fața fratelui său mai mare și în fața scenelor sale de gelozie nejustificate.

Noi ne certăm tot mai des și mă surprind gândindu-mă la faptul că nu sunt dispusă să continuu în felul acesta până la sfârșitul vieții. Noi muncim, în timp ce Lketinga își pierde timpul luându-se de mine sau de clienți; și asta în cazul în care nu este acasă cu alți războinici, unde taie o capră, astfel încât, atunci când mă întorc acasă, găsesc podeaua plină de sânge și de oase.

O dată sau de două ori pe săptămână mă duc la Baragoi, fiind mult mai aproape decât Maralal, ca să cumpărăm ce lipsește. Într-una din zile, am nevoie iar de zahăr, pentru că

urmează să aibă loc nunta unui războinic. El singur vrea să cumpere trei sute de kilograme și vrea să i-l duc, contra cost, într-o enclavă mai îndepărtată. Imediat după prânz, mă pun pe treabă. Ca să mă duc până acolo, îmi ia o oră și jumătate. Ajung la Baragoi fără probleme. Aici cumpăr numai șase sute de kilograme, pentru că am de traversat două râuri și nu vreau să suprasolicit mașina fără sens.

Mașina este încărcată și vreau să plec, însă motorul nu pornește. Mai fac câteva încercări, dar degeaba. Nu merge nimic. În cel mai scurt timp, sunt înconjurată de lume turkana, care se uită curioasă în mașină. Patronul buticului iese afară și mă întreabă ce problemă am. Unii încearcă să împingă mașina, dar și această încercare eșuează. Proprietarul magazinului îmi propune să merg puțin mai jos, pentru că peste trei sute de metri se află un cort, unde sunt campați niște *mzungu* și au și ei o mașină.

Într-adevăr, întâlnesc un cuplu englez tânăr, căruia îi explic situația. Bărbatul scoate trusa sa de scule și se uită la mașină. Constată imediat că bateria este descărcată complet. Încearcă să o încarce, dar degeaba. Când îi spun că trebuie să mă întorc astăzi neapărat la Barsaloi, pentru că am un copil mic acasă, se oferă să-mi împrumute bateria lui de la mașină, cu promisiunea de a le-o aduce în două zile, pentru că vor să plece spre Nairobi. Impresionată de încrederea pe care mi-o acordă, le promit că voi veni la timp. Bateria mea defectă o las acolo.

Acasă îi povestesc lui Lketinga ce s-a întâmplat, deoarece mă întreabă din nou, bănuitor, unde am fost atâta timp. Bineînțeles, și eu sunt foarte supărată, pentru că iar ne așteaptă o cheltuială, iar reparațiile mașinii ne înghit toți banii. În plus, mai am nevoie urgentă și de patru cauciucuri. Sunt exasperată: în felul acesta nu ajungem la nici un rezultat, iar pe mine mă îngrozește ideea că mâine trebuie să plec din nou la Maralal.

Din fericire, întâmplarea face ca o mașină a muncitorilor să plece într-acolo, ca să aducă alimente și bere. Îl rog pe Lketinga să meargă cu ei și să ia bateria cu el. Îl rog să cumpere o baterie nouă din Maralal, după care să meargă cu *matatul* public până la Baragoi și să le ducă englezilor bateria. Aceștia îl vor aduce precis înapoi, la Barsaloi.

Îi explic clar, că acești oameni au nevoie neapărată de baterie mâine, iar el mă asigură că nu va fi nici o problemă. Așa că pleacă cu Land Rover-ul muncitorilor, prin junglă, spre Maralal. Eu îmi fac griji, pentru că nu știu dacă va merge totul așa cum trebuie. Lketinga, însă, mi-a promis, ba chiar era mândru, că are de rezolvat singur ceva important. Va trebui să înnopteze o dată la Maralal, iar a doua zi de dimineață să ia singurul *matatu* spre Baragoi.

A doua zi, eu sunt acasă și mai târziu mă duc la magazin, ca să-l ajut pe James să vândă zahărul. Din secundă în secundă, îl așteptăm pe Lketinga să se întoarcă. Se face ora nouă seara, când zărim, în sfârșit, în depărtare lumina farurilor. Răsuflu ușurată și încep să fac *chai*, ca să pot să-i ofer imediat ceva de băut. După o jumătate de oră, Land Rover-ul englezilor oprește jos, în fața buticului. Alerg spre ei și îi întreb unde este soțul meu. Bărbatul cel tânăr îmi aruncă o privire supărată, spunându-mi că nu știe unde este soțul meu, dar că el vrea bateria, pentru că trebuie să plece chiar în seara aceasta la Nairobi; mâine seară trebuie să ia avionul spre Anglia. Eu mă simt groaznic și mi-e rușine că nu mi-am ținut promisiunea. Mi-e jenă, să le spun că soțul meu este pe drum cu bateria și că normal, astăzi ar fi trebuit să ajungă la ei. Englezul se enervează, bineînțeles. Acum el a montat bateria noastră cea veche, dar ea funcționează numai până când se descarcă din nou, după aceea nu mai poate fi încărcată. Pe mine mă apucă disperarea și furia pe Lketinga. Englezii îmi spun că *matatu* a sosit la Baragoi, dar nici un războinic nu a fost în el.

Între timp se face nouă și jumătate și îi servesc cu un ceai, încercând să ne gândim împreună ce este de făcut.

În timp ce bem ceaiul, aud un zgomot de motor de camion. Se oprește în dreptul casei noastre. După puțin timp, apare și Lketinga. Gâfâind, pune jos cele două baterii grele. Eu mă răstesc la el, întrebându-l unde a stat atâta, pentru că oamenii aceștia voiau să plece de mult. Enervat, englezul schimbă bateriile, după care pleacă. Eu sunt furioasă, pentru că am sentimentul că Lketinga m-a lăsat baltă. El îmi spune că a pierdut *matatu*, dar eu simt o duhoare de alcool. Bani nu mai are, ba chiar mai are nevoie de 150 de franci, ca să-l plătească pe șoferul camionului. Mie mi se taie răsuflarea, când văd atâta lipsă de considerație. Bateria a costat 350 de franci, iar acum încă 150 de franci, și asta numai pentru că el a stat prin baruri și a băut bere. Din cauza asta a pierdut și autobuzul public, care era mai ieftin. Asta înseamnă că tot câștigul nostru de luna asta și de luna viitoare sunt din nou pierdute.

Furioasă, mă duc să mă culc. Cu toată supărarea și cu tot frustul, soțul meu este decis să facă dragoste cu mine. Când îi spun clar, că astăzi nici măcar nu vreau să încerc, se enervează groaznic. Este trecut de miezul nopții și, în afară de cearta noastră tare, peste tot este o liniște mormântală. Din nou mă suspectează că aș avea un amant, cu care precis m-am văzut noaptea trecută și că acesta ar fi motivul pentru care l-am trimis pe el la Maralal. Nu mai suport să-l mai aud vorbind și încerc să o liniștesc pe Napirai, care între timp s-a trezit din cauza urletelor lui.

Situație disperată

Hotărârea mea este definitivă: vreau să plec de aici! Orice ar fi, nu avem nici o șansă de supraviețuire. Rezervele mele financiare

se epuizează. Soțul meu mă face numai de râs, iar lumea ne evită, pentru că Lketinga vede în fiecare bărbat un amant de-al meu. Pe de altă parte, sunt conștientă că, dacă îl părăsesc, îmi va lua fiica. Și el o iubește și, legal, îi aparține lui, respectiv mamei lui. Ca să plec cu ea, nu am șanse. Disperată, mă gândesc la o posibilitate de a salva căsnicia, pentru că fără Napirai, eu nu plec.

Lketinga stă tot timpul pe lângă noi, de parcă ar simți ceva. Când încep să mă gândesc la Elveția, își dă imediat seama, de parcă ar putea să-mi ghicească gândurile. Se ocupă foarte mult de Napirai și se joacă toată ziua cu ea. Sentimentele mele sunt împărțite: pe de-o parte nu există nimic altceva ce mi-aș putea dori, decât să formez o familie intactă, cu marea iubire a vieții mele, pe de altă parte simt cum această dragoste se stinge în mine, încet, încet, pentru că Lketinga nu are încredere în mine. M-am săturat să tot încerc să recâștig această încredere și în același timp să port singură răspunderea pentru subzistența noastră, în timp ce Lketinga stă deoparte și se ocupă numai de el însuși sau de prietenii lui.

De multe ori vin bărbați în vizită, să-mi vadă fetița de opt luni și să discute cu Lketinga despre eventuale planuri de căsătorie, ceea ce pe mine mă enervează la culme. Binevoitor, Lketinga este de acord cu propunerile lor. Eu încerc, mai cu bine, mai cu rău, să pun capăt acestui lucru. Fiica noastră își va alege singură soțul; se va căsători cu acela pe care îl iubește! Eu nu sunt de acord să o vând unui bărbat în vârstă, ca a doua sau a treia nevastă. De multe ori avem dispute și din cauza exciziei fetiței. La acest capitol, deși mai este mult până atunci, mă ciocnesc de neînțelegerea soțului meu.

În tot acest timp, James se străduiește să facă din buticul nostru tot ce poate mai bun. Ar fi cazul să mai aducem un camion, dar banii nu îmi ajung. Totuși, ne hotărâm să mergem la Maralal, ca să scoatem toți banii din cont.

Bateria a stat tot timpul la noi în cameră. În momentul în care mă pregătesc să mă duc la misiune, ca să-l rog pe părintele Giuliano să mi-o monteze, Lketinga îmi spune că poate și el să facă acest lucru. Cu toate insistențele mele, nu reușesc să-l opresc și, cum nu am chef de o nouă ceartă, îl las. Și într-adevăr, mașina pornește fără probleme. Dar după aproximativ o oră și jumătate de mers, rămânem în pană chiar în mijlocul pustietății, iar motorul nu mai scoate nici un sunet. La început, nu iau incidentul prea în serios; mă gândesc că poate un cablu nu este fixat bine. Dar, când deschid capota, parcă mă lovește un trăsnet: Lketinga nu a fixat bine bateria în șuruburi și, din cauza zdruncinăturilor, s-a fisurat, iar lichidul curge printr-o parte. Nu mai am mult și fac o criză de isterie. Bateria nouă, pe care am dat atâția bani, este din nou defectă, pentru că nu a fost bine montată! Încerc, cu gumă de mestecat, să salvez lichidul care a mai rămas, dar degeaba. În cel mai scurt timp, acidul din baterie distruge tot. Mă apucă plânsul și sunt furioasă pe soțul meu. Acum stăm blocați aici, afară, pe o căldură toridă și cu un copil mic! Nu ne rămâne altceva de făcut, decât să se ducă el pe jos la misiune, să caute ajutor, iar eu să aștept aici cu Napirai. Asta poate dura și ore întregi.

Slavă Domnului, o mai pot alăpta încă pe Napirai, altfel nenorocirea ar fi și mai mare. Cel puțin am apă de băut la mine! Timpul abia trece și singura distracție sunt o familie de struți și câteva zebre, la care mă uit. Gândurile îmi năvălesc în cap, și sunt hotărâtă să nu mai investesc nici un ban în magazin. Eu vreau să plec de aici și să mă stabilesc la Mombasa, la fel ca Sophia. Acolo am putea deschide un magazin de suveniruri, care ne-ar aduce un profit mai bun și nu ar fi atât de obositor ca aici. Dar cum să-i spun asta soțului meu? Trebuie să-l conving atât de tare, încât să fie de acord, altfel nu voi mai putea pleca niciodată de aici cu Napirai. Singură, oricum nu voi putea merge; cine să o țină pe Napirai tot drumul?

După trei ore bune de așteptat, zăresc în depărtare un nor de praf și bănuiesc că este părintele Giuliano. Într-adevăr, după puțin timp, oprește lângă noi. Se uită în mașină și dă din cap, întrebându-mă, de ce nu l-am lăsat pe el să monteze bateria, pentru că acum nu mai este bună de nimic. Mie încep să-mi curgă din nou lacrimile, când îi spun că abia acum o săptămână am cumpărat-o. Giuliano îmi spune că va încerca să o repare, dar că nu-mi poate promite, iar peste două zile pleacă în Italia. Apoi îmi dă o baterie de rezervă și ne întoarcem la Barsaloi. Acolo repară carcasa cu gudron fierbinte, însă nu va ține mult timp. Despărțirea de părintele Giuliano declanșează în mine o strângere de inimă; acum nu mai am nici un înger păzitor pentru următoarele trei luni. Părintele Roberto este mai degrabă neputincios.

Ca de obicei, seara vin băieții, ca să predea banii de la magazin. De cele mai multe ori fac *chai*, iar dacă Lketinga nu este acasă, fac și mâncare. Băieții îmi ridică de fiecare dată moralul, pentru că pot să mă înțeleg cu ei. James este dezamăgit, când aude că nu vreau să mai aduc nici un camion. Pentru prima dată, le pomenesc despre o eventuală plecare de-aici, din cauza lipsei de bani. Se face o liniște mormântală în cameră, iar eu le explic că nu mai am banii necesari pentru întreținerea buticului. Mașina ne ruinează. Lketinga se amestecă imediat în discuție, spunând că am pornit atât de bine cu redeschiderea magazinului și că el vrea să continue ca și până acum; aici este locul lui natal și nu pleacă de la familia lui. Atunci, îl întreb cu ce bani vrea să facă el cumpărături. Degajat, îmi spune că îi pot scrie mamei mele, să ne trimită, ca de obicei, bani. El nu vrea să înțeleagă că aceștia au fost propriii mei bani. Băieții mă înțeleg, dar nu pot interveni prea mult în discuție, pentru că Lketinga este imediat împotriva propunerilor mele. Îl iau cu vorba bună și îi prezint Mombasa, atât cât pot de bine, ca pe un loc de afaceri atractiv. James ar fi imediat dispus să meargă la

Mombasa, pentru că ar vrea și el să vadă o dată marea, dar soțul meu nu vrea să plece de aici.

Pentru ziua de astăzi, încheiem subiectul și mai jucăm o partidă de cărți. Râdem mult, iar Lketinga, care nu vrea să învețe jocul, se uită la noi neîncrezător. Ca și până acum, lui nu-i plac vizitele băieților. De cele mai multe ori, stă în mod ostentativ deoparte, mestecă *miraa* sau îi necăjește pe băieți, până când aceștia pleacă enervați. În orice caz, sunt singurii care ne mai vizitează. În fiecare zi abordez cu precauție subiectul „Mombasa". Fără alimentele de bază, nu mai putem câștiga prea mulți bani cu buticul, ceea ce începe să-l neliniștească și pe Lketinga. Cu toate acestea, nu cedează.

Într-o zi, jucăm din nou cărți în trei. Numai o lampă cu gaz luminează masa. Lketinga se învârte prin cameră ca un tigru în cușcă. Afară este lumină, pentru că în curând va fi lună plină. La un moment dat, simt nevoia să-mi dezmorțesc picioarele și mă ridic ca să ies afară. Desculță, calc pe ceva alunecos și scârbos și trag un țipăt.

Toată lumea râde, numai Lketinga nu. El ia lampa de pe masă și se uită la chestia ciudată de pe jos. Arată ca un animal strivit; probabil că este un embrion de la o capră. Băieții sunt de aceeași părere. Nu este mai mare de zece centimetri și de aceea nu se poate defini prea bine ce este. Lketinga se uită la mine și-mi spune că de la mine a căzut chestia asta. În prima secundă, nu înțeleg la ce se referă.

Enervat, vrea să știe cu cine am rămas însărcinată și îmi spune că acum își dă seama, de ce vin băieții în fiecare zi la mine. Este sigur că eu am o relație cu unul din ei. James încearcă să-l liniștească; eu sunt stupefiată. El dă la o parte mâinile lui James și vrea să se repeadă la prietenul acestuia. Dar cei doi băieți sunt mai rapizi și fug din casă. Lketinga vine la mine, mă zgâlțâie și vrea să afle, în sfârșit, numele amantului meu. Turbată de mânie,

eu mă smucesc și țip la el: *„You are completely crazy! Go out of my house, you are crazy!"* Este pentru prima dată când mă aștept să dea în mine. Dar îmi spune că va răzbuna el această rușine; îl va găsi pe acest băiat și îl va omorî. Și cu aceste cuvinte părăsește casa.

Peste tot, oamenii stau în fața colibelor și ne privesc. Când soțul meu nu se mai vede, iau un teanc de bani, pașapoartele și pe Napirai și fug la misiune. Bat ca nebuna la ușă și mă rog ca Roberto să deschidă. Apare după puțin timp și se uită îngrozit la noi. Îi povestesc pe scurt incidentul și îl rog să mă ducă imediat la Maralal, fiind vorba despre o chestiune de viață și de moarte. Roberto își frânge mâinile și îmi spune că nu poate face ceea ce-i cer, pentru că el trebuie să-l aștepte singur, mai mult de două luni, pe părintele Giuliano și nu-și poate permite să se pună rău cu lumea de aici. Mă sfătuiește să mă întorc acasă, fiind sigur că nu este atât de tragic. Din câte îmi dau seama, îi este frică. Îi dau banii și pașapoartele noastre, pentru ca Lketinga să nu le poată distruge, într-o bună zi.

Când mă întorc, îl găsesc deja acasă cu mama. Mă întreabă ce am făcut la misiune, dar eu nu-i răspund. Apoi mă întreabă ce am făcut cu embrionul. Îi spun că pisica noastră l-a dus afară, ceea ce este adevărat. Bineînțeles că nu mă crede, fiind sigur că l-am aruncat în toaletă. Îi spune mamei că acum știe că am o relație cu unul dintre băieți și că probabil nici Napirai nu este a lui, ci a băiatului acesta, deoarece am fost cu el la Maralal, în *lodging*, cu o noapte înainte de prima mea călătorie în Elveția. Oare cum a aflat? Ajutorul meu de atunci mi-a devenit acum fatal. Mama mă întreabă dacă este adevărat. Evident că nu pot să neg acest lucru și, pur și simplu, nu mă cred că nu s-a întâmplat nimic. Stau pe scaun și plâng, ceea ce îmi aduce încă un plus de vinovăție.

Profund decepționată de amândoi, nu vreau altceva decât să plec, cât pot de repede. După lungi discuții, mama hotărăște ca

Lketinga să doarmă la ea în *manyatta* și mâine să vedem ce facem mai departe. Lketinga, însă, nu vrea să meargă fără Napirai. Eu țip la el, spunându-i să-mi lase copilul în pace, că oricum nu îl consideră ca fiind al lui. Dar el dispare cu Napirai, în întuneric.

Acum stau singură pe pat și mă apucă o criză de plâns. Bineînțeles, aș putea să iau mașina și să plec din sat, dar fără copilul meu nici nu mă gândesc. Afară aud voci și râsete. Unii oameni par a se amuza de situație. După un timp, veterinarul și soția lui vin să vadă ce fac, pentru că au auzit totul. Încearcă să mă calmeze. În noaptea asta nu închid nici un ochi, ci mă rog ca într-o bună zi să putem pleca de aici. Din toată dragostea mea nu a mai rămas în momentul de față decât ură curată. Nu pot să înțeleg, cum s-a schimbat totul într-un timp atât de scurt!

A doua zi de dimineață, mă duc repede în partea din spate a magazinului, ca să le spun băieților că Lketinga își face planuri de răzbunare împotriva unuia dintre ei. Apoi fug repede la mama, pentru că trebuie să-i dau lui Napirai să sugă. Mama stă cu ea în fața colibei. Soțul meu doarme încă. Eu o iau pe Napirai și o pun la sân. Mama mă întreabă, dacă Lketinga este, într-adevăr, tatăl copilului. Cu lacrimi în ochi, îi răspund simplu: *„Yes."*

Neputință și furie

Soțul meu iese din *manyatta* și îmi ordonă să merg acasă la noi. Îi aduce și pe băieți la noi. Ca de obicei, se strâng imediat câțiva curioși. Mie îmi bate inima cu putere; nu știu ce se va întâmpla. Enervat, mă întreabă față de toată lumea, dacă m-am culcat cu acest băiat. Vrea să știe acum acest lucru. Mie îmi este foarte rușine și, în același timp, mă cuprinde o furie fără margini. Se comportă ca un judecător și nu-și dă seama că ne face de râs. *„No"*, țip eu la el, *„you are crazy!"* Înainte să mai pot adauga

ceva, îmi dă prima palmă. Mânioasă, îi arunc cu pachetul de țigări în cap. Atunci el se întoarce și își îndreaptă *rungu* către mine. Înainte să apuce să-l folosească, băieții și veterinarul intervin. Indignați, aceștia îl țin strâns, și vorbesc cu el, spunându-i că ar fi mai bine să se ducă pentru un timp în boscheți, până i se limpezește capul. Atunci el își ia lăncile și pleacă. Eu dau buzna în casă și nu mai vreau să văd pe nimeni.

Timp de două zile nu se întoarce, iar eu nu ies din casă. De plecat cu mașina nu pot pleca, pentru că nimeni nu m-ar ajuta, nici dacă aș plăti. Ascult toată ziua muzică germană și citesc poezii, care mă ajută să-mi reculeg gândurile. Tocmai când scriu acasă o scrisoare, apare Lketinga pe neașteptate. El închide muzica și întreabă de ce se cântă la noi și de unde am caseta. Bineînțeles, am avut-o dintotdeauna, îi spun eu pe cât posibil de calmă. El nu crede. Apoi descoperă scrisoarea pentru mama mea. Mă pune să i-o citesc, dar se îndoiește că îi redau conținutul corect. Așa că rup scrisoarea și îi dau foc. Lui Napirai nu-i spune nici un cuvânt, de parcă nici nu ar fi aici. Este relativ calm și încerc să nu îl provoc. La urma urmei, trebuie să mă împac cu el, dacă vreau să plec de aici.

Zilele trec în liniște, pentru că nici băiatul nu mai locuiește la Barsaloi. Aflu de la James că s-a mutat la rude. Buticul rămâne închis, iar după două săptămâni nu mai avem mâncare. Eu vreau să plec la Maralal, dar soțul meu îmi interzice. Îmi spune că și alte femei trăiesc numai din lapte și carne.

Eu îi tot vorbesc despre Mombasa, spunându-i că, în cazul în care ne-am muta acolo, familia mea m-ar susține cu siguranță. Dar dacă rămânem aici, nu mai avem bani. Îi spun că ne putem întoarce oricând aici, dacă afacerea cu magazinul nu merge. Într-o zi, James spune că trebuie să plece și el din Barsaloi, ca să-și găsească un job. Atunci, Lketinga întreabă, pentru prima dată, ce am putea face la Mombasa. Rezistența lui se pare că începe să

cedeze. Se poate spune că m-am străduit destul. Muzica mea și cărțile mele le-am distrus. Scrisori nu mai scriu. Până și în lucrurile mai intime îl las să facă ce vrea, chiar și fără voie. Am un singur scop: să plec de-aici și anume cu Napirai!

Visez la un butic frumos, cu obiecte de-ale masailor, cu multe suveniruri. Ca să putem pleca la Mombasa, am putea vinde somalezilor tot ce avem în butic. Chiar și mobilierul ne-ar putea aduce ceva bani, pentru că aici nu există altă posibilitate de a face rost de pat, scaune sau mese. Am putea, de asemenea, să organizăm o discotecă de rămas bun, care, nu numai că ne-ar aduce un câștig, dar ne-am lua cu ocazia asta și rămas bun de la oameni. James ar veni cu noi, să ne ajute la aranjarea buticului. Eu vorbesc fără întrerupere, încercând să-mi maschez nervozitatea. El nu are voie să observe, cât de important este pentru mine consimțământul lui. În cele din urmă, spune pe un ton calm: *„Corinne, maybe we go to Mombasa in two or three months."* Speriată, îl întreb, de ce vrea să mai aștepte atâta timp. Îmi răspunde că atunci Napirai va avea un an și nu va mai avea nevoie de mine, deci ar putea rămâne la mama. Afirmația lui mă sperie până în adâncul sufletului.

Pentru mine este clar, că nu plec decât cu Napirai și îi spun asta și lui. Eu am nevoie de fiica mea, altfel nu am nici un chef de muncă. James mă va ajuta și el, având grijă de Napirai. James ne spune că, dacă vrem să plecăm, atunci trebuie să o facem acum, pentru că peste trei luni are loc festivitatea de circumcizie, ocazie cu care el va deveni războinic, iar soțul meu va face parte din categoria bătrânilor. După festivitate, care va dura câteva zile, nu va avea voie să umble o perioadă lungă de timp decât cu bărbați recent tăiați împrejur. Ne sfătuim puțin, după care ne punem de acord, să plecăm peste aproximativ trei săptămâni. Pe 4 iunie este ziua mea de naștere și vreau să o serbez la Mombasa. Nerăbdătoare, trăiesc numai cu gândul la ziua când vom pleca din Barsaloi.

Pentru că suntem la început de lună, vrem să organizăm discoteca cât se poate de repede. Mergem pentru ultima oară la Maralal, ca să aducem bere și alte băuturi. La Maralal, soțul meu îmi cere să dau telefon în Elveția, ca să lămuresc problema cu banii pentru buticul din Mombasa. Eu simulez convorbirea telefonică și la sfârșit îi comunic că totul este în ordine și că va trebui să-mi sun familia, atunci când ajungem la Mombasa.

Discoteca are din nou un mare succes. Am convenit cu Lketinga, ca la miezul nopții să ținem împreună un mic discurs de despărțire, pentru că lumea nu bănuiește nimic despre plecarea noastră. Dar după un timp, soțul meu dispare. La miezul nopții, mă trezesc singură și îl rog pe veterinar, să traducă în swahili pentru muncitori și în limba masai pentru autohtoni, discursul pregătit de mine în engleză. James închide muzica și toată lumea se oprește nedumerită din dans. Emoționată, stau în mijlocul camerei și rog să mi se dea puțină atenție. În primul rând, îi rog să scuze absența soțului meu, după care le aduc la cunoștință, cu tot regretul, faptul că aceasta este ultima discotecă pe care o organizăm și că peste două săptămâni părăsim Barsaloi, pentru a lansa o nouă afacere la Mombasa. Le spun că ne este, pur și simplu, imposibil să supraviețuim aici, la Barsaloi, cu o mașină costisitoare; și în afară de asta, sănătatea mea și a fiicei mele sunt puse în pericol. Le mulțumesc tuturor pentru faptul că mi-au fost clienți fideli și le doresc mult noroc cu noua școală.

Abia îmi termin discursul, că se și naște o mare agitație și toată lumea începe să vorbească de-a valma. Chiar și șeful adjunct este abătut și îmi spune că este păcat să plec tocmai acum, când toți oamenii m-au acceptat în comunitatea lor. Alți doi ne adresează cuvinte de laudă și își exprimă regretul față de plecarea noastră, aceasta reprezentând pentru ei o pierdere. Le-am oferit tuturor puțină viață și distracție, fără să mai vorbim de ajutorul pe care li l-am dat de multe ori cu mașina. Lumea aplaudă. Eu sunt foarte

impresionată și rog să se dea imediat drumul la muzică, pentru ca atmosfera să se înveselească din nou.

În mijlocul îmbulzelii, somalezul cel tânăr stă lângă mine și își exprimă și el regretul față de decizia noastră de a pleca, spunându-mi că el m-a admirat mereu, pentru ceea ce am făcut. Înduioșată de cuvintele lui, îl invit să bea o apă gazoasă și îi propun, cu ocazia asta, să cumpere restul de marfă din magazin. El este imediat de acord. Atunci când voi face inventarul, vrea să-mi plătească la prețul la care am cumpărat și eu, și vrea să cumpere și cântarul, care a fost atât de scump. După aceea, mai stau de vorbă și cu veterinarul. Nici el nu știa de plecarea noastră, dar după tot ce s-a întâmplat, mă înțelege foarte bine și speră ca la Mombasa soțul meu să se schimbe în bine. Probabil veterinarul este singurul care bănuiește adevăratul motiv al plecării noastre.

La ora două închidem, fără ca Lketinga să se fi întors. Eu mă grăbesc la *manyatta*, ca să o iau pe Napirai. Soțul meu stă în colibă și discută cu mama. Când îl întreb de ce nu a venit și el acolo, îmi răspunde că a fost petrecerea mea, pentru că eu sunt cea care vrea să plece de aici. De data asta renunț să mai discut cu el și rămân și eu să dorm la mama. Poate că este ultima dată când dorm într-o *manyatta,* mă gândesc eu.

Cu prima ocazie, îi povestesc lui Lketinga de înțelegerea cu somalezul. La început se supără și nu vrea să accepte, spunându-mi orgolios, că el nu tratează cu ei. Așa că fac inventarul cu James. Somalezul mă roagă să-i aduc marfa în două zile, pentru atunci va avea toți banii. Numai cântarul singur reprezintă o treime din valoare.

Oamenii vin încontinuu la noi acasă, ca să cumpere câte ceva. Am pus totul de-o parte, până la ultima cană. Ne-am înțeles, ca pe data de 20 să-mi aducă banii, iar pe 21 dimineața toată lumea să își poate lua marfa. În momentul în care vrem să ducem marfa somalezilor, soțul meu vrea să vină cu noi. La fiecare preț, el are

ceva de obiectat. Când să aduc cântarul, îl dă imediat la o parte, spunând că îl ia cu el la Mombasa. Pur și simplu, nu vrea să înțeleagă că nu mai avem nevoie de el și că aici îl dăm la un preț mult mai bun. El ține, însă, neapărat să-l ia cu el, iar eu mă supăr peste măsură că trebuie să-i dau somalezului atâția bani înapoi. Nu spun, însă nimic, pentru că nu vreau să mă cert cu el acum, înainte de plecare! Mai avem mai mult de-o săptămână până pe 21 mai.

Așteptarea face ca zilele să se scurgă încet. Tensiunea mea interioară crește, pe măsură ce se apropie plecarea. Nu voi rămâne aici nici o oră mai mult decât trebuie. Vine și ultima noapte. Aproape toată lumea a adus banii, iar noi am dat tot ce nu ne-a mai trebuit. Mașina este plină ochi, iar în casă mai rămân doar patul cu plasa pentru țânțari, masa și scaunele. Mama a stat tot timpul la noi și a avut grijă de Napirai. Este tristă din cauza plecării noastre.

Spre seară, o mașină oprește în sat la somalezi, iar soțul meu se duce imediat acolo, să vadă dacă nu găsește să cumpere *miraa*. Între timp, James și cu mine planificăm etapele călătoriei pe zile. Amândoi avem emoții mari din cauza drumului lung. Sunt aproape 1460 de kilometri până pe coasta de sud. Când văd că după o oră soțul meu încă nu s-a întors, încep să mă îngrijorez. În sfârșit, sosește și-mi dau imediat seama, după fața lui, că ceva s-a întâmplat. *„We cannot go tomorrow"*, îmi spune el. Bineînțeles că mestecă din nou *miraa*, cu toate acestea vorbește foarte serios. Eu simt cum încep să clocotesc și îl întreb unde a fost atâta timp și de ce nu putem pleca mâine. Se uită la noi cu o privire confuză și îmi spune că bătrânii sunt nemulțumiți că vrem să plecăm fără binecuvântarea lor. Este imposibil să plecăm în aceste condiții.

Enervată, întreb de ce nu poate fi pronunțată rugăciunea de binecuvântare mâine dimineață, la care James îmi explică ritualul:

mai întâi trebuie tăiate cel puțin una sau două capre și trebuie să fie făcută bere. Abia când sunt în bună dispoziție, bătrânii ne pot da consimțământul lor prin „Enkai". James îi dă dreptate lui Lketinga că nu vrea să plece fără această binecuvântare.

Acum explodez și îl întreb pe Lketinga, urlând la el, de ce nu le-a venit mai devreme această idee. Ei știu de trei săptămâni când vrem să plecăm, am organizat o petrecere, am vândut tot și am împachetat restul. Îi spun că nu mai rămân nici măcar o zi în plus, chiar dacă trebuie să plec singură cu Napirai! Țip și plâng, pentru că îmi dau imediat seama, că această „surpriză" ne costă cel puțin o săptămână, deoarece berea nu poate fi făcută mai devreme.

Lketinga mă anunță, pur și simplu, că el nu pleacă. Își mestecă iarba, în timp ce James iese afară din casă, ca să-i ceară mamei un sfat. Eu stau întinsă pe pat și îmi vine să mor. În capul meu nu am decât un singur gând: plec mâine, plec mâine! Pentru că dorm foarte puțin, a doua zi de dimineață, când vin James și mama, sunt obosită. Se discută din nou, dar pe mine nu mă interesează și continuu, cu încăpățânare, să-mi împachetez lucrurile. Din cauza ochilor umflați, văd totul ca prin ceață. În timp ce James discută cu mama, oamenii vin să-și ia lucrurile sau să ne spună la revedere. Eu nu mă uit la nimeni.

James vine la mine și mă întreabă în numele mamei, dacă într-adevăr vreau să plec. *„Yes"*, îi răspund eu, în timp ce o leg pe Napirai într-o parte. Mama se uită la nepoata ei și la mine îndelung, după care îi spune ceva lui James, care îl face să i se lumineze fața. Bucuros, el îmi spune că mama se duce să aducă patru bătrâni din Barsaloi, ca să ne dea binecuvântarea. Nu vrea să ne lase să plecăm fără ea, pentru că este sigură că nu ne va mai vedea. Plină de recunoștință, îl rog pe James să-i traducă, că oriunde mă voi afla, eu voi avea grijă de ea.

Saliva binecuvântătoare

Așteptăm aproape o jumătate de oră și se strâng tot mai mulți oameni. Mă retrag în casă. Într-adevăr, mama vine împreună cu trei bătrâni. Noi trei stăm lângă mașină, iar mama spune o rugăciune, după care toți răspund în cor *„Enkai"*. Durează cam zece minute, după care ni se pune pe frunte saliva ei binecuvântătoare. Ceremonia se termină, iar eu răsuflu ușurată. Îi dau fiecărui bătrân câte un obiect folositor, în timp ce mama îmi arată spre Napirai și îmi spune glumind, că singurul lucru pe care îl vrea, este copilul nostru.

Datorită ajutorului ei am câștigat. Ea este singura pe care o mai iau o dată în brațe, înainte să mă sui la volan. Pe Napirai i-o dau lui James, în spate. Lketinga ezită să se urce. Când pornesc motorul, se așază și el, supărat, în mașină. Fără să mai arunc o privire în urmă, pornesc cu viteză. Știu că va fi un drum lung, dar ne va duce spre libertate.

Cu fiecare kilometru pe care îl parcurg, simt cum prind forțe noi. Am de gând să merg fără întrerupere până la Nyahururu, apoi pot respira din nou liniștită. Cam cu o oră înainte de Maralal, călătoria noastră este întreruptă de o pană. Mașina este plină până la acoperiș, iar roata de rezervă se află dedesubt! Însă privesc asta cu seninătate, pentru că va fi precis ultimul schimb de roată pe teritoriul samburu.

Următoarea oprire este la Rumurutti, puțin înainte de Nyahururu, acolo unde începe drumul astfaltat. Trebuie să oprim la un control de poliție. Vor să vadă cartea mașinii, precum și permisul meu de conducere internațional. Acesta a expirat de mult, dar ei nu își dau seama. În schimb, îmi cer să duc mașina la o verificare tehnică, unde mi se va da, conform regulamentului, un autocolant cu noua adresă. Eu mă mir, pentru că la Maralal nu există așa ceva.

Prima noapte o petrecem la Nyahururu, iar a doua zi ne interesăm, de unde putem procura acest autocolant. Din nou începe stresul birocratic. Mai întâi trebuie să ducem mașina la un service, ca să fie înlăturate toate lipsurile, iar apoi trebuie să plătim o taxă pentru înscrierea la verificarea tehnică. Mașina rămâne o zi întreagă la service, ceea ce ne costă, din nou, o grămadă de bani. A doua zi, ne putem prezenta la verificare, fiind sigură că totul va fi în regulă. Dar când ne vine rândul, examinatorul observă imediat că bateria este cârpită și că lipsește autocolantul. Îi explic că tocmai ne mutăm și că încă nu știm ce adresă vom avea la Mombasa. Nu-l interesează nici cât negrul sub unghie; fără o adresă fixă, nu primesc autocolantul. Plecăm din nou, iar mie asta mi se pare o șicană. Nu înțeleg de ce totul devine, dintr-o dată, atât de complicat și merg, pur și simplu, mai departe. Am așteptat două zile și am cheltuit bani pentru nimic. Vreau să ajung la Mombasa. Mergem câteva ore, după care, la câțiva kilometri după Nairobi, ne cazăm într-un *lodging*, într-un sat mic. Sunt moartă de oboseală de la atâta condus, pentru că circulația pe partea dreaptă îmi solicită multă concentrare. Acum trebuie să spăl scutece și să-i dau să sugă lui Napirai. Din fericire, doarme bine pe străzile asfaltate, cu care nu este obișnuită.

A doua zi, ajungem, după șapte ore de mers, la Mombasa. Aici este o căldură tropicală. Suntem obosiți. Ne așezăm în coloana mașinilor care așteaptă să traverseze cu bacul pe coasta de sud. Scotocesc în geantă după scrisoarea de la Sophia, pe care mi-a trimis-o acum câteva luni, la scurt timp după ce a ajuns la Mombasa. Ea locuiește aproape de Ukunda. Îmi pun toate speranțele în ea, ca să putem avea în seara aceasta un acoperiș deasupra capului.

După încă o oră bună de mers, găsim clădirea cea nouă și elegantă, în care locuiește acum Sophia. Dar nu deschide nimeni. Bat și la ușa alăturată și apare o albă, care îmi spune că Sophia a

plecat, pentru două săptămâni, în Italia. Sunt foarte dezamăgită și mă gândesc la o altă posibilitate de cazare. De fapt, singura persoană la care am mai putea apela, ar fi Priscilla, dar Lketinga nu vrea. El preferă să meargă pe coasta de nord. Cu asta nu sunt eu de acord, pentru că experiențele pe care le-am avut acolo nu au fost tocmai plăcute. Atmosfera este tensionată, așa că decid să merg, pur și simplu, în satul în care am locuit noi. Acolo constatăm că din cele cinci căsuțe, numai una mai este locuibilă. Aflăm, cel puțin, că Priscilla s-a mutat în satul vecin, la cinci minute de mers cu mașina.

Ajungem foarte repede acolo; este un sat kamau, construit în formă de potcoavă de cal. Clădirile seamănă cu *lodging*-urile din Maralal: camerele sunt așezate una lângă alta, iar la mijloc se află un magazin mare. Satul îmi place de cum ajung. Nici nu coborâm bine din mașină, că se și strâng primii copii curioși; proprietarul magazinului ne urmărește și el din magazin. Deodată, o văd pe Priscilla venind spre noi. Nu-i vine să creadă că suntem aici. Se bucură atât tare, mai ales când o descoperă pe Napirai. De la ultima noastră întâlnire, a mai născut și ea un băiețel, care este cu puțin mai mare decât Napirai. Ne duce imediat în camera ei, face ceai și ne pune să povestim. Este extrem de fericită, când află că vrem să rămânem la Mombasa. Priscilla îl molipsește și pe Lketinga cu veselia ei, pentru prima dată de la plecarea noastră. Ne pune la dispoziție camera sa și chiar rezervele ei de apă, pe care o aduce în niște canistre mari de la fântână. În seara aceasta, ea va dormi la o prietenă, iar mâine va căuta ceva pentru noi. Din nou mă impresionează dezinvoltura cu care ne oferă ajutorul și ospitalitatea cu care ne întâmpină.

Obosiți după atâta drum, ne culcăm devreme. A doua zi de dimineață, Priscilla ne-a și găsit o cameră la capătul șirului de case. Acolo ne putem parca și mașina. Camera este cam trei metri pe trei. Totul este din beton, numai acoperișul din paie. Astăzi îi cunoaștem și pe unii din locuitorii satului. Toți sunt războinici

samburu, iar pe unii dintre ei îi știm. Lketinga vorbește și râde cu ei, în timp ce o ține mândru pe Napirai în brațe.

Speranțe noi

Când intru prima dată în magazinul din sat, mă simt ca în paradis. Aici găsesc, pur și simplu, tot ce vreau: pâine, lapte, unt, ouă, fructe! Și pe deasupra la numai două sute de metri depărtare de casă! Sunt din ce în ce mai optimistă în ceea ce privește noua noastră existență la Mombasa.

James vrea să meargă, în sfârșit, să vadă marea, așa că plecăm. Mergem pe jos până la plajă și ajungem în mai puțin de o jumătate de oră. Imaginea mării mă umple de bucurie și de un sentiment de libertate. Dar, ceea ce pe mine mă frapează, pentru că nu mai sunt obișnuită, sunt turiștii albi, cu slipii lor strâmți. James, care nu a văzut niciodată așa ceva, își întoarce privirea jenat și admiră imensitatea apei. La fel ca și fratele lui mai mare, este și el total derutat. În schimb, Napirai se joacă liniștită în nisip, la umbra palmierilor. Aici mi-aș putea imagina o nouă existență în Kenya.

Mergem într-un bar de pe plajă, destinat europenilor, ca să ne potolim setea. Toată lumea se uită la noi, iar eu mă simt, printre atâtea priviri curioase, cu fusta mea, bineînțeles curată, dar cârpită, ca ultimul om. Din toată încrederea pe care eu o aveam înainte în mine însămi, nu a mai rămas mare lucru. Când o nemțoaică vine la mine și mă întreabă dacă Napirai este copilul meu, nu mai îmi găsesc cuvintele, ca să-i pot răspunde. Nu am mai vorbit de mult germana și nici germana elvețiană. Mă simt ca o idioată, atunci când mă văd nevoită să-i răspund în engleză.

Lketinga pleacă a doua zi pe coasta de nord, pentru că vrea să cumpere de acolo câteva bijuterii, cu care să participe la dansurile masailor și la vânzarea de podoabe care are loc în încheiere. Mă

bucur că este și el interesat să câștige bani. Acasă spăl scutecele, în timp ce James se joacă cu Napirai. Priscilla și cu mine facem planuri de viitor. Este entuziasmată, când aude că eu caut un magazin, ca să intru în afaceri cu turiștii. Pentru că James nu poate rămâne mai mult de o lună, din cauza ceremoniei de circumcizie, mă hotărăsc să merg acum, împreună cu Priscilla, din hotel în hotel, ca să încercăm să găsim un spațiu liber pentru buticul nostru.

În hotelurile mai pretențioase, directorii ne întâmpină, de cele mai multe ori, cu scepticism, pentru ca apoi să ne refuze. După al cincilea hotel, încrederea în mine însămi, și așa redusă, dispare de tot. Mă simt ca o cerșetoare. Evident, cu fusta mea în carouri roșii și cu copilul atârnat pe spate, nu fac impresia unei femei de afaceri serioase. Din întâmplare, la recepția unui hotel, un indian aude conversația noastră și îmi scrie un număr de telefon, la care pot să-l găsesc pe fratele lui. Chiar a doua zi, James, Lketinga și cu mine plecăm la Mombasa, ca să ne întâlnim cu acest bărbat. El are ceva disponibil într-cartier nou, în apropierea unui supermarket, dar chiria este de 700 de franci pe lună. În primul moment, sunt pe punctul de a refuza, pentru că suma mi se pare mult prea mare, dar până la urmă îl rog să-mi arate clădirea.

Magazinul are o poziție foarte elegantă, pe Diana-Beach, ceva mai lateral de strada principală. Cu mașina am merge cincisprezece minute de acasă. În clădire se află deja un magazin imens, cu suveniruri indiene, iar față în față cu acesta un restaurant chinezesc, deschis recent. Restul este gol. Clădirea este construită în formă de scară, de aceea magazinul nu se vede de la stradă. Deși nu sunt decât șaizeci de metri pătrați, nu vreau să pierd ocazia. Încăperea este absolut goală, iar Lketinga nu înțelege de ce vreau să cheltuiesc atât de mulți bani pentru un magazin, în care nu este nimic. El participă în continuare la spectacole pentru turiști, dar banii pe care îi câștigă îi cheltuiește imediat pe bere și pe *miraa*, motiv pentru care avem certuri neplăcute.

Localnicii încep să construiască rafturi de lemn după indicațiile mele, iar James și cu mine cumpărăm în Ukunda stâlpi din lemn, pe care îi aduc la butic cu mașina. Ziua, noi muncim ca nebunii, în timp ce Lketinga își pierde vremea cu ceilalți războinici prin Ukunda.

Seara, de cele mai multe ori, gătesc și spăl. După ce adoarme Napirai, eu stau de vorbă cu Priscilla, iar Lketinga ia mașina și îi duce pe ceilalți războinici în diferite locuri, unde au spectacole. Pe mine nu mă încântă ideea, pentru că el nu are carnet de conducere și, în afară de asta, bea bere. Când se întoarce noaptea acasă, mă trezește și vrea să știe cu cine am discutat. Dacă războinicii care locuiesc alături sunt deja acasă, atunci este convins că am vorbit cu ei. Eu îl avertizez și îl rog insistent să nu distrugă din nou totul cu gelozia lui. James încearcă și el să-l calmeze.

În sfârșit, se întoarce Sophia, iar bucuria revederii este mare. Nu-i vine să creadă că suntem pe punctul de a deschide un magazin. Ea este deja de cinci luni aici și încă nu și-a deschis cafeneaua. Când îmi povestește de toată birocrația cu care trebuie să mă lupt, euforia mea scade. În comparație cu noi, ea locuiește confortabil. Ne vedem aproape zilnic, până când, într-o zi, soțului meu nu-i mai convine. El nu înțelege, ce avem să ne spunem atâta și bănuiește că vorbim despre el. Sophia încearcă să-l liniștească și îi sugerează să bea mai puțină bere.

Nu au trecut decât două săptămâni, de când am semnat contractul de închiriere și suntem deja gata cu amenajarea magazinului. Eu vreau să-l inaugurez la sfârșitul lunii, dar până atunci trebuie să obțin licența și permisul de muncă. Sophia îmi spune că pentru licență trebuie să merg la Kwale, așa că plecăm, împreună cu Sophia și cu prietenul ei, într-acolo. Asta înseamnă să completăm din nou formulare și să așteptăm. Mai întâi este chemată Sophia; ea dispare, împreună cu prietenul ei, într-un birou, dar după cinci minute sunt din nou afară. Nu au rezolvat

nimic, pentru că nu sunt căsătoriți. Ei cred că noi vom avea șanse mai bune, ceea ce eu nu-mi pot imagina. Ofițerul îmi spune că fără permis de muncă nu-mi poate da licența, numai în cazul în care aș trece toată afacerea pe numele soțului meu, la notariat. În afară de asta, numele buticului trebuie înregistrat mai întâi la Nairobi.

Am început să urăsc atât de tare acest oraș, iar acum trebuie să mergem din nou acolo! Plecăm, derutați și dezamăgiți, spre masină. Deodată, vedem că ofițerul ne ajunge din urmă și ne spune că fără licență nu primim permis de muncă. Ne dă de-nțeles, însă, că am putea să scutim drumul până la Nairobi. La ora patru el trebuie să fie la Ukunda, iar după aceea ar putea trece pe la Sophia, să ne viziteze. Bineînțeles, ne dăm imediat seama despre ce este vorba: vrea mită! Mie mi se urcă sângele la cap, dar Sophia se arată imediat dispusă, să primească licența pe această cale. Așteptăm la ea acasă, iar eu sunt supărată foc pentru că nu m-am dus singură cu Lketinga la Kwale. Într-adevăr, tipul sosește. Se furișează discret în casă și, cu chiu cu vai, ajunge la subiect. În cele din urmă, ne spune că licența este gata mâine, cu conditia ca fiecare să aducă câte un plic cu câte 5000 de șilingi. Sophia acceptă imediat, iar mie nu-mi rămâne altceva de făcut, decât să dau și eu din cap.

Astfel obținem licența fără probleme. Primul pas este făcut. Soțul meu ar putea începe deja să vândă, dar eu nu am nici măcar dreptul să discut cu clienții. Îmi dau seama că asta nu este o soluție și atunci reușesc să îl conving pe Lketinga să meargă cu mine la Nairobi, ca să-mi iau permisul de muncă și să înregistrez magazinul cu numele *„Sidai's-Massai-Shop"*. Din cauza aceasta am mari discuții cu Lketinga. Cu „Sidai", cel de-al doilea nume al său, este de acord, dar nu vrea să figureze și numele de „masai". Licența este însă deja emisă, așa că nu mai există drum de întoarcere.

La administrația din Nairobi, după mai multe ore de așteptare, suntem rugați să intrăm. Fac tot posibilul ca Lketinga să înțeleagă importanta acestui lucru; dacă primim o dată răspuns negativ, atunci așa va rămâne. Suntem întrebați de ce am nevoie de un permis de muncă. Mă străduiesc să-i explic referentului că suntem o familie, dar pentru că soțul meu nu a fost la școală, nu am altă soluție, decât să muncesc eu. El acceptă acest argument, însă nu am suficientă valută la mine; în afară de licență, mai am nevoie de aproape 20 000 de franci, ca să mi se elibereze permisul de muncă. Promit că voi transfera acești bani din Elveția și că voi reveni. De bani am nevoie oricum, ca să cumpăr marfa. Plină de speranță, ies din birou. Suntem extenuați, dar ne așteaptă din nou drumul cel lung înapoi. Ajungem acasă, morți de oboseală. Câțiva războinici stau acolo și confecționează niște lănci, pe care vrem să le vindem. Edy este și el acolo. Ne bucurăm foarte tare că ne vedem după atâta vreme. În timp ce discutăm despre trecut, Napirai se îndreaptă de-a bușilea, bucuroasă, spre el.

Pentru că acum este deja târziu și eu sunt obosită, îmi permit să îl invit pe Edy a doua zi, la un ceai. La urma urmei, el a fost acela care m-a ajutat atunci când îl căutam disperată pe Lketinga.

Nici nu pleacă bine războinicii, că soțul meu și începe să mă chinuiască cu reproșuri și bănuieli referitoare la Edy. Printre altele, îmi spune că acum știe, de ce am stat atunci trei luni singură la Mombasa și nu l-am căutat mai devreme. Este incredibil, ce învinuiri îmi aduce! Nu mai vreau altceva, decât să plec, ca să nu mai fiu nevoită să îndur acuzațiile lui oribile. O pun pe Napirai, care doarme, pe spate și fug în întuneric.

Merg fără nici o țintă și, dintr-odată, mă aflu în fața hotelului Sea-Lodge. Atunci, simt nevoia să o sun pe mama mea, să-i povestesc, pentru prima dată, cum merge căsnicia noastră. Mama este surprinsă, când mă aude. Suspinând, îi povestesc despre situatia mea disperată. Pentru că este greu să-mi dea un sfat într-un

timp atât de scurt, o rog să aranjeze, să vină cineva din familia noastră la mine, în Kenya. Am nevoie de un sfat înțelept și de susținere morală și poate îl va ajuta și pe Lketinga să capete, în sfârșit, mai multă încredere în mine. Stabilim să vorbim la telefon mâine, la aceeași oră. După convorbirea telefonică, mă simt mai bine și, bâjbâind prin noapte, mă întorc acasă. Soțul meu este și mai mult pus pe ceartă și mă întreabă de unde vin. Când îi povestesc despre convorbirea telefonică și despre posibila vizită a unui membru al familiei mele, se liniștește imediat. A doua seară, dau telefon și aflu, spre marea mea ușurare, că fratele meu mai mare este dispus să vină. Va fi aici peste o săptămână și îmi va aduce și banii de care am nevoie. Lketinga abia asteaptă să mai cunoască pe cineva din familia mea. Fiind vorba despre fratele meu mai mare, el are deja o atitudine de respect față de el și se poartă mai frumos cu mine. Îi face, ca să îi dea cadou, o brățară de masai, pe care brodează numele lui cu perle de sticlă colorate. Într-un fel, mă impresionează, când văd câtă importanță acordă și el și James acestei vizite.

Fratele meu, Marc, s-a cazat la hotelul „Two Fishes". Toată lumea se bucură de venirea lui, deși nu stă decât o săptămână. Ne invită de mai multe ori să mâncăm la hotel. Mă simt minunat, deși nu vreau să mă gândesc la nota lui de plată. Bineînțeles. Lketinga își arată partea sa bună. Toată săptămâna nu se duce nicăieri să bea bere sau să consume *miraa* și nu se dezlipește de fratele meu. Când vine la noi acasă în vizită, Marc se miră de condițiile în care locuiește sora lui, mai ales când se gândește cât de elegantă era ea înainte. De butic, însă, este încântat și mai îmi dă și câteva sfaturi. Săptămâna trece mult prea repede, iar în ultima seară, Marc discută pe larg cu soțul meu. James îi traduce fiecare cuvânt. Lketinga îi promite, respectuos și reținut, că nu mă va mai tortura cu gelozia lui, iar noi suntem convinși că această vizită a fost un succes deplin.

Peste două zile trebuie să plece și James. Îl însoțim până la Nairobi si mergem încă o dată la imobilul Nyayu, ca să-mi iau permisul de muncă. Suntem bine dispuși și de aceea sunt sigură că vom reuși. Am înregistrat și numele buticului, iar acum avem toate hârtiile necesare. Intrăm în birou. Acolo se află aceeași damă, ca si acum două săptămâni. Îi arăt banii și primesc permisul de muncă. În schimb, îmi șterge domiciliul, de care nu am nevoie în următorii doi ani. Până atunci, trebuie să figurez în pașaport cu numele soțului, iar Napirai trebuie să aibă documente kenyene. Mie îmi este indiferent, important este că am permis de muncă pentru următorii doi ani. De ani de zile așteptăm această ștampilă, care mă costă, nici mai mult nici mai puțin de 2000 de franci.

În Nairobi mergem la târgul masailor și facem cumpărături serioase. Acum putem da drumul la magazin. În Mombasa mă interesez de fabrici, unde pot cumpăra convenabil bijuterii, măști, tricouri, *kanga*, genți și alte produse. De cele mai multe ori, Lketinga vine cu mine și o ia și pe Napirai. Rareori este de acord cu preturile. Sophia se minunează când îmi vede magazinul. După numai cinci săptămâni, de când am venit pe coastă, totul este gata, inclusiv permisul de muncă, pe când ea nu a reușit să facă încă nimic.

Dau la imprimat 5000 de pliante publicitare, în care prezint buticul, cu descrierea drumului până acolo. Eu mă adresez în special nemților și elveților. Mi se permite să le las la recepție aproape în toate hotelurile. În afară de asta, închiriez, în două dintre cele mai mari hoteluri, două vitrine, unde expun marfa. Bineînțeles, pun și o fotografie mai puțin obișnuită, de la nunta noastră. Acum totul este gata.

Dimineață la ora nouă, deschidem magazinul. Pentru Napirai iau omletă si banane. Este foarte liniște. Doar două persoane intră, pentru scurt timp, în magazin. La prânz este foarte cald și nu se vede nici un turist pe stradă. Mergem să mâncăm la Ukunda și la

ora două deschidem iar. Din când în când, pe strada principală trec turiști care se duc la supermarketul situat puțin mai jos, fără să observe magazinul nostru.

După-masă, vine, în sfârșit, un grup de elvețieni, cu pliantul nostru în mână. Mă bucur să vorbesc cu ei și evident, ei îmi pun multe întrebări. Aproape fiecare dintre ei cumpără câte ceva. Pentru prima zi sunt mulțumită, dar îmi dau seama că am putea face și mai multă reclamă. A doua zi, îi propun lui Lketinga, care, cu înfățișarea lui, reușește să atragă atenția turiștilor, să dea fiecărui turist alb, care trece pe drum, câte un pliant. Și într-adevăr, îi reușește. Indianul de lângă noi nu mai înțelege ce se întâmplă, când vede că toți turiștii trec pe lângă magazinul lui și se îndreaptă către noi.

Astăzi, a doua zi de la deschidere, am avut deja vânzare bună. Câteodată, însă, este greu cu Napirai, atunci când nu doarme. Sub stativul cu tricouri i-am pus o saltea mică, unde poate dormi liniștită. Se întâmplă, însă, câteodată, să apară chiar atunci turiști, când îi dau să sugă, iar eu trebuie să mă ocup de ei. Nu-i plac deloc aceste întreruperi și atunci știe să se facă auzită, urlând. Așa că ne hotărâm să angajăm o bonă care să vină zilnic la magazin.

Lketinga găsește o femeie tânără, de aproape șaisprezece ani, soția unui masai. La prima vedere îmi place, pentru că vine îmbrăcată în haine tradiționale și poartă podoabe frumoase. Se înțelege bine cu Napirai și se asortează cu magazinul nostru. În fiecare zi o luăm cu mașina și seara o lăsăm acasă, la soțul ei.

A trecut o săptămână, de când am deschis buticul, iar cifra de afaceri crește de la zi la zi. Trebuie, însă, să facem o nouă aprovizionare la Mombasa, ceea ce ridică o nouă problemă: Lketinga nu poate vinde singur toată ziua, pentru că sunt momente în care sunt și câte zece clienți în magazin. De aceea, am mai avea nevoie de cineva, care să ne ajute la vânzare, pe soțul meu sau pe mine, atunci când unul din noi lipsește. Trebuie să găsesc, însă, pe

cineva din satul nostru, pentru că Lketinga pleacă peste vreo trei săptămâni la el acasă, la Barsaloi, ca să participe la ceremonia de circumcizie a fratelui său. De fapt, ar trebui să merg și eu, ca membru al familiei, dar abia am reușit să-l fac pe Lketinga să înțeleagă că nu pot să închid tocmai acum magazinul, la așa scurt timp de la deschidere. Abia atunci când sora mea mai mică, Sabine, își anunță vizita, exact în perioada aceasta, el acceptă. Pe mine mă bucură foarte mult vestea venirii ei, deoarece nu m-aș fi dus la Barsaloi pentru nimic în lume.

Acum, Lketinga nu mai poate spune nimic, ci dimpotrivă, vrea să încerce să se întoarcă la timp, ca să o cunoască și el pe sora mea. Dar până atunci mai este. Înainte de toate, trebuie să găsim pe cineva care să ne ajute la magazin. Îi propun soțului meu să o luăm pe Priscilla, dar el nici nu vrea să audă, pentru că nu are încredere în ea. Pe mine mă indignează acest lucru și îi aduc aminte de tot ce a făcut Priscilla pentru noi. Totuși, nu reușesc să-l fac să-și schimbe părerea. Într-o seară, aduce un masai tânăr, școlit, originar din Masai Mara. Este îmbrăcat modern, cu blugi și cămașă, dar asta nu mă deranjează, pentru că face impresia unui om onest. Eu sunt de acord să-l angajăm și astfel, William devine noul nostru colaborator.

În sfârșit, pot să mă duc să fac aprovizionarea cu tricouri și sculpturi din lemn, în timp ce Lketinga și William au grijă de magazin. Bona și cu Napirai vin cu mine. Este obositor să mergi de la un negustor la altul, să alegi marfa și să negociezi. Cu puțin timp înainte de ora prânzului, mă întorc. Lketinga trândăvește iar la barul de la restaurantul chinezesc și bea bere scumpă. William este în magazin. Îl întreb câți oameni au fost aici și, cu părere de rău, îmi spune că nu au fost mulți și că a vândut doar o bijuterie de masai. Toți turiștii trec pe lângă strada unde se află buticul nostru. Enervată, îl mai întreb dacă soțul meu a împărțit pliantele. William dă din cap că nu, spunându-mi că Lketinga a stat aproape

tot timpul la bar și a băut bere. Mă supăr foarte tare, când aud că a luat bani din casă pentru așa ceva. În acel moment, Lketinga intră liniștit în magazin și mă izbește o duhoare de bere. Evident, începe cearta, după care Lketinga ia mașina și dispare. Sunt dezamăgită. Acum avem un angajat și o bonă pentru copil, iar soțul meu bea banii.

Cu ajutorul lui William, aranjez marfa pe care am cumpărat-o. Cum vede turiști alb, cum se duce imediat pe stradă și le împarte pliante. Reușește să-l atragă aproape pe fiecare turist în magazin. Lketinga apare și el, cu puțin timp înainte de ora șase, când magazinul este plin și noi discutăm intens cu clienții. Bineînțeles, turiștii interesați mă întreabă de soțul meu, iar eu îl prezint. El nu le dă, însă, nici o atenție. În schimb, vrea să știe ce am vândut până acum și la ce preț. Purtarea lui mi se pare mai mult decât penibilă.

Un elvețian cumpără pentru cele două fiice ale lui câteva bijuterii și o mască din lemn. O afacere bună! Înainte să plece, ne întreabă dacă poate să facă o poză soțului meu, mie și lui Napirai. Bineînțeles, eu sunt imediat de acord, mai ales că ne-a făcut vânzare bună. Lketinga, însă, îi spune că trebuie să plătească, dacă vrea să ne fotografieze. Elvețianul amabil se arată puțin contrariat, iar mie mi se face rușine. Face două fotografii și îi dă, într-adevăr, lui Lketinga 10 șilingi. Când îmi dau seama că nu ne mai aude, încerc să-i explic soțului meu, de ce nu are voie să ceară clienților bani pentru fotografii. El nu înțelege și îmi reproșează că, de fiecare dată când vrea să câștige și el bani, eu am ceva de obiectat. Îmi spune că toți masaii cer bani pentru poze. El de ce să nu ceară? Se uită la mine cu o privire plină de răutate. Obosită, eu îi răspund că ceilalți nu au un magazin ca noi.

Când apar clienți noi, încerc să mă stăpânesc și să fiu serviabilă. Soțul meu se uită la ei cu suspiciune și, cum pune cineva mâna pe ceva, le cere să cumpere obiectele respective. William este

însă isteț și, cu felul lui calm de a fi, încearcă să îndepărteze clienții de lângă Lketinga și să salveze situația.

După zece zile de la deschidere, am reușit să recuperăm deja banii pe chirie. Sunt mândră de mine și de William. Majoritatea turiștilor se întorc a doua zi la magazin și aduc cu ei alți turiști de la hotel. Astfel, magazinul nostru începe să fie cunoscut, mai ales că și prețurile sunt mai mici decât la buticurile din hoteluri. O dată la trei sau patru zile trebuie să merg la Mombasa, ca să mai aduc marfă.

Pentru că bijuteriile de aur se vând foarte bine, caut o vitrină potrivită, în care să le expun. Nu este simplu să găsesc ce vreau, dar, în cele din urmă găsesc un atelier, unde mi-o poate face la comandă. Peste o săptămână este gata. Iau toate păturile de lână și parchez direct în fața atelierului. Patru bărbați îmi aduc la mașină vitrina de sticlă. În cele zece minute în care am lipsit, deși mașina era încuiată, mi-au fost furate păturile de lână. A fost spartă broasca pe partea șoferului. Patronul magazinului îmi împrumută niște saci vechi și niște cartoane, ca să pot capitona măcar fundul mașinii. Mă supăr foarte tare că am rămas fără păturile mele elvețiene, iar Lketinga va fi și el trist, când va afla că pătura lui cea roșie nu mai este. Dezamăgită, plec înapoi pe coasta de sud.

William, care este singur la magazin, vine în întâmpinarea mea și îmi povestește bucuros că a vândut marfă în valoare de 800 de șilingi. Mă bucur și eu cu el. Pentru că nu putem descărca vitrina singuri, se duce pe plajă să caute niște prieteni, care să ne ajute. După o jumătate de oră, apare cu trei masai, care descarcă cu grijă vitrina cea grea și o pun în picioare. Drept mulțumire, le dau la toți câte o apă gazoasă și câte 10 șilingi. În timp ce masaii stau în fața magazinului împreună cu bona și cu Napirai și își beau apa, eu încep să aranjez vitrina.

Ca de obicei, când o treabă este terminată, apare și Lketinga. Vine împreună cu soțul bonei. Acesta se răstește dur la soția lui

cea tânără, iar masaii pleacă. Întreb, speriată, ce s-a întâmplat, iar William îmi spune că bărbatul nu este de acord ca soția lui să stea împreună cu alți bărbați. Dacă o mai prinde o dată, atunci nu o mai lasă să lucreze aici. Din păcate, nu am voie să mă amestec și pot să mă consider fericită că nu începe și Lketinga cu insultele. Atitudinea bărbatului mă îngrozește și mi-e milă de femeie. Ea stă deoparte, cu capul plecat.

Din fericire, în acel moment intră câțiva clienți, iar William se repede să îi servească. Din discuție îmi dau seama că sunt elvețieni și mă duc să vorbesc și eu cu ei. Sunt chiar din Biel și sunt curioasă să aflu noutăți din orașul meu natal. Discutăm ce discutăm, după care mă invită să bem o bere la barul chinezesc. Îl întreb pe Lketinga dacă este de acord. *„Why not, Corinne, no problem, if you know these people"*, îmi spune el, plin de generozitate. Cei doi elvețieni sunt cam de vârsta mea, dar nu-i cunosc. Probabil foști prieteni de-ai mei îi știu.

Stăm cam o oră la bar, după care ne luăm la revedere. Nici nu mă întorc bine, că Lketinga și începe din nou interogatoriul. De unde îi cunosc pe acești oameni, de ce am râs atât de mult cu bărbatul acesta, dacă este cumva un prieten de-al lui Marco sau chiar un fost prieten de-al meu? Întrebări peste întrebări se năpustesc asupra mea. Tot timpul îmi spune: *„Corinne, you can tell me. I know, no problem, now this man has another lady. Please tell me, before you come to Kenya, maybe you sleep with him?"* Eu nu mai suport să-i aud reproșurile și-mi pun mâinile la urechi. Lacrimile mi se rostogolesc peste față. Sunt atât de furioasă, încât îmi vine să urlu la el.

În sfârșit, închidem magazinul și mergem acasă. Evident, William a auzit totul și i-a povestit și Priscillei. Ea vine la noi și ne întreabă dacă avem probleme. Eu nu pot să mă stăpânesc și îi spun ce s-a întâmplat. Priscilla încearcă să-i facă morală lui Lketinga, în timp ce eu o duc pe Napirai la culcare. Peste două

săptămâni vine sora mea și, dacă am noroc, Lketinga nu mai este aici. Certurile încep să fie tot mai dese, iar din promisiunile făcute după vizita fratelui meu, nu a mai rămas nimic. În fiecare dimineață mă scol la ora șapte, ca să fiu până la ora nouă la magazin. Au început să vină în fiecare zi comis-voiajori, care ne fac oferte de obiecte din lemn sau bijuterii. Acest mod de aprovizionare reprezintă pentru mine o mare ușurare, dar nu pot profita de el, decât atunci când Lketinga nu este la magazin, deoarece comportamentul lui este imposibil. Comercianții mi se adresează întâi mie, ceea ce Lketinga nu suportă deloc. El îi dă afară și le spune să se întoarcă, atunci când vor ști al cui este magazinul. La urma urmei, aici scrie *„Sidai's – Massai-Shop"*, adaugă el.

În schimb, William este un ajutor de nădejde. Se furișează imediat afară și le spune comis-voiajorilor să se întoarcă după-masă, când soțul meu este plecat la Ukunda. Astfel mai trece o săptămână, până când Lketinga pleacă, în sfârșit, la Barsaloi. El are de gând să se întoarcă peste trei săptămâni, ca să o cunoască pe Sabine, sora mea, în ultimele ei zile de vacanță.

În fiecare zi, William și cu mine mergem împreună la magazin. De cele mai multe ori, pe bonă o găsim acolo, sau ne întâlnim cu ea pe drum. De la un timp încoace, clienții au început să vină și dimineața în număr mai mare. Majoritatea sunt italieni, americani, englezi sau germani. Îmi place atât de mult să vorbesc, nestingherită, cu toată lumea! Fără să fie rugat, William se duce imediat pe stradă, atunci când vede vreun turist, iar acest mod de a atrage clienții merge tot mai bine. Sunt zile în care vindem, printre altele, până la trei lănțișoare de aur cu stema Kenyei. Unul dintre negustori trece pe la noi de două ori pe săptămână, așa că pot face comenzi și în funcție de dorințele fiecărui client în parte.

La prânz, închidem de regulă magazinul, pentru o oră și jumătate și mergem la Sophia. Acum mănânc la ea spaghete și salată, fără să am nici o grijă. Ea și-a deschis restaurantul de puțin

timp, deși încă nu are permis de muncă. Abia așteaptă, de fiecare dată, ca fetele noastre să se joace împreună. Bineînțeles, plătesc și mâncarea lui William, pentru că aceasta costă aproape jumătate din salariul lui pe o lună. Prima dată, când vede cât costă, William refuză să mai vină. Fără el, însă, nu aș putea merge până acolo cu Napirai. Dar pentru că lucrează cu atâta zel, îl invit cu plăcere. Doica se duce în fiecare zi acasă să mănânce.

Între timp, profitul a devenit atât de mare, încât trebuie să mă duc în fiecare zi la bancă, să duc bani. În plus, nu am mai avut nici cu mașina probleme. O dată pe săptămână merg să fac cumpărături la Mombasa, restul îl cumpăr de la negustorii ambulanți. Mă simt bine în rolul meu de femeie de afaceri. Sunt primele zile liniștite la magazin.

Sabine sosește în cea de-a doua săptămână din august și se cazează la Africa-Sea-Lodge. În ziua sosirii, mă duc împreună cu Priscilla și cu Napirai la hotel, în timp ce William rămâne să aibă grijă de magazin. Bucuria revederii este mare. Aceasta este prima ei vacanță pe un alt continent. Din păcate, nu am mult timp să stau cu ea, pentru că nu vreau să lipsesc prea mult de la magazin. Oricum, la început ea va sta toată ziua la soare. Ne dăm întâlnire seara, după ce închidem magazinul, la barul hotelului. Apoi o duc imediat în satul meu. Se miră și ea de condițiile noastre de trai, dar îi place.

Câțiva războinici de la casa vecină mă întreabă, cine este fata aceasta. Nu mai durează mult, până când toți încep să-i facă curte, iar ea pare să fie fascinată de ei. Eu o avertizez și o sfătuiesc de bine, povestindu-i despre problemele mele cu Lketinga. Ei, însă, nu-i vine să creadă și regretă că Lketinga nu este aici.

Când sosește ora cinei, Sabine vrea să se întoarcă la hotel. O duc cu mașina până acolo și câțiva războinici profită de ocazie și merg și ei. Toată lumea coboară în fața hotelului, iar eu îmi dau întâlnire cu Sabine pentru a doua zi seara, la bar. În timp ce mă

pregătesc să plec, o văd discutând cu masaii. Eu mă duc la Priscilla, ca să mănânc cu ea. Acum, când nu este Lketinga, gătim cu schimbul. Sabine vine a doua zi după-masă, cu Edy, la magazin. S-au cunoscut ieri seara la discoteca Bush-Baby-Disco. Ea nu are decât optsprezece ani și vrea să profite de viața de noapte. Nu am un sentiment prea bun, când îi văd împreună, deși îmi place de Edy. Cei doi își petrec cea mai mare parte a timpului la piscina hotelului.

Lucrez la magazin și o văd rar pe sora mea, pentru că este mai mult plecată cu Edy. Din când în când, mă întâlnesc cu ea la noi în sat, la un *chai*. Bineînțeles, ea vrea să meargă cu mine la discotecă, dar din cauza lui Napirai nu se poate. Și, în afară de asta, aș avea mari discuții cu Lketinga, când s-ar întoarce. Sora mea nu poate să mă înțeleagă, pentru că eu am fost întotdeauna o persoană independentă. Dar ea nu l-a cunoscut încă pe soțul meu.

Decepție amară

Opt zile mai târziu, sosește momentul. William și cu mine suntem la magazin. Este o căldură înăbușitoare și de aceea nu este multă lume. Suntem, însă, mulțumiți cu profitul nostru, lucru la care Sophia nu poate decât să viseze. Eu stau pe treapta de la intrare și Napirai, deși are deja treisprezece luni, suge mulțumită la sânul meu. Deodată, văd un bărbat înalt ieșind din spatele magazinului indian și venind spre noi.

Îmi trebuie câteva secunde, până să-l recunosc pe Lketinga. În loc să simt cum crește bucuria în mine, rămân stupefiată. Înfățișarea lui mă lasă fără cuvinte. Părul lui lung și roșu și l-a tuns scurt, iar o parte din podoabele lui de pe cap lipsesc. La nevoie, cu asta m-aș putea obișnui, dar așa cum este îmbrăcat

arată ridicol: are o cămașă demodată și niște blugi de culoare roșu închis, care sunt mult prea strâmți și mult prea scurți pentru el. Este încălțat cu niște pantofi ieftini din plastic, iar mersul lui, dealtfel suplu și elegant, arată acum rigid și stângaci. *„Corinne, why you not tell me hello? You are not happy I'm here?"*

Abia acum îmi dau seama că trebuie să mă fi uitat la el tare bizar. Ca să-mi mai revin, o iau pe Napirai și i-l arăt pe tatăl ei. Bucuros, el o ia în brațe. Și ea pare să fie dezorientată, pentru că vrea imediat jos, la mine.

El intră în butic și examinează totul. Când descoperă curelele cele noi pentru masai, mă întreabă de unde le am. „De la Priscilla", îi răspund eu. Le dă la o parte, spunând că i le dă înapoi, pentru că nu vrea să vândă nimic de-al ei. Eu mă enervez tot mai mult și, dintr-odată, începe să mă doară stomacul. *„Corinne, where is your sister?" „I don't know. Maybe in the hotel"*, îi răspund eu scurt. Îmi cere cheia de la mașină, să se ducă să o vadă pe Sabine, deși nici măcar nu știe cum arată.

Se întoarce peste o oră. Normal că nu a găsit-o. În schimb, și-a cumpărat din Ukunda niște *miraa*. Se așază în fața intrării și începe să mestece. După puțin timp, peste tot sunt aruncate frunze și tulpini mestecate. Eu îl rog să se ducă să mestece în altă parte ierburile, iar el interpretează că vreau să scap de el. Îl interoghează și pe William îndeaproape.

Abia reușesc să aflu ce fac James și mama. Lketinga îmi spune că a așteptat să aibă loc circumcizia, după care a plecat mai devreme de la festivitate. Mă străduiesc să nu-i arăt că sunt șocată și îl întreb unde-i sunt *kanga* și de ce și-a tuns părul. Îmi spune că atât *kanga*, cât și podoaba lui capilară sunt în geantă, deoarece acum nu mai face parte din rândul războinicilor și nu mai are nevoie de *kanga*.

Eu îi spun să se gândească la faptul că majoritatea masailor din Mombasa mai poartă încă îmbrăcămintea lor tradițională,

podoabele și părul lor lung și că ar fi avantajos și pentru buticul nostru, dacă ar arăta și el la fel. Dar soțul meu trage concluzia că ceilalți masai îmi plac mai mult decât el. Eu nu îmi doresc, însă, nimic altceva, decât să poarte, în loc de cămașă și blugi, *kanga*, pentru că îmbrăcămintea lui simplă de masai îi stă, pur și simplu, mai bine. Dar pentru moment, renunț la încercarea de a-l convinge.

Când ajungem acasă, îi găsim pe Sabine și pe Edy, stând împreună cu ceilalți războinici, în fața colibei vecine. I-o prezint pe Sabine soțului meu, iar acesta o salută bucuros. Sabine se uită la mine, puțin surprinsă. Evident, se miră și ea de înfățișarea lui Lketinga. El, însă, nu s-a întrebat nici o secundă ce caută Sabine aici.

Peste o jumătate de oră, Sabine vrea să se întoarcă la hotel, la cină. Pentru mine, aceasta este singura ocazie să schimb cu ea câteva cuvinte, de aceea îl rog pe Lketinga să aibă grijă de Napirai zece minute, până o duc eu la hotel. Dar el nici nu se gândește, vrea să o ducă el însuși la hotel. Sora mea se uită speriată la mine și îmi dă de-nțeles, vorbind germana în dialect elvețian, că ea nu se urcă sub nici o formă în mașină, dacă conduce el. Îmi spune că ea nu îl cunoaște deloc și nici nu-i face impresia că ar fi în stare să stăpânească o mașină. Eu nu știu ce să fac și îi spun asta surorii mele. Atunci, ea se întoarce către Lketinga și îi răspunde: *„Thank you, but it's better I walk with Edy to the hotel."* Pentru un moment, eu îmi țin respirația și mă gândesc ce urmează. Lketinga întreabă râzând: *„Why you go with him? You are sister from Corinne. So you are like my sister."* Când Lketinga vede că nu are nici un succes, vrea să-și dea întâlnire cu ea în seara aceasta la barul Bush-Baby; se simte responsabil pentru ea și nu vrea ca ea să meargă singură acolo. Sabine, care începe să se enerveze puțin, ripostează: *„No problem, I go with Edy and you stay with Corinne or come together with her."* Din expresia lui Lketinga; îmi dau seama că abia acum începe să înțeleagă ce se petrece aici. Sabine profită de ocazie și dispare cu Edy. Încordată, eu mă ocup de

Napirai. Lketinga mestecă într-una *miraa*, fără să spună nici un cuvânt. Apoi, mă întreabă ce am făcut în fiecare seară. Îi povestesc despre vizitele la Priscilla, care locuiește la numai treizeci de metri de noi. În rest, m-am culcat devreme. Mă întreabă cine a dormit la mine. Mie mi-e clar unde vrea să ajungă și îi răspund ceva mai tăios: *„Only Napirai!"* El râde și mestecă mai departe.

Eu mă duc în pat și sper ca Lketinga să mai stea afară, pentru că nu am deloc chef să mă atingă. Abia acum îmi dau seama, cât de blazate sunt sentimentele mele față de acest bărbat. După două săptămâni și jumătate de viață liberă, conviețuirea cu Lketinga sub această presiune pe care el o exercită asupra mea, mi se pare și mai insuportabilă. După un timp, vine și el în pat. Mă întind cu Napirai la perete și mă prefac că dorm. El îmi spune ceva, dar eu nu reacționez. Când încearcă să facă dragoste cu mine, ceea ce în alte condiții ar fi normal după atâta timp de despărțire, mi se face rău de frică. Pur și simplu, nu pot și nu vreau să fac dragoste cu el! M-a decepționat prea tare! Eu îl dau la o parte, spunându-i: *„Maybe tomorrow." „Corinne, you are my wife, now I have not seen you for such a long time. I want love from you! Maybe you got enough love from other men!" „No, I have not got love, I don't want love!"*, țip eu enervată.

Bineînțeles, lumea ne aude și aici certându-ne, dar nu mă mai pot stăpâni. Din cauza încăierării care a luat naștere, s-a trezit și Napirai și a început să plângă. Lketinga se scoală furios din pat, își pune podoabele și *kanga* și dispare. Napirai urlă și nu mai poate fi calmată. Deodată, o văd pe Priscilla stând în camera mea. Mi-o ia pe Napirai. Eu sunt atât de sfârșită, încât nu sunt capabilă să vorbesc cu ea despre problemele noastre. Singurul lucru pe care i-l spun este că Lketinga este de-a dreptul nebun. Îmi răspunde calm, că toți bărbații sunt la fel, dar totuși, aici nu avem voie să țipăm așa de tare, pentru că vom avea probleme cu proprietarul. După aceea pleacă.

A doua zi, mă duc, ca de obicei, cu William la magazin. Nu știu unde și-a petrecut noaptea soțul meu. Atmosfera este tensionată, bona și cu William nu vorbesc prea mult. Ne bucurăm de fiecare turist care vine, deși eu stau deoparte și nu particip la discuții.

Lketinga apare abia către prânz. Îl pune încontinuu pe William, să facă câte ceva; el însuși nu se mai duce pe stradă să distribuie pliante, ci îl trimite pe William. La masa de prânz refuză să îl mai ia, deși nu mergem decât până la Ukunda. Nici la Sophia nu mă mai lasă să mă duc, pentru că el nu înțelege, ce tot am de discutat cu ea.

De câteva zile, mi se pare că lipsesc bani din casă, dar nu pot să spun asta cu certitudine, pentru că nu m-am mai dus la bancă în fiecare zi. Soțul meu își ia și el, din când în când bani de acolo, iar eu cumpăr marfă de la negustori. Intuiția îmi spune, însă, că ceva nu este în regulă. Cu Lketinga, firește, nu îndrăznesc să vorbesc.

Concediul sorei mele se termină, iar noi nu am apucat să petrecem prea mult timp împreună. În penultima seară, mergem, împreună cu ea și cu Edy, la discotecă. A fost dorința ei, probabil ca să mă scoată și pe mine în lume. Pe Napirai o lăsăm la Priscilla. În timp ce Lketinga și cu mine stăm la masă, Sabine și cu Edy se distrează pe ringul de dans. Este pentru prima dată, după mult timp, când beau alcool. Gândurile mele zboară înapoi, la vremea când am fost aici cu Marco: atunci era să leșin, când l-am văzut pe Lketinga intrând pe ușă. Câte lucruri s-au întâmplat de atunci! Încerc să-mi stăpânesc lacrimile. Nu vreau să-i stric dispoziția Sabinei în seara de adio, iar pe de altă parte nu vreau să am conflicte cu soțul meu. El însuși era pe vremea aceea mai fericit decât acum.

Sora mea se întoarce la masă și își dă imediat seama că nu mă simt bine. Mă duc repede la toaletă și îmi dau cu apă rece pe față; apoi o văd stând lângă mine. Mă ia în brațe. Stăm un moment

așa, fără să spunem nimic. Îmi întinde o țigară și îmi spune să o fumez mai târziu, în liniște. Este un *joint*. Îmi va face bine, adaugă ea, pentru că este amestecată cu marijuana. În caz că mai am nevoie, îmi spune să mă adresez lui Edy.

Ne întoarcem la masă, iar Lketinga o invită pe Sabine la dans. În timp ce ei dansează, Edy mă întreabă, dacă am probleme cu Lketinga. „Câteodată da", îi răspund eu scurt. Edy vrea și el să danseze cu mine, dar îl refuz. Peste puțin timp, Lketinga și cu mine plecăm, pentru că este pentru prima dată, când o las pe Napirai la Priscilla și nu am stare. Îmi iau la revedere de la Sabine și îi urez călătorie plăcută.

Abia mergem prin întuneric, spre sat. Încă de departe o aud pe fetița mea plângând, dar Priscilla mă liniștește, spunându-mi că abia acum s-a trezit și vrea la sân. În timp ce Lketinga discută cu Priscilla, eu mă duc în cameră la noi. După ce Napirai adoarme din nou, mă așez afară, în aerul înăbușitor al nopții, aprind țigara pe care mi-a dat-o Sabine și trag cu lăcomie fumul în piept. Tocmai când sting restul, vine și Lketinga; sper să nu simtă mirosul.

Mă simt mai liberă și mai bine și râd fără sens. Când începe să se învârtă totul cu mine, mă întind pe pat. Lketinga își dă seama că sunt schimbată, dar eu pun asta pe seama alcoolului, cu care nu mai sunt obișnuită. Astăzi nu îmi este greu să-mi îndeplinesc obligațiile conjugale. Lketinga însuși se miră, când mă vede atât de vulnerabilă.

Noaptea mă trezesc, pentru că am nevoie la toaletă. Mă furișez afară și îmi fac nevoile direct în spatele casei, pentru că toaletele turcești sunt prea departe, iar capul îmi vâjâie. Când mă întorc în pat, Lketinga mă întreabă de unde vin. Speriată, eu îi explic unde am fost. El se scoală, ia lanterna și îmi cere să-i arăt locul unde am făcut. Mie îmi vine să râd; totul mi se pare foarte ciudat, pentru că mă aflu încă sub efectul marijuanei. Dar Lketinga, văzându-mă atât de veselă, trage concluzia că m-am întâlnit cu

cineva. Eu nu pot lua așa ceva în serios și îi arăt locul umed de pe pământ. Fără să spunem nimic, mergem din nou să ne culcăm.

Dimineață revin la realitatea mizerabilă. Îmi vâjâie capul. După micul dejun, plecăm la magazin. Este pentru prima dată când nu îl găsim nicăieri pe William. Ne așteaptă, însă, la magazin. Bineînțeles, nu mă privește unde a fost, de aceea nu îl întreb nimic. Este agitat și mult mai rezervat decât de obicei. Astăzi nu avem prea multă activitate și, după ce închidem magazinul, îmi dau imediat seama că cineva mi-a luat bani din geantă. Dar ce să fac? Tot mai des îi urmăresc pe William și pe Lketinga, în cazul în care este la butic, dar nu remarc nimic, iar pe doică nu o cred în stare de așa ceva.

Într-o zi, când mă întorc de la duș, o găsesc pe Priscilla la noi, vorbind cu Lketinga. Ea îmi povestește că William cheltuiește o groază de bani la Ukunda și ne sugerează să fim mai atenți, pentru că ea nu-și poate da seama de unde are el atâția bani. Gândul, că mi-au fost furați bani, nu mă încântă deloc, dar nu spun nici un cuvânt și îmi propun să vorbesc cu William între patru ochi. Dacă ar afla, Lketinga l-ar concedia imediat și atunci aș rămâne eu cu toată treaba. Până acum am fost foarte mulțumită de el!

A doua zi, William vine la muncă direct din Ukunda. Lketinga îi cere să dea socoteală, dar el neagă totul. Când vin primii turiști, William lucrează, ca de obicei, mai departe. Soțul meu pleacă la Ukunda. Eu bănuiesc că vrea să încerce să afle unde a fost William.

Când rămân singură cu el, îi spun direct că știu că mi-a furat în fiecare zi bani, dar că nu îi voi spune nimic lui Lketinga, dacă promite că pe viitor va fi serios. Îi mai spun că nu îl voi concedia și că în două luni, când începe sezonul, îi voi mări salariul. El se uită la mine și nu spune nimic. Sunt sigură că îi pare rău și că a furat numai ca să se răzbune pe felul în care a fost tratat de soțul meu. Când eram doar noi doi, nu a lipsit nici un șiling.

Lketinga se întoarce din Ukunda, unde a aflat că William și-a petrecut noaptea într-o discotecă. Îl ia din nou la întrebări, dar de

data aceasta intervin eu, spunându-i că William a primit ieri un avans. Încet, încet, încep să se liniștească spiritele, dar atmosfera este tensionată.

După o zi grea de muncă, simt nevoia de un *joint*, care ar putea să mă destindă într-un mod agreabil; așa că mă gândesc unde l-aș putea găsi pe Edy. Pentru astăzi nu am nici o idee, dar mâine mă duc la Africa-Sea-Lodge, ca să-mi împletesc părul în codițe și, pentru că asta durează, mai mult ca sigur, trei ore, am șanse bune să-l întâlnesc pe Edy la bar.

După ce mănânc de prânz, plec cu mașina la hotel. Amândouă coafezele sunt ocupate și trebuie să mai aștept o jumătate de oră. Apoi începe acțiunea cea dureroasă. Părul îmi este împletit cu fire de lână, iar la capătul fiecărei codițe sunt fixate perle din sticlă. Pentru că vreau multe codițe fine, durează mai mult de trei ore. Este aproape ora cinci și jumătate, iar eu încă nu sunt gata.

Fără speranțe

Deodată, îl văd pe Lketinga venind cu Napirai. Eu nu înțeleg cum a ajuns aici, pentru că mașina este la mine, iar magazinul se află la câțiva kilometri. Se uită la ceas și se răstește la mine, întrebându-mă ce fac atâta timp. Cât pot de calmă, îi răspund că, după cum vede, abia acum sunt gata. Mi-o așază pe Napirai, transpirată toată, în brațe. Scutecele ei sunt pline. Supărată, îl întreb ce caută aici cu ea și unde este doica. Îmi spune că i-a trimis pe ea și pe William acasă și a închis, pur și simplu, magazinul. Îmi mai spune că el nu este nebun și că știe foarte bine că mi-am dat întâlnire cu cineva, altfel aș fi venit de mult. Bolnav de gelozie, el respinge toate argumentele mele. Este convins că, înainte să merg la coafor, m-am întâlnit cu un alt războinic.

Plec, cât pot de repede, din hotel și mergem direct acasă. Mi-a pierit orice chef de muncă. Nu înțeleg de ce nu pot să merg și eu

o dată singură la coafor, pentru trei ore și jumătate, fără ca soțul meu să-și piardă mințile! Așa nu mai poate continua! Plină de furie și de ură, îi propun lui Lketinga să se întoarcă la Barsaloi și să se căsătorească cu o a doua femeie, promițându-i că îl voi susține financiar. Îl rog să plece, ca să ne liniștim cu toții. Eu nu am alt iubit și nici nu vreau altul. Singurul lucru pe care îl vreau, este să muncesc și să trăiesc în liniște. Dacă vrea, se poate întoarce peste două sau trei luni și atunci vom vedea, ce vom face mai departe.

Argumentele mele nu îl mișcă deloc. Îmi spune că el nu vrea altă nevastă, pentru că el mă iubește numai pe mine. Vrea ca relația noastră să fie la fel cum era înainte ca Napirai să se fi născut. Pur și simplu, nu înțelege că el este cel care a distrus totul cu gelozia lui. Abia după ce pleacă, pot respira din nou. Ne certăm, plâng și nu mai văd nici o ieșire. Nu mai am nici măcar puterea de a o consola pe Napirai, pentru că eu însămi mă simt mizerabil. Mă simt ca o prizonieră. Trebuie să vorbesc cu cineva. Sophia mă va înțelege! Mai rău de-atât nu poate fi, așa că mă sui în mașină și plec, lăsându-mi acolo copilul și soțul. Lketinga se pune în fața mașinii, dar eu pornesc fără să mă uit. *„You are crazy, Corinne!"*, este tot ceea ce mai aud.

Sophia se îngrozește, când mă vede. Ea credea că totul merge bine, pentru că nu am mai trecut de mult pe la ea. Când îi povestesc ce proporții a luat neînțelegerea noastră, rămâne șocată. Sunt disperată. Îi spun că este posibil să mă întorc în Elveția, pentru că mi-e frică să nu se întâmple într-o bună zi ceva și mai grav. Sophia încearcă să mă încurajeze, spunându-mi că tocmai acum, când magazinul merge atât de bine și am și permisul de muncă, ar trebui să fac un efort. Poate că ar fi bine ca Lketinga să se ducă la el acasă, pentru că la Mombasa nu se simte bine. Discutăm despre multe lucruri, dar interiorul meu este distrus. O întreb dacă are marijuana. Prietenul ei îmi dă o țigară. Puțin mai relaxată, plec

înapoi, pregătită de următoarea ceartă. Lketinga stă în fața casei și se joacă cu Napirai. Nu spune nimic. Da, nici măcar nu vrea să știe unde am fost. Asta este ceva nou!

În cameră, îmi sucesc o țigară cu marijuana și o fumez. Acum mă simt mai bine și totul pare mai ușor de suportat. Bine dispusă, mă așez afară și mă amuz, urmărind-o pe Napirai cum încearcă să se urce într-un copac. Când capul mi se limpezește din nou, mă duc să cumpăr orez și cartofi, ca să pregătesc masa de seară. Mi s-a făcut foame de la țigară. Mai târziu, îi fac baie lui Napirai, ca de obicei, în lighean, după care mă duc și eu la „dușul din boscheți". În fiecare seară, scutecele le înmoi peste noapte, ca să le pot spăla dimineața, înainte să plec la muncă. Apoi mă duc să mă culc. Lketinga îi duce pe războinici cu mașina la un spectacol de dans.

Zilele se scurg, iar eu abia aștept seara, ca să fumez un *joint*. Am început să avem din nou viață sexuală, dar nu pentru că îmi face plăcere, ci pentru că nu mă mai interesează nimic. Trăiesc fără sens. Dimineața deschid magazinul în mod mecanic și vând marfa împreună cu William, care vine tot mai neregulat. În schimb, Lketinga stă aproape toată ziua la magazin. Turiștii vin cu aparate de fotografiat și cu camere video și noi ne regăsim pe multe pelicule. Soțul meu cere, ca și până acum, bani, dar pe mine nu mă mai enervează. El nu înțelege de ce ne fotografiază lumea și spune, și asta pe bună dreptate, că nu suntem maimuțe.

Mulți turiști ne întreabă, unde este fiica noastră, ei crezând că Napirai, care se joacă cu bona, este fata ei. Eu trebuie să le explic mereu, că Napirai, care între timp a împlinit șaisprezece luni, este fetița noastră. Râd împreună cu doica de confuzia lor, până când, în cele din urmă, soțul meu începe să se întrebe, de ce toată lumea bănuiește același lucru. Eu încerc să-l liniștesc, spunându-i că nu avem de ce să fim contrariați de această confuzie. Dar el insistă

în continuare și îi enervează pe clienți, întrebându-i, de ce nu mă recunosc pe mine imediat, ca fiind mama copilului. Unii turiști pleacă speriați din magazin. Și față de doică are un comportament suspicios.

A trecut o lună, de când sora mea a ajuns acasă. Edy vine, din când în când, la mine, să vadă dacă nu am primit scrisori de la ea, ceea ce Lketinga interpretează altfel. După părerea lui, Edy vine, bineînțeles, pentru mine. Într-o zi, mă surprinde cumpărând marijuana de la el. Mă insultă, de parcă aș fi o criminală și mă amenință că mă va denunța la poliție.

Propriul meu soț vrea să mă bage la închisoare, deși știe ce condiții mizerabile sunt acolo! În Kenya, reglementările în materie de droguri sunt foarte stricte. Cu chiu cu vai, Edy reușește să-l convingă să nu se ducă la poliția din Ukunda. Eu rămân fără grai și nu pot nici măcar să plâng. La urmei urmei, am nevoie de porcăria asta ca să-l pot suporta pe el. Trebuie să-i promit că nu voi mai fuma niciodată marijuana, altfel mă va denunța la poliție. El nu vrea să trăiască cu cineva care încalcă legile în Kenya. *Miraa*, îmi spune el, este autorizată și este oricum altceva.

Soțul meu îmi scotocește gentile și miroase fiecare țigară pe care mi-o aprind. Îi povestește și Priscillei despre acest lucru și tuturor celor care vor să asculte. Evident, toată lumea este contrariată, iar eu mă simt groaznic. De fiecare dată, când mă duc la toaletă, vine cu mine. La magazinul din sat nu mai am voie să mă duc. Timpul mi-l petrec ori la noi la butic, ori acasă, stând pe pat. Singurul lucru important pentru mine este Napirai. Cred că simte că nu mi-e bine, pentru că mai tot timpul stă la mine și gângurește „mama, mama" și câteva cuvinte, pe care nu le înțeleg. Priscilla s-a distanțat de noi, pentru că nu vrea să aibă probleme.

Munca nu îmi mai face nici o plăcere. Lektinga stă în permanență lângă noi și mă controlează, fie din magazin, fie de

la barul chinezesc. Geanta mi-o scotocește de trei ori pe zi. Odată, vin din nou niște turiști elvețieni. Eu nu prea am chef să discut cu ei și le spun că nu mă simt bine și că mă doare stomacul. Soțul meu intră, tocmai când una dintre femeile elvețiene o admiră pe Napirai și constată, fără nici o intenție, asemănarea cu doica. Eu o lămuresc pe turistă, iar Lketinga mă întreabă: *„Corinne, why all people know, this child is not yours?"* Această întrebare îmi spulberă ultima mea speranță și puținul respect pe care îl mai aveam față de el.

Ca hipnotizată, mă ridic și mă duc în restaurantul chinezesc, fără să mai răspund la celelalte întrebări. Îl întreb pe proprietar, dacă pot să dau un telefon. Îmi face legătura cu Biroul Swissair din Nairobi și întreb, care este următorul zbor, la care putem găsi loc, pentru mine și fetița mea de un an și jumătate, până în Zürich. Aștept puțin și mi se răspunde că este un loc liber peste patru zile. Eu știu că nu se pot face rezervări telefonice de către persoane particulare, dar o rog insistent pe interlocutoarea mea să-mi rezerve locurile. Îi spun că nu pot veni decât cu o zi înainte de plecare, să iau și să plătesc biletele, dar că este foarte important și că vin sigur. Mi se răspunde „okay" și simt cum îmi sare inima din piept.

Mă întorc agale la magazin și spun, fără ocolișuri, că plec în vacanță în Elveția. Mai întâi, Lketinga râde fără nici un rost, pentru ca apoi să-mi spună că pot pleca, dar fără Napirai, astfel fiind sigur că mă întorc. Obosită, îi spun că fetița mea va veni cu mine, că mă voi întoarce, ca și altă dată, dar că am nevoie de odihnă, după stresul cu magazinul și înainte ca să înceapă sezonul de vârf din decembrie. Lketinga nu este de acord și nu vrea să-mi semneze permisiunea de ieșire din țară. Cu toate acestea, eu încep, peste două zile, să-mi fac bagajul. Priscilla și Sophia încearcă să vorbească cu el. Toată lumea este convinsă că mă întorc.

Fuga

În ultima zi, las totul în urmă. Soțul meu vrea să împachetez doar câteva lucruri pentru Napirai. Îi dau toate cardurile mele bancare, ca să vadă că am motiv să mă întorc. Cine abandonează, de bună voie, atâția bani, o mașină și un magazin amenajat complet?

Lketinga nu știe, dacă să mă creadă sau nu. Totuși, ne însoțește, pe mine și pe Napirai, până la Mombasa. Mai este puțin până plecăm spre Nairobi, iar el tot nu a semnat. Îl rog, pentru ultima dată, pentru că de plecat oricum plec. Interiorul îmi este atât de gol și lipsit de orice sentiment, încât nu îmi mai curge nici o lacrimă.

Șoferul pornește motorul. Lketinga stă lângă noi în autobuz și roagă pe unul din călători, pentru a nu știu a câta oară, să-i traducă pagina scrisă de mine. Scrie că soțul meu, Lketinga Leparmorijo, este de acord să părăsesc Kenya, împreună cu fiica noastră, Napirai, pentru următoarele trei săptămâni, ca să-mi petrec concediul în Elveția.

Șoferul autobuzului claxonează pentru a treia oară. Lketinga își mâzgălește semnătura pe hârtie și spune: *„I don't know, if I see you and Napirai again!"* Apoi sare din autobuz și noi plecăm. Abia acum încep să-mi curgă lacrimile. Mă uit pe fereastră și spun adio, cu fiecare privire, imaginilor familiare, care se scurg prin fața mea.

Dragă Lketinga,

Sper că mă poți ierta pentru ceea ce îți mărturisesc acum: nu mă voi mai întoarce în Kenya. Între timp, am reflectat mult asupra noastră. Acum mai bine de trei ani și jumătate, te-am iubit atât de tare, încât am fost dispusă să trăiesc cu tine la Barsaloi. Ți-am dăruit și o fiică. Dar, din ziua în care tu mi-ai reproșat că acest copil nu este al tău, sentimentele mele față de tine s-au schimbat. Ți-ai dat și tu seama.

Nu am avut niciodată pe altcineva, în afară de tine, și nu te-am mințit niciodată. Dar, în toți acești ani, tu nu m-ai înțeles deloc, poate și pentru faptul că sunt o „mzungu". Lumea mea este foarte diferită de a ta, dar m-am gândit că într-o zi ne vom afla într-o lume comună.

Dar acum, după ultima șansă pe care am avut-o la Mombasa, constat că tu nu ești fericit, iar eu nici atât. Suntem încă tineri și nu putem continua așa. În acest moment, tu nu mă vei înțelege, dar după un timp, vei vedea că vei putea fi din nou fericit cu altcineva. Pentru tine, va fi ușor să găsești o altă femeie, care trăiește în aceeași lume cu tine. Dar caută de data aceasta o femeie samburu și nu o albă; noi suntem mult prea diferiți. Într-o zi vei avea mulți copii. Am luat-o pe Napirai cu mine, pentru că ea este singura avere care mi-a mai rămas. De asemenea, știu că nu voi mai avea niciodată copii. Fără Napirai nu aș putea supraviețui. Ea este viața mea! Te rog, te rog, Lketinga, iartă-mă! Nu mai am puterea să trăiesc în Kenya. Acolo m-am simțit mereu singură, nu am avut pe nimeni, iar tu m-ai tratat ca pe o infractoare. Tu nu-ți dai seama, pentru că așa este în Africa. Îți repet încă o dată: nu am făcut niciodată ceva nedrept.

Acum trebuie să te gândești, ce faci cu magazinul. Îi voi scrie și Sophiei și ea te va putea ajuta. Îți las ție tot buticul. Dar, dacă vrei să-l vinzi, trebuie să negociezi cu Anil, indianul.

De aici, eu vreau să te ajut, atât cât pot de bine și nu vreau să te las să te prăbușești. Dacă vei avea probleme, spune-i Sophiei. Chiria pentru magazin este plătită până la jumătatea lui decembrie, dar, dacă nu mai vrei să lucrezi, trebuie să vorbești neapărat cu Anil. Îți fac cadou și mașina. Îți trimit pentru ea o hârtie semnată. Dacă te decizi să vinzi mașina, vei obține pe ea cel puțin 80 000 de șilingi, dar trebuie să găsești pe cineva de încredere, care să te ajute. După aceea, vei fi un om bogat.

Te rog, Lketinga, nu fi trist, tu vei găsi o femeie mai bună, pentru că ești tânăr și frumos. Voi face totul, ca Napirai să păstreze o amintire frumoasă despre tine. Te rog, înțelege-mă! Aș muri, dacă aș rămâne în Kenya și cred că nu îți dorești acest lucru. Familia mea nu gândește nimic rău despre tine, ei te iubesc în continuare, dar noi doi suntem mult prea diferiți.

Multe salutări de la Corinne și familia ei

Dragă James,

Sper că ești bine. Eu sunt în Elveția și sunt foarte tristă. Acum știu că nu mă voi mai întoarce în Kenya. Astăzi i-am scris lui Lketinga o scrisoare în acest sens, pentru că nu mai am putere să mai trăiesc cu fratele tău. M-am simțit foarte singură, tocmai pentru că sunt albă. Tu ne-ai văzut împreună. I-am mai dat o șansă la Mombasa, dar, în loc să fie mai bine, situația s-a agravat. Și l-am iubit atât de tare cândva! Dar, de la cearta pe seama lui Napirai, dragostea noastră a suferit o mare ruptură. Din acea zi, nu am făcut altceva, decât să ne certăm de dimineață până seara. Lketinga nu gândește decât negativ. Nu cred că știe ce este dragostea, pentru că, dacă iubești pe cineva, nu poți să-i spui astfel de lucruri.

Mombasa a fost ultima mea speranță, dar Lketinga nu s-a schimbat. Mă simțeam ca într-o închisoare. Magazinul pe care l-am deschis mergea bine, dar nu cred că el va putea munci singur acolo. Te rog, du-te cât poți de repede la Mombasa și discută cu el! El nu mai are acum pe nimeni și este chiar singur. Dacă vrea să vândă buticul, pot să vorbesc eu cu Anil la telefon, dar trebuie să știu ce are Lketinga de gând. De asemenea, poate păstra și mașina. Te rog, James, du-te cât poți de repede la Mombasa, pentru că Lketinga are foarte mare nevoie de tine acum, când va primi scrisoarea mea. Din Elveția, eu voi ajuta, atât cât pot. Dacă vinde totul, va fi un om bogat. Trebuie să fie însă atent, pentru că altfel rudele îi vor cheltui repede toți banii. Nu știu cum merge buticul fără mine, dar până acum afacerile au mers bine. Te rog, du-te și vezi cum stau treburile, pentru că în magazin sunt multe lucruri de valoare, cum ar fi bijuterii și altele. Nu vreau ca Lketinga să fie înșelat. Sper ca voi toți să mă iertați pentru tot ce a trebuit să fac. Dacă m-aș întoarce în Kenya, aș muri foarte repede. Te rog, explică-i tu mamei toate aceste

lucruri. O iubesc și nu o voi uita niciodată. Din păcate, nu pot vorbi cu ea. Spune-i că am încercat tot ce se putea, ca să rămân cu Lketinga, dar cu mintea, el este în altă lume. Te rog, răspunde-mi repede la scrisoare. Eu însămi am multe probleme, pentru că nu știu dacă pot să rămân în Elveția. Dacă nu, voi merge atunci în Germania. În următoarele trei luni voi sta la mama mea.

Salutări calde de la Corinne

Dragă părinte Giuliano,

De pe data de 6 octombrie 1990 mă aflu în Elveția. Nu mă voi mai întoarce în Kenya. Nu mai am forța necesară, ca să trăiesc cu soțul meu. I-am spus și lui acest lucru, acum două săptămâni, într-o scrisoare. Acum aștept răspunsul lui. Va fi o lovitură grea pentru el, pentru că mi-a permis să plec în Elveția numai în vacanță. Pe de altă parte, dacă ar fi știut că rămân aici, nu ar fi fost niciodată de acord să părăsesc țara.

După cum știți, pe coasta de sud am deschis un butic superb. Încă din prima zi, am făcut afaceri bune, dar cu soțul meu situația nu s-a îmbunătățit. Era atât de gelos, chiar și numai atunci când vorbeam cu turiștii. În toți acești ani nu a avut încredere în mine. La Mombasa m-am simțit ca într-o închisoare. Ne-am certat tot timpul, ceea ce nu era bine nici pentru Napirai.

Soțul meu are un suflet bun, dar ceva nu este în ordine cu capul lui. Este foarte dureros pentru mine să spun așa ceva, dar nu sunt singura care gândește astfel. Toți prietenii noștri ne-au abandonat. Chiar și unora dintre turiști li s-a făcut frică de el. Nu era la fel de rău în fiecare zi, dar în ultima vreme aproape zilnic. I-am lăsat tot, butic, mașină și altele. Ar putea vinde totul și s-ar putea întoarce la Barsaloi, ca om bogat. Aș fi fericită, dacă ar găsi o femeie bună și dacă ar avea copii mulți.

Pun în plic și câțiva șilingi kenyeni, pe care puteți să-i dați mamei soțului meu. Mai am și la banca Barclays bani. Puteți să faceți cumva, ca să primească mama acești bani? V-aș fi foarte recunoscătoare. Vă rog să mă țineți la curent.

V-am scris această scrisoare, ca să mă înțelegeți, în caz că veți auzi, într-o bună zi, despre aceste întâmplări. Vă rog să mă credeți că am încercat tot ce am putut. Sper ca și bunul Dumnezeu să mă poată ierta.

Multe salutări de la Corinne și Napirai

Bună, Sophia!

Tocmai am primit telefonul tău și al lui Lketinga. Sunt foarte tristă și nu mă opresc din plâns. Ți-am spus că eu nu mă mai întorc. Este adevărat. Știam asta înainte să ajung în Elveția. Acum îl cunoști și tu puțin pe soțul meu. L-am iubit atât de tare, cum nu am iubit pe nimeni în viața mea! Pentru el am fost dispusă să duc o viață adevărată de samburu. De aceea m-am îmbolnăvit atât de des la Barsaloi. Cu toate acestea, am rămas acolo, pentru că îl iubeam. S-au schimbat multe lucruri, de când a venit Napirai pe lume. Într-o zi, Lketinga a afirmat că acesta nu este copilul lui. Din acea zi, dragostea mea s-a spulberat. Zilele au trecut cu urcușuri și coborâșuri și de multe ori s-a purtat urât cu mine.

Sophia, jur în fața lui Dumnezeu că nu am avut niciodată vreo legătură cu alt bărbat, niciodată! Și cu toate acestea, a trebuit să suport reproșurile lui de dimineață până seara. La Mombasa ne-am dat o ultimă șansă, dar nu pot continua să trăiesc așa. Nici măcar el nu-și dă seama! Am renunțat la tot, chiar și la țara mea natală. Desigur, m-am schimbat și eu, dar mă gândesc că este normal, în astfel de circumstanțe. Îmi pare foarte rău pentru el și pentru mine. Încă nu știu unde voi rămâne.

Problema mea cea mai mare este Lketinga. Nu mai are pe nimeni, care să îl ajute la butic. El singur nu se poate ocupa de el. Te rog, înștiințează-mă dacă vrea să-l păstreze sau nu. Aș fi fericită, dacă s-ar descurca; dacă nu, să vândă tot. La fel și cu mașina. Napirai rămâne la mine. Știu că așa va fi mai fericită. Te rog, Sophia, ai puțină grijă de Lketinga, va avea acum multe probleme. Din păcate, eu nu-l pot ajuta prea mult. Dacă aș mai veni o dată în Kenya, nu m-ar mai lăsa niciodată să plec în Elveția.

Sper ca și fratele lui, James, să vină la Mombasa. I-am scris și lui. Te rog, ajută-l stând de vorbă cu el. Știu că și tu ai multe probleme și sper pentru tine, că se vor rezolva curând. Îți doresc să meargă totul bine și să-ți găsești o nouă prietenă. Napirai și cu mine nu vă vom uita niciodată.

Toate urările mele de bine, Corinne

În atenția librarilor și vânzătorilor cu amănuntul

Contravaloarea timbrului literar se depune în contul
Uniunii Scriitorilor din România nr. 2511.1-171.1/ROL,
deschis la B.C.R., Filiala Sector 1, București

Tipografia
S.C. PRINT MULTICOLOR S.R.L.
Str. Bucium nr. 34, Cod 700265, IAȘI
Tel. 0232-211225 / 236388
Fax: 0232-211252

Lketinga

Locurile cele mai importante din Kenya, unde am stat

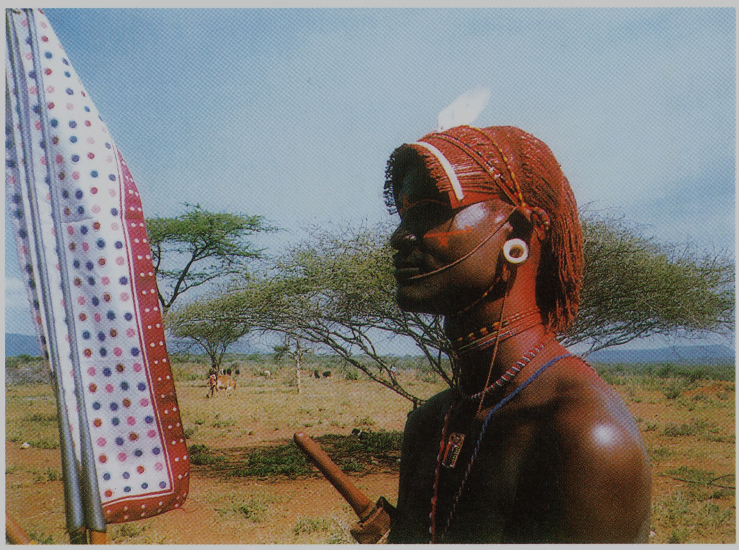

Lketinga, gătit cu podoabe pentru cap și cu părul proaspăt vopsit în roșu

La râu, după apă

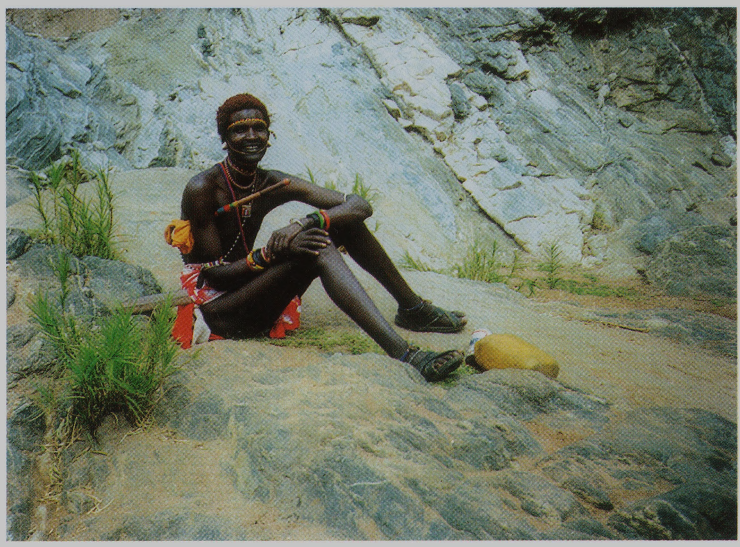

În acest prim locaș am trăit împreună cu Lketinga și cu mama lui timp mai bine de un an

În fața noii lui colibe

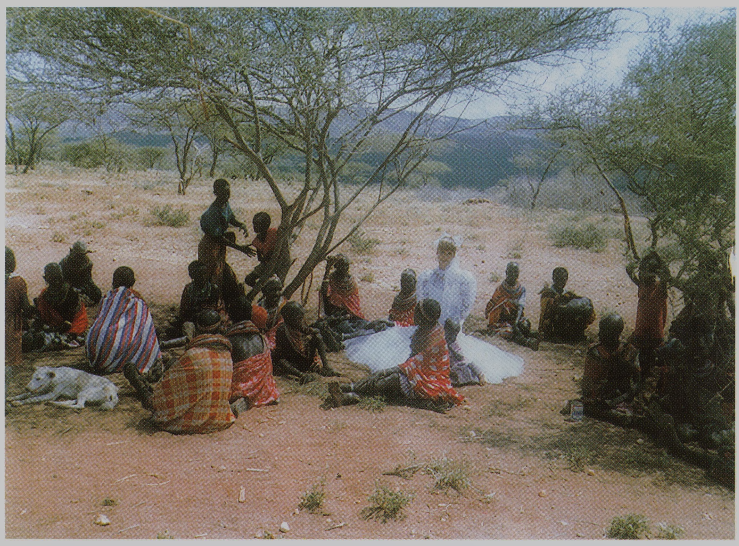

La nunta mea în tribul Samburu, îmbrăcată în alb

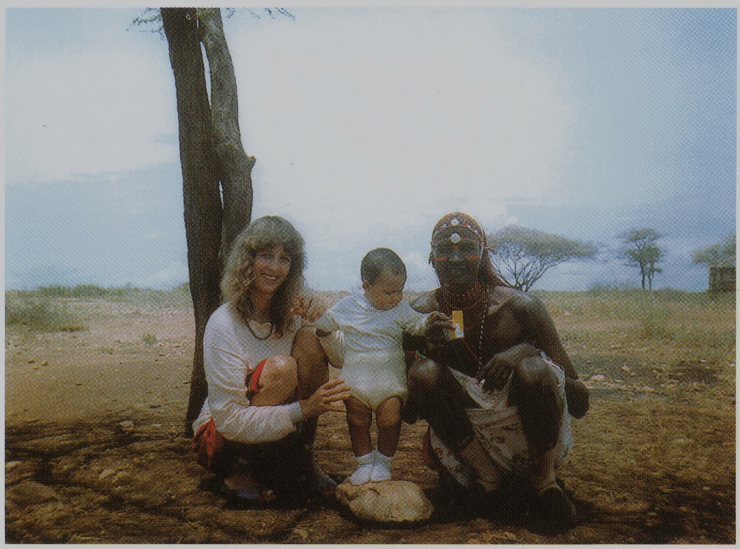

Fiica noastră Napirai, împreună cu părinții ei mândri

Cu turma

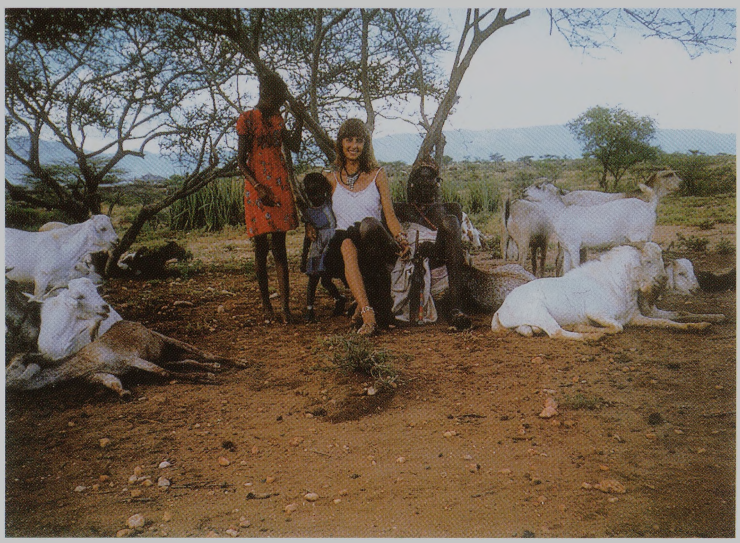

Tăierea unei vaci în boscheți; în mijlocul imaginii: sora lui Lketinga

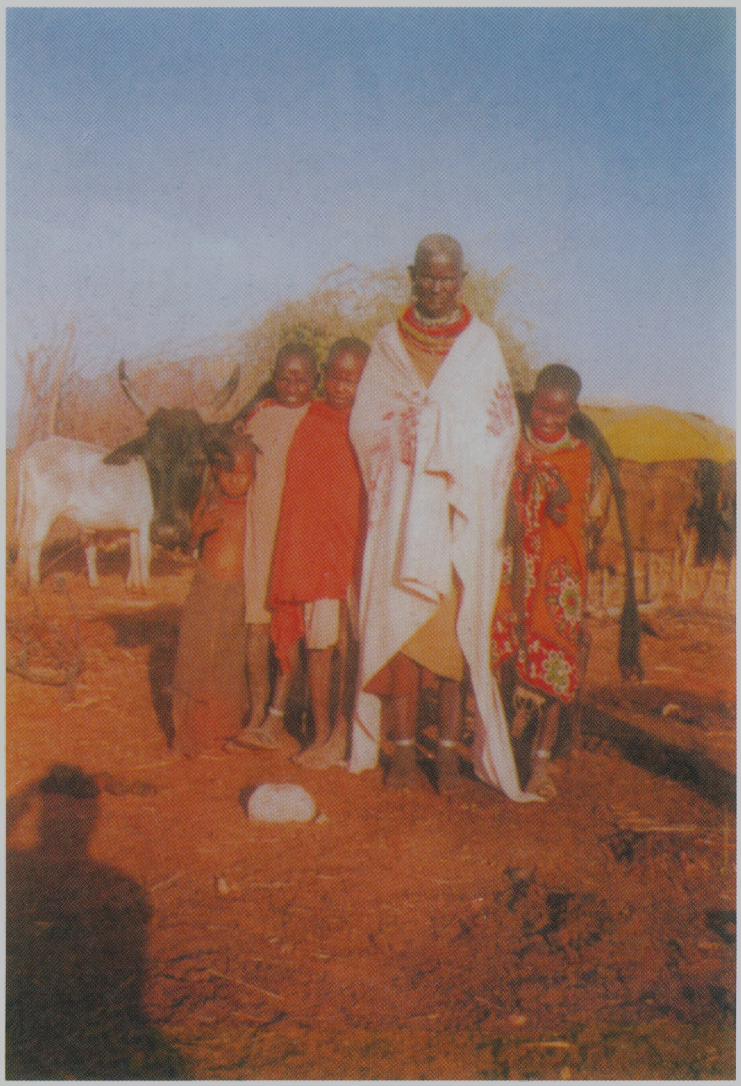

Mama Masulani, mama lui Lketinga, împreună cu Saguna și cu încă alți trei nepoți

CĂRȚI ADEVĂRATE

Corinne Hofmann

ÎNDRĂGOSTITĂ DE UN MASAI

O poveste de viață și de dragoste în Kenya zilelor noastre

(continuare de pe coperta I)
Corinne se mută în mijlocul sălbăticiei, în patria tribului Samburu, lângă marea ei dragoste africană, unde cunoaște atât „raiul", cât și „iadul".
Trăiește ani plini de aventură, ani de dragoste, dar și de renunțări și probleme fără sfârșit: o comunicare anevoioasă, un mod de viață neobișnuit și o ierarhie socială cu totul alta.
Bolile care îi amenință viața, foametea, comportamentul lui Lketinga dominat de o gelozie exagerată și conflictele culturale, care nu mai puteau fi mascate, fac în cele din urmă imposibilă viața de cuplu a celor doi. După patru ani de conviețuire, dragostea lor este definitiv distrusă.
Corinne părăsește Kenya împreună cu fiica lor, Napirai, și nu se mai întoarce.

ÎNDRĂGOSTITĂ DE UN MASAI, UN BEST-SELLER MONDIAL, VĂ PREZINTĂ INCREDIBILA AVENTURĂ A UNEI ALBE ÎNTR-UN TRIB AFRICAN.

Corinne Hofmann s-a născut în anul 1960 la Thurgau, în Elveția. La 21 de ani își începe propria afacere cu un magazin de haine second-hand și rochii de mireasă. În anul 1986 își petrece concediul în Kenya, unde îl cunoaște pe Lketinga, un războinic-masai, de care se îndrăgostește la prima vedere. Doi ani mai târziu, cei doi se căsătoresc și au o fiică. Timp de patru ani, Corinne trăiește în Kenya alături de soțul ei.

Autoarea ne împărtășește fără constrângeri, într-un mod plastic și pătrunzător, experiența sa kenyană.

www.all.ro

ISBN 978-973-724-010-1
9789737 240101

CĂRȚI ADEVĂRATE • CĂRȚI ADEVĂRATE • CĂRȚI ADEVĂRATE • CĂRȚI ADEVĂRATE • CĂRȚI ADEVĂRATE